

Naročnina enaka mesečno 26 Din, za
inozemstvo 60 Din.
Uredništvo:
Ljubljana, Koroška ulica 8. Telefon št. 4122, 4123, 4124, 4125 in 4126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Kocnova ul. 2. Telefon št. 190.
Rokopis se ne vračajo. - Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravitelj: Ljubljana, Prešernova ul. 84.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Izvedni urednik: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2402.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocnova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri poš. št. zavodiš: Ljubljana
št. 11.847; Praga čisto 78.180; Wies
Nr. 105.241.

Ljubljana, 1. junija
Volilna bitka v Angliji je končana. Bitka brez popolne zmage, brez popolnega poraza. Nihče si ni priboril absolutne večine. Nobena izmed treh strank ne more vladati sama zase brez koalicijske ali vsaj brez takega dovoljenja, ki enega izmed obeh nasprotnih taborov.

To je prva ugotovitev. Druga pa je dejstvo, da se je razmerje med močjo strank silno izpremenilo. Konservativci so izgubili ne le svojo dvotretjinsko večino, marveč niso sploh več prva stranka v otoškem kraljestvu. Prvič v zgodovini angleškega parlamentarizma je zavzela to mesto mlada Delavska stranka. Konservativci so postopili na drugo mesto. Lloyd Georgeovi liberalci ostanejo zadnji, kakor so bili doslej. To razmerje velja pa le za mandate. Po številu prejetih glasov konservativci še vedno prekašajo Labour Party in tudi za liberalce je bilo oddano impozantno število glasov. Če bi veljal v Angliji proporcionalni volilni sistem, bi bil torej izid volilne bitke dokaj drugačen. Tako pa se ima Delavska stranka za svoj veliki prirastek mandatov zahvaliti poleg pomnožitve oddanih glasov tudi volilnemu sistemu, ki daje poslanski mandat relativni večini.

Kakor je napredek delavskih mandatov velik, tako je velik padec konservativnih poslanskih sedežev. Vendar to nazadovanje ni katastrofalno. Konservativci so rešili toliko mandatov, kolikor so jih dobili pri volitvah 1. 1923., po katerih je sestavil Macdonald manjšinsko delavsko vlado. Izgubili so samo tisto, kar so jim leto dni pozneje prinesle protiboljševske volitve, ki so se vršile v znamenju sumljivega Zinovjevga pisma.

Če je dovoljeno govoriti o porazenih pri četrtkovih volitvah, pripade ta naslov Lloydju Georgeu. Odkar se mu je posrečilo vreči v vodstva liberalne stranke starega Asquitha, je skušal zgornji Kelt učvrstiti stranko in pomnožiti njene vrste z orjaškim volilnim fondom, s katerim je osebno razpolagal, in z drznimi reformnimi načrti. V sedanjih volilnih bojih je bil najglasnejši. Najostreje je prijel svoje politične nasprotnike, od vseh bojnikov je bil najosebnejši, delil je najprelestnejše obljube. Zavežal se je, da bo odpravil brezposelnost, ne da bi stalo državo en šilling. Po svojih strokovnjakih je dal v ta namen izdelati celo podrobne načrte, ki pa so jih vladni izvedenci zavrgli kot neizvedljive. Tudi britski narod ni zaupal izpremenljiviemu Lloydju Georgeu in ni ubogal madžarskega jerobera lorda Rothermera, ki ga je pozival v njegov tabor. Pri sedanjih volitvah se je zopet enkrat izkazalo, da Lloyd George ni sposoben obuditi angleške liberalizma k novemu življenju. Še 1. 1923. je imela liberalna stranka čez 150 mandatov. Že prihodnje leto je izgubila dve tretjini sedežev v spodnji zbornici. In tudi leto po petih letih se ni mogla dvigniti.

Če Lloyd George ni bil v stanju oživiti lastne stranke, pa se mu je hotel ali nehoti posrečiti pomočnik Delavske stranke do sijajnih volilnih uspehov. Liberalci se štejejo v meščanski tabor. In baš razbitost tega tabora se ima Macdonald zahvaliti za svoj uspeh. Lloyd George je 1. 1923. omogočil pokus s prvo delavsko vlado. Kaj bo storil leto, morda še sam ne ve. Takoj po volitvah je pozabil svoje prelestne sanje in sedaj že izjavlja, da se zadovoljuje z vlogo jezika na tehtnici.

Kakšna bo nova vlada? Po logiki volilnega izida bi jo moral sestaviti Macdonald kot voditelj najmočnejše skupine. To bi nekako odgovarjalo tudi Baldwinovi tradiciji. Ko so pri volitvah 1. 1923. izgubili konservativci absolutno večino, je Baldwin napravil prostor delavski vladi, čeprav je le ta razpolagala s mnogo manjšim številom mandatov nego konservativci. Tem razumljivejši je bilo, da se umakne letos, ko je Delavska stranka izbojevala vodilno mesto v parlamentu. Poskusi pa lahko tudi sam ali z manjšinsko vlado ali pa z meščansko koalicio, če pristanejo nanjo liberalci.

Na vsak način je kaj malo verjetno, da bi sedanji parlament živel dolgo življenje. Kaksrnakoli vlada pride h krmilu, njen obstoj bo negotov. Zato je verjetno, da bodo angleški volilci dokaj pred potekom poslovne dobe sedanje zbornice zopet poklicani, da še enkrat izrazijo svojo voljo, kakšen bo bodoči režim v Veliki Britaniji.

Dopolnitev trgovinske pogodbe z Nemčijo

Beograd, 1. junija. Nemški poslanik Förster je danes posetil zastopnika pranje ministra dr. Kumanudija. Ob tej priliki je bil podpisan dopolnilni del trgovinske pogodbe med našo državo in Nemčijo, ki se tiče agrarnih proizvodov. V imenu Nemčije je pogodbo podpisal poslanik Förster, v imenu naše države pa minister dr. Kumanudij.

Kombinacije po volilni borbi na Angleškem

V novi zbornici bodo sedele cele rodbine, deloma v nasprotnih taborih - Lloyd George je baje zadovoljen z izidom - Macdonald želi miren razvoj

London, 1. junija s. Stanje strank v novem parlamentu je kljub temu, da manjka še 16 volilnih izidov, že precej pregledno. Konservativci bodo imeli 262 proti 396 mandatom v stari zbornici, delavska stranka 287 proti 160 in liberalci 58 proti 44 mandatom v razpuščenem parlamentu. Konservativci so izgubili potemtakem 134, delavska stranka pa je pridobila 125 in liberalci 14 mandatov. Razen teh bodo v parlamentu zastopani trije irski nacionalisti in štiri pristaji manjših strank. Liberalci in konservativci bodo imeli skupno 320 glasov, torej 12 glasov nad absolutno večino, delavska stranka in liberalci pa skupno 339 glasov. Za sestavo nove vlade obstojata torej dve kombinaciji.

Lloyd George je izjavil zastopnikom tiska po povratku iz Londona med drugim, da so volilni izidi izpolnili pričakovanja stranke. Baldwin je upal na večino 50 do 60 glasov, Macdonald pa je pričakoval delavsko večino v parlamentu in 15 milijonov socialističnih volivcev. Da se želje liberalcev niso izpolnile, ni mogoče oporekati. Konservativna in delavska stranka sta dobili že za 30.000 glasov po en mandat, do čem odpada na liberalce mandat še le na vsakeh 100.000 glasov. Gotovo je, da vzdrževanje liberalna stranka med obojema ostalima strankama ravnatežje, kar je izredno odgovorna naloga. Vsakdo je lahko prepričan, da liberalci tega položaja ne bodo napačno izrabili. Mi bomo svojih sklepov, je izjavil Lloyd George, vpoštevali v prvi vrsti potrebo stabilnosti vlade. Če se bo Baldwin oddčil, da bo stopil dne 25. junija pred novo spodnjo zbornico, bo moral že v ponedeljek rešiti vprašanje rekonstrukcije svoje vlade, ker so pri volitvah propadli delovni ministri, glavni državni tajnik in in pet državnih podtajnikov.

V sestavi nove spodnje zbornice je zanimivo, da bodo prišle v novi parlament cele rodbine. Lloyd George bo vstopil v parlament s sinom in hčerjo in tudi Macdonald bo imel sina v parlamentu. Tudi delavski vodja Henderson se bo z obojema sinovoma sestel v parlamentu. Vodja konservativcev Baldwin bo imel sina na klopi delavske stranke. Delavski posl. Holdley bo zavzel skupno s svojo ženo levico zbornice. Paradoksen je izid volitev v toliko, ker so dobili konservativci kljub porazu preko 200.000 glasov več kot delavska stranka. Liberalci so si priborili samo nekaj nad četrtino socialističnih mandatov, združujoč pa nad polovico socialističnih glasov. Zmaga Macdonalda torej ni popolna. Konservativci so izjavili, da bodo vsekakor poskusili vse, da čim bolj skrajšajo socialistični režim.

S priručanjem volilnih izidov londonske univerze, ki so bili objavljeni šele danes je bilo pri teh volitvah oddanih za konservativce 8.508.717, za delavsko stranko 8 milijonov 296.875, za liberalce 5.183.013, za neodvisne 257.317 za komuniste 50.614 glasov.

Delavski vodja Macdonald je podal naslednjo važno izjavo: Če bom mogel preprečiti, se v prihodnjih dveh letih ne bodo vršile nikake volitve. Polagam veliko važnost na miren razvoj industrije in na zaupanje v tuzemstvu in inozemstvu. Zastavil bom ves svoj vpliv, da preprečim volitve, kar pa ne pomeni, da bi hotela delavska stranka trpeti najmanjšo krivico. Katerakoli vlada bo prevzela odgovornost za vodstvo nacionalnih zadev, vsaki bo treba nuditi možnost, da bo razvila svojo politiko. Narod je svojo grajo za sedanjost izrekel popolnoma jasno.

Odmev angleških volitev v Moskvi

Moskva, 1. junija. G. Dasi Moskva ne pripiše socialistični volni zmagi v Angliji posebnega pomena, pričakujejo vendar v tukajšnjih političnih krogih, da bo delavska vlada predvidoma še letos obnovila diplomatske odnose s sovjetskoro Rusijo.

Oster diplomatski spor med Rusijo in Kitajsko

Prekinitev diplomatskih odnosov zavoljo incidenta v Harbinu - Kitajska se približuje zapadnim velesilam

Moskva, 1. junija a. Napetost, ki je zavladala med Kitajsko in sovjetsko Rusijo zaradi aretacije ruskega konzula Melnikovega v Harbinu, je dovedla do preloma diplomatskih odnosov. Včeraj je izročil namestnik komisarja za zunanje zadeve Litvinov kitajskemu odpravniku poslov v Moskvi obširno protestno noto, v kateri zahteva takojšnjo izpustitev aretirane konzula Melnikovega in vsega osebja konzulata, ki je bilo sočasno prejeljano v zapore harbinske politične policije. Daje zahtevajo sovjeti od kitajske vlade, da se opraviči zavoljo nasilnega vpliva v prostore konzulata in zaradi zaplembe celokupnega arhiva. Končno naznanja nota, da prekinitva Sovjetska unija do nadaljnjega diplomatske odnose s Kitajsko in da jih bo vzpostavila šele po popolnem zadoščanju s strani kitajske države.

Kitajska vlada je v odgovor na rusko noto odredila, da se takoj zapro vsa diplomatska zastopstva na ruskem ozemlju in naročila vsem svojim diplomatskim predstavnikom, naj takoj zapuste Rusijo. V odgovoru, ki ga je izročila sovjetskemu zunanjemu komisariatu, izjavlja kitajska vlada, da ne misli na zopetno vzpostavitev diplomatskih odnosov z Rusijo, dokler se ne bo t odrekla vsaki komunistični agitaciji na Kitajskem in da za ta svoj sklep tudi primerna jamstva.

Zaključni razgovori reparacijske konference

Paris, 1. junija. a. Po izjavah članov odbora strokovnjakov za reparacijsko konferenco so bili danes zaključni razgovori končani s popolnim uspehom. Dosežen je sporazum tudi glede zadnjega nemškega pridruška, glede poravnava zadnjih 22 anuitet iz dohodkov mednarodne plačilne banke ter glede lestvice brezposelnega dela dolga, ki se lahko mobilizira. Ta lestvica, ki bo konstantna, bo znašala 660 milijonov mark letno za dobo 37 let, nakar bo Francija lahko mobilizirala 500 milijonov. Nerešeno je samo še vprašanje povrnitve škod Belgiji, ki pa ga bosta prizadeti državi rešili v medsebojnih pogajanjih.

Recidiva bolezn angleskega kralja

London, 1. junija. s. V poročilih o zdravstvenem stanju kralja popravljajo sedaj vest, da gre za mrzlično prehlajenje. Izkazalo se je namreč da so zdravniki prekmalu zapri rano po operaciji, predno je bil čvor na pljučih popolnoma zaceljen. Sedaj je nastal pod rano po operaciji nov čvor, ki so ga včeraj odprli ter ustavili v rano gumijasto cevko za čiščenje gnoja. Čvor se je skoraj popolnoma odtekel, nakar je tudi temperatura hitro padla. Današnji bulletin, ki so ga podpisali trije zdravniki ugotavlja: kralj je imel mirno noč. Čvor se celi normalno, vendar je bolnik oslabele. Kralju smo svetovali naj za hvalno službo božjo za nekaj časa odloži. Splošno stanje je zadovoljivo, tako da ni potrebno vsak dan izdajati zdravniška poročila.

Požar sredi Splita

Split, 1. junija. š. Nocjo ob 1. ponoči je izbruhnil požar v hiši, ki je last Antona Matušića in Ivana Katunarifa. Hiša je pogorela do tal in so se stanovalci v prvem nadstropju komaj rešili.

Aretacija čl. častnika zaradi vohunstva

Praga, 1. junija. sh. Danes je bil v Pragi aretiran generalštabni kapetan českoslovaške armade, čigar ime za enkrat še ni znano. Častnik je bil dodeljen vojaškemu oddelku škodovih tovar. Obdolžen je vohunstva. Kakor se sedaj izve, je bil odletel pred dnevi z letališča v Kbelah pri Pragi v Draždane in pozabil v letalu usnjato aktovko. Torbo so odprli in našli v njej važne vojaške listine. Kapetan je brozjavil iz Draždan, da bi mu poslali pozblijeno nočno torbo ter se je s tem izdal. Po dveh dneh se je vrnil v Prag, kjer je pričel takoj iskati izgubljeno torbo. Bil je takoj aretiran in izročeni divizijskemu sodišču. Uradno se ta vest potrjuje s pristavkom, da podrobnosti v interesu preiskave za enkrat še ni mogoče objaviti.

Nesreča arktične ekspedicije

Oso, 1. junija. s. »Aftenposten« poroča iz Spitzbergov, da je odšla pri smirnjaju filma v ledenem morju dne 26. maja večja ekspedicija na saneh preko ledu. Ekspedicijo je vodil Nemec Hugo Lehner. Nenadoma je nastal silen snežen vihar, ki je ekspediciji onemogočil vrnitev na ladjo. S krova ladje »Hoppy« so bile odposlane tri ekspedicije, ki pa so se brez uspeha vrnile. Splošno se domneva, da je Lehner v sneženem meteu izgubil orijentacijo. Ker pa so člani ekspedicije dobri smučarji, se vedno upajo, da se jim bo posrečilo priti na varno.

Neurje nad Zagrebom

Zagreb, 1. junija. n. Danes nekoliko pred 4. popoldne se je nad Zagrebom utrgal oblak med močnim grmenjem in treskanjem. Strela je ubila ob 4.15 popoldne nekoga neznanega človeka na Kanalu poleg železniške proge.

Zagovorniki bodo govorili še tri dni

Šesti dan razprave proti Puniši Račiću in tovarišema Včeraj so govorili trije odvetniki

Beograd, 1. junija. p. Davi se je nadaljevala razprava proti Puniši Račiću in njegovima tovarišema. Prvi je govoril advokat iz Knina dr. Josip Ljubić, ki je nadaljeval s čitanjem svojega že včeraj začetega zagovora. Dr. Ljubić je govoril skupno nad deset ur. Svoj obširni plejdoje namerava natisniti in izdati za široko javnost.

V današnjem govoru je dr. Ljubić dokazoval, da je bilo postopanje Puniše Račića povsem defenzivno. Puniša Račić je branil svoje golo življenje, ker je dr. Pernar držal svojo roko na žepu in je bil Račić prepričan, da posega dr. Pernar po revolverju. Po prvem strelu pa je s med Punišo Račićem in njegovimi nasprotniki razvila borba na življenje in smrt.

Zatem je dr. Ljubić zagovarjal tezo, da odgovarjajo poslanci tako za svoje besede, kakor za svoja dejanja v Narodni skupščini samo narodu. Puniši Račiću ni smelo soditi za dejanje, ki ga je izvršil v Narodni skupščini, redno sodišče, zlasti, ker je Puniša izvršil dejanje v samoobrambi in vobče akt svoje narodne dolžnosti. Drugo postopanje je bilo izključeno po dogodkih in žalitvah, ki so padle v Narodni skupščini. Puniša ni mogel več nazaj, ker je bilo na galeriji okoli 20 Črnogorcev v narodnih nošah, ki bi bili nanj pljunili, da ni branil svoje časti. Objektivno posmatran dogodek od 20. junija ni drugo kot borba za državo in za največje dobne domovine. Borba je bila pač take narave, da so morali na bojišču obležati mrtveci. Dogodek sam na sebi je zgodovinskega pomena in končno sodbo o njem bo zapisala šele zgodovina.

Naslednji branitelj, beograjski advokat

Radivoj Novakovič je razlagal v daljših izvajanjih psihologijo, duševno stanje in vzgojo Črnogorcev. Puniša Račić je tipičen predstavnik črnogorske rase, ki ne sme iti preko težkih žeržev. Nalo je govornik analiziral izpovedi posameznih prič, zlasti onih, ki so izpovedovale o vrtnem redu strelav. Obtožnica v tem pogledu ni točna. Ravnotako smatra, da je zmotna tudi kvalifikacija dejanja, kakor jo podaja obtožnica. Dejanje Puniše Račića ni premišljeno ubijstvo. Prve strele je izval dr. Pernar. Kar se tiče dr. Gjure Basarića in Pavla Radiča, Račića ne zadene odgovornost, ker sta oba padla le slučajno. Grandja je bil le lahko ranjen, a tudi v tem primeru je Puniša Račić postal v nujni samoobrambi. Tudi uboj Stjepana Radiča ni dokazan. Stjepan Račić je umrl od dolgotrajne sladkorne bolezi.

Opoldne je bila razprava prekinjena. Na popoldnaski razpravi, ki se je pričela

ob 3., je advokat Novakovič nadaljeval svol obrambni govor. Dokazoval je predvsem, da po teoriji o kazenskem pravu ni mogoče označiti dejanja Puniše Račića za premissljen umor. Kdor premišljeno ubija, postopa dokaj drugače. Račićovo dejanje je bilo izzvano od dr. Pernarja. Nihče ne ve povedati, kako je padel dr. Basariček. A tudi v pozitivnem primeru se Puniši ne more dokazati namena, da ga je hotel ubiti. Zagonetna pa je tudi smrt Pavla Radiča, ki se je povsem slučajno pojavil pred Punišo Račićem. Tako prihaja govornik do zaključka, da odgovarja Puniša Račić le za težko poškodbo dr. Pernarja, a še ta je bila izvršena v aktu in v silobranu.

Zatem je povzel besedo starosta beograjskih advokatov Jovan Milovanović.

Ker pa se je pokazalo, da Milovanović zaradi visoke starosti ne more čitati svejega dolgega govora, je predsednik odredil, da bo sodišče prečitalo njegov govor kot zadnjega. Jovan Milovanović je pred dolgimi leti branił pok. Nikola Pašića, obtoženega zaradi vlezidaje.

Zadnji govor na današnji razpravi je imel beograjski odvetnik Bora Nikolić.

Štiri petine svojih izvajanj je posvetil političnemu ozadju krvavega dogodka 20. junija. Globoko obžaluje žrtve, ki so padle v Narodni skupščini, a mora hkratu ugotoviti, da za te žrtve ne odgovarja Puniša Račić. Dejanje Puniše Račića ni bilo vzrok teške politične atmosfere, nego je obratno težko ozračje, ki je tedaj vladalo v politiki, povzročilo krvave dogodke 20. junija. Strelji Puniše Račića so le posledica tega ozračja. Zatem je govornik analiziral politične teze pok. Stjepana Radiča in njegove odnose do naroda ter opisoval Račićevo politično in parlamentarno taktiko, ki da je zakrivila tako napetost v bivši Narodni skupščini. Govornik citira svetopisemski izrek »oko za oko, zob za zob« in zatrjuje, da tudi po Kristusovemu nauku ni uboj največji zločin, temveč razžalitev.

Nikolić je končal z izjavo, da je Puniša Račića treba obdostiti le za poškodbo dr. Pernarja, a za vsa ostala dejanja naj sodišče izreče ostrirotilno obsodbo.

S tem je bila današnja razprava zaključena. Zaradi velikega pravoslavnega praznika v ponedeljek je predsednik odredil nadaljevanje razprave za torek ob 8. dopoldne. Odvetniki bodo govorili še dva do tri dni.

Trajno uzakonjenje legislativnih amandmanov iz prejšnjih finančnih zakonov

Ministri morajo do 1. avgusta vse one določbe prejšnjih finančnih zakonov, ki naj ostanejo še nadalje v veljavi, objaviti v posebnih zakonih

Beograd, 1. junija. p. Sinočnja seja ministrskega sveta se je vršila pod predsedstvom generala Petra Živkovića. Najprej so ministri poročali o tekočih poslih. Za tem je minister financ dr. Svrljuga poročal, da je svojčas pozval resorne ministre, naj bi pregledali vse finančne zakone ter še veljavne določbe objavili v posebnih zakonih. Minister financ je bil v to svrho stavljen rok do 1. junija. Po krajši razpravi je ministrski svet sklenil, da se podaljša ta rok do 1. avgusta. Vsi ministri morajo do tega dne sestaviti specialne zakone, ki naj obsegajo vse legislativne amandmane dosedanjih finančnih zakonov, v kolikor vstrajajo ministri na njih veljavi in potrebi. S 1. avgustom ugasnejo avtomatično vse določbe dosedanjih finančnih zakonov, ki ne bodo podaljšane z novim zakonom.

Svečana proslava stoletnice rojstva velikega zgodovinarja Frana Račkega

Lepa slovesnost na grobu velikega pokojnika ob udeležbi številnih deputacij iz vse države in iz inozemstva - Svečana seja Jugoslovske akademije znanosti

Zagreb, 1. junija. š. Danes so se pričele slavnosti povodom proslave 100-letnice rojstva Frana Račkega. Po maši zadošnici v stolni cerkvi so si razni tuji delegati ogledali nekatere kulturne ustanove v Zagrebu. Okoli 4. popoldne so se v devetih avtomobilih odpeljali na Miroznoj, kjer se je vršila ob grobu Frana Račkega spominska svečanost. Na grob je bilo položeni 6 vencev, in sicer venec českoslovaške Akademije znanosti in umetnosti, Slovenskega instituta v Pragi ter češkega znanstvenega društva, venec s slovensko trobojnico in z napisom: »Svojemu častnemu članu Matica Slovenskae, skupen venec Jugoslovske akademije znanosti in umetnosti ter srbske kraljeve akademije, venec arheološkega muzeja v Splitu, nadalje venec rimoslovskega društva v Ljubljani ter venec JNU z napisom »Velikemu ideologu slovanstva«. Nad grobom je imel predsednik Jugoslovske akademije znanosti in umetnosti Gavro Manojlović govor, v katerem je poudarjal, da to pot ne obuja spominov na Frana Račkega, ki živi vedno v duhu njegovih častilcev, temveč samo akcentuiranje spomine na velikega pokojnika. Po udarjal je, da so se k proslavi 100-letnice rojstva velikega Frana Račkega zbrali tudi bratje Čehi, Poljaki in Bolgari, kakor trije jugoslovski bartie, združeni v svoji skupni državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Svečanosti so prisostvovali poleg znanilnih gostov tudi člani Akademije in delegati JNU. Zvečer je bila v proslavo 100-letnice rojstva Frana Račkega svečana predstava v Narodnem gledališču, nakar se je vršila v hotelu Esplanade prijateljska večerja.

Jutri ob 10. dopoldne se bo v Jugoslovske akademiji vršila svečana javna seja, ki jo bo otvoril pokrovitelj akademije nadškof dr. Bauer, nakar bo govoril pravi član akademije dr. Avgust Mušič o Račkem kot predsedniku in organizatorju akademije, dr. Ferdo Šišić o Račkem kot zgodovinarju in predsednik srbske akademije dr. Slobodan Jovanović o Franu Račkem in jugoslovskimi misli. Ob 13. se udeležje gostje in člani akademije banketa pri nadškofu dr. Bauerju, ki je pokrovitelj akademije.

Sprememba poslovnika Državnega sveta

Beograd, 1. junija. š. Dosedanja poslovni red Državnega sveta je bil danes izpremenjen z novim zakonom o poslovnem redu Državnega sveta in upravnih sodišč. S tem novim zakonom se popravljajo predvsem nekatere pravne pogreške, ki so obstojale v dosedanjem poslovniku. Glavni postopek Državnega sodišča kot vrhovne instance za pritožbe proti razsodbam upravnih sodišč ostane še nadalje kakor dosedaj pismen. Pa tudi postopek Državnega sveta, kadar posluje kot upravno sodišče v prvi in zadnji instanci proti ministrskim odlokom, ki je bil usten, postaja sedaj pismen. Izjeme so samo v sporih čilvilnega značaja. V pravdah po državljanškem zakoniku razpiše Državni svet rok razprave, ako zahteva to toženc ali tožnik in ako smatra to za potrebno. Za disciplinarne prestopke uradnikov veljajo zakonske določbe poglavja 10. zakona o uradnikih.

Zaključek razprave proti Gabrijeleu Šmidu

Sodba bo objavljena v sredo popoldne

Zagreb, 1. junija n. Danes je bila končana jedna razprava proti Gabrijeleu Šmidu, ki je vzbudila v javnosti mnogo pozornosti. Šmid je bil obtožen, da je lani 1. decembra streljal na policijske organe. Zagovarjati se je moral že pred državnim sodiščem v Beogradu, ki pa se je proglasilo za nekompetentno. Danes so bile zaslišane še zadnje priče, ki pa so večinoma izpovedale, da človek, ki je streljal, ni bil Šmid, temveč nekdo drugi. Senzacija je vzbudila izpoved priče Vinka Murtića, da je včeraj med ob-

činstvom spoznal v sodni dvorani človeka ki je v usodnem trenutku streljal. Ta človek je pričel nekemu svojemu prijatelju poleg sebe nekaj šepetati in kazati na Murtića s prstom, nakar sta oba izginila. O izpovedi priče Murtića je bila takoj obveščena policija. V svojem govoru je državni pravnik vztrajal pri obtožbi ter zahteval za Šmida smrtno kazen ker sta dve zapričeženi prič izpovedali, da je on streljal. Sodba bo razglašena v sredo popoldne

Od desetletnici bojev na Koroškem

Nekaj spominov na osvobodilne boje na Koroškem — Vpliv vojaške akcije na mirovna pogajanja v Parizu — Zakaj smo izgubili Koroško?

Te dni proslavljajo naši polki svoje krsne slave, ki jih praznujejo ob obletnicah osvobodilnih bojev na Koroškem. Naši polki slave svoje vojaške čine in ob njihovi desetletnici ne moremo pozabiti važnega dejstva, da so baš ti čini znatno popravili v zadnjem trenutku naš diplomatski položaj pri mirovnih pogajanjih v Parizu, ko so se dne 2. junija pred desetimi leti izročili Avstriji mirovni pogoji zaveznikov.

Prejajo mirovni pogoje Avstriji. Predaja se je izvršila ob 12.30 popoldne. Do 10. ure popoldne so pogoji, ki naj bi se izročili avstrijskim zastopnikom, vsebovali še take pogoje glede na Koroško, da se je lahko smatrala kot povsem izgubljena. Tako je bila n. pr. določena samo ena plebiscitna cona, politični del pogojev pa je bil tak, da je bila že v naprej določena pripadnost plebiscitnega ozemlja in sicer k Nemški Avstriji.

Na mirovnih pogajanjih v Parizu so naši zastopniki zahtevali, naj se na Koroškem in nam Nemški Avstriji sploh določi kot državna meja narodnostna meja, kakršna je bila sredi 19. stoletja, t. j. pred pričetkom najhujše nasilne germanizacije. Ta narodnostna meja je bila ugotovljena od našega geografa Petra Koslerja, ki je izdelal l. 1864. zemljevid slovenskih dežel, bila pa je tudi službeno ugotovljena po predsedniku centralne statistične komisije na Dunaju baronu Czoernigu, ki je izdelal obširno etnografijo avstro-ogrskih monarhije. Zahteva po določitvi take meje je bila gotovo najpravičnejša.

Dopolodne 2. junija pa so že prispeli v Pariz prve vesti o uspehih naše vojaške intervencije na Koroškem. Takrat je bila po uspehi ofenzivni Koroška osvojena do Drave in že samo to dejstvo je učinkovalo tako, da se je pol- drugo uro pred slovesno izročitvijo mirovnih pogojev avstrijskim zastopnikom izročil oni del, ki je govoril o Koroški. Tako se je torej v zadnjem hipu po zaslugi naših vojaških čet na Koroškem preokrenila zadeva za nas v boljše smer. Seveda pa je bila zadeva Koroške že toliko prejudicirana, da ni bila več zmožna korenita remedura. In ko so se nato 20. junija 1919. izročili definitivni mirovni pogoji Nemški Avstriji, so vsebovali znano določbo o dveh glasovalnih ozemljih na Koroškem in ostale določbe o glasovanju samem.

Toda takoj se je pričelo nasprotovanje takratne italijanske vlade, ki je zahtevala, da naša država ne bo mogla akceptirati londonskega pakta, po katerem naj bi se Jugoslaviji odvzelo slovensko in dalmatinsko Primorje, tako da bi Italija dobila razen Gorishe, Trsta, Istre, dela Dalmacije tudi ogromen del Notranjske do Ljubljanskega vrha. Oficijelna Italija se je tudi razburjala zaradi predloga, ki ga je postavila naša delegacija, ki pa je bil nad vse pravičen. Naša delegacija je namreč zahtevala, naj se nampram sovražnim državam pri likvidiranju Avstro-Ogrske, torej nampram Madžarski in Nemški Avstriji določijo meje, kakor jih je predlagala naša delegacija na osnovi narodnostnega principa: na ozemljih pa, ki so sporna med zavezniki (kakor v Banatu in našem Primorju) pa naj bi se vršili plebisciti.

Iz navedenega je razvidno, da bi se vprašanje Koroške, čeprav s težavo, lahko vsaj ugodneje rešilo, ako bi bilo naše ozemlje pravočasno zasledeno, najugodnejše pa bi se gotovo rešilo, če bi se vse naše koroško ozemlje zasledilo že takoj ob prevratu. Takrat bi se to lahko zgodilo tudi z manjšimi žrtvami, ki so pozneje postajale vedno večje in tudi vedno bolj krvave.

Obenem pa smo opazili, da je z zasledbo Koroške začetkom junija pred desetimi leti tudi na mah prenehala žongliranje s progno Jesenice-Bohinj, ki je bila že v resni nevarnosti. O priliki desetletnice 2. junija, ko so bili izročeni Nemški Avstriji mirovni pogoji, je prav, ako se spomnimo trenutkov, ko se je odločevala usoda našega naroda, ter se zavemo, da se zlasti v mednarodni politiki ne more noben cilj doseči le z milimi besedami. Ako smo izgubili slovensko Koroško, je kriva temu v največji meri neodločnost in kratkovidnost tistih činiteljev, ki so mislili, da se v mednarodnem življenju živi le od miloščin in daril.

Obenem pa smo opazili, da je z zasledbo Koroške začetkom junija pred desetimi leti tudi na mah prenehala žongliranje s progno Jesenice-Bohinj, ki je bila že v resni nevarnosti. O priliki desetletnice 2. junija, ko so bili izročeni Nemški Avstriji mirovni pogoji, je prav, ako se spomnimo trenutkov, ko se je odločevala usoda našega naroda, ter se zavemo, da se zlasti v mednarodni politiki ne more noben cilj doseči le z milimi besedami. Ako smo izgubili slovensko Koroško, je kriva temu v največji meri neodločnost in kratkovidnost tistih činiteljev, ki so mislili, da se v mednarodnem življenju živi le od miloščin in daril.

Inž. J. Mačkovšek.

VZS odobril invalidski zakon

Beograd, 1. junija. p. Vrhovni zakonodajni svet je danes popoldne zaključil pretes invalidskega zakona in ga v celoti odobril. Prihodnja seja bo sklicana pismenim potom. Pred razhodom je pozval predsednik vrhovnega zakonodajnega sveta gospod Jovanović vse člane, naj čimprej prouče načrt civilno-sodnega postopka, ki jim je bil te dni izročil. Načrt tega zakona bo po vsej priliki že na prihodnji seji postavljen na dnevni red.

Sankcionirane konvencije

Beograd, 1. junija. č. Kralj je sankcioniral včeraj zakon o protokolih za regulacijo reklamacij finančnega značaja na progi Solun-Gievrgjella, ki je bil podpisan 17. marca letos v Zenevi med našo državo in Grško. Nadalje je kralj podpisal pogodbo o trgovini in plovidbi od 6. oktobra 1928, ki je bila sklenjena v Pragi 19. oktobra 1928 med našo državo in CSR.

Poslanik Baluđžić v avdijenci

Beograd, 1. junija. č. Danes ob 11. dopoldne je kralj sprejel v avdijenci našega berlinskega poslanika Živojina Baluđžića. Avdijenca je trajala nad eno uro.

Španski kralj si bo ogledal naš oddelek na barcelonski razstavi

Beograd, 1. junija. p. Na svečanem banketu povodom otvoritve svetovne razstave v Barceloni je španski kralj Alfonz pritegnil v razgovor tudi našega jugoslovenskega delegata ter mu izjavil, da si bo ogledal tudi jugoslovenski paviljon. Kralj Alfonz je tekom razgovora z našim delegatom opetovano naglasil, da goji do naše države in njene naroda tople simpatije.

Tramvajska nesreča v Zagrebu

Zagreb, 1. junija. č. Pred hišo št. 40 v Vlaski ulici je danes povozil tramvaj 55letnega seljaka Marka Šimunjaka, ki je slučajno stopil na progvo v trenutku, ko voznik ni mogel več ustaviti voza. Tramvaj je zagnal seljaka na pločnik, kjer je dobil težko poškodbo na desnem senu. Reševalno društvo ga je prepeljalo v zakladno bolnico.

Finančni minister Vatikana

Rim, 1. junija g. Za finančnega ministra v Vatikanu je bil imenovan znani milanski finančnik Nogari.

Par ur v dvorani beogradskega sodišča

Slike z drugega dne razprave proti Puniši Račiću in njegovima soobtoženima tovarišema

Naš urednik g. Davorin Ravljen, ki popisuje v »Jutru« svoje zanimivo pot s čolnom po Savi in Dunavu, je prisel v Beograd na drugi dan razprave proti Puniši Račiću. Priboril si je vstop v sodno dvorano in nam o tem poročal:

Beograd, 28. maja.

Za razpravo proti Puniši Račiću in tovarišema so bile vstopnice razdeljene že pred nekaj dnevi. Vsega skupaj okrog 50, torej v skrajno omejenem številu in še to v prvi vrsti odvjetnikom in novinarjem. Pribaviti si vstopnico naknadno je težava stvar, a za novinarja, ki se prav slučajno znajde Beogradu, vredna, da jo preizkusi.

Je proces proti Puniši Račiću edina senzacija dneva, ki pa je tekom dolgotrajne preiskave in neprestanih novinskih registracij slehernega malenkostnega novega momenta že v samem pričetku precej pobledele in ne vzbujajo posebne radovednosti. Za prvi dan razprave so se beogradske novine kosale v merjenju vatla, tako označim skrupulozno vestnost reportaže, ki je uporabila vsa sredstva, da poročajo čim bolj detaljira in razblini. Dobesedno natiskana obtožnica, portreti obtožencev, karikature in krobiji, steno-grafske zabeleške Račićevega zagovora in vseh količjak interesantnih dialogov — vsega tega gradiiva so beograjski dnevnikarji brez izjeme in v pravcati konkurenčni tekmi nagromadili v dolge, dolge kolone. Toda — ne vžge.

Beograd se koplje že v poletni vročini, živahni tempo pouličnega prometa se razvija nemoteno dalje. Le tu in tam se v senci kavarniških teras, pri pivu in črni kafi, nad široko razprtimi novinami stikajo glave zarjavelih politikastrov — vse drugo pa valovi mimo, vse se nekam žuri po svojih opravkih. Enega samega prodajalca novin sem slišal žgoleti sredi Terazij:

— Proces protiv Puniše Račićana! ... Senzacijaaaa danaaaa ...

Prodal ni nič več, kakor njegovi tovariši po drugih vogalih ...

Siva, v sredi modernih trgovskih in bančnih palač že skoro čestitljivo starinska dvonadstropna palača beogradskega prvostopenega sodišča stoji že v drugem prelomu Knez Mihajlove ulice, ki je ena najlepših in skoro tudi najmirnejših Beograda. Kakor val se na Obličevem vencu počasaj razbija močni promet Terazij in se steka nato po širokih, gladko asfaltiranih trotoarjih Knez Mihajlove ulice le še osebni promet in živahno gibanje avtov in avtobusov. Tramvajskega ropota in večnega pozvonjanja ni tod, — vsa ulica daje vtis neke simpatične, hladne otmenosti.

Vitek žandarski narednik, pravi David nampram nekaterim robustnim beograskim Golijatom, v tanki poletni uniformi, stoji naslonjen na sabljo sredi vhoda v justično poslopje.

— Kuda?

— Da čujem Punišu Račića ...

— Mmm, izvolite Vi tamo pisaru.

V kotu precej svetle veže, ko široka steklena vrata dele od dvorišča, sedi na stolu črnkast policijski pisar, poleg njega mlad gologlav »tektiv«, osem in tja pa stopa par neoboroženih ozornikov, ki preganjajo dolgčas in si ogledujejo konice debelo potemplanih čevljev. Pisar je prav prijazen urednik, samo ... ne može pomoči ... vstopnice so bile razdeljene pred par dnevi ... pa tako in tako dalje.

— Ne ide.

— A, gospodin je iz Ljubljane? — se vmeša detektiv.

— Pa, iz Ljubljane, bogme, dalek je put ... i troše se pare. Ajd, dajte mi legitimaciju, pa da pitam predsednika ... Znate ... ulaznice ...

— ... jest, razdane su pre par dana — pritrdim hitro, ko že vem. — A, da vidim in odidem!

Poskoči detektiv preko stopnic in se vrne čez par minut. Pravkar se zgoraj v dvorani pričeli z drugim dnevom razprave, točni so vedno ob 8. zjutraj. Tako mi spotoma po stopnicah prav važno omenja de aktivni in vedve v neko stransko sobo. Nad vratmi napis: Notar. A v sobi sedi za široko pisalno mizo eleganten »posod, blizu njega prijetna zapiskarica, ki ima neprestano opravka s telefonom.

— Izvolite, sedite! mi s krako gesto veji gospod in ogledaje mojo legitimacijo, jaz pa ta čas v udobnem toplem ugibam, ali je elegantni mož posebe od sodišča ali od postaje.

— Dakle ... iz Ljubljana. Vaše ime? ... Da, od »Jutra« ... Direktor doktor Kramer? ... Da ... Nu, — a kako ljubljanski velesajem?

Ko bi vedel, zakaj me vse to izprašuje! — Lep je ... naravno ... izvrsten ta ljubljanski velesajem, vseleti izvrstno obiskam, jaz ga letos ne bom videl, ker sem ga že sedemkrat ... nego: ali bom dobil vstopnico v sodno dvorano?

— Dobro! Izvolite! Elegantni gospod je bil med tem že zapisal moje ime na vstopnico in udaril nanjo štampiljko in se en — dva podpisal.

— Evo! ... Jovo! Povedi gospodina v dvorano ... Ali samo tiho, polako ... Živeli!

Jovo z modro čepico na glavi, podooben bolj bančnemu kakor sodnemu slugi, me povede skozi steklena vrata

na temen, kratek hodnik, kamor se že čujejo glasne besede iz sodne dvorane. Prestreže me starejši moziček, smehlja se tako zelo prijazno — in me otpava, kakor na priboru.

— Oružja nemate, jel?

— Nimam, striček. Evo, vse kar imam nosim s seboj, kakor oni stari, prastari filozof, — saj že ne vem kako se je pošteno pisal ...

V razpravno dvorano vodi s hodnika dvoje široko odprtih vrat. Vse je na prvi pogled tako, tako ... domače. Lvo jih tamle v štirih dolgih klopih novinarjev, znancev iz Beograda, Zagreba in provinc. Komaj da se tih pozdravimo. Vsi so tako strašansko zaposleni — pravkar zopet govori Puniša Račić. Le nekaj inozemskih dopisnikov, plešastih mladih gospodov, ki očividno ne razumejo jezika, strme tja pred sodnike. Ne vedo, kaj bi beležili. Kadar pade kaka »kroftna«, se sugestivno nasmehejo tudi oni. Dvorana je mala, zares prav mala za tako velik proces. Razen novinarjev sedi v zadnji klopi nekaj prav čudnih ljudi. Kakor naši kmečki fantje in praznični obleki. Morda so sorodniki obtožencev. Ena sama dama sedi sredi novinarjev, spredaj v eni vrsti stolov pred klopi in vseh obeh straneh podija pa advokati vseh generacij in profilov. Mogočno se je za malo zeleno mizo v prvem kotu razmestil plečat orožniški kapetan, njemu so podrejeni vsi orožniki in sodni slugi, ki slone ob podbojih in posedajo po hodniku.

Razpravo vodi sodni predstojnik Milutin Petrović, votirata njemu na levi sodnik Svetla Vukajlović, na levi sodnik Aleksandar Marinković. Ta se venomer smehlja in z desnico pod okroglo brado podpira svoje gladko obrto lice, prav podobno fiziognomiji kakega angleškega lorda. Sveta Vukajlović od časa do časa pogleda v akte in kratko beleži, a predsednik senata grbanči čelo in s svojimi krepkimi očmi strmi in obtoženca, kakor da se je nekam globoko zamislil.

Oooh, Puniša Račić govori. Govori že drugi ...

Srednje velik, čokat mož v najzrelejši dobi. Niso pozabili beograski listi podrobno zabeležiti, da je Puniša za razpravo »sa mnogo pažnje sredio svoje odelo. Na njemu je jedno sivo odelo, čisto in ispeglano. Jedna siva mašna, kruta kragina i vrlo pažljivo očiščene lakovane cipele ...« In drugače in sploh: ... »na njemu nema nikakvih promena. On čak izgleda daleko bolje nego ranije u dane, kad je sedeo u staro skupštini. Ni malo nije nervozan, čak bi se moglo reći, da se u hapsu staložio, pribrao, da je dobio onu retku koncentraciju, koju imaju svi ljudi, koji se nalaze pred velikom odgovornošću ...«

Da čujemo to koncentracijo! Kaj je povedal, se znano že iz dnevnih poročil. Po celotnih urah svojega naglo govorenega zagovora zopet koncentriran in z zahvalo sodnikom, da so ga poslali, se je vsedel tik pred sodniško tribuno na desni stol, na katerega se je doslej zvesto z nogo in roko opiral orjaški, popularni orožniški narednik Sreten, suklač od časa do časa svoje brke, ostro »ufitljene«, kakor turški dve sablji ...

Na srednjem stolu sedi »vojvoda Lunec«, ozganega, gladko obritega koščatega obraza, temnih las, skoro bolj mongolsko nasekanih, nekam lokavih in lahkomišelnih oči. Od časa do časa pritegne gladko »ispeglano« hlačnico in se nervozno ozira sem in tja. Predsednik senata ga preskoči in poda besedo najstarejšemu obtožencu, Tomi Popoviću.

Milost božja, koliko je bilo po prvem dnevu razprave govora in pisanja ravno o Tomi! Da je ves propadel v zaporu, osivel in zlomljen zaradi suhega jetičnega kašlja. Če je bilo res tako, se je Toma Popović za drugi dan razprave kar vnovič poživel. Prav lepo oblečen v črn skao, modne hlače in lakovane cipele vstaja, visok in zopet vzvnan s stola, se skloni k tlom in pobjrka po svojem obrambnem materijalu ter prične nato z jasnim glasom čitati svoj zagovor.

— Gospodo sodije! Na dan ...

Skozi tri odprta okna leze v dvorano dopoldanska vročina. Krasen dan je zunaj, a tu v dvorani dušljiva, soparna atmosfera. Glasno odmevajo z ulice koraki mimoidočih in dolgočasno hupanje avtomobilov, ki često prekinjajo ravno najvažnejše povdarke Tome Popovića.

Ko Toma Popović zaključi svoj zagovor, vstane predsednik in odredi četrt ure odmora. Oba izhoda na hodnik zastražijo z razprtimi rokami sodni slugi, dvignejo se obtoženci in narednik Sreten s svojih stolov ter v spremstvu orožnikov odkorakajo drug za drugim v pritlično sobo. Črnolase sodne tipkarike, ki so bile za pol ure prihitele na hodnik poslušat potek razprave, korakajo za njimi, advokati se dvigajo in družijo k pogovoru, novinarji pa hite doli v vežo, kjer jih že čakajo kurirji, da prenese poročila v redakcije. Skozi skrlatno zagrnjena vrata zadaj za tribuno, nad katero visi dober portret kralja Aleksandra, se umakne predsednik senata in za njim oba votanta v posvetovalnico h kratkemu odhodu.

Vročina nastopa vedno močnejše in proces bo še trajal, trajal tja do konca tedna. D. R.

Ljubljanski velesajem

Spričo še vedno težkega gospodarskega položaja, v katerem se nahajajo pridobitni sloji v Sloveniji, je razmah letošnjega velesajma najlepši dokaz, da najširši krogi prebivalstva spoznavajo pomen naše velesajmske prireditve, a z ugled, ki si ga je tekom let priboril ljubljanski velesajem, pa je najbolj razveseljivo dejstvo, da od leta do leta narašča število zunanjih posetnikov. Za slovenskega trgovca, pa tudi za številne trgovce v ostalih pokrajinah naše države, je postal velesajem institucija, katere ne more več pozrešati.

Posebno pohvalno so se letos odzvale valbilu naše šole, ki prirejajo izlete gojencev na velesajem pod vodstvom učiteljev in učitelj. V petek in soboto je velesajmski urad zabeležil posete naslednjih šol: državne osnovne šole: Cerklje pri Kranju, Št. Jernej Borovnica, Rakitna, Stična, Zagorje, Vel. Gaber, Sostro, Drlje, Preserje, Jezero, Žužemberk, dalje skupni poset gospodinjstve šole v Ljubljani, Kmetijske nadaljevalne šole v Ratečah in v Kamniku, državnega osrednjega zavoda v Ljubljani, I. drž. gimnazije v Ljubljani, trgovske akademije v Mariboru in državne ženske strokovne šole v Banjaluki.

Obisk velesajma je bil tudi včeraj prav dober. V vseh paviljonih je bilo videti kupce in resne investente, ki ne prihajajo na velesajem samo iz radovednosti. Posebno zanimanje vzbujajo tudi letos »izrazna razstava in razstava avtomobilov. Pozornost na vzbujajo tudi kolektivne razstave inozemskih trvdk, kakor n. pr. razstava italijanskih trvdk, ki jo je priredilo društvo Italo - Jugoslavije in pa braziljanska razstava v paviljonu Vevč.

Velesajmska uprava je doslej dobila pisemne in brozjavne pozdrave od skoro vseh inozemskih poslanštev in konzulatov v naši državi, od naših gospodarskih korporacij in od številnih inozemskih velesajmov. Za danes se ob lepem vremenu pričakuje rekorden obisk zlasti podediških posetnikov in ljubljancev, v ponedeljek pa se bodo pričele sklepati večje kupčije, ki se letos obetajo v znatnem obsegu.

vs. Gasilni poizkus na velesajmu. Kakor že javljeno, se vrši gasilni poizkus s samodelujočimi gasilnimi napravami sistema »Guwy« v sredo 5. t. m. pri paviljonu »L« ob 17.30. Razstavilalec, družba »Teloreklam« v Ljubljani, ki ima generalno zastopstvo teh naprav za Jugoslavijo, bo napravila različne poizkuse. Tako bo predvajal primer, da se pri avtomobilskem motornem požaru bencin pogasi sam od sebe s pomočjo avtomatskega delovanja »Guwyja«. Dalje se bo gasil gorč bencin v manjših in večjih posodah, osobito v nizki ploščnati posodi, kar je bilo dosedaj sploh nemogoče. Končno bodo predvajane razne druge vrste gašenja, ki naj dokažejo prvovrstnost teh gasilnih naprav. Oblastva so že vabljeni po upravi, ostale zainteresente pa opozarjamo tem potom.

vs. »Teheran« Ljubljanski skladišče orientalskih preprog in ročnih del (Mušan Abutevelić) je razstavil svoje pristne preproge preproge v treh kohaj. Poznavalci bodo našli med njimi prav krasne buharske, sarsaške, iranske, kašmirske, mešedske in druge slovitte preproge. Razstavlja pa tudi cenene pirotske, srbske in bosanske pletene preproge. Turški etni, mlini za kavo in servisi ter krasne copatke za naše mlade dame vzbujajo občo pozornost in jih zlasti mladi gospodje prav pridno kupujejo. 836

VELIKI SEJEM
GRAMOFONOV
 COLUMBIA, Odeon in drugih
 znamk. 6764

Kolosalna izbira plošč: opere, največji šlagerji itd. — Najljubši Vaš prijatelj za dom in izlet je dober gramofon. zato ga nabavite še danes pr trvdki

„Tehnik“ Josip Banjai
 LJUBLJANA

„Ljubljanski dvor“ Prazakova 19
 v neposredni bližini glavnega kolod. ora.

Naši Kraji in Ljudje

Lep prispevek k „Jutrovi“ akciji za srednješolce

Tekom dne in na večer, ko valovi življenje po Selenburgovi ulici in se razvija promenada po Aleksandrovi cesti zlasti pa, ko se vžgo v mraku luči, ne ostane nikomur, ne domačinu in tudi ne tuju neopažena krasna urejena modna trgovina P. Magdič na vogalu nasproti glavne pošte. V vedno krasno in s pravim okusom urejene izložbe se venomer upira toliko in toliko parov lepih oč, ki hrepenje za krasnimi vzorci razstavljenih oblek, puloverjev, plaščev, nogavic, fina perila in kopalnih oblek. Na drugem voglu stoji moški in občuduje veliko izbiro klobukov, kravat in sploh vsega kar spada k toaleti dobro oblečenega gospoda. Toda ne da bi se samo hrepenelo in ostajalo zmag, stopa se tudi notri v vzgledno urejene poslovne lokale, kjer vlada od jutra do večera živahen promet.

osnoval to vzorno trgovino pokojni Pavel Magdič, ki je žrtvoval za ureditev trgovine ogromen denar, a jo je tudi že po kratkem času doobila vpejal, nakar so nadaljevali z delom njegovi nasledniki, ki vodijo trgovino popolnoma po modernih trgovskih principih. Tvrda P. Magdič daje v Ljubljani v modi že od nekdaj smer in kupci niso bili po nakupu pri njej še nikoli razočarani. V ostalem pa ima tvrda P. Magdič vedno tudi umevanje za razne socialne akcije in je sedaj, kakor že večkrat popreje podprla »Jutrovo« akcijo za obdarovanje prihodnjih srednješolcev. V njenih izložbah so razstavljeni dve dni razni predmeti kakor: nahrbtniki, nogavice, sportne čepice, kopalne obleke, srajce, torbice ter druge potrebne stvari, ki jih je namenila tvrda izročiti po posredovanju »Jutra« naši prihodnji srednješolski mladini.

Pismo iz Rogaske Slatine

Rogaska Slatina, koncem maja. Letošnja kopalniška sezona se je nekoliko zakasnila. Dolga zima in slabo vreme v prvi polovici meseca maja so mnoge stalne goste odvracali in šele po 20. maju je postal dotok gostov živahnejši. Sedaj prinaša v krasnem kopalniškem parku je vedno več življenja in Rogaska Slatina je lansko stanje ob tem času že precej prekoračila. Obisk tega odličnega zdravilišča, ki ga vsi Slovenci še vse premalom cenimo, se v ostalem dviga leto za letom. L. 1921. je bilo v Rogaske Slatine 3360 gostov, lani jih je statistika zabeležila že 7370. Slovenci kraji participirajo na tej številki z eno sedmino (1023). Ljubljana je pri tem častno zastopana 412 slovenskih gostov je ljubljancov. Letos se obeta nov porast, za julij in avgust je toliko prijav, da si vodja stanovniškega urada že sedaj beli glavo, kako bo vse v zadovoljstvo porazmestil.

Ni čuda, da postala Rogaska Slatina vedno priljubljenejša. Njene izvrstne lekovite vode, njena lepa in učinkovita kopalnišča, hidroterapija, izvrstni zdravniki, prekrasna okolica, dobra stanovanja in odlične restavracije — vse to vabi publiko, ne le iz naše države, temveč v veliki meri tudi iz inozemstva, iz Madžarske, Poljske, Italije, Češkoslovaške, a tudi iz Nemčije, Grške in celo iz Egipta. Mnogi gosti se hvalijo, da jim Rogaska Slatina bolje prija nego šumni in dragi Karlovi Vary in gotovo je, da učinkovitejši slatinske kure ne zaostaja za najčvrstnejšimi zdraviliški svetovnega imena.

Kdor hoče v miru se posvetiti svojemu lečenju, ta bo porabil še mesec junij, ko naval gostov še ni prevelik in so tudi cene deloma (do 15. junija) še predeževske. Zadnja leta se je R. Slatina lepo razvila, a uprava stoji z ozirom na naraščajoči obisk pred novimi problemi. Letos je sicer na novo otvoren hotel »Sviciarija«, ki razpolaga menda s 30 sobami, toda še se kaže, da bo treba misliti na najmanj še eno veliko hotelsko zgradbo. Prihodnji mesec bodo otvorili novo kinodelališče, katerega oder pa bo pripraven tudi za druge prireditve. Velika pridobitev je preloženje dosedanje ceste skozi zdraviliški park v ozadje zdraviliških zgradb, tako da bo ves zdraviliški »parter« rezerviran za setnje.

V parku že veselo igra izvrstna številna vojaška godba, letos imamo zagrebčane, ke so dr. Cerinovi godbeniki menda odšli nekam na morje. V restavracijah je že živahno. Zdraviliški dom s kavarno, elitni slatinski etablisman, je prevzel zn. ljubljanski hotelir g. Vekoslav Dolničar in gostje hvalijo izredno kuhinjo tega prvega lokala. »Sviciarija« je preložen pred novi hotel, ki ga s tem popularnim gostiščem vred upravlja g. Ozorn, pri »Pošti« skrbi za številne goste in izvrstno kuhinjo g. Čoh, v Aleksandrovi domu, ki se te dni odprva, ko gospodaril g. Kamenšek, pri »Solncu« in drugod je vse pri starem.

V stanju zdravnikov se ni nič spremenilo. Največ zaupanja domačih in tujih gostov uživajo naši znani kopalniški zdravniki: šef-zdravnik dr. Franjo Kolterer ter dr. Anton Lavrič in dr. Karel Brabec.

Zvečer še imamo trikrat na teden kino, v krasni zdraviliški dvorani koncerte, v Tržaškem domu pa se v dobro opremljeni čitalnici posetniki komaj vrstijo — postala je pretesna in dodali ji bodo še nekaj prostora.

Med gosti je videti že mnogo znanih oseb iz naših krajev, a vsak dan postaja njih družba pestrejša in številnejša. Ob nedeljah je posebno živahno. Z vlaki in avtomobili prihajajo izletniki iz Celja, Maribora, Ljubljane, a posebno mnogo iz Zagreba, da se navzajejo narave in komforta v prekrasnem kraju, ki je res pravi biser jugoslovenskih letišč.

35letnica Celjskega pevskega društva

Gotovo najstarejše aktivno pevsko društvo bivše Spodnje Štajerske — Celjsko pevsko društvo — slavi letos 35letnico svojega obstoja. Ustanovljeno 11. decembra 1894. se je udeleževalo vse čas svoje obstoja na kulturnem polju v probu do in utrjevanje narodne zavesti. Pred ustanovitvijo društva se je vse nacionalno delo osredotočilo v čitalnici, toda kmalu se je pokazala potreba ustanovitvi posebno pevsko društvo, ki naj bi ponese slovensko in slovansko pesem med najsišnje sloje prebivalstva, da ga vzbudi v nacionalni zavesti. Mlado društvo si je znalo pridobiti takoj ugled tudi izven Celja in uspehi so bili vedno vidnejši. V letu 1896. se je vršil prvi veliki koncert v hotelu »Pri kroni«, za njim pa več nastopov in drugih pevskih prireditev. Letu 1897. je dobilo društvo svoj krov v Narodnem domu. Sodelovalo je v veliki meri pri slavnostnih otvoritvah Narodnega doma v dneih 7. in 8. avgusta. Odtod naprej so postale prireditve in koncerti društva stalna institucija. Letu 1898. si je društvo nabavilo svoj prostor in so bili dnevi 13. 14. in 15. avgusta zopet dnevi slave slovanske pesmi, akoravno je takratni nemški magistrat celjski skušal z vsemi silami zabraniti razmah slovanskega nacionalnega čuvstva s tem, da je prepovedal sprejem gostov in obhod z razvitihi prapori po mestu. Posvečenje prapora se je izvršilo izven »nemškega« mesta v cerkvi sv. Jožefa. Vračajoča se povorka je pri vloglajahnem mostu morala zaviti prapore ter oditi v Narodni dom, kjer pa se je nato razvila tem lepša slavnost. Pozneje se je oddelilo od društva posebno Dramatično društvo, ki je bilo ustanovljeno l. 1911. Letu 1898. je bila pomembnejša prireditev — večer bratom Čehom, ki so posetili Celje, leta 1900. pa prireditev na Slovški slavnosti na Ponikvi. Poleg pevskih prireditev je društvo podalo v letih 1901. do do 1910. nad 70 gledaliških iger. Nepozabni so spomini starejših celjskih Slovencev na prireditev v letih 1903. o sijajnem koncertu 12. julija, iz let 1904. in 1905. o izletih in prireditvah v Brežicah in posebno one v Zagrebu, kjer so bratje Hrvati navdušeno peli in pisali slova slovanski pesmi. Naj snežnejši koncert društva je bil takrat sigurno oni dne 28. junija 1905. v Zagrebu, na vrtu »Kola« v prid »Sv. Ciril-Metodski zidarima« za slovanske čile v Istri in Primorju. »Obzore« »Hrvatstvo«, »Pokret« in vsi listi z »Agramer Tagblattom« vred so bili polni

navdušenja za slovansko pesem. Društvo se je udeležilo tega leta tudi odkritja Prešernovega spomenika in Ljubljani.

V letih 1908. do 1912. je preživelo društvo razne krize, leta 1913. pa si je zopet opomoglo in priredilo 8. junija Dr. Schwabov večer, ki spada med najlepše uspehe društva. Med svetovno vojno je CPD delilo usodo drugih slovenskih društev. Dnevi državnega preobrata pa so našo društvo pripravljeno in je isto ob vseh prilikah vršilo svojo nacionalno-kulturno nalogo. Koncerti 23. marca v Celju, 15. junija v Vojniku, 6. julija v Rogaske Slatini so utrdili narodno zavest slovanskega prebivalstva in pripomogli k utrditvi zaupanja naroda, ako ravno so še divjali boji ob novih državnih mejah. Poslanica »Celjskega pevskega društva« še ni končana. S svojo pesmijo blaži srce in goji čut narodne samostojnosti in narodnega edinstva v jugoslovenski domovini. Klub resnim in skoraj popolnoma materialističnim današnjim dnem ima naše ljudstvo v svojem srecu skrito željo tudi o višjih duševnih užitkih, iz č katerih je gotovo eden najvišjih, ako sliši lepo slovansko in slovansko pesem, ki mu razgreje srce in ga navduši za vse levo in vzvišeno.

Med predsedniki društva najdemo imena gg. dr. Janežiča (1894), dr. Ravnharja (1895 — 1901), Rafka Salmiča (1902 — 1906), dr. Stikerja (1906/07), dr. Gvidona Serneca (1907), Antona Mirnika (1908), zopet Rafka Salmiča (1909 — 1912), dr. Milka Hrašovca (1913), Jura Vugo in prof. Jošta (1914), Ivana Čehaka (1914 — 1914 — 1918), zopet dr. Cvidona Serneca (1919 — 1923) ter prof. Konrad Finka od 1924 naprej, pod katerega vodstvom slavi letos društvo svojo 35letnico.

Izmed pevovodij naj navedemo le gospoda Mundo, ki je vodil prvi zbor društva, dr. Ravnharja kot agilnega pevovodjo prvih let, dr. Antona Lajovca, našega zaslužnega skladatelja, dr. Antona Schwaba, domačina-skladatelja, ki je vodil sijajne prireditve v letih 1904. in 1905., Stanka Perca v najtežjih časih, Cirila Preglja, ki ima velike zaslugе že iz let 1914. pa tja preko preobrata do 1922. ko je postavil zbor na umetniški nivo in ga vodil tudi 1924-25 ter 1927. pok. Bena Serajnika v letu 1923., Viktorija Kovača 1926 ter sedanjega pevovodjo g. Peca Segulo, pod čegar vodstvom proslavi zbor 35letnico. Društvo šteje med svoje častne člane: gg. dr. Vladimiriya Ravnharja, pok. dr. Benjamina in Josipa Ipravica, gosno kumico prapora Adelo Dečkovo, ravn. Mateja Hubada, Ivana Rebeka in dr. Antona Schwaba, čegar srčano-mehke in pristno slovanske skladbe ter harmonizacije narodnih pesmi vsebuje program društvenega koncerta v proslavo 35letnice dne 8. junija 1929. v veliki dvorani Celjskega doma ob 20.30 v Celju.

Jubilej ptujske gimnazije

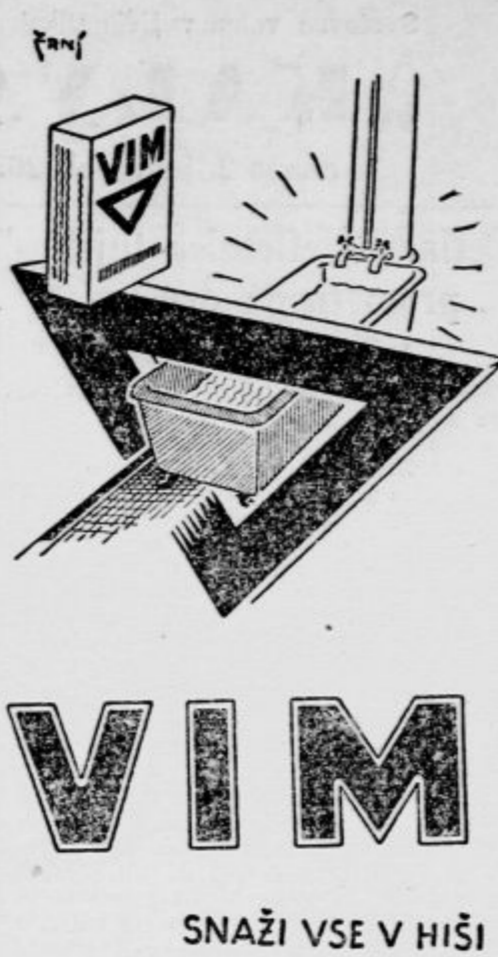
Ptujska gimnazija slavi letos 60letnico svojega obstoja. Proslava tega jubileja se vrši dne 8. in 9. t. m. z naslednjim sporedom: V nedeljo ob 9. slavnostna maša v mestni cerkvi, nato ogled razstave risb in ročnih del v zavodu. Ob 13. slavnosti banket v Društvenem domu. Zaradi kratkega časa, ki je še na razpolago, ni bilo mogoče zvedeti naslovov velikoga števila bivših dijakov zavoda. Zaradi tega prosí odbor za proslavo, da vsi bivši gojenci in prijatelji tega kulturnega zavoda, ki niso dobili vabil na proslavo, smatrajo to objavo kot prisrčno vabilo na sestanek svojih drugov izza mladih dni. Prijave za banket ter prispevek 30 Din naj se pošle pisarni dr. Visenjaka, odvetnika v Ptuj do 6. t. m. Tja se naj nakažejo tudi prispevki v korist slavnosti, katere pribitek se bo naklonil Društvu za podpiranje siromašnih dijakov.

70-letnica uglednega obrtnika

Trbovlec, 1. junija

Te dni je praznoval 70letnico svojega rojstva splošno spoštovani in priljubljeni izdelovalec harmonik g. Anton Mervar. Pred 70. leti se je rodil tam doli na Dolenjskem v Smihelu pri Žužemberku. Komaj 18 let star je bil moral s trebuhom za krumoh kmetkih fantov. Kot pristen Dolenjec je strastno ljubil petje in godbo, predvsem harmoniko. V Dortmundu, kjer je bil zaposlen g. Mervar. je bil izdelovalec harmonik neki Weber. K temu je pridno zahajal in se pri njem izučil izdelovanja harmonik, katere obrti se je polotil z vso resnostjo in danes slove njegove harmonike daleč po svetu. Pošla jih v Francijo in celo v Ameriko. Kot samouk je tudi dober mizar in meharnik. S svojo marljivostjo in poštenostjo si

RNAZI VSE V HIŠI

je pridobil lepo premoženje in ga danes prišteva med zelo ugledne Trboveljčane. Rad pomaga psovod, kjer je pomoč potrebna zato imajo narodna in prosvetna društva v njem zvestega podpornika. K zidavi Sokolskega doma je prispeval z znatnim zneskom. Možu poštenjaku želimo še mnogo srečnih let!

Strašna nevihta s točo

Na praznik popoldne 16. junija je zadel naša kraje težka nesreča. Nad Velikim in Malim Gabrom so se naglo nakopili strašnoviti sivi oblaki. Zaoril je vihar, nato pa se je usula toča v debelosti orchov in jaje s tako silo, da je tekem picle četrt ure uničila ves trud prihodnjih kmetovalcev. Prej prekrasna žitna polja ležijo danes, kakor pomandrana od bežeče vojske. Tu di v sadonosnih, ki so obetali bogat sad, leži vse razbito po tleh. Po njih so že žalostni kosci, da pokosi pšenico, rž, ječmen in lan ter pripravijo prostor koruzi, prsu in fižolu. Vprasanje pa je, kje bodo ljudje zmogli dovolj semena. Ljudstvo je obupano in kliče oblasti na pomoč.

Ob 25letnici Sokola v Brežicah

Dne 9. t. m. obhaja Sokolsko društvo v Brežicah 25letnico svojega obstoja in se v proslavo vršiti tam okrogni zlet sokolske župe zagrebške. Vsem nam, ki smo preživljali v zadnjem desetletju pred svetovno vojno grenke čase našega nacionalnega poniževanja in se obenem utrjevali v trdi nacionalni borbi zoper vse tedanje nasprotne naše narodnosti, ki smo kasneje med vojsko doživljali dolo najhujšega tlačenja naših nacionalnih pravic, vspretno s tem pa že tudi čase globokega upanja in zaupanja vse do takrat, ko je konec svetovne vojne z enim udarcem presekalo večstoletno našo borbo z germanizmom, se porajalo pri tej priliki reminiscence na vso to 25-letno dobo.

Brežice so tvorile med svetovno vojsko in 10 let prej nedvomno poleg Celja, Maribora in Ptujja eno najbolj ognjenih tal. Nikjer v Sloveniji morda se ni vršila med Slovenci in Nemci tako ostra nacionalna in politična borba, kakor v Brežicah, ki so jih smatrali Nemci za izključeno in nekako dedno nemško posest na skrajnem jugovzhodu, že tik ob meji hrvatske, kamor je bil tudi nemštvu dostop nemogoč. In čimbolj so Südmarka, Schulverein ter Rosegerjev fond sipali denar, da prekvasijo s njim Brežice v nekako ultragermansko naselbino, tembolj so Slovenci v Brežicah in okolici strnili svoje vrste, da vzdržijo vse te napade.

Takrat, v aprilu 1904. je vznikla med brežički Slovenci ideja, da se ustanovi čimprej telovadno društvo Sokol, da se bo zamoglo z organiziranim in odločnim nastopom in udeleževanjem v okvirju tega društva parirati nemški prepotenci. Ta ideja je bila toplotno pozdravljena od vseh rodoljubov in pripravljalni odbor, ki so ga tvorili že pok. bratje dr. Strašek, Benjamin Kunej, Miško Balon ter še živeli bratje Josip Holy, Anton Umek, Josip Uršič in Josip Boecio, je že v juliju 1904. mogel pristopiti k ustanovitvenemu občnemu zboru, ki je potekel v največjem navdušenju. Prvim starostom je bil izvoljen nepoznani brat dr. Strašek, ki je umrl že po svetovni vojni, potem, ko mu je bilo že usojeno videti lepe sadove sokolskega dela in udeleževanja brežičkega Sokola. Odlično sta se udeleževala pri ustanovitvi tudi sedanji starosta celjske sokolske župe brat Jože Smrtnik, ki je stal društvu, predvsem v prvih letih vedno ob strani z nasveti in smernicami ter brat Josip Holy, ki je bil društvu prvi načelnik in kasneje vse do danes poštreden valen okrogni načelnik.

Brežičko sokolsko društvo je bilo v cellem Posavju ustanovljeno kot prvo in je kot matično društvo odločilno in uspešno sodelovalo pri ustanovitvah drugih bratskih društev v Posavju. Najbolje zveze je obdržalo vedno z bivšim hrvatskim Sokolom, predvsem z zagrebškim Sokolom, katerega duša je bil takrat brat dr. Srdjan Budisavljevič.

Brežički Nemci so odgovorili na to, njih nevarno slovansko gibanje z zgraditvijo nemškega doma l. 1906. Slovenci so to parirali z nakupom in razširitvijo »Narodnega doma« in z ustanovitvijo lastne slovanske »Posojilnice«. Politično in nacionalno gibanje Slovencev v Brežicah je z vsemi temi dogodki stopilo v novo epoho. Dočim je nemška in nemškotarska ideja takrat v Brežicah kulminirala v njenem simbolu — nemški hiši, pa je vsklila istočasno med bre-

žički Slovenci in obmejnimi Hrvati, predvsem Zagrebčani ponosna ideja skupnosti in bratstva ter so se med njimi navezali ožji bratski stiki, kakor kdaj prej. Korporativno so se hrvatski Sokoli in predvsem njihova sokolska konjenica udeleževali zletov in pohodov v Brežice, kjer pa jim je avstrijska oblast skoro vedno s celimi kompanijami vojakov in orožnikov zabranila vstop v mesto. Neštetočkrat so ob takih prilikah pod okriljem avstrijskih balonetrov navliali na Sokole najeti nemškutarski pla-

Glavni ustanovitelj in dolgoletni starosta brežičkega Sokola, pokojni odvetnik dr. Strašek.

čanci in nekajkrat je pomočila brežička tla sokolska kri. Takrat je tudi bilo, ko je izrekel brat dr. Srdjan Budisavljevič, zroč na čelu hrvatskih in slovenskih Sokolov na nemški »Deutsches Heim« one znane proroške besede: »I ova kula mora da padne!«

Med veliko vojno je moralo društvo formalno prestat. Začele so se persekucije. Zaprli so brata Holyja, odgnali brata Boecio in številne druge. Obdržavala pa se je med članstvom, kolikor ga je ostalo doma, predvsem pa med članicami sokolske veze do preobrata, ko je društvo s svojim delom zopet stopilo na plan.

Smotreno in preudarno so vodili društvo vseh 25 let staroste br. dr. Strašek, dr. Schmirmaul, že pok. dr. Stiker in sedaj dr. Zdošek, ki starostuje društvu z veliko vnemo in uspehom že deset let. Delokrog društva se je po vojski znatno razširil.

Najtežji časi so za nami in z veseljem ter ponosom lahko zremo brežički Sokoli na prvih 25 let svojega dela. Na okrognem zletu se nadejamo sestati z vsemi onimi številnimi sokolskimi brati in prijatelji ter sestrami tu in onstran Sotle, s katerimi smo svojičs tako uspešno in bratsko — vzajemno — kovali naša bajna kopja. Naj bo ta okrogni zlet časten zaključek te borbene epohe in zajedno uvod v novo dobo, v kateri bo treba nam skupno z vsemi drugimi delati na čim večji ekspanzivnosti in na čim globljem razumevanju naše nacionalne ideje in našega sokolskega poslanstva.

Ljubiteljem Mirim čokolade!

Sestavljajte pesmiće o Mirim izdelkih in pošljite jih upravi v Maribor. — Najboljše pesmi prejmejo nagrade v vrednosti do Din 400.—.

Pri ljudeh, ki so potrili, preutrujeni, za dolo nezmožni, povzročča naravna »Franc Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vođeče klinike izpričujejo, da je »Franc Josefov« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske, kot dobro odvajalno sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Popolnoma novo! Smeh in zabava! Danes vesela premijera!!!

V sele pustolovščne mladega priča, ki je na vse l ubil svojo hoto in se nikakor ni hotel poročiti v korist svoje d. m. ovi e

Ljubezen v maju..

V glavni vlogi občežvani

Ižo Sym

Ob 3, pol 5, 6, pol 8 in 9.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Svetovno vojno v živih slikah vidite, ako posetite bojno igro

„KALVARIJA“

danes 2. junija ob 20. uri na Kodeljevem.

Petindvajsetletnica tujsko-prometnega društva v Kranjski gori

V začetku tega stoletja je bila Kranjska gora še neznatna vas, ki so se je komaj spominjali samo mali turistovski krogi. Sedanja Mojastrana, še bolj Bohinj, a najbolj Bled so bili že dokaj obiskani in uvaževani od tuincev in domačih, večinoma ljubljanskih letoviščarjev, ki na svojih pohodih še niso dosegali Doline in so se najrajši ustavljali na Bledu, kar jim je bilo najbolj udobno. Kranjsko goro je posejalo le nekaj Čehov in dunajskih Nemcev, ki so prihajali k nam na počitnice varčevati. Udobnosti pač niso imeli nobene, ker v vsej okolici ni bilo niti enega hotela in je bila postrežba v t. t. obstoječih gostilnah prav domača in primitivna.

Blejski, a še bolj bohinjski zgled je bil preveč privlačen, da bi ga Borovci pustili v nemar. Sicer se domačini niso dosti ogrevali za tujski promet, ker so bili skrajno konservativni in niso niti od daleč slutili koristi, ki bi jim v zvrhali meri potekali od tujcev. Akcijo je prevzel povs. razumništvo in inteligencija, ki ji je stal na čelu sam dr. Josip Tičar, takratni borovski okr. zdravnik. Videl je v pravi luči ves pomen, ki za mora Kranjska gora zavzeti zaradi svojih naravnih lepot in zaradi svoje najugodnejše klimatske lege. Šel je energično na delo in je spomladni leta 1904. ustanovil Letoviško društvo, čigar smoter je bil, da po zgledu tujih letovišč privabi v Kranjsko goro čim več tujcev. Društvo je delovalo z vsemi močmi in učinkovitimi propagandnimi sredstvi, ki niso ostali brez posledice. Vsako leto se je tujski promet po Dolini ojačeval in je bil tik pred vojno že na tako visoki stopnji, da je daleko prekašal Bohinj. Dr. Tičar je stal društvu na čelu vse do leta 1920. Preuredil in preobrazil je letovišče v popolnoma in se je trudil na vso moč, da mu okraši zunanost, kakor se spodobi za letovišče svetovnega ugleda. Imel je krasne načrte in odločno krog, dani ni mogel vsega izvesti po svoji uvidenosti, ker mu je nasprotovalo prebivalstvo, ki je gledalo v početku z veliko skepsno na njegovo delovanje. Toda uspehi so se pokazali kaj hitro in ljudstvo je videlo koristi dr. Tičarjevega dela in se je dela oprjelo tudi samo. Naglo so rastli hoteli drug za drugim, privatne hiše so se popravljale, da so lahko sprejemali tujce, ki niso našli strehe po hotelih. Komfort se je širil vedno bolj, a pri vsem tem se je gledalo, da Kranjska gora ne izgubi svojega planinskega obsežja in naravnega koloriteta.

Med vojno je delo popolnoma počivalo, ker je bila fronta blizu in ni bilo interesov. A takoj po prevaratu je društvo zopet zastavilo vse moči, da pribori letovišču ugled, ki ga je imelo pred vojno. Treba je bilo preorientacije in v kraj privabil nove ljudi, ker so zaradi državnih mej izostali stari gosti, ki so bili po večini Avstrijci in Čehi. Nadomestilo je Kranjska gora našla v Hrvatih in Srbi, ki se jim je velič. planinska narava tako prikupila, da tvorijo sedaj vsako leto sijajno večino med letoviškimi gosti.

Letoviško društvo je moralo zdaj delati z vso intenzivnostjo, da je bilo kos ogromni nalogi, ki ga je zadel srednji razmer. Žal, da je dr. Tičar osredil iz Kranjske gore sredi najtežavnejšega položaja. Njegovi nasledniki Joža Košir, Andrej Černe, Leopold Zore in sedanjí predsednik društva Danijel Šefman, so se potrudili z vsemi močmi, da so zadovoljivo odpravljali tujski naval, ki postaja leto za letom vse jačiji in stavlja vedno večje zahteve. Sredstev in podpor ni bilo od nikoder in vas je bila navezana sama nase in človek se mora resnično čuditi, da je vse to storila v kratkih letih samo ljudska energija, ki ji ni stal nihče od strani in je ni podpiral v njenem prizadevanju nihče.

Letovišče je prečiščeno, ima pet udobnih hotelov in lepo urejeno kavarno in, kar je glavno, pretiranega komforta in preglasne moderne sundra ni nikjer. Povsod mir, samo mir, ki je v tako lepem skladu z vso planinsko okolico, da se čuditi pri misli, da si vendarle v letovišču. Tekom obstoja tujsko-prometnega društva se je vas razširila za dobro tretjino in je v gospodarskem in kulturnem napredku napravila ogromen korak naprej. Iz nekdanjega konservativnega naroda so zrastle pravi pionirja zavednega napredka, ki je povsod predpogoj resničnega in solidnega blagostanja. Napravilo se je javno kopalnice, ki bo služilo pozimi kot priletno drsališče in ki lahko tekmuje z vsemi našimi kopalnicami; uvedla se je električna razsvetljava in stroga sanitarna kontrola; društvo se je postavilo popolnoma na moderno podlago in zaradi tega deluje povsem zadovoljivo.

Kljub vsem naporom pa se društvu vendarle ni posrečilo vse, kar si je postavilo na svoj program. Letovišče ima še daleč do one popolnosti, ki je podlaga svetovne slovesi; še je dosti tesnosrčnosti in tu in tam se še pokažejo znaki napačne orientacije in posebno še pretesno lokalno ozorje. Društvu še manjka pravih in resnih študij ter vpogled v svetovne tujsko-prometne ustanove. Z leti se je napredno izpopolnjevalo in vedno kazalo voljo ter stremiljenje, da resno doseže svoje cilje. Prav zaradi tega pa smo prepričani, da se v teku let otrese vsega, kar ga zadržuje na začrtani poti, in se emancipira od vsega, kar ni v zvezi z realnim napredkom.

To pomlad praznuje borovško tujsko-prometno društvo svoj prvi jubilej in ga lahko praznuje s popolnim zadovoljstvom; saj je naše najstarejše tujsko-prometno društvo, ki je delovalo vedno z najboljšimi aktivnimi in ima za seboj krasno preteklost, a pred seboj še krasnejšo bodočnost, ki pač ne bo goljufala ne njega ne nas, ki se postavljamo pred svetom z njim . . .

Ameriške pustolovščine in aretacije ob severni meji

Mariborski in prekomejni izletnik »publicista« Bolčí Zvana.

Maribor, 1. Junija. V torek, 28. maja popoldne je v tiho objemno Svečino pridrvel iz mariborske strani avto s petero potniki, ki so se ustavili pred Arhovo gostilno in tam nastopali zelo samozavestno in oblastno. Govorili so o Prosvetni zvezi, se gerirali kot publicisti, enega so predstavljali kot »Slovenčevega« urednika, Bolčeta Zvana. Ko so se tam nekoliko okrepčali, so šli še na obisk k znamenitu narodnjaku, veleposesniku Dreisiebnerju na Spičniku, ki jih je gostoljubno sprejel v svojem vinočetu in jim lepo postregel. Objubili so mu, da ga bodo v »Slovenču« radi njegove gostoljubnosti toplo priporočili. V Svečini so šli tudi v cerkev in baje spustili milodare v škrabice. Pozno popoldne so trije od družbe preko Sv. Jurija ob Pesnici odšli proti Mariboru, dva pa sta izginila po skrivnih stranskih potih peš preko avstrijske meje.

Kdo je bila ta zagonetna družba? V torek 28. maja okrog polneve je sedel v Rosenbergovi gostilni nasproti okrožnemu sodišču v Mariboru neznan tujec in skrbno gledal proti vratom okrožnega sodišča. Bil je to Matevž Bobač, Amerikanec iz Pittsburga, rojak iz Ribnice, ki ga je l. 1927. njegov dolenski rojak France Lušin iz Novega mesta ogoljufal za 14.000 dolarjev. Prišel je k njemu, se mu predstavil kot Franc Lesak in mu ponudil, da skupno z njim kupi hotel. V ugodnem trenutku pa je zagrabil Bombačev kovčeg, v katerem so bili dolarji, in ga zamenjal za popolnoma enakega svojega. Kasneje je pobegnil v Evropo, Bombač mu je sledil, ga izsledil, in Lušin je bil pred novomeškim sodiščem obsojen na 2 in pol leta težke ječe zaradi goljufije. Bombač, ki se mu je posrečilo, da je nekaj denarja vendarle še dobil nazaj, se je vrnil v Ameriko. Tam pa je izvedel od nekoga Amerikanca Johna Spillerja, da je Lušin tudi njega osleparil za 3000 dolarjev. Omamil ga je, oropal in nato izginil iz Amerike. Bombač si je dobil tudi od Spillerja pooblastilo, da izterja zanj od Lušina 3000 dolarjev, in se odpravil zopet na pot domov. Tu je izvedel, da je bil Lušin lani meseca aprila pri mariborskem sodišču zopet obsojen na 6 mesecev težke ječe in da mu poteče kazen 28. maja t. l. Šel je že poprej k njemu v letnišnico in zahteval povrnitev svojega in Spillerjevega denarja. Čes, da bo sicer ovadil tudi še Spillerjevo zadevo. Lušin ga je pregovoril, čes, naj počaka na 28. maja, ko bo prišel iz zapora, takrat mu bo njegov brat Lojze izplačal ves ogoljufani denar.

In tako je torek 28. maja Bombač pričakoval v Rosenbergovi gostilni Lušina. Kmalu po 12. uri je zapazil na cesti avtomobil z več osebami, ki je pa s silno naglico zdrčal skozi ulice proti avstrijski meji. Uvidel je, da je prevarjen in prijavil je stvar oblastem.

V avtu so se vozili France Lušin, njegov brat Lojze, Bolčí Zvan, ki se je izdal za publicista in »Slovenčevega« urednika, svečinski rojak Fr. Judar, delavec v Mariboru, in neki Cerar. Po obisku pri Dreisiebnerju na Spičniku sta izginila France Lušin in Bolčí Zvan preko meje, ostali trije pa so se vračali proti Mariboru. Oblasti so kasneje aretirale Lušinovega brata Lojzeta in ga izročile sodišču.

IZ HRASTNIKA

h— Za današnjo gledališko predstavo ob 16. v Narodnem domu vlada veliko zanimanje, saj se bo vprizoril »Dobri vojak Svejke«. Ker je odir popolnoma preurejen, daljših odmorov sploh ne bo, razen glavne roga po 9. sliki. Naslovno vlogo bo igral rojen Ribničan in bo govoril v ribniškem dialektu. Nastopilo bo čez 40 oseb. Kdor se hoče enkrat pošteno nasmejati, naj pride k predstavi.

h— Minulo nedeljo so igrane Pomladkaričice Rdečega križa v Narodnem domu igro »Matie pod vodstvom gđ. Jenkove in Logarjeve. Vse igralke so svoje vloge prav dobro in ljubko rešile. Obisk je bil prav dober. Zeleti je, da bi se nam kaj takšnega večkrat nudilo.

h— Legitimizacije za Ljubljanski velesejem se dolo v občinski pisarni pri g. Marnu.

h— Velika gasilska slavnost se bo vršila 23. t. m. Prosjio se druga društva, nabij ta dan ne prirejala svojih društvenih prireditvev.

h— Obrinodaljevalna šola je zaključila šolsko leto v nedeljo 26. maja z razstavno risb in drugih šolskih izdelkov. Mojstri in tudi drugi so razstavno v lepem številu

posetili in tako pokazali zanimanje za stvar. Po razstavi so dobili učenci in učenke svoje izdelke in šolska naznanila. Pogovorili so se še o izletih, ki jih nameravajo prirediti letos v juniju na Gorenjsko.

h— Nov krajevni šolski odbor v Hrastniku tvorijo gg.: Malovrh Karol, načelnik; šolski upravitelj Lebar Franc, tajnik; Jazbec J., blagajnik; inž. Drolz Frederik, Roš Nande, dr. Neuberger, Dolinšek Avgust in Arnshek Janko.

h— Smrtina nesreča po električnem toku. Tu je padla večerj popoldne na cesto antena, ki je bila zvezana z električno žico. Mimo je prišel delavec Franc Laznik ter žico prijel. Nesrečnika je električni tok stresel, da je padel na tla in obležal mrtev. Poskusi z umetnim dihanjem ga niso mogli več obuditi k življenju.

Iz Laškega

I— Najdba čudnega motornega kolesa. V nedeljo popoldne so našli v Psarjah pri Laškem za cesto na travniku motorno kolo čudnega sistema. Obsodano je od nekakega čolna, na vsaki strani pa je majhno kolo, ki se dviguje in pada ter drži ravnotežje. Ti manjši kolesi sta bili pokvarjeni, lastnika pa nikjer. Ljudje so govorili, da sta se vozila gospod in gospa, ki sta, ko sta se pravnila, odšla na Laško in se odpravila v Zagreb, drugi pravijo, da so enega ponesrečena odnesli v celjsko bolnico. Orožništvo ni moglo poizvedeti drugega, kakor da je lastnik vozila neki Ehrenwert iz Zagreba. Kolo se je nahalalo par dni na sodišču, zdaj so ga odpremili v Zagreb.

I— Cestni okrajni odbor. Volitve so izvršene in je rezultat ta-le: Trbovlje: Ferdinand Roš, inž. Pauer, Rud. Ahac, Dol: Rudolf Napred: Sv. Kristof; Miha Kandolf in Franc Goter; Loka: Fr. Juvančič in J. Jagrič; Jurkloster in St. Lenart: Alojz Šmid in Jože Deželak; Laško-Carjev gradec: Martin Topole in Miha Jelenc. Za Sv. Kristof je oba zastopnika enostavno imenoval genent. Zdal bo še oblastni komisar imenoval 2 ali 3 člana.

Iz Ptuj

h— Zanimiv film. V ptsjuskem gledališču se bo predvajal jutri 3. t. m. ob 20. velezanimiv češkoslovski film, ki kaže krasna mesta, najlepše krajinje in umetnine. Vstopnine znatno znižane. — JCL.

Dopisi

VIZMARJE. Prostovoljno gasilno društvo Vizmarje bo proslavilo danes 2. t. m. 25letnico svojega obstoja. Ob tej priliki bo priredila savska gasilska župa veliko župno vajo, a gasilno društvo Vizmarje javno tambolo, katere čisti dobicek je namenjen za nabavo nove motorne brizgalne. Gasilci in prijatelji gasilstva najvuljubejše vabljeno.

KRŠKO. Sokolski oder je dvakrat uprizoril Pinžarjevo tridejanjo »Razvalina življenja«. Igra je bila dobro podana. Glavne vloge so igrali naši najboljši dilemtani in tudi manjše vloge so bile skrbno nastudirane. Režijo je dobro vodil strok. učitelj gosp. A. Zvan. Za prvo dejanje je naslikal akad. slikar gosp. Z. Didek lepe nove kulise. Odmore nam je krajšal krški salonski orkester, ki je splošno znan kot eden najboljših podeželskih orkestrrov. Igra se je uprizorila v prid Kola jugoslovenskih sester v Krškem in se bo čisti dobicek uporabil za božično obdarovanje revne dece in starčkov.

GORNJI GRAD. Mestno županstvo je izvolilo na zadnji svoji seji soglasno gosp. Fr. Vouška, bivšega prvega sreskega poglavarja v Gornjem gradu, za častnega občana. G. Voušek si je to odlikovanje zaslužil, kajti potegoval se je uspešno za korist mesta v vsakem oziru. Temeljito je proučeval vsa gospodarska vprašanja gornjegradskega sresa in po svoji energiji in iniciativni dosegel velike uspehe za blagostanje posameznih občin in sresa. Zaradi tega sta ga občini Luče in Solčava že lani imenovali za častnega občana. Cestitamo!

SV. MIKLAVŽ PRI ORMOŽU. V nedeljo 26. maja je zapustila našo lepo dolinico in šla v pokoj naša najmlajševa delavka na prosvetnem polju gospa Ana Trstenjakova, ki si je zapisala v svojo življensko knjigo »Bodi mravlja!«. Po tveh dneh pomembnih besedah se je ravnala dosledno vse svoje življenje. Gospa Trstenjakova je delovala na tukaišnji šoli skoro 36 let. Bila je vedno marljiva, točna in vestna učiteljica, ki se je posvetila svoiemu poklicu z vso svojo dušo. Vzajala nas je z matersko ljubeznijo, kar pa more storiti le učiteljica, ki je tudi sama mati. Kako so bila z njenim poučevanjem zadovoljna vsa višja oblastva, nam pokazujejo številne laskave pohvale. Zahvaljujemo se ji za njeno veliko prizadevnost, matersko naklonjenost in požrtvovalnost. Želimo ji, da bi še dolgo uživala v zdravju in zadovoljnosti svoj zaslužen pokoj.

MEDVODE. Ob povodnji l. 1926. je odnesla voda most čez Soro, po katerem gre državna cesta iz Kranja v Ljubljano. Naredili so nato zasilen most, ki je pa tako ozek, da se večji avtobusi komaj zbažejo čezenj. Pri tem so pasanti v resni nevarnosti, tako da morajo stopati na ograjo pri ogibanju. Ker se dva voza na njem ne moreta srečati, se često dogodi, da zavozni na vsaki strani po en avto na most, ker se zaradi hiš in ovinkov pravočasno ne opazita, nakar mora, seveda, eden odriniti nazaj in čakati, da pride drugi čez most in potem šele nadaljevati vožnjo. Tako se nabere večih po več voz, ki čakajo na prehod. Ko so postavili ta most, so govorili, da bodo zgradili že l. 1927. nov železobetonski most, kakih 50 — 100 metrov višje gori od sedanjega mostu, kamor bi prestavili cesto, da odpadejo nevarni ovinki skozi Medvode. Bilo je v tej zadevi že več komisijskih ogledov, v zadnjih par letih pa je vse utihnilo in ostalo pri starem. V teku je že par desetletij akcija za novo šolo v Preski, kamor so vsolane tudi Medvode. Šolska oblast je vedno pritiskala, sedaj pa je končno odločila, da mora biti letos do zime novo šolsko poslopje pod streho, do začetka šol. leta 1930/31 pa dogotovljeno in izročeno svomju namenu. Stara bivša mežnarja, ki služi sedaj za šolo, je premajhna in tudi v higienskem oziru ne odgovarja. Druge občine kar tekmujejo med seboj in zidajo nova, krasna šolska poslopja; tudi naša prometna in močna občina ne sme v tem oziru zaostajati. Naše agilno gasilno društvo Preska-Medvode si je nabavilo novo štirikolno motorno brizgalno, katere slo-

vesna blagoslovitev se je vršila na Florijanovo nedeljo. V zvezi s tem je imela Savska gasilska župa svojo običajno proslavo letos v Preski, katere se je udeležilo čez 300 gasilcev. Po maši je bila blagoslovitev motork, ki ji je kumovala gospa Nežika Majovic, soproga uglednega trgovca v Medvodah. Proslava se je zaključila z zanimivo gasilsko vajo z novo motorko v zvezi s strokovnim predavanjem o motornih brizgalnah.

ROGASKA SLATINA. Otvoritev planiske kočje na Donački gori 26. t. m. je bila slovesna. Na predvečer je gori na gori kres, žgal se je umetni ogenj in pokazali so topiči. Dan je bil prekrasen in zbralo se je na vrhu nad 300 turistov in domačinov. Sv. mašo je opravil predsednik Aljaževega kluba v Mariboru g. dr. A. Jehart, ki je potem blagoslovil kočjo in govoril o ljubezni slovenskega ljudstva do gor in stvartnika, ki je Slovenijo tako bogato obdaril s krajevnimi lepotami. Po sv. opravi pa se je razvil na gori pravica tri planinski tabor, ki ga je otvoril predsednik domače podružnice SPD g. dr. Ster. Uvodoma je govoril nazvočje zastopnike podružnice SPD in HPD, zlasti g. dr. Tomiška, načelnika Osrednjega odbora SPD Ljubljana, g. Pasarića, predsednika HPD, g. Dušana Jakišiča, predsednika Turistskega kluba »Sljemenec« iz Zagreba, in druge, nadalje je podal zgodovinsko ozadje planinske postojanke na Donački gori in se zahvalil dobrotnikom: mariborskemu obl. odboru, ki je objavil večjo podporo, in ravnateljstvu steklarne v Straži, ki je z brezplačnim lesom izdatno pripomoglo do dovršitve zgradbe. Za njim je govoril starosta slovenskih planincev zaslužni dr. Tomišek iz Ljubljane in čestital podružnici na napredovanju, potem g. Pasarić iz Zagreba o bratstvu in slogi slovenskih in hrvatskih planinarjev, povdarjajoč, da bo Donačka gora z z radbo nove železniške proge Rogatec-Krapina enako privlačna na točka za Hrvate, kakor za Slovence, g. Jakišič je govoril za agilne »Sljemenašev. dr. Senjor je kot nadzornik podružnice izrazil željo, da bi podružnica šla še korak naprej in čimprej zgradila planinski dom na Boču. Zaključila sta dr. Tiller za Celjane in dr. Šter, ki je še zboru sporočil pozdrave oblastnega komisarja in zaprosil domačine, da tudi oni prevzamejo varstvo nad kočjo, ker jim bo ta gotovo služila kot vir dohodkov s porastom turistskega prometa v tem okolišju. Pri celokupni slavnosti je lepo pelo slatinško pesko društvo »Slogae.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
(Začetek ob 20. spremembe označene.)
Nedelja, 2.: Theodor & Comp. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 3.: Zaprtro.
Torek, 4.: Bitka D.
Sreda, 5.: Igra ljubezni in smrti. C.
Četrtek, 6.: Theodor & Comp. B.

LJUBLJANSKA OPERA.
(Začetek ob pol 20., spremembe označene.)
Nedelja, 2.: Grof Luksenburški. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 3.: Zaprtro.
Torek, 4.: Cigan baron. B.
Sreda, 5.: Črne maske. A.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Nedelja, 2.: Zaprtro.

Objava.

Uprava Državnih Monopola nabaviče putem II. obratne licitacije, koja će se održati na dan 27. juna 1929. g. u kancelariji Upravnika Državnih Monopola u 11 časova pr podne.
1.135.000 metara od 5 mm i 23.000 metara od 8 mm lišnih spojnica za ugove kutija u bobinama od 100 met.
Uslovi, mustre kao i sva ostala obaveštenja mogu se dobiti u kancelariji Ekonomskog Odeleđa svakog radnog dana od 10—12 časova.
Iz kancelarije Uprave Državnih Monopola EMB p 11.576 od 27. maja 1929 g. u Beogradu.

Kupujte „Zvezdanko“!

Približajoa se letna sezona stavi nove velike zahteve na Vašo garderobo! Ako Vam Vaši skromni dohodki ne dopuščajo, da udovoljite zahtevam družbe in mode, ne obupaite, kajti

lahko si nabavite vse potrebno blago najmodernijih vzorcev prvovrstne kvalitete na dolgoročno obročno odplačevanje brez vsakih posebnih pribitkov, pri

Oblačilnica „Ovirija“

Ljubljana, Mestni trg 17/L

Vsled velikega prometa stalno velika prodaja ostankov blaga za moške obleke pod tovarniško ceno.
Zahtevajte poset potnika! Zahtevajte vzorce brezplačno!

? Kako prideči na lahek način in brez ? ? ? velikih žrtev do udobnega doma ? ? ?

Za uradnike, delavce, poročene in samce uvedemo prodajo pohištva po posebnem obročnem sistemu na mesečno ali pa tedensko odplačevanje kot sledi: za mesečno plačilo od dinarjev 62.50 ali pa 125.— dobavimo interesnto po vplačilu 12 odnosno 24 obrokov kuhinjsko opremo, belo emajlirano, obstoječo iz 1 kredence, 1 mize, 2 stolčkov, 1 zaboja za premog in ene police za večo, za mesečno plačilo od dinarjev 196.— ali pa dinarjev 392.— dobavimo po vplačilu 12 odnosno 24 obrokov kompletno spalnico iz mehkega lesa., belo emajlirano ali hrastovo pleškano v prijetnem modernem slogu, obstoječo iz 2 omar, 2 posteli, 2 nočnih omari, 1 mize, 2 stolov in 1 tridelne pishe s 3 brušenimi ogledali.
Za mesečno plačilo od dinarjev 304.50 ali pa 609.— dobavimo po vplačilu 12 odnosno 24 obrokov isto spalnico iz hrastovega lesa, poltirano.
V navedenih obročnih cenah je vsebovana kompletna izdelava pohištva z najmodernijim olovjem, šipami in ogledali za pishe, kakor tudi strokovnjaška embalaža za prevoz potom vozniaka in železnice, dalje dostavljanje pohištva na postajo Celje.
Pohištvo dobavimo po vplačanih obrokih.
Za sigurnost obročnih plačil jamči eden najmožnejših slovenskih denarnih zavodov.
Razen omenjenega pohištva izdelujemo po obročnem sistemu tudi jedilnice, gosposke sohe, kakor tudi posamezne komade po želji iz bližnjega lesa kot ptičji javor, kanadska breza, palisander, boks, bubingo, različni oroh, afrikanška hruska itd.
Pračunine in načrte pošljemo takoj na zahte vo.

Tovarna pohištva FRANJO VEHOVAR, CELJE

!! Zahtevajte prospekte in pračunoe !! 7662

Sokol

Drobiž iz našega Sokolstva

V župi Ljubljana se pripravlja cela vrsta društev k javnim nastopom. Osebita je opažati mnogo jubilejnih nastopov ob priliki 20letnic društev, ki so bila ustanovljena v letih 1908. in 1909., ko se je bila pričela največja gonja proti Sokolstvu od avstrijske vlade in raznih sokolskemu pokretu nenaklonjenih političnih struj. — Tako praznuje letos svojo 20letnico Viški Sokol ob priliki župnega zleta 4. avgusta, društvo v Sodražici bo imelo okrožni zlet dolenskega okrožja itd. Tudi naši vrli Kamničani slavje letos 25letnico, ki bo velikega pomena za kamniško okrožje. — Stavbno delovanje društev se je pričelo v nekoliko manjši meri, kakor se je pričakovalo. Izgleda, da bo letos pod stroho Prosvetni dom na Jesenicah, kjer doprinesa zanj jemesniško sokolsko društvo največje žrtve, saj dobi s tem svojo stroho. — Ravno tako se je odločil Sokol v Murški Soboti, da postavi še letos svoj dom. — Lahkoatletske tekme večjih društev. — Iz že objavljenega programa ljubljanskih sokolskih društev glede javnih nastopov je razvidno, da bodo isti končani povečini že v juniju. Priporočljivo bi bilo, da bi se nato priredilo po posameznih društvenih interesih tekme v lahkoatletičnih panogah, kjer naj bi nastopili prav vsi telovadci, in sicer brez vsakega posebnega priučenjanja predpisanih viš. Tekma bodi spontana in ne pripravljena po dolgi trenaji. Važno bi bilo nadalje, da se udeležujejo po možnosti vsi telovadci vseh panog in ne samo posameznih disciplin. S tem bi se tekmovalni nivo v sokolskem smislu samo dvignil. — Kdo bo pričel? Javna telovadna Sokola I. na Taboru se vrši v nedeljo, 2. junija ob 16. uri na letnem telovadski steza društva. Vzpored bo obsegal poleg obveznih vaj za leto 1929, za vse oddelke tudi zelo zanimiva izvajanja naraščajca in članstva na orodju in z orodjem, dalje zelo priljubljene hitrostne tekme preko ovir itd. Po završenem vzporu pa bo poleg ljudske veselice tudi proizvajanje zabavnih filmov, radiokoncrt in še mnogo drugega. Prepričani smo, da bo tudi letošnja vsa sokolska Ljubljana marljivo društvo na Taboru, ki si je s trdim delom priborilo svojo lastno stroho.

»Sokolski veleizdajniški proces u Zagrebu iz 1915—1916. god.«

Pod tem naslovom je izšla meseca aprila v Zagrebu knjiga, v kateri so zbrani sodni dokumenti iz znanega sokolskega veleizdajniškega procesa, ki se je vršil l. 1915—16 pred zagrebškim sodnim stolom proti dr. Lazi Popoviću, dr. Milanu Metikošu, Milanu Teodoroviču, dr. Srdjanu Budisavljeviču in Djuri Gavriloviču. Na 366 straneh je zbran sledeči sodni material: obtožnica državnega pravdnika, razprava pred kr. sodnim stolom v Zagrebu, obsodba in izpis iz letniške knjige. Publikacija je važen prispevek k zgodovini jugoslovenskega sokolskega pokreta pred našim osvobojenjem in ujedinenjem, zato jo vsem najtepleje priporočamo. Naroča se pri br. Dušanu M. Bogunoviču, prosvetarju Sokolske župe kralja Petra Svačića, Zagreb, Bogovičeva ulica 7, in stane broširana 45 Din. Knjiga je tiskana na finem belem papiru v cirilici. V. B.

Naraščajski zlet v Varaždinu. Mariborska sokolska župa priredi 9. junija v Varaždinu tekme in zlet naraščajca, ki bo obsegal na predvečer slavnostno akademijo v mestnem gledališču, drugi dan jutraj tekme in skušnje, popoldne ob 3. pa javen nastop vseh kategorij in vojaštva. Polovična vožnja je odobrena. Za prehrano preskrbljeno. Zletja se udeležva vesa društva mariborske sokolske župe.

„KVERTA“ d. z o. z.
konf. tvornica papirja
Vožarski pot 1 Karlovška cesta 2
Stalna zaloga kuvert vseh velikosti, plačilnih vrečic, aktovk, Blago solidno!
Cene nizke! kuvert z okenci itd.

Domače vesti

Opozorilo naročnikom!

Cenjene naročnike prosimo, da poravnajo s poštnimi položnicami, ki so jih ravnokar prejeli, naročnino za mesec junij. Obenem naj poravnajo tudi še morebitni dolg na naročnini, vse pa že prve dni v mesecu.

Ob pričetku Poletja opozarjamo naročnike »Jutra«, ki bodo premenili doseďanja bivališča, da ne pozabijo javiti premembe naslova upravištstvu in to pravočasno, da ne bo zastoja in motnje pri pošiljanju lista.

UPRAVA »JUTRA«.

Razpis nagrad za srednješolce
 bo »Jutra« objavilo v četrtek, 6. junija. Razpis bo vseboval podrobne podatke o načinu razdeljevanja nagrad in o načinu prijave za udeležbo. Opozarjamo na to že danes srednješolske dijake in dijakinje ter njihove roditelje.

Jutro veki na morju. Ker moramo najkasneje 6. t. m. imeti seznam udeležencev, da ga pošljemo upravi kopališča v Martinšči, opozarjamo še enkrat vse zainteresirane, ki bi hoteli prijaviti svoje otroke za I. kolonijo v Juliju, naj to nemudoma storo. Za prijave za drugo kolonijo v avustru je še čas do 15. junija. Natančne pogoje za letovanje na morju smo objavili v naši številki od 30. maja. Obenem se obračamo ponovno na narodne in humanitarne organizacije ter druge korporacije, naj v svojem delokrogu poskrbe za enega ali več otrok iz svojega kroga in naj zberejo potrebno vsoto, da omogočijo slabotni deci enomesečno bivanje ob morskem zraku in soncu. Potrebni je okrepčila toliko otrok, da bi morala sodelovati vsa človekoljubna javnost.

Kraljica Marija za nošo Dečvo. Nj. Vel. kraljica Marija je pri Propagandi Dečvo za svoje štiri vrtnarice — Blejke, ki so zaposlene v dvornem blejskem parku, naročila Dečvo letošnjega vzorca, in sicer za vsako drugačno barvo nagelnov, črne predpasnike in rdeče rute. Ta domišljia naše kraljice je nad vse prirsčana, zlasti ker je kraljica vse podrobnosti sama zbrala in določila. Našemu ženskem svetu pa je dala najlepši vzgled narodno zavedne gospodinjice.

Izpremembe v vojaški službi. V vojaškem zrakoplovstvu so imenovani: zrakoplovni kapetan 2. razreda Zdenko Gorjup za vršilca dolžnosti poveljnika 402. eskadrile; zrakoplovni kapetan 2. razreda Fran Pirca za vršilca dolžnosti poveljnika 272. eskadrile; zrakoplovni kapetan 2. razreda Oton Filipek za poveljnika prve čete zrakoplovnega bataljona; kapetan 1. rajreda Gustav Koračin za poveljnika 2. zrakoplovnega polka; Prideljani so na službovanje: zrakoplovni kapetan 1. razreda Oskar Umek v štab komande zrakoplovstva; zrakoplovni kapetan 1. razreda Erih Kos v štab 2. zrakoplovnega polka; nižji zrakoplovno-tehnični poslovodja Anton Cegnar v 1. zrakoplovni polk; zrakoplovni kapetan 1. razreda Josip Učičar v zrakoplovno-tehnični zavod; nižji zrakoplovno-tehnični poslovodje Ivan Simončič, Fr. Kovačič, Ivan Butkovič in Ivan Pipuš — vsi v zrakoplovno-tehnični zavod. Pehotni kapetan 1. razreda Stanislav Kajfež je imenovan za komandanta 8. čete 8. pešpolka; inženjerski podporočnik Anton Komel za vodnika 1. tehniškega bataljona železniške komande, veterinarski poročnik Fran Zorec pa je prideljen na službovanje v bregalniški konjski bolnici.

Napredovanje v katastrskih upravah. Na predlog finančnega ministra je bilo večje število višjih geometrov imenovanih za šefa katastrskih uprav in pomaknjenih v I. skupino II. kategorije, med drugimi Henrik Hrovatin v Kranju in Rudolf Didek v Celju.

Osebnost vest. Za predsednika stalne izpraševalne komisije srednješolskih profesorjev v Ljubljani je imenovan dr. Rajko Nachtigal, vseučiliški profesor v Ljubljani.

Trajno upokojen je z dnem 30. junija 1929. Blaž Meško, sodni poduradnik-zvaničnik pri okrajnem sodišču v Slovenski Bistrici.

Naša mornarica na afriški obali. Kakor smo že večeraj omenili, je eskadra naše vojne mornarice v četrtek dopoldne prispeela pred Bizerto, vojno bazo francoske mornarice na afriškem obrežju. Zasedrila se je v Sidi Obdali na onem mestu, kjer je meseca decembra 1915 pristala francoska križarka »Victor Hugo«, ki je z Jadranske obale prepeljala v Bizerto prvi transport zlonimernih srbskih čet. Mnogi izmed njih so tedaj pustili svoje kosti pod palmami in kaktusi, drugi pa so se zopet vrnili na bojne poljane. Vsa Bizerta ji je tedaj pri odhodu pozdravljala in jim želela srečo v borbi za svobodo domovine. Tudi sedaj je Bizerta priščno sprejela našo mornarico. Čim so se naše ladje zadržale, je prišel na našo admiralsko ladjo »Dalmacij« admiral Alier, komandant francoske pomorske oblasti ter z dobrodoščilo pozdravil admirala Prico in našo mornarico. Popoldne je admiral Prica vrnil poset francoskemu admiralu. V petek dopoldne se je na pokopališču srbskih vojakov ob cesti, ki vodi v Lazuas, vršila spominska svečanost. Četa naših mornarjev in oficirjev je skozi mesto korakala na pokopališče. Prebivalstvo jih je navdušeno pozdravljalo. Ob devetih so se na pokopališču zbrali tudi zastopniki francoske mornarice z admiralom Alierjem na čelu, zastopniki vojaških in civilnih oblasti in veliko število meščanstva. Svečanosti so nadalje prisostvovali tudi tuji konzuli in naša kolonija v Bizerti. Admiral Prica se je v svojem govoru spomnil naših vojnih žrtev, ki snivajo večni san na daljni afriški obali ter naglašal prijateljstvo, ki veže naš in francoski narod. Župan mesta Bizerta je v svojem

govoru počrtal veličino žrtev našega naroda za svobodo. V istem smislu je govoril tudi admiral Alier. Na grobove so bili položeni vencji in mornarica je trikrat vskliknila »Slava imet!

Na juridični fakulteti ljubljanske univerze sta razpisani mesto docenta ali izrednega oziroma rednega profesorja za pravno zgodovino južnih Slovanov ter mesto docenta, ali izrednega, oziroma rednega profesorja za javno, v prvi vrsti za državno in mednarodno pravo. Omenjenim prošnim naj se priloži curriculum vitae in znanstveni spisi.

»Uradni list« objavlja v 56. številki natečaj za 56 uradniških pripravnikov pri upravi državnih monopolov, nadalje navodila za pobiranje oblastne trošarine ter navodila za uporabljanje členov 3. in 4. zakona o amnestiji in aboliciji dejani, kaznivih po zakonih o neposrednih davkih, taksah, trošarinah in carini.

Glavna skupščina UJU v Zagrebu. V smislu sklepa glavnega odbora se bo vršila letošnja glavna skupščina Udruga jugoslovenskih učiteljev v Zagrebu.

Smrtna kosa. V Št. Petru na Krasu je umrl posestnik, gostilničar in mesar g. Andrej Habijan in danes ga položijo k večnemu počitku. Pokojniku blag spomin, rodbini iskreno sožalje!

Jakopičeva proslava. Slovensko prosvetno društvo v Zagrebu priredi, kakor je že objavljeno, proslavo 60 letnice mojstra Rikarda Jakopiča v Zagrebu. Za svečano predstavo Cankarjevega »Poluhašnja v dolini šentflorijanski« vlada v vseh krogih veliko zanimanje. Ker se je prijavi že veliko število udeležencev z bližnjega Posavja (Brežic, Krškega itd.) je društvo izposlovalo pri železniškem ravnateljstvu, da se priklapi na dan predstave 7. t. m. par osebnih vozov na brzdovotni vlak, ki odhaja iz Zagreba, kolodvor Sava, okoli 1. ponoči. Prijave za vlak in vstopnice za gledališče je poslali Slovenskemu prosvetnemu društvu v Zagreb, Burza, Račkova ulica, najkasneje do srede 5. t. m.

Popravek. V večerajšem smrtnem oznanilu o pok. ge. Mari Stragarjevi, roj. Majcenovič, soprogi šol. upravitelja v Beltincih se nam je vrnila neljuba pomota. Gladiti bi se namreč moralo: Mara Stragarjeva in ne Draga.

Ljubljanska cesta začasno zaprta za avtomobilski promet. Tukajšnji avtomobilski klub nam sporoča, da je cesta čez Tržič na Ljubelj začasno zaprta. V Tržiču polagajo vodovod in je že itak ozka cesta zaradi tega deloma razkopana, deloma zatrpana z materialom. Pričakovati pa je, da bodo dela v par dneh že toliko napredovala, da bo prehod zopet mogoč, o čemer bodo avtomobilisti obveščeni potom časopisja.

Udomačena divlačina. Preleli smo: V Dobropoljah ima gostilničar in trgovec Miloš Kavčič še pet let srno in srniaka, ki sta se popolnoma udomačila. Udomačena srna je imela v teh letih že štirikrat mladičje. Tudi letos je že dva povrgla. Zanimivo udomačeno divjačino si bodo lahko ogledali posetniki gasilske veselice prihodnje nedelje.

Namesto zdravila je našel smrt. Sestdesetletnega starca Franja Karala v Podrsedu je dalje časa mučil revmatizem zlasti v nogah. Ker je živel v slabih gmotnih razmerah ni mogel iskati zdravniške pomoči. Slišal pa je, da je kalna voda dobro zdravilo proti revmatizmu, zato se je začel zdraviti v nekem kanalu, po katerem se je otekala iz tovarne cementa mlačna kalna voda. Kakor vsako jutro, je tudi v petek v tem kanalu iskal zdravila za svojo bolezen. Vsedel se je sezul čevlje ter držal noge v vodi. Mimoidoči so kmalu nato našli starca mrtvega ob kanalu. Kakor je izjavil zdravnik, ga je zadela kap.

Vlom na Černivcu. Te dni so v popoldanskih urah neznanj tatovi vlomili skozi okno v hišo Josipa Zvaba na Černivah pri Radovljici in odnesli razen srebrn denar, par poročnih prstanov, 2 zlata uhana, 2 srebrni uri, žensko ročno torbico, razno perilo, okrog 100 Din gotovine ter več obveznic Vojne škode in Rdečega križa. Skupne škode so napravili tatovi za okrog 7000 Din. Tatvino sta izvršila baje dva moška srednje starosti, ki sta se potakala že več dni v okolici Radovljice.

Samomor lahkomiselnega dijaka. V Bitolju se je na svojem stanovanju ustrelil privatni dijak 7. gimnazijskega razreda Mile Rajčević, star 22 let, rodome iz Valjeva. Kropla mu je prebila srce in smrt je nastopila takoj. Rajčević je prišel v Bitolj z namenom, da kot priv. dijak opravi izpit za sedmi razred. Za preživljanje in šolske takse je prinesel od doma 4000 Din. Ves ta denar je Rajčević v enem tednu lahkomiselno zapravil, potem pa je segel po revolverju. Zapustil je pismo, v katerem prosi, naj policija obvesti njegovo mater, da želi biti pokopan v domačem kraju.

Zahvala. Za vso ljubeznivost in požrtvovalno skrb, s katero mi je posvetil svoje znanje v moji bolezni, se g. primariju dr. Josipu Pogačniku na iskrenejše zahvaljujem. — Milena Mohoričeva.

»SCHULZ UNIVERSAL« TEHTNICA — je priznana najboljši fabrikat, zato jo hvali vsakdo. — Zahtevajte brezobvezno ponudbo ali poset zastopnika.

Jugo Schulz, d. z. o. z., Ljubljana.

Enakomerno zagorite pri soljenju, izgubite lišaj in lupuščaje, koža vam postane lepša, gladka in čista, ako uporabljate originalno

Niggerol olje ali kremo
 (Patent št. 5922). Dobi se vseh lekarnah in drogerijah. — Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Svetlobarvni damski čevlji postanejo kmalu zamazani in nerabni, zato jih hitro sveže prebarvajte z znano barvo za usnje »Vilbra«.

ITO — zobna pasta najboljša!

- Enostavnost in cenilje pranje! To naj bo geslo za prihodnje pranje. Neprijetno in trudapolno pranje na perlini deski ni samo muka, ampak je tudi mnogo dražje. Uporabljajte »Persil«! Perilo je treba samo nekoliko časa enostavno kuhati in uspeh je: cvetno belo in sveže dehteče perilo.
- Darujte »Podpornemu društvu slepih« v Ljubljani Wolfova ulica 12. 186
- Oblike kemično čistil, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.
- Pred okuženjem z nalezljivimi boleznimi nas obvaruje Sanoform. Stalno v zalogi v vseh lekarnah in drogerijah. 724
- Pozor! Oglejte si današnji oglas »Otroke« v skupinah. 766

Iz Ljubljane

— **Iz gledališča.** Lecharjeva opereta »Grof Luksemburški« se bo pela v operi danes 2. t. m. ob pol 20. kot ljudska predstava po nižjih cenah. V glavnih ulogah nastopijo poleg ge. Poličeve in ge. Balatkove gg. Drenovec, Peček in Povhe. Opero dirigira kapelnik gosp. Anton Nefat. Zajzane operne cene. — Francoska komedija »Theodor & Comp.« je ena najbolj uspešnih dram veselega značaja v letošnji sezoni. Ljubljanska drama jo bo uprizorila danes 2. t. m. ob 20. V komediji nastopijo naše najboljše dramske moči. Režira gosp. prof. Sest. Znižane dramske cene.

— **Matineja pevskega zbora Vinohradskega Hlahola.** Mladinska matineja pevskega zbora Vinohradskega Hlahola v nedeljo dopoldne ob 10. v dvorani Uniona. Uvodno besedo govoril še velikega župana ljubljanske oblasti dr. Dragotin Lončar. Vstop je šolski mladini prost. Program stane 2 Din. Programi se dobe od 9. dalje pred koncertno dvorano.

— **Nabiralni dan Rdečega križa.** Krasni lepaki naznajo po mestu, da je danes nabiralni dan Rdečega križa. V ta namen bo v Zvezdi ob 11. do 12. promenadni koncert godbe dravske divizije pod vodstvom g. dr. Čerina. Ceni. občinstvo še enkrat opozarjamo na to in prosimo, da se prošnji Rdečega križa odzove v obilnem številu. Odkupite znake za namene Rdečega križa, darujte za ferjalno kolonijo!

— **Gospode profesorje fizike,** ki se zanimajo za Draganov aparat in njegovo delovanje, vabimo za danes dopoldne ob 11. na veleseljem v paviljonu »K«, kjer bodo imeli priliko, da si točneje ogledajo ta izvrjni domači izdelek.

— **Strokovna razlaga razstave meščanskih šol** bo danes od 14. do 18. na veleselju v paviljonu »K«. Občinstvu nudimo s tem priliko, da se temeljiteje pouči o pomenu meščanske šole in njenih uspehih. Pridite!

— **Iz župe Ljubljana.** Zbor društvenih načelnikov je predlagal za župnega načelnika br. Vidmarja, za njegovega namestnika pa hr. Burgstalerja. Župno starešinstvo je ta sklep sporočilo po okrožnici vsem župnim društvom ter jih je hkratu pozvalo, naj pismeno sporoče župi svoj pristanek na ta predlog, da se izogne župa ponovnemu skličenju glavne skupščine. Ker je do danes odgovorilo nad polovično število društev pozitivno, je s tem smatrati izvolitev br. St. Vidmarja za župnega načelnika kot izvršeno in potrjeno.

Javna telovadba vseh oddelkov velika ljudska veselica Sokola I. - na Taboru danes ob 4. popoldne

— **Marljonetno gledališče ribniške meščanske šole** bo imelo svoje predstave na ljubljanskem veleselju v paviljonu »K« danes, potem v sredo in v soboto. igralo bo lutkovno burko M. Jarca »Razbojnik Moroz« po Milčinskega »Mataju Tolovaju« v ribniški narječju. Začetek vsakokrat ob 15.30 in 16.30.

— **Pevski odsek »Merkurja«** bo napravil danes izlet na Rožnik. Ob 9. maša, pri kateri bo pel društveni zbor. Prijatelji »Merkurja« so vabljeni.

— **»Odprte oči«,** je naslov šestdesetinskega filma, ki ga bo predvajala stalna higijenska razstava na veleselju danes ob 11. 16. in pol 18. Mladini vstop nedovoljen.

— **Zavod za zdravstveno zaščito mater** in dece v Ljubljani naznania, da poslujejo na razstavi za čas veleselja v higijenskem paviljonu naslednji novoustanovljeni oddelki: 1.) Kuhinja za dojenčka in malega otroka prireja vse vrste hrane za otroke pod strokovnim vodstvom in daje pripravljeno hrano občinstvu v poskušajo. Hrana se kuhja vsak dan od 10. in od 16. dalje. Pripravljena hrana je interesentom brezplačno na razpolago. 2.) Oddelk za otroško perilo po najnovejših krogih, kjer se dobe tudi kroji otroškega perila. 3.) Oddelk za zaščito odraslega in otroka. Ta oddelk je popolnoma nov in nam nudi bogato zalogo poučnih predmetov iz zdravstva, gospodinjstva in gospodarstva. Razen tega so odprti še mnogi oddelki iz otroškega zdravstva.

Civilni geometer 7-26

Josip Sirk
 je otvoril zemljemersko pisarno v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 4.

Vljudno naznanjam, da sem otvoril

zobni atelje
 v Rožni dolini, cesta II-1 (ali IV-1, na meji mesta Ljubljane), kjer bom izvrševal vsa v stroko spadajoča dela od 9. do pol 12. in 13. do 19. ure.

Vinko Kršič, konc. zobotehnik.

Triumfiraj!

ELIDA Favorit MILO

Lepa polt je za triumf uspeha več vredna, kot vse druge lastnosti, ki jih zamorejo imeti ženske. Z Elida Favorit milom je sedaj njihova nežna polt zasigurana. Velik priročen kos, lepo zavdit, čudovito skozi in skozi parfimirano, prijetno in osvježujoče.

— Člane ruske kolonije in prijatelje ruskega naroda vljudno obveščamo, da se pripeljejo člani zbora donskih kozakov v Ljubljano v ponedeljek 3. t. m. par minut pred 14. na glavni kolodvor.

— **Moški zbor donskih kozakov** pod vodstvom Sergeja Jarova, po vsem svetu znan kot najboljši ruski koncertni zbor, bo nastopil prvič v Ljubljani v ponedeljek 3. t. m. ob 20. v dvorani Uniona. Koncertni program: ruski cerkveni zbori, ruska narodna in moderna pesem. Vstopnice v Matični knjigarni.

— **U Jakičevem paviljonu** bodo otvorili danes v nedeljo razstavo svojih del slikar V. Hodnik iz Bohinja. J. Cveteč, slikarskemouk istotam, ter kipar P. Lohoda iz Domžal. Razstava bo ostala odprta do 16. t. m. dneвно od 9. do 18.

— **Koncert vojaške godbe** na veleselju pod osebnim vodstvom višjega kapelnika g. dr. Čerina bo danes od 17. do pol 19.

— **Zdravstveno predavanje.** Na angleškem in francoskem so se pojavile koze. Tako so pisali listi. Kdor želi več znanja o tej bolezni, naj si ogleda danes ob 11. ali 16. na stalni higijenski razstavi na veleselju štiridesetinski film »Kozec«. Ob 17. bo predaval šef Zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece dr. B. Dražga o duši in telesu otroka ter njegovi negi do 6. leta. Pojasnjuje film.

— **Tombola Društva »Skrb za mladino«** v Ljubljani se mora zaradi nepričakovanih zaprek preložiti na nedeljo 9. t. m. Kupujte tablice! Odbor.

— **Sočani!** V nedeljo 9. t. m. bomo imeli izlet v Celje. Da bo udeležba na izletu precejšnja, nam priča že danes visoko število prijavljenih, in to samo iz Ljubljane. Prijavitelje je potrebna. V Šiški nabirata pri glaseh poleg tov. Kovačiča tudi tov. Zornada in Pavlovič. Izleta se bo udeležilo tudi brateko društvo »Orjem« (Organizacija jugoslovenskih emigrantov). Glavna točka programa v Celju bo skupno zborovanje vseh izletnikov. Pri tem bo nastopilo več govornikov. Popoldne bo narodna veselica na Glaziji. Odhod iz Ljubljane jutraj ob 5.08. Zbirališče za Ljubljano na glavnem kolodvoru, kjer se bodo delile tudi legitimirane za polovito vožnjo. Ta sicer še ni priznana, a upanje je, da bo. Odhod iz Celja ob 19.13.

SENZACIJA!

Kralj pustolovcev
 v gl. vlogi Luciano Albertini.
 Znižane ljudske cene v kinu IDEAL.
 Predstave ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

— **Obrtniki v Ljubljani.** Ob priliki tejaža za zadružno funkcijonarje bo priredila na šest udeležencev Zveza obrtnih združenj v Ljubljani v torek 4. t. m. ob 20. pozdravni večer v hotelu Bellevue. Vabimo vse zavedne obrtniške, da se tega večera v čim večjem številu udeležijo.

— **Karambol tramvaja z avtobusom.** Včeraj proti večeru se je zgodil pri veletrogovini Šarabon blizu cerkve sv. Petra karambol ki k sreči ni zahteval človeških žrtev in sicer je zadel travmal v avtobus g. Grada iz Zg. Kašlja ter ga prevrnil. Štiri lažje ranjene potnike, tri moške in eno žensko so prepeljali v bolnico. Tudi avtobus je precej poškodovan.

— **Prepri in sovraštvo med ženskami.** Na naši periferiji pride med hišnimi stanovci, zlasti pa stanovalkami, večkrat do neprijetnih preprirov, ki rode po nerodnih dejanjih tudi neprijetne posledice. V petek se je odigral tak dogodek v Zelenci fami v hiši 119. Okrog 21. je stopila v isti hiši stanujoča Pavla J. pred hišo in za nahnila s stenklenico v roki, v kateri se je nahajala ne-

Kino ljubljanski dvor
 Danes
V okovih harema
 Greta Nissen!
 Ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri
 Ljudske cene Din 3, 5, 8.

— **Rešitev otroka iz Ljubljane.** Pri nesreči, ki se je pripetila predvečerjšnjim na Franciškanskem mostu, je bila rešitev petletnega Matka Šiferja zelo težavna. Otrok ni več plaval. Bil je že nezaveden pod vodo, ko se je postrešek Janez Kalčič koncertu mostu popel do vode, da bi ga izvlekel ven. Na pomoč mu je pritekalo Alojz Košenina, sluga tvrdke Mayer ter ga z velikim naporom obdržal, ko ga je voda že izpodnašala. Pri reševanju je pomagal tudi stražnik Šlemic, ki je prihajal baš tedaj v službo in je bil od množice obveščen o nesreči.

— **Pobegzel deček.** Dne 27. maja je neznanokam pobegnol 14 letni brivski vajencek Josip Vrankar, zaposlen pri brivskem mojstru Šjakoviču v Prečni ulici, stanujoč pri starših v baraki na Kodeljevem. Deček je pobegnol od doma zaradi tega, ker ga je mati oštelja, da hodi s slabo druščino. Fant se potepa sedaj najbrže po mestu okrog. Mladí ubežnik je za svoja leta dobro razvit in je oblečen v siv suknič, zeleno srajco in dolge črtaste hlače.

— **Dvodinarski falzifikati.** Ljubljanska policija je dognala, da krožijo ponekod slaboponarejeni falzifikati dvodinarskih novcev. Taki novci so se pojavili v prometu tudi v Litiji, kjer je bil izsleden nekdo, ki je plačal s takim denarjem. Dotičnik, krošniar Robert L. iz Ljubljane, je izpovedal pri zasljanju, da se ne spominja. kje je dobil denar. Policija meni, da bi utegnla obstojati izdelovalnica takega denarja kje na deželi. Na vsak način pa so izdelovalci falzifikatov izredno nespretni ker so falzifikati slabo izdelani in se že na prvi pogled ločijo od pristnih novcev.

DESINFEKCIJSKA (razkuževalna) SREDSTVA
 133
 za vse svrhe proizvajata »Chemotechnica« družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg št. 10.

— **Jeklene valjne zastore** ter vsa ključavnica dela izvršuje ter se pripravča za cenjena naročila ključavničarstvo Avgust Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14. Glej današnji inserat.

— **Ugoden nakup perila!** Moško perilo, delavsko in finejše vrste cefir, popelin prodaja ta mesec pod tovarniško ceno, tovarna perila »Triglav« Kolodvorska ulica 8. nastopi hotela Štrukelj.

— Zapljenjeno kolo. V veži Gledališke ulice 2. je policija zaplenila pred tedni kolo, katerega lastnik se še doslej ni zgledal. Omenjena kolo s tovarniško številko 13637 se nahaja na policijski direkciji, kjer ga dobi lastnik nazaj.

— Tatvine smodnika. V noči na 29. maja je bilo vlomljeno v skladišče monopolskega smodnika na ljubljanskem polju. Iz omejenega skladišča je odnesel neznan tat okrog 10 kg minkškega smodnika. Dalje je bilo odnešenih 42 koblarjev po 24 m vzilgalne vrvice.

— Solnčenje, zračenje in kopanje, se imenuje knjižica dr. Dražana in se dobi v vsi knjigarni. Cena 3 Din. Priručnik se pri kopanju in solnčenju odraslim in otrokom.

— Godbeno društvo »Gradašca« Vič-Glince bo priredilo v nedeljo 2. t. m. veliko vrtno veselico z bogatimi srečolovci v gostilniških prostorih g. Ladislava Novaka na Viču. K obliki udeležbi vabi odbor. 765

— Modni atelje Hity, d. z. o. z., se je preselil na Kongresni trg 13. 759

— Prostovoljno gasilno društvo v Stožičah vabi na veliko vrtno veselico danes pri g. Smerketu v Stožičah. Ples prost. Vstopnina 3 Din. — Odbor. 762

— Nefitelniško Sokolskega društva v Šiški javlja novi telovadni urnik vseh oddelkov za letno telovadišče: moški deca: vsak ponedeljek, torek in petek od 17.30 do 19.00; ženski deca: vsak torek in četrtek od 17.30 do 19.00; moški naraščaj: vsak ponedeljek, sredo in petek od 19.00 do 20.15; ženski naraščaj vsak torek, četrtek in soboto od 19.00 do 20.15; člani: vsak ponedeljek, sredo in petek od 20.30 do 22.00; članice: vsak torek in četrtek od 20.30 do 22.00. Urnik stopi v veljavo z 2. t. m. Vsako nedeljo in praznik dopolneno pa bo prosto telovadba starej in delkovo. Obenem prostoma cenjene starše, da jim številneje puserjo svojo deca k sobnim telovadbi, kaj se bo mogla pod dober vodstvom navžiti zraka in sonca do mile volje, pri tem pa si bodo uridili zdravje in pridobili novih moči za prihodi šolsko leto. 768

— Društveno veselico priredi Sokolsko društvo Moste danes ob 16. na vrtu brata Ivana Rahmeta. Svirala bo železničarska godba »Sloga.« 761

Iz Celja

— Velika narodna prireditev v Celju. Kakor smo že poročali, bosta priredili podružnici Jugoslovske Maticice in Društva »Sodec«, v Celju v nedeljo 9. t. m. veliko prireditev, katere je namenjen namen je sestanek vseh naših emigrantov s Primorskega in iz Istre. Pripravilni odbor je zabil pri prometenju ministrstvu v Beogradu za odobrenje značilne vožnje. Zavednega obvestila odbor dosedaj še ni prejel.

— Velik koncert v Celjskem domu. Danes popoldne ob 16. bo v veliki dvorani Celjskega doma koncert akademskega pevkega zbora iz Ljubljane v proslavo desetletnice obstoja ljubljanske univerze. Danjšnja predprodaja vstopnic bo od 9. do 12. in od pol 15 dalje pred vratni velike dvorane v Celjskem domu. Pevski zbor bo prispel v Celje z vlakom ob pol 15.

— Letovanje otrok na Jadranskem morju. Celjski Sokol namerava letos poslati nekaj svojega naraščaja na letovanje ob Jdranskem morju. Ekspedicija se bo izvršila s pomočjo voditeljev društva in celjskih dobrotnikov, ki se naprošajo, da stvar gmotno podprejo. Roditelji naraščaja se opozarjajo, da čimprej pošljejo prijavnice, kolikor tega še niso storili in navedejo višino prispevka, ki ga zmorejo k celotnim stroškom za tri tedne, to je 600 Din za posameznika.

— Pes ugriznil dečka. Pred dnevi je ugriznil večji pes neznanega lastnika na Mariborski cesti petletnega Hermana Zdolška, sina zasebnice iz Gaberja. Pes je prizadel dečku na levi roki lažjo rano. Otroku je bil zdravniško pregledan in je bilo ugotovljeno, da rana ni nevarna in da je bil pes zdrav.

— Ukraden čoln. Pavlu Schwabu, stanujočemu v Cankarjevi ulici, je neznan prijatelj veslaškega sporta ukradel iz širambe v mestnem kopalšču njegov sportni čoln in se z njim odpeljal po Savinji proti Laškem. Kakor kaže, si je dovolil nabrže kak lastnikovoznac prijateljsko šalo, vendar pa tatvina ni izključena.

— Prijeta vandala. Pred dnevi sta bila aretirana v mestnem parku 19 letni brezposelni Adolf P. in 20 letni Alfred R., natak iz Celja, ker sta ponoči v mestnem parku natrgala veliko množino španskega beza in oškodovala tukajšnje Olepševalno društvo. Policija sumi, da sta aretiranca znošila z zgornjega dela parka 32 klopi na spodnji konec parka.

— Poskušen vlom v Marilini cerkv. Cerkovnik Marijine cerkve Martin Tratnik je opazil, da je skušal 27. maja vlomiti neznan storilec v nabiralnik, ki se nahaja v bližini glavne oltarja. Ker pa je bila ključavnica nabiralnika premočna, vlomlec ni dosegel svojega namena.

— Ubožec okral ubožca. Mestni ubožec Karel Dolinšek, ki je prebival doslej v mestni ubožnici na Slomškovem trgu, je ukradel svojemu tovarišu Francu Zajcu obledo, 3 sraice, 1 spodnje hlače in par čevljev, nakar je vse skupaj skrivil v nahrbtnik in odšel z izjavo, da gre k neke mu postojni na Polule pri Celju. Vse poizvedovanje policije za Dolinškom, ki je znan strašen stani alkoholik, je bilo doslej zaman. Policija sumi, da je Dolinšek pobegnil v Zagreb.

— Tatvina kokoši. Zasebnica Marija Vrenkovič, za Jožefovega hriba je prijavila policiji, da ji je snoči med 28. in 29. majem ukradel neznan tat iz nezaklenjenega kurinika na dvorišču dve kokoši. Tatvino je iz-

vršil najbrže eden izmed številnih brezposelnih, ki se stalno potikajo v tamkašnji okolici.

Iz Maribora

— Zupan dr. Juvan je nastopil danes škričedenski dopust. Odpeljal se je v zdravilišče Glaisenberg pri Gradcu. V času njegove odsotnosti bo za zastopajl podžupan dr. Li-pold.

— Povratek »Hlahola«. »Hlahol Vnohradsky« se vrača danes, 2. t. m. v Prago in se pripelje ob 15. uri za ljubljanskim br-zovlakom v Maribor, kjer ga zopet pozdravi Jug. češkoslovka liga. Ker stoji ta br-zovlak v Mariboru nad pol ure, se vabijo člani in zlasti odborniki JCL. Sokola in pevskih društev, da se pridejo posloviti od čeških gostov.

— Nedeljno uradovanje v mestnih uradih. V vseh mariborskih mestnih uradih bo uvedeno od ponedeljka, 3. t. m. do 31. avgusta ob delavnikih, izvemših sobote, nedeljno uradovanje od 7.30 do 14. ure, ob sobotah pa od 7.30 do 12. ure.

— Iz mestne veterinarske službe. Bivši višji mestni veterinarški svetnik, g. Hugon Hinterlechner, ki je bil nedavno reaktiviran je s 1. junijem zopet prevzel svoje posele. Mestni višji veterinar, g. Franc Lužar, je prestavljen od tržnega nadzornišstva k mestni klavnici kot drugi živnozdravnik.

— Prihod donskih kozakov v Maribor. Zbor donskih kozakov prispe v Maribor danes, ob 11.52 z zagrebškimi osebnim vlakom, na kar opozarjamo občinstvo.

— Društvo za ustanovitev otroške bolnice, ki le na svojem zadnjem občnem zboru pravila tako izpremenila da ima za cilj tudi zdravstveno nego mariborske dece, je kupilo blizu Šmartnega na Pohorju posestvo, ki bo preureljeno za ferijalno kolonijo.

— Nalezljive bolezni v Mariboru. Minuli teden je za škrlatiniko obolelo osem oseb, umrla ena, za šlenom pa sta oboleli dve osebi in umrla ena.

— Volkmerjeva ulica zaprta. Vsled preureljanja hotela »Crni orol« je mestni gradbeni urad Volkmerjevo ulico med Grajskim trgov in Gosposko ulico za nekaj dni zaprl.

Iz Kamnika

Ka— Prvi letoviščarji so se pojavili v Kamniku ta teden. Upajmo, da bo obisk vsaj tak, kakor je bil lani. Zelo dobro bi bilo, da bi se na katerikoli način preuredil park. Naravnost škandalozno je zanemarjenje tako lepega parka. Stavba, ki je na pol dozidana in ki naj bi služila za duhovno vajo, se vidi kakor strašilo. Stavba naj se dozida ali pa proda in porabi za zasebna stanovanja.

ka— Bencinska kampanja v Ljubljani je imela odziv tudi v Kamniku. Iz cene 8.50 Din za liter bencina je nastala cena 7 Din. V mestu imamo bencinsko pumpo, ki pa, žal, funkcionira le ob delavnikih, dokler je odprta trgovina, ki ima pumpo. Ponovno smo že čuli zabavljanje na račun kamniške pumpo, posebno s strani avtomobilistov, ki v nedeljo pastirajo Kamnik. Kakor čujemo, bomo dobili najbrže v Kamniku drugo pumpo tvrdke »Schelle«.

ka— Pirotske preproge so v zadnjih dneh zopet prodajali razni Bosanci po Kamniku, pol za denar, pol za obleko. Ker pa krošnjarenje ni dovoljeno, so orožniki pretekli teden zaplenili nekemu Bosancu 9 preprog.

ka— Nevihita na praznik. V četrtek popoldne je nastala nad Kamnikom silna nevihta. Lilo je nepretrgoma eno uro. Strela je udarila v več dimnikov, po sreči brez škode. Zanimivo pa je, da je deževalo menda samo nad Kamnikom, kajti od kolodvora dalje proti Ljubljani je bil velik prah.

Iz Kranja

— Kranjski kolodvor dobiva v zadnjem času povsem prenovljeno lice. Odkar naseljuje g. Soklič, ki ima izreden smisel za umetno vrtnarstvo, se sistematično dela za njegovo olupšavo in čiščenje. Danes je kranjski kolodvor s svojo okolico eden najlepših kolodvorov na gorenjski progi, kar je spriču razvijajočega se turističnega in letoviščarskega prometa topla podrazviti.

— Gledališki oder bo imel v ponedeljek ob 20. v čitalnični dvorani redni občni zbor.

Iz Tržiča

— Ob desetletnici ljubljanske železničarske godbe »Sloga«, ki stalno sodeluje pri vseh tržičkih prireditvah, je imelo tržičko prebivalstvo vreden poseben užitek. Da pokaže svojo naklonjenost Tržiču, je napravilo udruženje minulo nedeljo celodnevni izlet v Tržič, katerega se je udeležilo nad 80 železničarjev s svojimi rodbinami. Ob 11. dopoldne je bil na trgu promenačni koncert kakršnih je v Tržiču prav malo. Cez 40 moč broječa godbena četa je pod spretno taktirko g. Henrika Svetla izvajala neumorno prvovrstne koncertne komade, ki so številnemu občinstvu izredno ugajali. Po skupnem kosilu, ki so ga v hostelu Lončar pridelile v-lim godbenikom tržičske Kolašice, naj bi bila na vrtu pri Krvinu popoldnaska veselica. Zal je skrajno neugodno popoldnasko vreme prekržalo računom. Godba se je vrnila v Tržič, kjer je v dvorani Zadržnega doma razveseljevala številno občinstvo, pevci pa so zapeli par lepih pesmic. Prehitro je prišel čas odhoda in skoro smo morali vzeti slovo od simpatične železničarske godbe, ki se je Trščanom prav priljubila.

— Na zadnji seji mestnega odbora, ki se je vršila v petek pod predsedstvom župana Ivana Lončarja so se obravnale tekoče občinske zadeve. Sprejet je bil predlog, da se pri seji opusti čitanje zapisnikov prejšnjih sej. Odborniki naj zapisnike sami prečitajo in objavijo eventualne izp-minjvalne predloge k zapisniku. Iz poročila župana smo povelji, da so vodovodna dela v popolnem teku in da bodo najkasneje v enem mesecu gotova. Zaradi vodovodnih del tebe za par dni ljubelsko cesto za vsak promet zapreti. Otvoritev zadrževanega doma je preložena na nedoločen čas, pač bo od mo začel redno poslovati v ponedeljek 3. t. m. Stanovanjska akcija mestne občine je našla pri komisarjatu oblastne samouprave popolno razumevanje in bo dobila mestna občina večje brez-obrestno posojilo in še reden letni prispevek za amortizacijo stanovanjskega posojila. V teku so pogajanja za nakup večje

tovarniške stanovanjske hiše, kjer bi se dalo z razmeroma malimi stroški napraviti še pet čednih stanovanj. V davčni odbor so bili izvoljeni dr. Elbert, Ivan Lončar, Karel Gvozdenič in kot namestniki Franc Globočnik, dr. Kozma Ahačič in Franc Markelj. V šolski odbor za osnov-

no šolo so bili izvoljeni gg. Jakob Vehovec Avgust Primožič in Franc Jerman. Nato se je dolocila višina raznih občinskih taks. Mestna občina je sprejela soglasno predlog stareštvina, da prispeva mesto Tržič ljubljanski univerzi 2000 Din za nabavo rektorske veržice.

Gospodarstvo

Petindvajsetletnica Zemaljskega saveza industrijcev v Zagrebu

Danes praznuje Zemaljski savez industrijcev v Zagrebu petindvajsetletnico svojega celovitega delovanja. V težkih gospodarskih in še težjih političnih razmerah je bila l. 1904. med narodno zavednimi hrvaški mi industrijci sprožena ideja, da se industrija v Hrvatski in Slavoniji organizira in da se združi v savez, ki bi branil interese domačih industrijcev in domačega kapitala proti tedanji mađzarski vladi, ki je podpirala vse, kar se je skovalo na področju Mađzarske, dočim je skrajno mađeosko povstopala s hrvaško industrio. Z žilavostjo in neumornostjo gosp. Milivoja Crnalka, voditelja največjega hrvaškega denarneza zavoda Prve hrvaške štedionice in s požrtvovalnostjo Gustava vileza Pongratza je ta ideja v kratkem času dobila konkretno obliko. Od takrat je Savez pričel odločno zastopati interese hrvaškega gospodarstva nasproti Budimpešti.

Iz malih početkov se je polagoma razvil v močno organizacijo, ki je omogočila postopni razvij hrvaške industrije. Stvorila je tudi med hrvaškimi gospodarskimi krogi zanimanje za splošna gospodarska, carinsko tarifna, finančna in davčna vprašanja. Po statistiki od 1. 1910., je bilo tedaj v Hrvatski in Slavoniji že 36 rudarskih, 28 železnarških in kovinskih, 30 strojnih, 11 tekstilnih industrij, 91 podjetij industrije kamna, gline in stekla, močno zastopana pa je bila tudi oblačilna, papirna in hranilna stroka.

Po previru so nastopile nove razmere tako za politike kakor za gospodarje. Naša industrija se je postavila na lastne noge, z osamosvojitvijo pa je nastala tudi potreba, da se gospodarske organizacije temeljito vpravšaji, ki so zaradi posledice vojne postala nadvse težavna in komplicirana. Zagreb je postal center denarstva naše države in nekako gospodarsko središče, pa je bilo dalekosežne važnosti, da smo imeli v Savezu in industrije dobro urejeno organizacijo, ki je takoj lahko pričela sodelovati pri urejevanju in saniranju težkih povojnih razmer. Slovanski industrijci takrat še niso imeli svoje nacionalne organizacije, temveč se je šele pričela akcija za njeno ustanovitev, ki se je uresničila l. 1919. Do prevrata pa so bila le nekatera gorenjska industrijska podjetja organizirana v splošni avstrijski industrijski organizaciji. Kamalu so tudi v vseh ostalih pokrajinah vzrasle organizacije industrijcev, ki so sedaj med seboj povezane v močni Centrali industrijskih korporacij. Nove razmere po prevratu so pripomogle, da je bila okrog Saveza kmalu grupirana vsa industrija Hrvatske in Slavonije. Na željo te organizacije je stopil v tem času moč velikega formata gosp. S. D. Aleksander, mesta podpredsednikov pa sta takrat zavzela sedanjji finančni minister dr. Sverljuga in profesor dr. Hanaman, ki ga je l. 1922. nadomestil bivši podban dr. Teodor Bošnjak.

Nazvle težkočam se je v desetih letih po osvoboditvi hrvaška industrija lepo razvijala. Danes je v Hrvatski in Slavoniji že okrog 380 industrijskih podjetij z več kakor 20 delavcev, ki zaposlujejo nad 100.000 delavcev. Vsi znaki pa kažejo, da se hrvaška industrija po konsolidaciji naših političnih in gospodarskih razmer pripravlja na nov polet.

»Sava«, splošna zavarovalna delniška družba v Zagrebu

Iz dela 31. maja svoje redno glavno skupščino za preteklo leto. Iz poročila ravnateljstva in zaključnih računov je razvidno, da je družba zaključila poslovanje z dobičkom od 2.017.734,50 Din in da tudi to leto, kakor vedno doslej, plača 10% dividendo. Poleg tega je družba osvobodila svoje delničarje od obveze na doplačilo delniške glavnice za 20 %, to je za 2.000.000 Din, s tem, da povišuje iz lastnih sredstev vplačano delniško glavnico od 4.000.000 na 6.000.000 Din. Društveno upravo sestavljajo naslednji čl.: Ant. Makso, Berković Nikola, Budi Benzion, Crnak Milivoj, Dungjerski Gedeon dr., Ehrentheil Emanuel, v. Fischele Walter dr., Karamanta Stevan, Kolm Mihajlo dr., Latković Franjo, Morgurcu Edgardo, Račević Stevan, Savič Sava V., Sumanović Svetislav dr. in Veljavljivić Gjordje. 764

Eskomt poslovnih menic pri Narodni banki

Da bi prišla poslovna menica v našem gospodarskem življenju bolj do veljave, je upravi odbor Narodne banke sklenil uvesti gotove ugodnosti glede eskompta poslovnih menic, ki bodo omogočile začasen kredit tudi onim gospodarjem in trgovcem, ki nimajo rednega kredita pri Narodni banki. Podružnica Narodne banke v Ljubljani bo v svojem delokrogu in po oceni eskomptnega odbora eskomptirala odslej tudi poslovne menice z zakonom od največ 3 mesecev, s tremi podpis gospodarjev in trgovcev, ki nimajo rednega kredita, toda le dvakrat na leto. Iznos menice ne sme biti večji nego 50.000 Din ter se mora plačati v roku, na katerega glasi menica. Za eskomt te menice ima podružnica Narodne banke v Ljubljani na razpolago 5 milijonov Din. Praktično gre torej za 100 kreditov po 50.000 Din. Menica se sme v enem letu enkrat prolungirati za nadaljnje 3 mesece.

Kredit za eskomptiranje takih poslovnih menic je sicer zelo skromen, vendar pa upamo, da je to le začetek akcije, s katero se naj pripomore poslovni menici zopet do veljave, tako da bo sčasoma poslovna menica v eskomptnem in reeskomptnem poslu Narodne banke dobila ono mesto, ki jo ima v drugih modernih državah. Bolj kakor iz praktičnega stališča je sklep upravnega odbora važen iz načelnega stališča. Po zakonski stabilizaciji dinarja bo tudi naša Narodna banka morala temeljito spremeniti svojo kreditno politiko v tem smislu, da se odpravi sedanji način kontingentiranja kreditov in da postane naša Narodna banka institucija, ki naj izravna viške kreditnih potreb denarnih zavodov, trgovine in industrije. Pri taki kreditni politiki pa mora poslovna menica igrati najvažnejšo ulogo,

zato je potrebno, da se ji že sedaj izladi pot do Narodne banke in da se ji olajša uveljavljanje v poslovnem življenju. Kakor v Rumuniji bodo gotovo tudi pri nas zahtevali inozemski finančniki ob priliki pogajanj za stabilizacijsko posojilo, da se v tem smislu izvede reforma kreditne politike naše rodovane banke, ki mora biti v svojem kreditnem poslovanju čim bolj elastična. Če nam bo do tistega trenutka v večji meri uspelo udomačiti poslovno menico v trgovski poslovanju, tedaj bo tudi bodoča sprememba kreditne politike Narodne banke izvedljiva brez večjih težkoč. Upajmo, da bo tudi naši trgovci in industrijci podprli akcijo Narodne banke in da se bodo takoj poslužili novih ugodnosti. S tem bodo tako pokazali, da je bil ta sklep upravnega odbora potreben in da bo kmalu potrebno možnosta tega eskompta razširili.

— Državni dohodki od trošarin in taks.

Generalna direkcija davkov je objavila izkaz o državnih dohodkih od trošarin in taks za mesec marec t. l. Ker je to zadnji mesec proračunskega leta 1928./29., tam je mogoče pregledati skupne dohodke o trošarini taks za preteklo proračunsko leto. V tem letu so znašali dohodki od trošarin 749,9 milijona Din namram 720,5 milijona Din v preteklem letu. Namram letu 1927./28. so bili torej dohodki večji za 29,4 milijona Din, namram proračunu pa so bili manjši za 63,1 milijona Din. Dohodki od taks so v preteklem proračunskem letu znašali 1087 milijonov Din, namram 1090,6 milijona Din v letu 1927./28. malenkosten primanjkljaj od 3,4 milijona Din namram proračunu pa višek od 31,8 milijona Din.

— Veljavnost odredb starih finančnih zakonov. V finančnem zakonu za l. 1929./30. se nahaja tudi člen, ki pravi, da vse odredbe starih finančnih zakonov, ki s sedanjim niso izrecno potrjene, prenehajo veljati s 1. junijem t. l. Do tega dne bi morala posamezna ministrstva zbrati vse te odredbe, nakar bi se morala vpletati v te odredbe, ki niso ostanele še nadalje v veljavi, uzakoniti. Finančno ministrstvo je vprašalo vsa ministrstva, ali je materialje že zbrani in se je pripravilo, da bi bilo do 1. junija nemogoče upravitelji ves material iz prejšnjih finančnih zakonov. Zato bo veljavnost odredb starih finančnih zakonov podaljšana do konca septembra t. l.

— Turnicno za kmetijske stroje namerava po vseh iz Zagreba osnovati v Novem Sadu znana mađzarska tvrdka Hofherr-Schrautz, ki je baje že nakupila potrebna zemljišča in bo potrebne objekte v kratkem pričela graditi.

— Povišanje kapitala Bosanskih Solvay-tvornice. Občni zbor Bosanskih Solvay-tvornice d. d., ki se je vršil 24. t. m., je sklenil povišati delniško glavnicu od 60 na 80 milijonov Din. Društva im v Lukovcu v Bosni veliko tvornico amoniakovke sode in spada v belgijski Solvay-konzern.

— Stanje hmeljskih nasadov v Sloveniji. Hmeljarsko društvo za Slovenijo poroča 31. maja: Vremenske razmere so bile od našega zadnjega poročila razvoju hmeljske rastline ugodne, ker smo imeli primeren dnevno temperaturo in tudi zadosti padavin v zgodaj obrezanih nasadih je rastlina tuhtam že dosegla polovico drogeve višine, v poznejse obrezanih pa je zrasta 1—2 m visoko. Vobče je stanje ugodno. Zemlja v hmeljskih se je že ponovno zrahljala in občutila plevela, v krepkih vrtovih so se pa vrste že lahko obšipavale in otrebile zaletnikov. Bolhača, o katerem smo že poročali, se je sporadično pridružila še stenica in aphid-muha. V nekaterih delih okoliša je tudi nevihta s točo povzročevala nekaj škode. Minuli teden se je večja množina lanskega hmelja prodala po 10—12 Din za 1 kg.

— Jugoslovanski kartel spirita. Iz Zagreba poročajo, da so končana vsa predelna za ustanovitev jugoslovskega kartela spirita. Kmetijske tvornice spirita bodo hlele doodeljeni letni kontingent od 30.000 hl. Industrijske tvornice spirita pa bodo v novem kartelu organizirane tako, da bo zaradi racionalnosti obratovalo le 6 tvornic, ostalih 8 tvornic pa bo preurejenih za drugo produkcijo.

— Odobrenje za maloprodajo soli. Kakor smo že večkrat poročali, je finančni minister odobril odklop monopolske uprave, s katerim se ukinja člena 4. in 14. menjata pa čl. 2. in 13. pravilnika za veliko in maloprodajo soli. Po teh spremembah v bodoče za odobrenje za maloprodajo soli ne bo več potrebn predlagati potrdilo o plačanih davkih, kakor tudi ne potrdilo, da prisolec ni bil kaznovan zaradi tihopolstva.

— Ukinitje deviznih omejitev v Bolgariji. V protokolu finančnega odbora Društva narodov glede bolgarskega stabilizacijskega posojila se je Bolgarija obvezala, da bo 6 mesecev po sprejemu stabilizacijskega posojila od 15 milijona angleških funtov ukinitje vsakršne omejitve glede nakupa in prodaje deviz. Glede na to dolobče je bolgarski finančni minister predložil Narodnemu sobranju načrt zakona, s katerim se ukinja sedanji devizni zakon. Glede na gospodarsko konjunkturo in na dejstva, da bolgarsko gospodarstvo še ni povsem konsolidirano, se ima ukinitje teh omejitev izvršiti v etanah. Dosedanje omejitve bodo sicer odnadle, vendar bo zaenkrat bolgarska Narodna banka imela še pravico kontrole glede trgovine z devizami, pozneje pa bo uveden povsem neoviran in prosti promet z devizami.

— Nova etapa ekspanzije švedskega kapitala. Po rapidnem prodiranju švedskega vžicalnega koncerna in švedskega telefonskega koncerna »Ericsson«, se opazja v zadnjih letih tudi uspešna ofenziva švedskega trusta kroglistih lesišča na evropskem kontinentu. Sznane tvornice kroglistih lesišča »Svenska Kullager Fabriken« (SKF) so te dni kupile dve največji tvornici za kroglisti lesišča v Nemčiji, in sicer »Fichtel & Wedach« in »Fries & Höllinger«. Tako ima sedaj ta švedski trust že polovico nemške produkcije kroglistih lesišča v svojih rokah, v Franciji pa že dalj časa kontroira tri centrale produkcije.

— Brezplačne popravile kovinskih predmetov. Zbornica za TOI opozarja, da pripravi v delavnici Tehnične srednje šole v Ljubljani dva tečaja za avtogenosko varjenje, in sicer enega za obrtnike (15. do 24. junija), drugega za frekventante kovinarskega oddelka Tehniške srednje šole (od 10. do 14.

junija). Pri tej priliki se bodo varili različni predmeti iz železa in jekla, bakra, meda, aluminija, bronce, cina, cinka in svinca. V ta namen se bodo potrebovali poleg drogova tudi razni predmeti iz navedenih kovin, na katerih bi bili morala izvršiti kakapopravila. Osebito bi bili dobrodošli predmeti, katerih popravilo bi bilo nekoliko kompliciraneje. Zbornica poziva stranke, ki bi imele kakapovrjene predmete iz železa (litega in kovnega), jekla, bakra, cinka, meda, bronca ali aluminija, n. pr. zobna koleca, avtomobilske cilindre, kotle, jarmenične, ventile skrinje, cevi, ognjiščne ploščeležišne puše iz bronce, hartelje za motorje pri avtomobilih, zaščitne skrinjice za kolesje, strojne dele, poljedelske stroje ali druge podobne predmete, da jih prinesejo v dneš 8., 9. in 10. junija, izjemoma tudi kasneje, v Tehnično srednjo šolo v Ljubljani. Prineseni predmeti se bodo ondi hranili in popravili. Popravilo bo brezplačno in zato Zbornica tudi ne prevzame nikakega jamstva za porabljeni material. Popravila se bodo izvrševala pod strokovnim vodstvom inštruktorjev strojnega inženjerja, odnosno varilnega mojstra. Stranke naj pismenjo svoj naslov in označbo predmeta pismeno Zbornici za TOI.

— Dobava zabojev. Uprava delavnice III. armijske oblasti v Skoplju razpisuje licitacijo glede dobave 2000 komadov zabojev za municijo, ki se bo vršila dne 8. t. m. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 1. junija. Pretekli teden je bila potreba na ljubljanski borzi manjša. Borza je poslovala le štiri dni ter je znakovni tedenski delovni promet 10,0 milijona Din namram 20,7, 20,6, 14,8 in 17,8 milijona Din v zadnjih 4 tednih. Deviza na Berlin se je tekem tedna ponovno in znatno okrepila ter je večja dosegla že nekaj 13,5775, dočim je še pred 14 dnevi zaradi velikega odtoka deviz iz Reichsbanke notirala komaj 13,48. Težaji ostalih deviz niso tako mednjepokazali večjih sprememb.

Na efektivnem tržišču je vojna škoda v početku tedna dalje popuštala ter je v četrtek dosegla na beograjski borzi najnižji tečaj 398—399. Večraj pa se je tako na beograjski, kakor tudi na zagrebški borzi okrepila za več točk ter se trgovala po 401—402. Kakor kažejo vsi znaki, se je nazadovanje Vojne škode ustavilo, kajti tudi ostali državni papirji so se zadnje dni nekoliko okrepili. Zleti bi bilo, da se v bodoče taki pojavi na tržišču državnih papirjev, ki jih v interesu državne kredita in ki niso povzročajo predvsem spekulacije, odločno preprečijo. Beograjska konterturna je večinoma že krila svoje po višjem tečaju brez kritja izvedene spekulacijske prodaje, zato je računati, da bo tržišče za Vojno škodo kmalu zopet prišlo v normalne razmere.

Tržišče zasebnih vrednot je bilo ves teden bolj zanemarjeno. Med bančniimi papirji je Unionsbanka popuštala ter se je konec tedna trgovala po 292. Jugobanka je prav tako nekoliko popuštala na 84, v ostalem pa so bili zabeleženi običajni zaključki po nespremenjenih tečajih. Med industrijskimi papirji se je Trboveljska okrepila na 465 do 470, Brodska tvornica vagonov pa je ponovno nazadovala ter je bilo zabeleženo nekaj prometa po 150 in 145, pozneje pa 125 do 135. Zaključki so bili še v večvah po 126, v Sečerični po 420 in 415, v Narodni mlinski po 20, v Gutmannu po 200—205 in v Oceani po 200.

Ljubljana. (Proeti promet.) Berlin 13,5775, Dunaj 7,9956, London 276,14, Newyork 56,815 Pariz 222,58, Praga 168,63, Trst 297,80. Curih. Zagreb 9,125, London 25,1925, Newyork 519,55, Pariz 20,31, Milan 27,1875, Berlin 123,80, Dunaj 72,95, Praga 15,88, Bukarešta 3,68, Budimpešta 90,55, Sofija 3,7525,

Žitni trg

Kritični položaj, ki je nastal v naši žitni trgovini zaradi nazadovanja cen, je v preteklem tednu dosegel svoj vrhunec. Pod vplivem ameriških tečajev, ki so dalje nazadovali in so se konec tedna za majsko pšenico ustalili pri 97—98, se je na kontinentalnih tržiščih pojavila izrazita baissa. Tudi na vojvodinskem tržišču je prišlo v početku tedna do paničnega razpoloženja. Veliki angažmani trgovcev za majski termin po starih visokih cenah so povzročili veliko ponudbo blaga, konsum pa je bil skrajno rezviran. Cene so v naglem tempu popuščale, tako da smo koncem tedna dosegli za baško in sremsko pšenico ceno od 205—207,5 fco nakladalna postaja, dočim se je cena koncem zadnjega tedna gibala še nad 227 do 230. Tudi koruza je padla od 235—237 na 215—217,5. Sporedno je nazadovala tudi cena ovsu, ki stane danes 215—220 fco nakladalna postaja v Vojvodini, cena moki pa je popuštala za bazo 50c na 315 do 325. O vzrokih tega nazadovanja smo že tekom tedna poročali. Na eni strani vplivajo na ceno velike zaloge stare pšenice v Severni Ameriki, na drugi strani pa ugodno stanje posevkov na vsej severni poloti. Ker je cena pšenici danes že tako nizka, kakršna ni bila vsa prv

Iz življenja in sveta

Pet parov dvojčkov v isti družini

Farmer Frank Golds iz bližine Omaha (Nebraska) je bil blagoslovljen s petimi pari dvojčkov, ki jih vidimo na sliki. Danes so stari 19, odnosno 17, 13, 10 in 7 let. Vmes mu je bila rojena še ena hčerka, ki se mu zdi pa tako zamalo, da je še slikati ni pustil.

Neverjetna pota naše stare obleke

Starinarji imajo mednarodno organizacijo in lastno borzo — Sacksteinova misija v Ameriki — Amerika se zanima za frake, Afrika za pisane cunje, Kemalova Turčija pa za klobuke

Ali veste, da so bosjaki, starinarji in slični ljudje člani mogočne mednarodne zveze, ki deluje po vsej zemeljski obli? Ali veste, da bo nosil vaše oguljene stare hlače pol leta pozneje prav ponosno zamorski glavni v južni Afriki ali mešanec v Guatemali? Divjaki, ki doma hodijo na pol ali tudi popolnoma goli, se oblečejo samo takrat, ko gredo v mesto. Za novo obleko nimajo denarja, a tudi ne krojačev. Razen tega so tudi praznovani. Večkrat mislijo, da pridobijo s ponosno obleko vred tudi »moč« onega belega človeka, ki jo je poprej nosil.

Pred vojno se je zbiralo blago te vrste v Londonu. Tam so uredili in razpošiljali po svetu za sleherni deželno primerno staro obleko. A nemške podmornice so končale tudi ta izvoz. Trgovci v Južni Afriki so obupali. Kako bi zdaj oblačili svoje zamorce? Grozil je polom. Zbrali so se na kongres v Johannesburgu in poslali kot svojega pooblaščenca ruskega žida, Izaka Sacksteina v Newyork »ugotoviti možnost ameriškega izvoza«. Sackstein je si jajno izvedel naročilo. Zdaj ima v Newyorku velikansko, s starimi cunjami natrpano poslopje. Postal je bogat in kakor novi Kolumb, pokazal svetovni trgovini v svoji stroki nova pota. Zdaj zalaga Amerika s tem blagom ves svet od Turčije in Afrike do Kitajske, Japonske in Filipinov. Samo lani je dosegel ta izvoz bajne vsote — 2 milijona dolarjev. Omeniti je treba za pravo umevanje te številke, da stane povprečna obleka pri starinarjih samo 75 centov!

Največja strokovna borza za staro obleko se nahaja v kitajski četrti v Newyorku. Med klopmi in omarami se gnetejo trgovci, ki morajo vsaj leto dni neoporečno izvrševati svojo obrt, da lahko postanejo člani borze. Senzila besno vpijejo nove tečaje, ki se menjaajo vsakih pet minut. Prostor stane do 50 dolarjev (ob oknu, kjer se lahko ogleda blago proti luči) in samo 5 dol. v temnem kotu, kjer se mora zanašati kupec zgolj na občutljivost svojih prstov pri otipavanju blaga. Besna borba ne zaostaja za ono na Wall-Streetu. Vsak dan se porajajo novi in propadajo dotedanji bogataši.

Se lani je uživala ponosni naslov »kraljice« te borze debelušna kričava ženska, ki je zaslužila dnevno več kakor vsi njeni tekmeči skupaj. Prekupčevala je na poseben način. Dnevno je izrezala iz vseh listov pogrebne oglase. Še isti dan je javila naslednikom njena tvrdka sozaljje, obenem pa napovedala obisk. Drugo jutro so že ponujali njeni pomagači vdovi mesto možjeve obleke »popolnoma novo kuhinjsko posodo« ali vdovcu »novo kolo, pisalno mizo« in slično z ozirom na njegovo potrebo. Zmehdeni revni ljudje so navadno nasledili mešetarjem in trgovca je postajala vedno bolj »kraljevka«. Neumorni zavistniki so naposled odkrili njeno dolgo čuvano skrivnost. Onemogočili so ji zaslužek in zdaj ima nekdanja »kraljica« prav revne dohodke.

Izvoz stare obleke upošteva vse lokalne posebnosti. V Južno Afriko gre do deloma lahke, deloma pa pisane obleke. Rdeč telovnik (stane 15 Din našega denarja) ali angleška gardna rdeča suknya tvorita na primer glavno zahtevo zamorskega mladeniča, ker ve, da čislajo dekleta samo to barvo. Nasprotno kupuje Srednja Amerika gorstasno število frakov in žaketov. Pridite na katerokoli ljudsko slavnost, vse mešance boste videli v cilindrih in črnih oblekah (toda brez srajce, ovrtnika, telovnika itd.) Kemal paša je Sacksteinu pripomogel do novega za služka. Zdaj prodaja na Turško milijone obrabljenih klobukov mesto prepovedanih fesov. — Hlače imajo dosti nižji borzni tečaj kakor suknje. Prebivalci vročih dežel izhajajo brez tega, pri nas obveznega dela obleke. Včasih roma na trg tudi nova obleka. Nedavno so n. pr. prodali v Venezueli za slepo ceno 10.000 novih hlač, ker so bile zdaj Američanom preozke. 12 dolarjev vredna obleka je stala samo 2 in pol dolarja. Zastarelo blago se vedno težje prodaja! Tudi zamorci vneto obiskujejo kinematografe in sledijo modi. Nobena črna lepota ne mara n. pr. sedaj visokih čevljev. Po ameriških skladiščih ležijo milijoni parov ženskih visokih čevljev na zadrgo. Nihče jih ne mara prevzeti in bi se lahko dobili za slepo ceno. Če bi imeli mi pri nas Izaku Sacksteinu sličnega junaka, bi lahko čez noč postal premožen in slaven!

Macdonald

vodja Labour Party, ki beleži pri zadnjih angleških volitvah največjo zmago.

Hazardne igre v Rusiji

Sovjetski notranji komisariat je izdal vsem podrejenim izvršnim odborom nalog, naj odpravijo v najkrajšem času vsako hazardiranje v javnih prostorih. Med prepovedanimi igrami so razen kvart tudi vse loterije razen tistih, ki jih vlada izrečno odobri.

Novosti iz vatikanskega mesta

Posetnik nove male papeževe države se bo najprvo začudil živahnemu gradbenemu delu, ki vlada tukaj vsepovsod. Za sedaj se ti bo to delo prikazalo seveda predvsem kot podiralno delo. Gospodarji vatikanskega mesta hočejo izkoristiti novi položaj in se iznebiti velikega števila nelepih in zapadajočih stavb, ki se dvigajo na teh tleh, da jih nadomestijo z modernimi zgradbami. Več samostančkov in manjših seminarjev, ki so se senčili doslej pod ogromno kupolo Petrove katedrale, se preseli v italijansko »inostranstvo«. V najkrajšem času bodo popravili tudi obzidje, ki loči vatikansko in italijansko državo. Italijansko železniško postajo, ki leži v bližini Vatikana, bodo zvezali z mostom z državico. Papež sam se zelo zanima za ta dela in pravijo, da jih večkrat zasleduje z vrha svoje palače. 1. julija izidejo nove vatikanske znamke, a numismatični zavod pripravlja novi papežev denar. Papežovo švicarsko gardo in število orožnikov bodo povečali na 300 mož.

Dva odlikovana psa

Terierja »Taps« in »Knauel« sta prejela prvo nagrado na razstavi psov, ki so jo priredili te dni v živalskem vrtu v Berlinu.

Nov dokaz očetovstva in materinstva

Iz Lipskega, kjer so imeli nemški ginekologi svoj kongres, poročajo, da je nastopil profesor Zangenmeister iz Königsberga z novo metodo, po kateri je mogoče v teku ene ure dokazati, dali je kakšen možki (ali ženska) oče (oz. mati) kakšnemu otroku. Po dosežani metodi je bilo mogoče ugotovljati le pripadnost kakšnega individua k eni izmed štirih krvnih skupin in le v izjemnih slučajih so lahko sklepali, da-li je kdo otroku oče. Zangenmeisterova metoda pa ni baje doslej odpovedala v nobenem slučaju, razen tedaj, če je eksperimentator zagrešil kakšno tehnično napako. Ta metoda bazira na neklih koagulacijskih pojavih, če se pomešata dva krvna seruma, ki ju veže sorodstveno razmerje. Te pojave opazujejo s posebnim fotometrom in z ultramikroskopom, ker so za prosto oko nevidni.

Katoliška cerkev v številkah

Po papeževem letopisu za l. 1929. šteje rimsko katoliška cerkev 14 patrijarhatov, 245 nadškofij, 908 škofij, 57 opacij, prelacij, administracij in jurisdikcij raznih vrst. 331 vikarijotov in apostolskih prefektur. Vsega skupaj ima cerkev torej 1555 duhovnih jurisdikcij za kakšnih 400 milijonov vernikov. Poleg teh jurisdikcij je še 600 titularnih škofov. Diplomatskih zastopstev ima sv. Stolica 50, in sicer 24 nuncijatur, 4 internuncijature, enega nosilca poslov in 21 apostolskih delegatur. Razne države so zastopane v Vatikanu z 11 veleposlaništvimi in 18 poslaniki.

Odpoved službe zaradi golih rok

V Kölnu je neki podjetnik odpovedal službo eni svojih nameščenk, češ da je prihajala v pisarno v obleki brez rokavov, kar da je vzbujalo pohujšanje med njenimi moškimi kolegi. Uradnica ga je tožila za odškodnino pri delovnem sodišču. Dejala je, da je zaslužila premalo, da bi si lahko dovolila dolge rokave, v ostalem pa se ji gole roke niso zdele toliko pohujšljive kolikor lepe. Sodnik se je postavil na njeno stališče in je obsodil podjetnika na plačilo polovice odškodnine, ki jo je zahtevala.

Vaši barvasti čevlji bodo kakor novi, ako jih barvate z Brauns,

Vilbra
barvo za usnje!

Tudi aktovke, kovčegi, usnjati stoli itd. vse izgleda kakor novo!

Dobiva se v vseh drogerijah ter trgovinah z barvo in usnjem.

Tovarna barv
Viljem Brauns, Celje.

Oboroževanje ali pa mir!

Skupina aktivnih in upokojenih vojaških osebnosti raznih držav je izdala te dni proglas, v katerem zavzema na sledeči način svoje stališče napram bodoči vojni:

1. Novo evropsko vojno bodo karakterizirale v odločilni meri značne operacije proti življenjskim delom sovražnih dežel, in sicer z namenom, da bi uničevale operacijske možnosti armad in življenje ljudstev.

2. Vojna za nadvlado v zraku, ki bo sledila iz tega, ne nudi niti močnejšemu nobenih jamstev, da bi mogel obvarovati lastno deželo pred zračnimi napadi, ki jih v splošnem ni ubraniti z nobenimi sredstvi.

3. V teh okoliščinah se bodo vse vojne operacije osredotočale v napadnih in sovražno ozemlje, kar pomeni z drugimi besedami silno medsebojno uničevanje materialnih in moralnih vrednot in resno ogražanje kulture.

4. Ljudstva se morajo zato odločiti za eno obeh možnosti: ali za pomnoženo oboroževanje, zlasti z zračnim vojnim materialom — in to brez garancije za mir in varnost, ali pa za politiko, ki bi preprečila vojno z vsemi sredstvi. Člen te politike bi bila čim prejšnja razorožitev.

Pod to izjavo so podpisani nemški generali von Bresler, von Deimling, von Saint Ange, von Schönaich, angleški general Crozier, angleška admiral Druy-Lowe in Kerr, francoski general Sauret, poljski general Kotkowski in mnogi drugi.

Kralji v pregnanstvu

Kakor poročajo iz Bombaya, je spremljalo tja ubežnega afganistanskega kralja Amanulaha veliko število z zlatom in srebrom napolnjenih skrinj. Največja med njimi je bila tako težka, da jo je šest kuljev komaj dvignilo. Ti zakladi so shranjeni v podzemlju hotela, kjer prebiva kralj in jih seveda strogo čuvajo. Amanulah je baje, zelo potlačen, dočim je njegov brat Inaj-Ulah boljše volje po principu. Rajši živi princ nego mrtev kralj.

Morilna telovadba

V Inomestu so našli bogoslovca Jožefa Tewesa v njegovem stanovanju mrtvega. Okoli vratu in nog je bil opletten z jermeni Najprvo so menili, da gre za zločin, potem so dognali, da je bil Tewes navdušen pristaš parterne gimnastike. Po neprevidnosti so se mu telovadni jermeni zapleli okoli vratu in ga zadavili.

Obešenjakova vrvi

V češki vasi Trouba se je obesil neki kmet. Našli so ga v gozdu, vzeli iz zanke in poslali orožnikom. Potem pa se je pričel prepri in naposled pretep zaradi »srečne vrvi«. Župan je pomiril nasprotnike s tem, da je sklenil prodati vrvi po kosih na dražbi v prid občinskimi revežem. Kemtje so ga ubogali, in občina je iztržila za obešenjakovo vrvi skoro 9.000 čeških kron (blizu 15 tisoč dinarjev).

Električna farma

Inženjer Matthews je uredil v okolici Londona električno farmo z obsežnim zemljiščem. Električno uporablja v več nego 200 primerih: vali mu piščance, pospešuje rast prašičev (ultra-vijoličasti žarki) in celo suši krmo. Vse to je baje cenejše in tudi bolj dobičkanosno!

Na platnu ovekovečeno tele

V pariškem Petit-Palaisu sta organizirala konservator Gronkowski in njegov pomočnik Pascal razstavo Courbetovih del. Zbrala sta 115 slik, kar ni bilo lahko delo, saj so raztresene po vsem svetu. Gustave Courbet je bil, kakor znan, mojster realistične slikarske šole. Slika nam kaže eno izmed njegovih najbolj karakterističnih slik živalskega žanra, »Tele«.

Srebrni tlak

V Havani, priljubljenem letovišču, so otvorili sijajen bar, ki ga je sklenil lastnik tlakovati s srebrnimi dolarji. A Zveza vojnih udeležencev je vložila protest pri ameriškem poslaniku, češ da pomeni to žalitev državnega orla, katerega podoba nosijo dolarji. Lastnik je moral nato naročiti za svoj tlak samo srebrno opeko z nedolžnimi cvetličnimi vzorci.

Brezplačno zamore vsaki kadilec pokaditi cigareto na higienski ustnik »Lika«, da se uveri in prepriča o izbornosti tega ustnika in to na vselejmu, paviljonček 707, tik glavnega vhoda. 7651

Arabske rivalitete

Kakor poročajo iz Beirut, sta se v centralni Arabiji spopadla dva rodova arabskega plemena Nadž. V bitki, ki je bila ena izmed najbolj krvavih v zgodovini arabskih plemen, je padlo na obeh straneh baje do tisoč mož. Vojno so povzročili kralju Ibn Saudu naklonjeni Dželavahovci, ki so povabili temu arabskemu potentatu sovražnega Šejka iz rodu Adimanovcev k sebi in ga potem zavrtno umorili. Adimanovci so nato uprizorili kazensko ekspedicijo v ozemlje Dželavahovcev.

Sportni poljub

Kapetanki dveh francoskih ženskih športnih klubov za nogomet se takole pozdravljata pred začetkom tekme. Posnemanje priporočljivo!

Harakiri dveh japonskih solarčkov

Iz Tokija poročajo o malo običajnem samomorilnem poskusu dveh japonskih dečkov, 10letnega Kanoja Inujeta in 11letnega Kenšira Kišija iz Sikokija. Učitelj je bil tistega dne predaval o junaku Kuzunokiju, ki je pred 700 leti izvršil harakiri, ko so severne čete premagale vojsko južnega cesarja, kateremu je bil vdan do smrti. Pokazal je tudi to staro sliko, ki je predstavljala ta dogodek. Oba dečka je učiteljevo pripovedovanje tako presunilo, da sta ostala ob zaključku lekcije v šolski sobi in sta si pred to sliko razparala trebuh z žepnim nožem. Eden se bori v bolnišnici s smrtjo, drugega bodo bržkone rešili.

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseda pod št. 1793—20. kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštarine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb

Duga ulica 32.

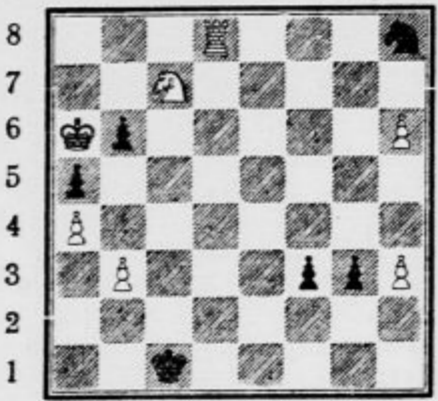
Lekarnam, drogerijam, parfumerijam, brivnicam in trgovinam mešanega blaga damo v komisijo.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Na šahovskem kongresu v Laškem mi je naš simpatični sarajevski moister prof. dr. L. Astaloš pokazal sledečo krasno študijo, ki jo je prinesel ruski »Šahmatni listok«. Avtor študije je Rus Tijuin. Sigurno mu bo študija pripomogla do slovesa velikega šahovskega komponista. Izredno fino izceilirana veže ta študija kar tri interesantne ideje v organsko celoto. Prepričan sem, da bo našim šahistom zelo ugajala.

a b c d e f g h

Beli: Ka6, Td8, Sc7, a4, b3, h6, h3 (7 figur)

Črni: Kc1, Sh8, a5, b6, f3, g3

Beli na potezi dobi. Belij je za celo trdnjavo močnejši. Toda črni ima dva vezana prosta kmeta, ki sta oba že prvaka na šestu linijo. Trdnjava sama bi bila brez moči proti takima dvema kmetoma.

Ni težko prepricati se, da v začetni poziciji študije sploh ni direktnih sredstev proti prodiranju črnih kmetov. Beli mora zato poskusiti z indirektnimi napadi. Na noben način pa ne pride protinapad s kmetom na h-liniji v poštev. Črni koni na h8 je nedotakljivi. Krijeta ga črna dva kmeta, ki grozita, prelevena v dame, poseči usodno v igro.

Beli prične boj s potezo, ki jo prav za prav mora vsakdo takoj smatrati za važno:

1.) Sc7-d5

Skakač mora sodelovati. Na 1.) Td8-g8 bi sledilo seveda f3-f2 in na 2.) Tg8-f8, g3-g2. Tudi po boljši prvi potezi igra črni

1.) g3-g2

Napačna bi bila poteza 1.) f3-f2. Sledilo bi 2.) Sd5-c3, g3-g2 3.) Td8-d1+ Kc1-b2 4.) Se3xg2.

Beli je v veliki zadržki. Jasno je da 2.) Td8-g8 ne pomaga, ker 2.) f3-f2 odloči takoj. Druge obrambne poteze pa ni. Ostane edino še napad na črnega kralja:

2.) Td8-c8+

Napadeni kralj ima 4 poteze. Brzo pa postane jasno, da na drugo linijo (h2 ali d2) kralj ne sme. Trdnjava bi namreč potem šla na g8 in to pot bi f3-f2 bilo brez moči, ker trdnjava s polja g2, kjer toče g-kmeta, veže f-kmeta.

Tudi na d1 kralj ne sme. Sledilo bi takoj Sd5-e3+ in Se3xg2. Ostalega kmeta trdnjava zadrži brez težave, beli kralj pa podre črne kmete in odloči s tem igro. Tako ostane črnemu samo še odgovor:

2.) Kc1-b1

Še vedno je situacija zelo kritična. Sistem indirektnih obrambe pa gre naprej. Beli napade kralja še enkrat.

3.) Sd5-c3+

Zopet ima napadeni kralj 4 poteze. Če gre na c1, odskoči skakač na e4, kjer drži f-kmeta in trdnjava ima opravka samo še z g-kmetom. Močna je poteza 3.) Kc1-b1-c2. Toda skakač odskoči zopet na e4 s šahom. Črni kralj seveda skakača s 4.) — — — Kc2-d3 lahko napade. Sledi pa 5.) Se4-f2+ Kd3-e2 6.) Tc8-c2+ Kc2-e1 (f1) 7.) Sf2-g4 in zopet sta oba kmeta zaradi grozečega Te2-c1+ pod kontrolno, kakor beli kralj igro odloči.

Beli praveda s misla je poteza 3.) Kc1-b2 radiga Sc3-d1+. Ostane torej samo

3.) Kc1-a1

Prva faza igre je s tem zaključena. Beli kralja na a1 z napadi ne doseže več. Toda pognal ga je v neugodno pozicijo in to neugodno pozicijo mora sedaj izrabit. Igrati mora namreč

4.) Tc8-g8

Germaine Beaumontova: **Strup Borgijev**

Gospod Parsignol je najrajši sanjal o tem, kako bi pokončil človeštvo. Vendar ni bilo na njegovi vnajostni ničesar, kar bi bilo kazalo na to veliko poslanstvo. Gospod Parsignol je bil namreč samo skromen, že nekoliko prišten meščan, po poklicu starinar. Njegov posel je bil v tem, da je poceni kupoval staro pohištvo in ga prav drago prodajal, po drugi plati pa v neprestanem tamanju, zakaj ni on Nerón, Ati-la, Torquemada ali vsaj Džingistkan. Poseben užitek mu je bilo, kadar je pomislil, kako bi bilo lepo metati kristjane levom, protestante obešati, žide pa sežgati na grmadi; za otroke se mu je videla Herodova metoda najuspešnejša, glede žensk, med katerimi — po njegovem mnenju — niti najboljše ni bila vredna vrvi, pa se mu je zdelo najbolj enostavno pometati jih v vodo.

Gospod Parsignol si bil že zdavnaj privoščil to ali ono izmed navedenih metod, a se je bal postav. Ali kakor je z ene strani malo cenil svoje bližnje, tako mu je bilo dragoceno njegovo lastno življenje. Edina zabava mu je bila čitati v listih o smrtnih nesrečah in gledati pogrebe; vselej, kadar je šel mrtvaški sprevod mimo njegove hiše, si je od veselja mel roke.

Nekega dne se je gospod Parsignol nalik gavranu spustil na propadlo plemiško rodbino, kjer je za slepo ceno kupil rodbinske spominke. Pri tisti priliki je odkril pod streho lepo izdelano laško skrinjico in je ponudil za njo malenkost treh frankov petdeset. Sicer je po dolgem barantanju moral odrediti petdeset frankov in se je pri tem do dobra razburil, vendar je kupčijo sklenil in je skrinjico nesel domov. Toda kdo popiše njegovo začudenje, ko je pri pozornem ogledovanju odkril na skrinjici skriven predal, v katerem je bil spravljen list pergamenta.

Ta pergamen je bilo laško pismo, ki mu ga ni bilo težko prevesti. Naslovljeno je bilo na Lukrecijo Borgia in je slovelo takole: »Draga sestra! Evo ti zbirke strupov v skrinjici, ki sem jo dal nalašč zanje napraviti. Pošljem ti jih za svečanost, ki jo nameravaš privediti, ako bi si morda želela iznebiti katerega svojih »prijeteljcev«. Predale odpreš, če pritisneš na rozbarjo A predala B. Donašalca pošlji na oni svet. Tvoj ljubeči brat Cezar.»

Gospod Parsignol je poljubil pergamen in storil, kakor je bilo napisano v navodilu. Tisti mah so se odprli vsi predali: v njih so bile stekleničice,

in groziti Sc3-e4. Seveda odgovori črni takoj

4.) — — — f3-f2

na kar navidezno sploh ni obrambe. Beli pa neustrašno vzame kmeta:

5.) Tg8xg2

ne glede na strašni šah:

5.) — — — f2-f1 postane dama, ki ga krije enostavno s

6.) Tg2-e2

Trdnjava je vezana. Prevzela pa je vlogo ujetnika, ki svojega stražarja — damo na f1 — ne izpusti. Trdnjava grozi na a2 mat, beli kralj nima poteze, črna dama radi mata tudi ne. Tudi črni kmet na b6 se radi mata na a2 ne sme geniti. Prost je samo še črni skakač na h8.

Izredno rafinirana druga faza je s šesto potezo belega končana. Ideja blokade močne črne dame je genijalna. Odločilna tretja faza ima zopet presenetljivo vsebino: borbo slabotnih belih kmetov na h-liniji s črnim skakačem.

Interesantno je, da beli kralj ne sme poseči v boj. Če bi namreč podrl kmeta na b6, bi črna dama takoj ušla z odločilnim šahom na f6 in dobila skakača na c3. Na sedmo linijo beli kralj zaradi šaha dame tudi ne sme.

Črni nima druge poteze kot

6.) — — — Sh8-g6

Polje f7 mora skakač rezervirati črni dami. Na Sh8-f7 odloči 7.) Ka6-a7 takoj.

Beli odgovori

7.) h6-h7

na kar črni seveda nima druge poteze kot

7.) — — — Sg6-h8

Sedaj pa nastopi drugi beli kmet na h-liniji.

8.) h3-h4

Odgovor je lasen

8.) — — — Sh8-g6

Nepripravljeno je bilo sedaj, čeprav zapeljivo, nadaljevati s 9.) h4-h5. Po 9.) — — — Sg6-h8 10.) h5-h6, Sh8-g6 bi beli izgubil svoje kmete. Pravilno je edino le

9.) h7-h8 postane dama Sg6xh8

10.) h4-h5

Sedaj mora črni skakač pod nož na g6 ali pa na f7 na kar zopet Ka6-a7 odloči.

Zares mojstersko delo!

Iz Karlovih Var prihaja lista udeležencev velikega turnirja. Igrali bodo: Bogoljubov, Capablanca, Canal (Peru) Colle (Belgija) dr. Euwe, Gilg (CSR), Grünfeld, Johner (Švica) Maroczy, Mattison (Riga), gospodična Menčik, Nimcovič, Reti, Rubinstejn, Sämisch (Berlin), Spielmann, dr. Tartakower, Sir Thomas (London), dr. Treybal (Praga), dr. Vidmar, Yates.

Amaconka, gospodična Menčik. Rusinja, je prva dama, ki se spusti v ostro borbo mednarodnega mojsterskega turnirja. V Angliji je imela lepe uspehe, tudi na jačjih turnirjih. Udeležba svetovnega mojstra dr. Aljehina še ni sigurna. Gre še za posebni honorar, ki ga Aljehin zahteva. Čuje se, da želi dobiti 40.000 Kš. Upajmo, da se bo komiteju posrečilo urediti tudi to zadevo. Turnir bo pa na vsak način ena največjih prireditelj zadnjih let.

Kino

Pismo iz Hollywooda

Hollywood, sredi maja.

Emil Jannings se je začel posloviti od Hollywooda in se odpravil domov — v svoj dragi Berlin. Veliki igralec je dobil pri Paramountu, kjer je kakor znano vezan s pogodbo, daljši dopust. To je njegov prvi posej Nemčiji od jeseni 1926, kar je v Ameriki. V dobi 2½ letnega bivanja v Hollywoodu je Jannings napravil šest filmov, ki so vsi doživeli nezaščen uspeh: »Krik mesca«, »Njegov poslednji ukaz«, »Patrijot«, »Kralj Soha«, »Grehi očetov« in »Izdajac«.

Da ni neki evropski igralec znal razložiti grav. platneno posetnice od cenene tiskane vizitke, bi Madžari ne bili izgubili odličnega igralca. Hollywood pa je bil obogatel za novo filmsko zvezdo. Ta igralec je Paul Lukas, ki je doživel kot partner Pole Negri v filmih »Drugo življenje« in »Igralkine prigode« velikanski uspeh.

Zgodilo se je leta 1927, ko je Lukas natočil v budimpeštanskem »Comedie Theatre«. Takrat ga je neprestano nadgledoval neki avstrijski diletantski dramatik, ki je na vsak način hotel doseči od njega, da mu vprizori njegovo dramo. Temu dramatik je bilo ime Adolph Zukor. Nekeč je Lukas po končani predstavi spet dobil posetnico z imenom nadležnega av-

torja. »Ravno sem mu bil hotel sporočiti po sluzi, da ga ne morem sprejeti,« mi je nekoč pripovedoval Lukas, »ko sem opazil, da je bila posetnica iz platna in gravirana. Dramatik Zukor mi je vselej poslal cenene tiskane posetnice, zagrejo mi ni mogel biti oni Zukor. Sprejel sem poznega gosta in izkazalo se je, da me ni poselil dramatik Zukor, ampak Adolph Zukor, predsednik filmske družbe Paramount, ki se je baš mudil v Evropi in ki ga je bila moja igra navdušila.«

In tako se je zgodilo, da je madžarski gledališki igralec prišel v Ameriko k Paramountu.

Danes sem srečal Josefa v. Sternberga, režiserja »Podzemlja« in »Njegovega poslednjega ukaza«, ki mi je kakor vselej vedel povedati komično dogodivščino za moje čitatelje. Pri snemanju svojega največjega filma je bil opoldne baš preizkušal deset parov za ljubavni prizor v parku. Pri tem je opazil, da se eden izmed parov ni natančno ravnal po njegovih navodilih, da se morata namreč tesno objeti. Jezu je skušajo prekinil in zapovedal obema »ljubicama«, naj vendar pokažeta nekoliko več čustva v svoji ljubavi »orešnosti«. Ko pa tudi pri drugi skušnji ne zna režiserja zadovoljiti, ju je Sternberg odsvolil. Sele pozneje, ko sta bila oba lidna ljubimca že ostavila telila, je Sternberg zvedel, da sta bila statista — poročana.

Nekdo se je bil pred kratkimi obrnil name z vprašanjem, ali filmski igralci tudi resnično dobe pisma, ki jih nanje naslovijo. K temu bi pripomnil tole:

Morda da, morda tudi ne! Vzrok je v tem, da se na tisoče ljudi obrača na filmske igralce. Zato prispeje v Hollywood vsak dan toliko pism, da mora filmska centrala, ako jih hoče odpremiti, zaposlovati nič manj osebja kakor kolo veleumstvo. Tri in trideset filmskih igralcev v Paramountovem ateljeju dobi na primer vsak dan povpreč deset tisoč pism, tedaj 300.000 na mesec. Samo Clara Bow jih prejme na mesec kakih štirideset tisoč. V ateljeju je zategadelj namerjeval pravcat štab ljudi, ki imajo samo to nalogo, da odpirajo pisma in jih urejajo po vsebini. Posebno zanimiva pisma polože na stran in jih potem pošljejo naslovnikom, zakaj bilo bi docela nemogoče, da bi filmski igralci prebrali vsa pisma.

Noben stvari pri filmu ni pač posevčena večja pažnja in skrb kakor naslovom. Slabi naslovi ljudi prav tako odganjajo kakor jih dobri privabljajo. To utegne biti tudi našim čitateljem iz lastnega izkustva znano. Seveda je konec koncev film sam vendarle poglavitna stvar in ne bo slabe drame nikoli rešil vabljen naslov, toda dober naslov je vselej magnet za blagajno in vreden zlata. Naslovi kakor na primer »Chanz« ali »Wings« vzbude zanimanje in pozornost, še preden pridejo filmi na program. Enega izmed najboljših naslovov, kar so jih doslej pogodili, je brez dvoma naprava Elinor Glynova. Madame Glynova, slovitangleška pisateljica — je bila napisala filmsko dramo za Claro Bow in jo je krstila za »Izvestni nekaj«. Toda kaj je izvestni nekaj? Profesorji so vsi obupali prebrskati leksika, gospodinjje so svojim možem prisodile najljubše jedi, ker so ure razmišljale o pomenu nenavadnega naslova. In ko je film izšel, je v resnici povsed napravil toliko vtis, da je Miss Bow odzvala z eno še pod imenom »Dekle z izvestnim nečim«.

Kadar zbudi tedaj dragi čitatelj v čitatelja, na kakem kiosku vašo pozornost posebno vabljeni filmski naslov in se odločite kupiti vstopnico, mislite nekoliko na to, da je čisto gotovo nekje na prostranem svetu nekdo imel strašen glavobol in da je prečul bog zna koliko noč, preden je pogodil ta naslov.

Ali veste ... da je Bebe Danielsova pravkar objavila zaroko s filmskim igralcem Benom Lyonom? Bebe ima — tako sama pravi — 28 let in še ni bila nikoli poročena. da nosi Adolphe Menjou na javnih prostorih temne naočnike in da žveči gumi? Zakaj? Da ga ljudje ne prepoznajo. da je bil režiser Josef von Sternberg nekoč pomočnik istega moža, ki je danes njegov prvi operator? To spet dokazuje, da pri filmu ni nič nemogoče. da ni Emil Jannings, ko je glumil blažnega ruskega carja Pavla I. v »Patrijot«, razen nekoliko barve s tolišo in črt s zvinčnikom rabil nikakega ličila? Jannings se je v vseh svojih prejšnjih filmih pokazal za lasuljami in bradami, zdaj pa je vselej gladko obril.

vsakovrstne ure, slatnina in srebrnina po nizki ceni pri L. Vilhar, urar Ljubljana Sv. Petra cesta št. 36

Radio

LJUBLJANA (577 m 4 kw), ZAGREB (309 m 0.7 kw), PRAGA 349 m, 5 kw), BRNO (441 m 3 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (469 m 20 kw), STUTTGART (380 m 4 kw), DUNAJ (517 m 15 kw), LONDON (Davenporty 1604 m 25 kw), RIM (448 m 12 kw), BUDIMPEŠTA (558 m 20 kw), STOCKHOLM (Motala 1380 m 30 kw)

Izvrlek iz programov

Nedelja, 2. junija. LJUBLJANA 10.15: O pomenu Rdečega križa predava g. Skalar. — 10.30: Dela v vinogradu, zatiranje škodljivcev. — 11: Koncert radio orkestra. — 15: Napoved časa. — »Priljudni komisari«, izvajajo člani nar. gledališča. — Reproduciranja glasba. — 16: M. Jarc: »Razbojnik Moroz«, lutkovna burka po motvih Miščinske »Tolovaja Mataja«. — 17: koncert radio-orkestra. — 20: Koncert kvarteta Glasbene Matice (gg. Pelan, Pečenko, Završan Skalar). — 21: Koncert radio orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

Ponedeljek, 3. junija Ljubljana 12.30 Reproduciranja glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 17: Koncert radio orkestra. — 18.30: Češčina. — 19. Francoščina. — 19.30: Organizacija borbe proti raku (prof. dr. Zalokar). — 20: Spominski večer Srečka Kosoveca, recitira C. Debevec. — 20.30: Koncert radio-kvarteta (šlagerji). — 22: Napoved časa in poročila. ZAGREB 13.15: Reproduciranja glasba. — 20.30: Prosto za prenos. — BEOGRAD 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 20.25: Koncert Rahmaninovih komornih skladb. — 22.30: Program za inozemstvo. — Koncert ciganske godbe. — PRAGA 16.30: Koncert komorne glasbe. — 19: Prenos Jovškega programa iz Bratislave. — 20: Reproduciranja glasba. — 20.20: Prenos programa iz Brna. — 22.25: Reproduciranja glasba. — BRNO 17: Popoldanski koncert. 19.05: Slovaški program iz Bratislave. — 20.20 Kabaretni večer. — 22: Prenos koncerta iz Prage. — VARŠAVA 15.30: Reproduciranja glasba. — 17.55: Popoldanski koncert. — 20.30: Nedbalova omereta »Poljska kri«. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 20.20: Orkestralen koncert skladb Joh. Straussa. — BERLIN 17: Pevski koncert. — 17.30: Violinski koncert. — 20.30: Zabaven večer. — 21.30: Beethovenova sonata v A-duru, op. 60. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.35: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — 20: Koncert orkestra in zbora: Skladba Joh. Straussa. — 21: Koncert na dveh klavirih. — Godba za ples. — LANGENBERG 17.45: Violinski in klavirski koncert. — 20: Dramski večer. — Orkestralen koncert lahke godbe. — STUTTGART 16.15: Popoldanski koncert. — 20: Dramski večer. — 21: Koncert komorne glasbe. — BUDIMPEŠTA 9.15: Reproduciranja glasba. — 12.05: Koncert tria. — 17: Prenos koncerta s konservatorija. — 18: Ciganska godba. — 20.15: Koncert opernega orkestra. — LONDON 19.45: Mešan večer. — 21.35: Simfoničen koncert. — 23: Godba za ples. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Koncert lahke godbe in dramski večer. — STOCKHOLM 18.30: Reproduciranja glasba. — 20.05: Orkestralen koncert. — 22: Wilhelm: Sonata za violino in klavir.

TOREK, 4. junija.

LJUBLJANA 12.30: Akademija trbovelske osn. šole z naslovom: »Dete očetu rudarju«. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18: Sprehodi okrog Cerkljskega jezera. — 18.30: Zgodovina Slovencev. — 19: Nemščina. — 19.30: Naše sosednje države: Italijanski otoki. — 20: Violinski večer ge. Fani Brandl iz Maribora. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila. ZAGREB 13.15: Reproduciranja glasba. — 17: Poljuden popoldanski koncert radio-kvarteta. — BEOGRAD 12.45: Reproduciranja glasba. — 17.25: Koncert godbe na pihala. — 20.35: Recitacijski večer. — 21: Koncert radio-kvarteta. — 22.40: Koncert tamburaške zbor. — PRAGA 16.30: Koncert vojaške godbe. — 19.30: Prenos iz nar. gledališča: Masseneteva opera »Mauon«. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 19.40: Prenos opere iz Prage. — VARŠAVA 17.55: Koncert češke glasbe. — 19.30: Prenos opere iz poljskega gledališča v Katowicah. — Prenos inozemskih postal. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Popoldanski koncert orkestra. — 17.40: Glasbeni program za deco. — 20.05: Sluhoigra. — Večerni koncert lahke godbe. — BERLIN 17: Orkestralen koncert lahke godbe. — 20: Leharjeva omereta »Kier skričanček pole«. — FRANKFURT 17: Popoldanski koncert. — 20.15: Dramski večer.

— Reproduciranja glasba. — LANGENBERG 17: Prenos koncerta iz Frankfurta. — 20.10: Večerni koncert orkestra — STUTTGART 16.15: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos iz gledališča: Mozartova opera »Don Juan«. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 11: Koncert godbe na pihala. — 17.40: Koncert opernega orkestra. — 20.50: Večerni koncert. — Koncert ciganske godbe. — LONDON 19.45: Koncert kvinteta in pesni. — 21.40: Klavirski koncert in koncert na čelo. — 22.30: Godba za ples. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Vokalni in instrumentalni koncert. — STOCKHOLM 18.30: Reproduciranja glasba. — 20: Koncert solistov. — 21.40: Koncert lahke godbe in operetne pesni.

Preizkušeno zdravilišče

za srčne, ledvične, mehurne in boleznij prebavnih organov, protin, sladkorno bolezen, kronične ženske bolezni in dr.

Slatina-Radenci

8 mineralnih vrelcev za pitno in kopelno zdravitev, najmočnejše naravne ogljikovo - kisle kopelji, železne mineralne kopelji.

Sezona se je pričela 15. maja.

Prospekt dobite na zahtevo od ravnanstva.

Novosti Šentjakobske knjižnice v Ljubljani

(Priročnik knjižničar Matilja Rode). Nadaljevanje.

- Bevk Fr.: V zabladah. Roman. 4440.
- Reymont Wl. St.: Kmetie I. Iesen. 4441.
- Soklic Jak.: Istra ključ... 4445f.
- Bevk Fr.: Tuje dete in drugi spisi. 4446.
- Albrecht Fr.: Jakopičev jubilejni zbornik. 4447f.
- Wester Jos. - Žmitke Pet.: Razezel z Ljubljanskega grada. 4448f.
- Glaser Janko: Cas - Kovač. (Pesmi). 4449f.
- Zupan V.: Kanarček. Navodila o vzroži itd. 4450f.
- Hedin Sven: Kopnom u Indiu. 1241h.
- Mandelstamm Val.: Hollywood. Roman iz grada. 1242h.
- Kessel J.: Sužnji. Knjiga bolesti, straha i utiehe. 1243h.
- Verona G.: Cleo robes et manteaux. Humor. ljubavni roman. 1244h.
- Salom A.: Mary. Roman. 1245h.
- Michaelis K.: Sedam sestara. Roman. 1246h.
- Serna R. G. de la: Biela i crna udovica. Roman. 1247h.
- Kremen Mih.: Bregalnica. Tragedija bugarskoga naroda. 1248h.
- Cankar Jan.: Bortolo i exo pravo. Roman. 290f.
- Musset Alfr.: Trois drames. (Andre del Sarto, Lorenzaccio, La couple et les levres). 710f.
- Dumas Al.: Dieu dispose. 711/12f.
- Zola Em.: Travail. 714f.
- Farrere Cl.: La bataille. 714f.
- Uzolini Gh.: Il paziente Odisseo. 458f.
- Uzolini Gh.: Gli Arzonavi. 459f.
- Uzolini Gh.: Il piccolo Dante. 160f.
- Die Neue Rundschau (Die freie Bühne). Jan., Febr. 1929. 10463z. — März, Apr. 10464z.
- Rolland Rom.: Goethe und Beethoven. 10649z.
- Adlersfeld - Ballestrem E.: Filax, die vier Jahreszeiten und Engelmever. 10673h.
- Calverton V. F.: Der Bankrott der Ehe. 10675z.
- Larsons M. J.: Als Expert im Sowjetdienst. 10676z.
- Istrati Panait: Die Haiduken. 10677h.
- London Jack: Die Herrin des Grossen Hauses. 1067h.

OTROŠKE NOGAVICE ZIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

praški, pilule, prstani s skritimi vzmeti — skratka pravcat arzenal za pokončevanje ljudi.

Gospod Parsignol je bil od veselja ves iz uma: prelepo se mu je videlo, da bi moglo biti resnično. Tako mu je bila dala usoda v roke sloveče strupe, ki ne ostavijo sledov, strupe neznanega izvora, ki so bili vsi učinkoviti, naj so še delovali naglo ali počasi. Tako bi se lahko brez kazni iznebil nečaka, ki ga ni mogel živga videti in ki je bil itak rahlega zdravja; zaigral bi jo osvohranemu davčnemu iztirjevalcu, ki je bil drugače velik bedak; uničil bi bujne lase lekarnarju, ki se v kratkem poroči, in razpallil slabe nagone trgovke s papirjem, ki je bila že itak šiba božja svojega moža.

Stvar je bila tem lažja, ker je bil vsak otrov opremljen z natančnim navodilom za rabo. Gospod Parsignol je neutegoma povabil nečaka Avgusta na obed. Neopazeno je vzel iz žepa prašek in ga nasul nesrečnemu mladeniču v kavo. Siromak je bil tako slab, da je jedva dvignil skodelico do ust. Vendar je iz vjudnosti do strica izpil kavo do dna. Minilo je nekaj sekund.

Avgust je še zmerom sedel.

— Kako se počutiš? je vprašal gospod Parsignol.

— Že dolgo, stric, mi ni bilo tako dobro. Ali bi mi lahko postregel še z eno skodelico te dobre kave?

— Kolikor te je volja, dragi Avgust. Tri dni nato se je Avgustu odločno obrnilo na bolje; še nekajkrat se je dal povabiti k stricu — in je bil zdrav.

Tedaj je gospod Parsignol za nekaj časa zanemarljivo uporno žrtve in se je lotil davčnega iztirjevalca. Ponudil mu je kot sredstvo za prehlajenje prašek za ponemuljenje. Toda gley; iztirjevalcu so se od njega tako razsvetlili megljeni možgani, da je celo napredoval v službi.

Gospod Parsignol je sklenil, da ne bo obupal. Zakaj bižal se je dan lekarnarjeve poroke. Gospod Parsignol si je tedaj z neizrekativimi neprilikami in izvijačami priskrbel lekarnarjevo voleno čepico in jo poškrupil s tekočino za razredčenje las. Čez teden dni je lekarnar prišel in gospodu Parsignolu na obisk.

Ko bi vedeli, dragi moj sosed, kaj se mi je pripetilo! Bil sem plešast kakor globus — najbrže niste niti opazili, ker sem nosil lasuljo — a zdaj, glejte: nič več lasulje, a vendar kako lepi so lasje! Rasto pa tako naglo, da jih bom moral že v kite spleitati.

V svoji nemočni jezici se je gospod Parsignol spomnil trgovke s papirjem. Vzel je s seboj otrovan prstan in ga nataknil trgovki, ki je bila nad toliko pozornostjo vsa blažena. Toda ni še imela dve minuti prstana na sebi, ko

je začela kričati in vpiti, da je pritekla njen mož.

Gedeon! je zarjula trgovka. Ta stari dedec me je razžalil, mene, pošteno ženo! Gedeon, maščuj me!

Gedeonu se je redko kdaj primerilo, da ga je žena prosila za posredovanje v srčnih zadevah. Bil je ves srečen, ker mu je bila dana prilika, da pride do besede. Jezi je dal še poučarka s persnesnikom in radirko, ki jo je nesrečne mu Parsignolu potisnil v usta, da jo je le-ta jedrnjo ubral iz trgovine.

Kraljestvo mode

Perilo

Perilo je modno poglavje, ki je dobilo svoj pomen šele zadnja leta. Ker so dotlej polagali največjo važnost samo na obleke, za perilo se je pa moda komaj zanimala. Sedaj pa vidimo, da je vprašanje perila prav tako važno, kakor druge garderobe, in se menja od sezone do sezone. Tako na pr. je bilo rožasto perilo, ki so jo veliki saloni hoteli lansko poletje spravili v ospredje, samo moda - enodnevnica, ker se elegantna dama ni hotela srijazniti z nemirnim pisanim materialom. Danes lahko smatramo vzorčasto perilo za popolnoma odpravljeno, zlasti tudi za to, ker bomo letos nosili bogato ornamentirane potiskane obleke, ki zahtevajo v vsakem oziru enobarvno spodnjo obleko in zato tudi enobarvno perilo.

Zato pa moda perila prinaša v vsakem oziru mnogo novega. Tako n. pr. vidimo za poletje zelo mnogo pastelnobarvnih modelov, ki pred njimi belo perilo stopa nekoliko v ozadje. Te motne barve imajo namreč prednost, da delujejo pod letnimi plosnimi oblekami zelo dobro in se razen tega dajo izvrstno prati, če smo izbrali za to primerno blago.

Veliko razliko delamo med perilom, ki ga potrebujemo za vsakdanjo rabo in pa med onimi modeli, ki so namenjeni za popoldanske in večerne obleke. Navadne stvari so rezane popolnoma preprosto in imajo samo ažurje ali druga ročna dela, večerno perilo je pa pogosto bogato garnirano s čipkami, ki jih sedaj ljubimo v njih naravni barvi, ker se najlepše odražajo od pastelnih barv blaga.

Na srednjih dveh figurah vidimo pred očeni ti dve razliki.

Na levi je preprosta hlačna kombinacija v svetli pastelni barvi z ažurnimi programi, ki so vdolane v blago in se po prvi morajo skladati z njim. Na desni imamo pa dražestno krilno kombinacijo, ki je tudi pastelne barve in je garnirana z robovi iz čipk. Naramnice v obliki malih svilenih cvetov so prišle že splošno v modo, ker so zelo mične, če se vidijo ob izrezku obleke, in nikdar ne motijo, kakor svileni trakovi, ki so kaj hitro zmečkani.

V vsaki popolni garderobi mora biti tudi nekaj spalnih srajc, ker tega oblačila danes ne cenimo samo kot spalnica oblačila, temveč ga imamo zlasti v vročem poletju lahko tudi kot domačo ali jutranjo obleko. Naš prvi model je posebno zato tako aparten, ker se popolnoma razlikuje od že znanih modelov po svoji zavozlani čipkasti ručici, ki pomenja najnovejšo modo. V splošnem je ta nočna srajca zelo široka in pada nekoliko zvončasto ter je prevezana s pa-

son. V obliki kelihar razširjeni rokavi imajo široke čipke, ki morajo biti iste vrste, kakor rutica okrog vratu.

Tudi domača obleka spada brez dvoma k perilu in jo uporabljamo v prvi vrsti kot spalnico, semintja pa tudi na plaži in pri kopanju sploh. Najbolje so se vedno enobarvni modeli z drugobarvnimi robovi, kakor ga vidimo na naši zadnji skici. Mislimo si jo lahko bež barve, ki jo poživljajo češnjevordeči ali encijanovomodri robovi.

Čez pižamo nosimo jutranji palet, novovrstno oblačilo, ki je gotovo mnogo praktičnejše in po svoji preprostosti tudi elegantnejše, kakor so komplicirane spalne halje, ki smo jih bili dosedaj vajeni. To oblačilo naj bi bilo iz lepega zelo rahlega blaga, torej iz popolnoma lahkega doubleblaga in sicer brez podloge, tako da se vidi karitana znotranja stran. Prešte papučiče izpopolnjujejo to obleko, ki je nepriljena in praktična ter popolnoma odgovarja zahtevam našega časa, ki zelo malo polaga na zunanost ter v prvi vrsti gleda na to, da oblačilo popolnoma izpolni svoj namen.

Ogrinjalo za poletne večere

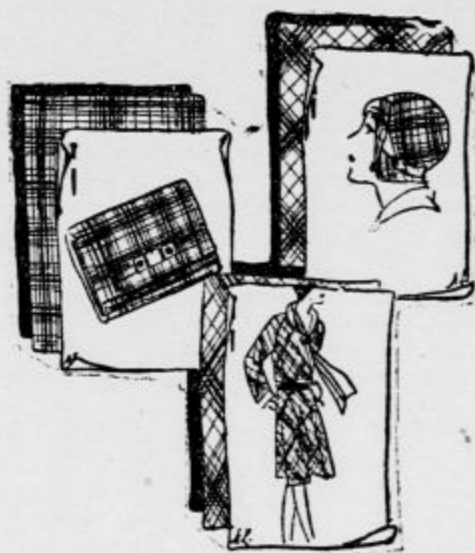
Preprost palet, ki deluje zelo dekorativno in si ga lahko nabavimo s prav skromnimi sredstvi, je iz črne georgete in je po-

polnoma raven, partija vratnika je pa v obliki široke proge, kakor šali. Paletu ima nekoliko razširjene rokave, kar pride prav lepo do veljave. Paletu se poda izvrstno k vsaki večerni obleki, zlasti pa k pisanim oblekam, ker se skozi tanko tkanino paletu vidijo ornamenti obleke.

Kaširano semiš-usnje

Vedno gledamo, da bi na čim več načinov uporabili razno usnje in da bi ga pripravili na najrazličnejše načine, tako da se sveti ali pa da je močno, da ima značilno barvo itd. sploh, da z njim dosežemo čim zanimivejše efekte.

Že dolgo časa poskušajo, da bi usnje potiskali na ta način kakor tkanine ali da bi ga poslikali, kar se je pri motni irhovini, ki jo naše dame imenujejo splošno semiš-usnje, v resnici lepo posrečilo. Posebno so priljubljeni različni karirani vzorci, ki se dajo tudi zelo mnogovrstno uporabljati. Kakor vidimo na naši skici, imamo že cela oblačila iz tega vzorčastega usnja, ki delujejo mnogo apartnejše, kakor do sedaj navadni plašči.

Tudi mali sportni klobuk deluje izvrstno. Seveda pa izdelujemo tudi drugo toaletno drobnarijo iz ornamentiranega usnja, zlasti pa ploščate torbice, ki jih lahko vedno primerno rabimo.

modni atelje Blity d z o z

Kongresni trg št. 13

obleke za sport, promenado, večer 6951

Zdravniška posvetovalnica

Brat. Navedene putifanjinščine so brez vsake pomene. Možno pa je, da si je mož z izredno napornim delom preobremenil in okvaril svoje srce, k čemu so še po svoje pripomogli vojni strapači. Dobivamo vtis, da trpi mož na arteriosklerozo. Če se nikakor ne mara bolnik obrniti na zdravnika, kar bi bilo vendar najbolje, poskusite s kalcijevim diuretinom. Od tega naj jemlje bolnik v začetku po 2 pastili dvakrat dnevno, pozneje pa samo eno pastilo dvakrat dnevno na vodi. Je lahko vse, kar mu tekne, toda ne težko prebavljivih jedi. Pazil naj na redno in lahko vsakodnevno iztrebljanje. Vsa z večjim telesnim naporom združena dela so prepovedana. Prav tako vse pijače kot čaj, kava itd. osebno pa alkohol v vsaki formi. — Dima menda pač radi težav pri dihanju ne prenaša. — G. V. S. v T. Kdor se poči v noze, naj pazi v prvi vrsti na obnavilo. Čevlji naj bodo komodni in prodrni, če moči iz platna; najpriporočljivejši so sandale. Nogavice treba menjavati najmanj vsak dan. Vsak dan nožno kopalni, najprej v topli, potem v hladni vodi. Nogavice natožite s sledečim prahom: kalciove kisline 5 gr, borove kisline in vinske kisline po 6 gr, cinkovega oksida 50 gr, lojevca 60 gr. Po kopeli otresejte vodo z nog in jih namažite s sledečo vodo: formola 10 gr, alkohola 20 gr, vode 70 gr. To naj se osuši na koži. — »Reva«. To je presplošno. K zdravniku. Samo natančna osebna preiskava določi lahko vrsto bolezni. — G. A. S. v L. »Rane«. Prizadete s tintnimi »svinčniki«, osebno če so se konice odlomile v njih, so vedno novarne, ker ne povzročajo steer septičnih obolenj, pač pa krvna zastupljenja, včasih jako močna in dolgotrajna! Rane in nabrekli krog njih so skoro vedno sterilne. Otrovanje povzroče anilinove barve, navadno metilova violetina. — G. M. R. v V. Teža možkih novorojenčkov znaša 3180—3290 gr, ženski so za 9% do 3% lažji. Prvorojenci so navadno lažji, kot pozneje porojenci. Kaj težji sadovi ogozajo vedno tudi mater. 5—6 kg tehtajoči porojenci so že velike redkosti. Kot unikum navaja literatura novorojenca, tehtajočega 12 kg, pri dolžini 75 cm, kar ustreza detetu, staremu poldrugo leto. — »Mici«. Morda se ubranite peg s sledečim mazilom: kinita 2,5, cinkovega oksida 50, lojevca 60, glicerina 40—60. Prav tako uporabna je sledeča maža: dvojno žveplena kinita 1,5, eskulina 1,0, oreme celeste 30,0. — G. D. J. v K. Taka krema brez maščob sestoji iz sledečih sestavin: stearina 55, kalcijevega karbonata 15, boraksa 1, glicerina 98, spirita 20 in nekaj poljubnega parfuma. K temu je pridelati toliko destilirane vode, da znaša skupna teža 1250 gr. — G. dr. S. T. v K. S. S. Veliko večino tako

Gospo! Vzemite

za perilo samo

Persil!

To je prava pomoč!

Enoglasno

doni hvala vseh, ki ga poznajo. S Persilom — polovico manj dela, poceni pranje in neoporečno perilo! — tako pravi vsaka gospodinja, katera ga je enkrat poskusila.

Persil ostane Persil!
Persil pomaga štediti!
Persil
Persil

Od sonca zažarelo, zdravo kožo

hočete pač imeti. Vdrgnite torej svoje telo z

NIVEA-CREME

In potem ven na prosto, na zrak in sonce. NIVEAU-KREMA ojači paleči učinek sončnih žarkov in zmanjša nevarnost skledele solnčarice. Toda suho mora biti vaše telo! Nikdar ga ne smete mokrega izpostaviti solnim žarkom! In poprej ga vedno natret!

Samo Nivea-krema vsebuje kožo negujoči Eucerin in v tem temelji njen učinek.

Dose po Din 3, 5, 10 in 22. Tube iz čistega kosira po 9 in 14 dinarjev.

prilikavec kot velikanov je smatrali za bojestnik. Res enakomerno zrastleh in harmonično razvitih, torej zdravih — enih kot drugih, je vrlo malo. Meje višine so vzete poljubno. Kot prilikavca nazivamo vse odrasle malice pod 125 cm, kot velikane vse nad 200 cm višine. Kolikor nam je znano iz literature, je bil egiptovski prilikavec, Helany Azybe s 38 cm višine najmanjši človek, dočim poznamo na drugi strani velikana z 283 cm višine, in precej takih krog 250 cm. — G. M. K. v S. K. Poskusite si glave zmitivati s 5% boraksovo vodo. Za prilijaj uporabljajte potem sledečo vodo: Natrijevega bikarbonata 9, alkohola 10, glicerina 65, bergamotovega olja 2, rožne vode 360 gr. — G. P. B. v O. Tako petrolej kot bencin so tu pa tam — zlasti med vojno — omame željni ljudje uporabljali mesto alkohola. Povsem čisti petrolej v manjših množinah in v kolikor ne okvari sluznic prebavil, ni strupen. Bencin pa je vsekakor smatrali kot strup. Uživanje žveplenege etra, navadno zmešanega z alkoholom, je bilo še najbolj razširjeno na vzhodnem Pruskem in Poljskem. Pa tudi v Sloveniji ni neznano to mamiko, kjer ga kot znane Hoffmannove kapljice vživajo osebno ženske, seveda pod pretvezo, da jim je »slabšo«. Kako stoji s to »slabšo«, je razvideti najbolje iz dejstva, da je »slabšo« vedno enim ter istim, da jim je slabo vsak dan in da ga nekatere konzumirajo tudi po 100 gr dnevno skozi celo leto. — G. B. K. v P. Za pisma, ki se izgube, umevno, da mi ne moremo biti odgovorni. Kakor na vsako pismo, ki nam dojde v roke, bi tudi na vaše odgovorili, če bi ga bili preleteli. Izvolite ponovno izraziti svoje želje. — G. P. Z. v P. Novotvorbe v možganih dajo vedno jako dvomljivo napoved. Z operacijo odstranitvi, tudi tamkal, kjer jih je možno točno lokalizirati, jih ni veliko, prvič, ker preraščajo možgansko tkano, in drugič, ker se obnavljajo. Koliko časa traja bolezen, je odvisno od vrste novotvorbe, nadalje tudi od kraja, kjer hula raste, končno od telesne krepkosti bolnika. Vedno pa smrt nastopi lahko povsem nepriča-

Pomladanske novosti

kakor obleke, bluže, damsko perilo, moško perilo, kravate itd. priporoča po izredno nizkih cenah domača tvrdka

Ign. Žargi, Sv. Petra c. 3 in 11

Zahtevajte v vseh spece-rijskih trgovinah

V domovini Janeza Trdine

»Pridi Gorencje z vrbe planine, vabi Dolenje.«

Da, tudi Dolenjska je lepa, tudi ona ima svoje čare. Gorenjska ima veličastne sklade sivih planin, Dolenjska položne holme; tam so kite krvavordečih nageljnjev, tu »trta ljubo krog se ovija«. Tam je mogočna epika, tu pa mehka, sanjava lirika. Tih, skromna, a vendar tako opojna lepota Dolenjske je zvalila tudi nas, ljubljanske Almae matris zveste sinove in hčere, ki ljubimo in proučujemo eno izmed najlepših poglavij slovenske umetnosti — slovensko književnost, na tridnevno poučno literarno ekskurzijo v domovino Janeza Trdine. Mentor nam je bil znani odlični literarni zgodovinar, univ. prof. dr. I. P. V. Mimi pečič smo stopili z vlaka na dolenski tla.

V daljavi so se že lesketale na zelenih gričih bele zidane. Po ozki, kameniti poti smo se vzpenjali proti sivemu zidovju Hmeljnika. Temne grajske stene se mogočno dvigajo proti nebu. To orjaško zidovje je vrsilo v preteklosti pomembno nalogo. Ze v rimski dobi je bilo taborišče in tod mimo je tekla važna prometna cesta iz Emone na Drnovo. Desetletja so tonila v meglo preteklosti, A Hmeljnika sive stene so se kljubovalno dvigale izza sočnega dolenskega zelenja. Doba francoske okupacije je vzbudila odmev tudi v teh sivih

grajskih stenah. V Novem mestu je imela svoj sedež francoska garnizija. Tedaj je med kmeti na Kočevskem nenadoma izbruhnil upor. Zajel je tudi Novo mesto. Francozom se je sicer posrečilo upor zatreti, a štirje poveljniki so bili ujeti in zaprti na Hmeljniku. Grajska rodbina je ravnala z njimi kakor z ljubimi gosti. Zakaj? Dr. I. Lah je rešil v svoji igri »Noč na Hmeljniku« to vprašanje na ta način, da je ves dogodek prikazal v romantični luči. Ljuboznan grajske gospe do enega izmed francoskih častnikov je rešila jetnikom življenja. Isti motiv je vporabil tudi Bartel v Krasu za svoje »Pomladanske vetrove«.

Zvoki glasovirja so pripluli skozi visoka grajska okna in nas vrnili sedanosti. Skozi širok portal smo vstopili na grajsko dvorščico. Sedanjji lastnik Vamboldt restavrira grad in morda bo že bližnja bodočnost izbrisala romantični vtis, ki se sedaj vsakemu posetniku grada vtisne v spomin. Z grajskega balkona je naš pogled splaval po krasni dolenski okolici. Na skrajni desni je dosegel celo Kum. V ozadiju so kipele zeleni Gorjanci, Kočevski Rog in Stražka gora. Izza zelenega okvirja nas je pozdravljala tudi naš končni cilj, Novo mesto. Krasno je bilo na tem balkonu in vesel smeh je spremljal opazko nekoga tovariša, ki se je udobno zleknil v naslonjač in vzkliznil: »Tu gori se bom pripravljal na izpit za graščaka«.

Visoke, stoletne lipe na Trški gori so proti poldnevni imele pod sabo taborišče mladih, navdušenih ljubiteljev dolenske prirode. A ne samo prirodnih čarov, tudi prirodnih darov nam je nudila Trška gora. »Mašno vino« je tako navdušilo naše fante, da so se zvoki veselih pesmi orili tja do strmih vrhov Gorjancev. Na Trški gori smo spoznali tudi odličnega geologa profesorja Seidla. Seznanil nas je z geološkimi skladi novomeške kotline.

Kmalu se je zalesketala pred nami zelena Krka. Dospeli smo do gradu Otoka. Obkrožajo ga temnozeleni valovi Krke. Prekoračili smo most in prišli do grajskega poslopja. Sveta tišina vsepovsod. Le medlo so solnčni odtenki objemali pred nami ležeče grajske stene. Bili smo v kraljestvu, kjer se je odigral dr. Tavčarjev roman »Otok in Struga«. Grajska kapelica s svojim skromnim oltarjem je čudovito osredotočila naše misli. Tajinstvena čustva je moral imeti tukaj dr. Tavčar in zato je pustila ta skromna grajska kapelica v njegovem romanu tako globoko sled. Stopili smo še v ječe. Nato pa smo zapustili nekdanje domovje vitezov Solnce.

Kobilje grad na Krasu je njihovo prvotno domovje. Anton Rudež, oskrbnik gradu Kobenclov, je kupil Ribnico in Gracarjev Turn in tako postavil temelj današnjemu vlastelinskemu imenju, kamor so zahajali slavni slovenski možje. Ribniški grad je večkrat družil Korytka, Vraza in Vodnika. V Gracarjevem Turnu je iskal družbe grajskega gospodarja prodvsem Trdina, Z

graščakom sta se skupno navduševala za dolenski bajko in pripovedi, ki je zanje zbiral Trdina gradivo po Gorjancih. Pa tudi Rudež sam je zbiral narodno blago za Pletersnikov slovar. V gradu je ohranjena obsežna literarna korespondenca, vredna podrobnega proučavanja. Imeli smo v rokah pisma Janeza Trdine, Zarnika in Janeza Valjavca. Vsa ta pisma je sortirjal že oče gospe Marije. Globokemu literarnemu zanimanju gospe Marije Rudeževe pa se imamo zahvaliti za vzorno urejeno korespondenco, iz katere so črpali že mnoge važne literarne vire. Zanimala nas je tudi starinska slika, ki predstavlja roparje ob nekem napadu na grad. Na opojno dehtečem vrtu smo se poslovlili od gostoljubne rodbine. Z nami pa je šel spomin na eno najlepših domovij naših staršev plemiških rodbin.

Vrskajoči zvoki harmonike so nas zvalili v gostilni očeta Novaka. Plečat, krepak, dobrodušen, poln smeha in dobre volje, tipična dolenska dobričina — tak je gostilničar Novak tam pod Gracarjevim Turnom. Najbolj pa se je navdušil za našega profesorja, ali očeta, kakor ga je imenoval. Z njim bi tudi on potoval takole po svetu. Ob slovesu nam je obljubil, da ram pripelje jeseni korašo hrusk na univerzo. Oče Novak, le dobro pazi na svoje hruske in glej, da ostanee mož — beseda!

Proti večeru nas je avtobus odložil na trgu dolenske metropole.

Drugo jutro nam je tolmačil vodja ekskurzije važne literarne reminiscenco, ki se naslanjajo na mesto in bližnje okolico. Ob

Pesmi s slavonske ravnine

in drugo, kar doživiš na vožnji s čolnom po Savi

Seljaki se vraćajo s polja domov in prepevajo. Sploh: nikjer toliko prepevanja kakor po Slavoniji. Včasih so otočne njihove pesmi, razvlečene kakor njihova pokrajina. A mnoge imajo vesel prizvok in toplo čustvenost, kakršna je vzgona krvi te zdrave rase. Gledam ga in poslušam, zastavljena fanta, ki blizu brega žene dva iskra konjiča s polja domov. Ide kući, pevajući.

Sorom hladom idem curi kradom, sve po hladu da me ne poznadu...

in devojke poslušam, perice. Pospravljajo perivnike in se tako čudovito zadovoljne pevaje vraćajo proti vasi. Ne razumem dobro... O nekem Jurju prepevajo, o žandarju — »gavaljeru« ki jim je neznansko všeč, ker »svakog sveca brkove odseca«...

Jejhata no, taka imenitna reč! Kako pa, nič manj prikupna kakor zvucer je slavonska pesem proti jurju. Od štirih do ene so trate zelene, so zarje rumene... Ne more biti jutra (razen v deževju), da ne bi čoln že z zoro drsel po vodni gladini. (Nele zaradi pregovora: »Tko rano ran, dvije sreće grabi.« — marveč zato, ker je pot zarana in zvucer zares najlepša. Počakajte, da pozneje posvetim kratko poglavje solcu in komarjem.) Pa ko se jutraj sprožiš po par urah čvrsto prespan bodi že z najete postelje ali z lepo zavarovanega ležišča pod milim nebom, že se ti prijetno vrta v ušesa zvonkjanje živine na paši in te pobožno ogreva pesem pastirjev. Dan se odpira velik in lep, pesem je zanj jutranja molitev.

Brod

Ne bom naštel vsch vasi, ki mimo njih vodi pot po Savi. Ne more človek povsod vtakniti svojega nosu. Podobne so druga drugi kakor jajce jajcu. Še njih ime komaj da točno razumeš z brega. Od Robca dalje slede: Davor (nekadaj imenovan Svinjar), nato Prešičica (morda nekoch Prešičica, da je bil par), pa Kubaš, Dobošičica. Končno se mikaven in v svojo sredo vabeč prikaže Brod. Ko leže čoln na desni strani otočica, na katerega je z vso svojo ogromno težo naslonjen dolgi železni most, mi šine v glavo patrijarhalna zgodovina c. kr. pohoda nad Turke in znameniti Haderlapov poem, priključen Andoljkovim »slavenskim fantom v Bosnio. Pri Brodu je general Filipovičič prebrodil Savo, postavivši (tako se prav čuje) dva pontonska mosta in udarivši na Turka. Desno so odšli Madžari, vodil jih je grof Szapary, kranjski fanje pa po sredi. Jaka Škodlar je nato pobil pet Turkov in si zaslužil zlato svetinjo, njegov potomec v tretjem kolenu pa je zadnjič zbolel na angini in se ustrašil poti s čolnom po Savi.

Slavonski Brod se prav čedno ureja. V zadnjih treh letih, kar sem ga zadnjič videl, prav presenetljiva izprememba. Dobre trgovine ima in industrijo, a gostilničarji častijo vse flosarje in Kranjce sploh. Vse tod vodi je zanje Kranjec, kdor izusti hudiča in tudi v vročini ne pije špricarjev. Njim je to všeč, da nič bolj in postrežejo tako, da iz Broda, ki je ravno sredi poti med Ljubljano in Beogradom, zares ne odideš lačen in žejen.

Ovinek, kakor ga napravi reka od Broda dalje, je značilen za tok Save po Sloveniji. Dobro uro drajša z veslom in že meniš, da boš po Savi zdrščal naravnost dolj kam na jug, v smeri Piškopeje, ko se vijuga naenkrat zasučje v obliki podkve in se zopet po eni uri priziblješ vzporedno Brodu, da

pogledu na hišo, ki leži sredi zelenja pod vilo »Angeloc«, smo se spomnili prezdajga umrlega Dragotina Ketteja. Novo mesto mu je dalo signaturo srednjeveške izobrazbe ter je tudi prebolel duševno krizo platičonične ljubezni do Angele. Zapustila pa je ta tapetiška ljubezen globoko sled v njegovem umetniškem vstvarjanju. Pod dišečimi kostanji, ki obkrožajo nekdanji Kettejev dom, je izvrstno recital tovariš Kettejeve pesmi.

Na šanah pod Kapiteljsko cerkvijo je naš pogled poletel preko temne zelene Kome tja do Kamove hiše, nekdanjega domovja Primičeve Julije in njenega soproga, novomeškega glavarja pl. Scheuchenstrolga. Pozneje smo stali ob njeni gomili in se udajali občutku ničevosti vsega posvetnega. Tudi Trdina je našel v tej sočni, plodni dolenski zemlji svoj večni mir in pokoj. Blizu njega počivata še o. Ladislav Hrovat in Jožef Jenko, stric našega velikega pesnika.

Že je objemal Novo mesto rahel večerni mrak, ko smo zapuščali krasno dolensko zemljo. Za nami so lepi dolenski kraji in gostoljubni domovi. V nas pa živi prijeten spomin na dneve, ki so nas seznanili z milo dolensko naravo in nas približali intenzivnejšemu uemanju našega študija slovenske književnosti. Res veselo je, če študent na taji gre.

Vera Dostalova.

bi čez njivo in travnik lahko vrgel kamen nanj. Potem pa gre Sava zopet svojo pot in je vedno širša in vedno bolj počasna.

Slavonija, zemlja plemenita...

Od same lenobe človek včasih ne ve drugega početi kakor jesti, kar je še vedno boljše, kakor jeziti se. Ni boljšega zdravja za želodec kakor potovanja po Savi in Slavoniji. Surova gnjat, slanina, sir, redkvice, beli luk s soljo... prosim vas, kdaj ste me videli, da bi se nad njim pregrešil? Še česna ne maram, žafrana ne v juhi in ruse s čebulo pokušam samo v postu. Tu v Slavoniji pa — kakor da je želodec potempljan pri Bat'i.

Zbjek, postavim, je selo, oddaljeno dober kilometer od savskega brega. Tja me je zamikalo. Naletel sem na najlepšo hišo v vasi. Je županova, »knezova«, kakor pravijo tod. Rejena gospa županja odpira shrambo in sama ne ve, kako bi računala. Saj jedeača tod nima prave cene. Svežega sira ogro men kolač, večji ko vsaka krtna — tri dinarje. Mleko po dinarju liter, vino s prijetnim vonjem malinovca po 8 Din.

— Pošto jaja? — Šesnaest zekseri.

Zdaj pa šele »reračunavaj na pravo valuto: 10 jajec šesnaest forinti, kar da 8 dinarjev. Dobil pa bi jih toliko, da bi lahko v čolnu nasadil tri kockle, tri pure, tri bele gosi... In če bi vsa pot šla tako počasno kakor tedaj, ko popotnik na Savi sede k mali iuzini, bi se do Beograda ravno izvalili piščanci. Podpisujem Pfificusa:

»Slavonijo, zemljo plemenita, tko u tebi nema apetita?«

Na poti do Brčkega je žgalo solnce ko tri sto vragov. Slečeš se, močiš se, obvežeš roke pri sklepih in ogrneš namočeno brisačo — vse zastoni! Raie se v novem ilirijanskem kopališču pod Tivolijem vsedem naravnost na kotel, kakor da bi moral še en tak soparen dan prestati v čolnu kjer ti ne pomaga ne vazelin, ne Elida, marveč samo potrpljenje, huda božja mast. Naravnost za tilnik ali pa vrh čela in na nesrečo in nos se ti vpičijo solnčni žarki in zgo nič manj kakor oni drobni komarci, ki se te neumisljeno lotijo, čim se približaš grmovju in hladu. Glej ga, na slavonskem bregu pa razkorračen stoji bosonogi čoban (pastir), obleden v ovčje krzno in se reži kakor Ličan Kranjcu:

— Preubogi Kranjec, kako je šele tebi vroče, ki si nag, ko že mene pali, ki nosim kožuh!

Pod krasne šljivike bi legel pri Svilanju ali dalje dolj pri Novem gradu. Zeleni in cvetoči se bohotijo pri vaseh onkraj lepih močnih nasipov.

Tudi v Šamcu bi se človek zadržal, a kam v senco? Sava je tod izredno široka, izpod mosta priteka z desne kalna, narastla Bosna in človek si ob pogledu nanjo sugerira da prinaša izpod bosanskih šum tudi nekaj hladu. Bosanski Šamac, gledan s Save, je bel in čist, postavlja se z visokim minaretom in zvonikom, gospodujočim nad hišami, ki so za bosansko stran naravno imenitne. A slavonski Šamac se je skoro do slemen skril za visoki napis, pa med slive in orehe. Z Bosno znatno pojačena Sava ubira na ovinku od Šamca dalje znatno urnejše korake in goni devetero vodenic, voda na prečnih deskah ogromnih koles se v odlesku solca leskeče in pretaka kakor živo srebro. Blizu deveterih kostanj na levem bregu, kjer se še poznajo sledovi pontonskega mostu, razdejanega ob vrvratu, stoji cela vrsta z lesom natovorjenih šlepov. Zato jih ne pozabiš, ker so krščenj na sladka imena: Eva, Klara, Mira in Mara. Na vso to simpatično družbo pa z največjega mlina gleda velik sv. Janez Nepomuk, vodni in vodenični patron, naslikan na deske v najizbranejših živih barvah, ki jih menda mlinar po vsaki povodnji prenavlja.

Ze v prvem ovinku pod Šamcem pa data bregova tako nizko k vodni gladini, da je skoro zravnana s terenom in je treba le malih nalivov in prirastkov iz Bosne, pa se Sava razlize, dokoder jo je volja. Pogled iz čolna je odprt in svoboden preko vse ravnine. Tako se človek zopet počuti bližji ljudem vsokrog po polju in vsem živim bitjem, tavaočim v gruščah sem in tja po nedoglednih gminah ali hladčim se v gostem črnem blatu pri bregu.

Skozj dolgo vas

Čim dalje po ravnini tem lepše in večje postajajo vasi. Kakor na Mađarskem. Hišic in ulic toliko, da se izgubiš v njih, toda vse je malo, kmečko, selsko, kakor tod na mehki zemlji drugače biti ne more. Babim greda, ki se svetlika skozi drevesje in je s savskega brega do nje poti ravno za dobro fajfo tobaka (ali prevrženo za naš

šega; za pičlo uro), šteje nič manj kakor 1500 hiš z okroglo 6000 prebivalci. Priročnejše, bližje pri bregu, odnosno tik za nasipom je naslednje selo Stitar. Kakor na žnoro navezane stoji v dveh ravnih vzporednicah ob široki, v deževju vedno do kolen blatni, v solnce vedno za ped visoko prašni, grdo razorani cesti bele hišice, prave igračke. A tod je doma bogastvo. Skozi nizka odprta okna se kažejo s perjem in puhom natrane široke, snežno belo pogrnjene postelje. Čiste izbe, bogate skrinje. Res je, tudi tod ne pjenja tožba od davkih in slabih letinah, a kruha ne strada nihče in gotovo še nobena devojka ni nesla v zastavljalnico svojih težkih djerdanov z nizi dukatov, ki predstavljajo premoženje. Je tod ona patrijarhalna imovitost, a denarja vseeno včas manjka. Ne vem, zakaj bi sicer edini oštr v tem selu, ki šteje »komaj« 350 hiš, nabil na steno prijazni pouk:

— Čast svakome, vjeresiju (kredit) nikome!...

A tuja častijo, da je sitno. Gazda naruva najlenše čebuljčke in redkve na vrtnu, sam jih opere in debelo naloži na krožnik. A stari cigan Pero, ki je gazdi vedno pri roki, kar drgetava s kolenom, da skoči v sirarno po hlbec najboljšega trapista in po cigarete. Šampamiš, s čolnom so še redki priromali v Stitar. Tega »velerodnega«, pa tako domačega obiska ne bo pozabil niti

gazda, niti cigan Pero. Še sam gospod župnik se je naslonil na okno in par deklet se je poredno zahihitalo izza malih zaves. Na ulici pa skoro ne vidiš človeka, razen rejenega žida-trgovca in njegove še obsežnejše boljše polovice, ki sedi pred štacuno in vdeva šivanko. Nu, pa adijo!

Tudi ta podkev, ki jo Sava zavija pod Stitarjem, je — Bog pomagaj! — zanimiva. Peš bi iz Stitarja preko njiv v par skokih, največ pa v četrt ure dospel tja do onega brega, kamor moraš v ovinku po Savi prevoziti nad 8 kilometrov. Polja so tu posebno dobra, a mnogo trpe ob povodnjah. Vsi slejaki tožijo o tem, a strešji očanci se še spominjajo grozote, ko je Sava leta 1878, pri vasi podrla nasip... Pri Sljivah, kjer je Sava zopet široko razlita kakor jezero, je skupina mlinov, da take nikjer. Pet vodenic stoji v prvi fronti, v mali razdalji v drugi vrsti trije in končno spodaj ob vsaki strani še dva. Vsi prav veliki, razprorejeni kakor topovske baterije. Tod se je pridno melje zlata pšenica in nele sama koruza. Na obeh bregovih so lepi sljiviki, izza njih se pa na levi svetlikata dva bela zvonika cerkve v Županiji, a na bosanski strani se komaj onaža par kontur samotnega mesta Oraša.

Kako daleč je še do Brčkega? Kdo bi vedel! Dalje! D. R.

Od Omišlja do Malinske

Nekdaj, ko se je na Omišlju še dvigal nad razkošnim gradom krških Frankopanov ponosni stolp, je imelo to mesto tudi svoja »Mala« in »Vela« vrata. Kdor hoče peš iz Omišlja v Njivice in Malinsko, ne sme niti skozi »Mala«, niti skozi »Vela« vrata, temveč mora s trga, ki se zove »Pred kaštelom«, mimo starega, že davno opuščene groblja sv. Nikole, skozi predmestje, Dermičiće imenovano, potem skozi Beučev pot Nerizami v jugozapadni smeri pre-

pelje pot po ravnem do cerkve in vasi Sv. Vida, kjer se prvič zopet pokaže morje, ki tu tvori Malinski zaliv kake četrt ure hoda pod vasio; v njegovem ozadju se steguje iz morja — v živem kontrastu z našim zelenim Krškim otokom — kakor mrtva, suha roka dolg, sivobledi otok brez gozda, brez rastlin, na prvi pogled brez vsakega živega bitja: laški otok Cres.

Omišalj, Njivice in Malinska so za nas Slovence najbližja in najlažje, t. j.

Malinska, hotel »Kvarner«

ko tako zvanega Omišljskega polja, ki se po vsej svoji obliki še najbolje da primerjati Pesniški dolini v naših Slov. gorah. To polje, boljše rečeno, dolina, sega v smeri proti Dobriju precej daleč v notranjost otoka Krka in je povsem pokrito z njivami, travniki in vinogradi, kojih grozdi, velki in obilni, se poleti kuhajo na vročih kraških skalah. Tam, kjer bi se moralo to »Polje« poizgubiti v velezanimivo Omišljsko lukco, obdano od obeh straneh s strmimi, skalovitimi obrežjem, se dviga okrogel, obel hriboček s poraslimi razvalinami nekdanje »Fortezze« iz onih časov, ko je krilati lev z benečanskega Markovega trga gospodoval tudi nad starogrško Korikto, nad našim Krškom; za zapadnim, skoro navpično iz morja strlečim robom tega ljubkega zaliva pa počiva pogubljeno staro mesto Sapan z vidnimi razvalinami, na katerih sedaj pastirji prepevajo svoje bukovske pesmi. Ko začne Omišljsko polje preliati v v šje ležeče, z borovjem in dobjem pokriti kraški svet, leži tik ob cesti na njeni levi strani tako zvano Omišljsko jezero, samo nekaj metrov nad morskjo gladino, podobno Gosinjskemu jezeru pod koroškimi Obrirjem. Še se vidjo sledi prekopa, po katerem so hoteli pred vojno speljati jezersko vodo, da pridobe tako mnogo dragocene, rodovitne zemlje, v bližnje morje. Če namreč kreneš blizu jezera z glavne ceste po stranpoti na desno, stojiš nepričakovano namah ob morskem zalivu, mirnem, tilnem, rekel bi, zaspanem, z enim majhnim hotelom in z nekaj hišicami: to so Njivice. Kdor si želi poleg morja mir in zopet mir in se ne straši možnosti malarije, ki preži ob Omišljskem jezeru na svoje žrtve, ta naj se gre kopat, spat in počivati na Njivice. Na bližnjih njivcah, ki obdajajo Njivice z gozdovi v lepo zakroženem polkrogu, bo septembra meseca lahko zobal najimenitnejše grozdje. Že koncem junija naprej pa mu bodo sočne smokve vsak dah na razpolago.

V tretji, največji severozapadni luki otoka Krka leži Malinska, amfiteatralno obdana od krasnih vrto, od celih gozdov poletij krasno d'ščjih maslinic, oljk, smokvev in vseh mogočih južnih rastlin in cvetlic, v višjih legah zaščiten z bogatimi hrastovimi gozdovi, med katerimi leže Sv. Vid, Borovič, krasni in zanimivi samostan Porat in še mnogo drugih naselbin.

Hoja iz Njivic v Malinsko ni baš preveč prijetna, ker ne vodijo tjakaj nobene mehke stezice, tako da je treba hoditi celo uro po trdi državni cesti, ki se vzpenja od Omišljskega jezera precej napeto med njivcami, med borovimi in hrastovimi gozdovi in mimo nekaterih na pol razdrtilih in opuščeni, sedaj z bujnimi bršljanom prepletenih hiš navzgor, dokler ne dovede do mlega, na samem počvajočega, od štirih cipres obsenčenega pokopališča. Od tod

najcenejše dosegljiva kopališča, kar jih ima naša država na mnogobrojnih svojih otokih od Sušaka pa doli do izliva Skadrske Bojane v naše morje. Za kogar je i čas i denar pičlo odmerjen, za tistega torej prihaja ta izlet na morje v prvi vrsti v poštev. Kdor pa je že do Omišlja dospel in ima vsaj nekaj dni na razpolago, naj ne pozabi, napraviti še mimogrede izlet skozi ali mimo vnes ležečih Njivic v prijetno Malinsko, tako bo videl in mogel uživati troje kopališč, ki so si med sabo popolnoma različna, pa vendar si tako blizu ležeča, da se peš lahko dospe iz enoga v drugo v eni uri; parkn pa, ki te pelje s Sušaka v Omišalj v drugem razredu za devet dinarjev, je seveda še hitrejši.

Omišalj in Njivice sta dva antipoda. Omišalj je borben, Njivice pa so sanjavna zaspanost, zamišljenost brez energije, slika zamaknjenosti v sebe samega, podoba lepega, mladega dekleta, ki čaka na kavalirja, ki ga ne bo dočakala nikoli. Malinska združuje v sebi oboje; eremitska samota in zamišljenost, pa tudi pobožnost samostana v Poratu, idilične cerkvice z vaškimi bunarji pri Sv. Vidu, pri Bogovičih in v drugih sosednih vaseh spadajo v okvir Njivic, podjetnost, ki je zgradila ob dolgi, zaokroženi obali lepe hotelle, med njimi tudi hotel »Triglav« in dvoje kopališč, kjer se lahko solneš ob skalovju, tako strmem, kot vrh Triglava, pa d'ha duh podjetnih Omišljanov.

Kdor na parkniku zapuščja Omišalj in njegov edinstveni zaliv, da se odpelje okoli rtiča, Mira imenovanega, v Njivice in Malinsko, mora, ako hoče popolnoma razumeti pocižjo tega našega nam najbližjega otoka, poznati tudi besede Ivana Frankopana, ki jih je, od Benečanov prevaran, vozeč se v Benetke skozi »Velika« vrata med Cresom in Istro, ozirajoč se nazaj na svoj Omišalj in na svoj dvorec, bolešno izustil:

»Turne, moj turne, mili i predragi! Komu te ja ostavljam? Ptici lastavici?«

Dr. Fr. Mišič.

Salonit cementno azbestni škrlj je za pokrivanje zgradb najboljši material.

Pri slabokrvnosti ne prestanti težki boleznj uživajte samo Chinoferrin Dobi se v vsaki lekarni. 3-a

Socijalna politika

Prvi pogoj pocenitve socijalnega zavarovanja

Kongres gospodarskih zbornic v Novem Sadu je v svojih resolucijah zopet podčrtal potrebo po reformi naše borse socijalne zakonodaje. Pri tem se je brez dvoma mislilo predvsem na reformo socijalno zavarovalne zakonodaje, ker je znano, da gre pri tem vprašanju težnja za tem, da se zavarovalni prispevki znižajo, češ, da so previsoki in ne tečejo paralelno z zmoglostjo našega gospodarstva. Kongres ni poudarjal potrebe po uvedbi starostnega ali onemoglostnega zavarovanja in ni reforme sedanjega zavarovanja zahteval zato, da omogoči izgraditev celotne stavbe našega socijalnega zavarovanja. Zato resolucija ne znači socijalnega programa gospodarskih zbornic, ampak je enostranska in brez razumevanja za socijalno zavarovanje.

Korelacija med bremenim socijalnega zavarovanja in zmoglostjo našega gospodarstva ter njegovo produktivno in konkurenčno zmoglostjo mora biti, ker drugače socijalno zavarovanje izžubi vir svojega življenja. Propadanje gospodarstva pomeni istočasno propadanje socijalne politike sploh. Resnično je govoril Bismarck, ko je l. 1885. v parlamentu rekel: »Pri propadanju industrije je prvi oškodovan delavec; za delavca ni večje nesreče, kakor splošno propadanje industrije, pa naj to povzroči kdorkoli hoče.« O tem menda ni spora. Spora pa bi ne smelo biti tudi o nasprotjem: da namreč za industrijo, trgovino in obrt ni večje nesreče, kakor če propada delavec. To spoznanje noče splošno prodreti; tudi ta čas bo moral priti, ako bomo hoteli gospodariti pametno in modro.

Socijalno zavarovanje mora biti. Tudi o tem ni več sporov. Predobro so znane dobre strani zavarovanja. Gospodarski krogi zahtevajo pocenitve zavarovanja, reduciranje zavarovalnih bremen na višino, ki naj bi po njihovem mnenju odgovarjala stanju našega gospodarstva. Z besedo, da je treba režijske stroške zavarovanja znižati, pa bo šlo, ni problem odpravljati. Predvsem je treba vedeti, ali in do kakšne meje je znižanje upravnih stroškov brez škode za zavarovanje mogoče. Res je: največja ekonomija mora vladati v pogledu upravnih stroškov povsod, spetjalno pa v upravi socijalnega zavarovanja. Toda upravnih stroški zopet ne zavise samo od števila uradništva in osebnih izdatkov; upravne stroške ustvarja predvsem delo, ki se mora izvršiti in pa ekonomični efekt dela. Tu smo pri jedru vprašanja: socijalno zavarovanje je treba v celoti racionalizirati. Zato bi bilo resnejše, ako bi se zahtevalo racionalizacijo zavarovanja mesto reforme zavarovanja. Reforma je groba beseda in skriva v sebi malo duha in malo volje po vsesplošnem izboljšanju brez oškodovanja zavarovanega delavstva in nameščenstva.

Zavarovanje je najbolj razvito v Ameriki in gotovo je tudi ekonomično organizirano in upravljano. Največji efekt ekonomije pa je to zavarovanje doseženo z velikopoteznimi preventivnimi ukrepi v pogledu utrditve in ohranitve zdravja ter delovne sposobnosti zavarovancev. Tam je vsak zavarovavec na račun zavarovalnice enkrat letno temeljito zdravniško preiskan in tudi — zdravljen. Kaj v tem pogledu store naše zavarovalnice? Socijalne in socijalno-higijenske naprave ameriških podjetij so vzor vsemu svetu. Vsak podjetnik trdi, da se mu vse v pripravo obrestuje. Zavarovalnice imajo milijardne dobičke.

Preventivno udejstvovanje pomeni racionalizacijo zavarovanja in reformo, ki nikogar ne oškoduje; nasprotno. Za te ideje pri nas še ne moremo biti sprejemljivi, ker se, žalibog, vsaka nova ideja le počasi oživlja. Raie se sučemo okoli konservativnih in brezefektnih »reform«. Tu bi mogli naši gospodarski krogi mnogo storiti. Ni pa še čulo, da bi govorili ali pisali o preprečevanju nezgod, o delovnih skupnostih v svrhu zatiranja ljudskih boleznj itd. Pokojniški zavod je kat exochen poklican, da organizira veliko preventivno delo, pa njegova finančna politika mora služiti produktivnim svrham. S tem ekonomizacija ne bo dosežena. In vendar so tu pritožbe o velikih prispevkih. Prispevki bodo manjši, čim dalj bo članstvo zmogljivo za delo. Želeti bi bilo, da krenejo reformistična stremjenja v smer dobro izvedene racionalizacije zavarovanja, potem bodo tudi bremena manjša in znosnejša.

Bančno uradništvo v čsl. republikli

Praga, 14. maja V češkoslovaški republikli so različne organizacije uradništva bančnih in denarnih zavodov. To dejstvo ima svoj vzrok deloma v narodnostnih razmerah, deloma v različnosti strokovnih interesov bančnega uradništva in uradništva hranilnic in zavarovalnic. Temelj organizacije bančnega uradništva v ožjem smislu tvori močna Zveza uradništva denarnih zavodov, katera je stara že nad 20 let ter ima za seboj veliko truda in uspehov za stanovske interese svojega članstva. V zadnjem času se z velikim uspehom poskuša združiti organizacijo čeških uradnikov z organizacijami nemških bančnih uradnikov in gotovo ni več daleč čas, ko se bosta obbedve organizaciji združili v močno enotno organizacijo, celotnega bančnega uradništva v češkoslovaški republikli.

Društvo uradništva denarnih zavodov je bilo ustanovljeno l. 1907. Ustanovitev je bila združena s precejšnjimi političnimi težavami. Predlagatelj pravil so namreč delovanje društva hoteli omejiti samo na zemlje bivšega češkega kraljevstva in na ostale češke zemlje zastopane v državnem zboru. Zaradi te formulacije pravil je bilo društvo prepovedano ter ustanovitev dovoljena šele takrat, ko so bila pravila spremenjena v tem smislu, da se delovanje društva razteza ne samo na češke pokrajine, ampak tudi na nečeške dežele, zastopane v državnem zboru.

V l. 1907. je imelo društvo komaj 860 članov, v l. 1912. pa že 3.300. Vojna je sicer delovanje društva znatno oslabila, vendar pa je delo po vojni dobilo takoj nov razmah. Koncem leta 1928. je članstvo doseglo 7.098 oseb, fondj društva so znašali 3.380.876 Kč.

Delo društva bančnih uradnikov za socialne interese članstva je ogromno in bi popis zahteval cele knjige, ako bi hotel to delo podrobno popisati. Tisoče in tisoče

drobnih intervencij v prospah uradništva v posameznih denarnih zavodih je štiti interese tako celote, kakor posameznikov. Borba za socialno izboljšanje službenega razmerja denarnega uradništva je dostikrat dosegla velik razmah. Tudi danes se borba še ni umirila ter traja dalje v korist utrditve boljših življenjskih pogojev članstva. Ni sicer to več boj na nož, tudi se ne povzročajo stavke, vendar pa se pridobiva vedno več novih uspehov, postopoma v enem denarnem zavodu za drugim. Glavno gre za stabilizacijo plač po vzorcu velikih denarnih zavodov, kakor sta to Zemska banka in državna Narodna banka.

Med važne socialne probleme spada vprašanje delovnega časa, vprašanje enkratne ali dvojne frekvence itd. V tem sedanjem času je organizacija češkoslovaških bančnih uradnikov zaznamovani celo vrsto velikih uspehov in ko bodo sedanja pogajanja končana, se bo moglo reči, da je organizirano češko bančno uradništvo doseglo velike uspehe na polju svoje socialne zaščite. Samo po sebi je umevno, da se ima uradništvo za te lepe uspehe zahvaliti edino le svoji konsolidirani organizaciji, ki je skrajno disciplinirana in v dolgoletnih borbah preizkušena.

Popravek k poglavju o lepi gospe Evi

Nujen poziv — Zadrega služkinje Pepice — Taki so moški — O predrznem šoferju, ukradenem poljubu in mačkah ponoči — Mož s korobačem in Evin instinkt

Tenko in rezko, bi zavpil na pomoč, je pozvonil telefon. Dvigom slusalo — halo, klical me je detekt. v Klop. — Gospa Eva vas nujno prosi, da jo obiščete. Če mogoče, še nocoj, tako okoli sedmih. Pričakovala vas bo.

— Pridem, sem odgovoril po kratkem premisleku. — Ali boste tudi vi tam?

— Ni potreba. Tudi se danes odpremem. Na svidenje!

— Halo, halo! sem ga izkušal še vjeti, a je bil že zaprl. Rad bi ga bil malo povprašal, kako je kaj z zadevo gospe Eve in njenih sedem snubačev. Odkrito rečeno: malo me je le skrbelo. Saj pri takih kočljivih rečeh nikoli ne veš, kdaj, kje in kako se zameriš. Pomirilo pa me je to: ako bi bila zamera, bi me gotovo več ne vabila.

In tako sem pod večer lepo prišel v vilo gospe Eve in pozvonil. Služkinja, brhka Pepica, je prišla odpret, in zagledavši mene, se vidno zdržila, nato pa poročila ko mak in ni vedela, kam bi pogledala od zadrege.

Malo začuden sem vprašal, ali je milostiva sama. Hipoma me je zaskrbelo: kaj pa, če je zdajle tu zbranih vseh sedem gospodov snubačev, besnih radi mojih razkritij v nedeljskem Jutru, jaz pa takole sam, brez brambe, še palice nimam seboj...

V svoji nerazumljivi zadregi pa mi Pepica niti ni utegnila dati odgovora, ampak je že odvihrala gor čez stopnišče, malo da ni izgubila solenčka. Jaz sem ji pogumno sledil.

In potem... Ko sem se pojavil na vratih, je gospe Evo kar vrglo kvišku od pisalne mizice in planila mi je naproti, tako da si trenutno nisem bil na jasnem, ali dobim zdajle klofutičo ali mi bo pa padla okoli vratu. Zgodilo se ni ne eno ne drugo (žal), ampak nekaj tretjega, kar je izgledalo kakor kompromis ali »zlata sredina«: Gospa Eva mi je podala desnico, z levico mi pa požugala, njene oči so me pogledovale tako ljubeznivo, njena usta, nabrana v šobico, pa me sprejela z očitaločim: — O vi grozni človek! O vi nesrečni človek! Kaj ste naredili?

Pa me je povedla k pisalni mizi in pokazala na pisma, razgrnjena tam lepo po vrsti. Bilo je teh pisem sedem. — Evo, vaše delo! je rekla s tragično kretinjo.

Nemo sem pogledaval z mize na gospe Evo in z gospe Eve na mizo, nemo vprašujoče...

— Sedem poslovič ali odslovič, kakor hočete, je pojasnila gospa Eva. — Danes sem prejela zadnje. Vseh mojih sedem snubačev je odirčalo — frrr! Gospa Eva je pihnila čez dlan, da vidim, kako so odirčali njene snubeč.

— Pa... pa saj tudi ni bilo drugače pričakovati, milostiva! Po tem, kar se je zgodilo... sem pripomnil t'ho, malo-dušno.

— Po tem, kar se je zgodilo! Pa, kaj se je zgodilo, he, vi grdoba? O vi nesrečnež! je žvrgolela gospa Eva in me tresla za rame. (Kar mi je dobro delo, ker imam v ramah revmatizem.)

— Pardon, milostiva! sem se branil. — Ne pozabite: vi sami ste mi pokazali, da moram napisati zelo resnico. Se priležeč sem vam moral!

— Ah, ali kdo bi bil slutil, da bo kaj takega — No, počakajte, je rekla in me potisnila v fotelj. — Najprej si preberite zdaj tale pisma, potem se bova pa dalje pomenila.

Gospa Eva si je prižgala cigareto in se usedla na okno, jaz sem se pa zatonil v pisma.

Kar so pisal gospodje gospej Evi, to sicer ni bilo galantno, a je bilo opravičljivo, če pomislimo, kako so bili prevarani, poteznjeni, blamirani. In so zato gospej Evi vrnili mlo za drago. Vsak po svoje.

Tako to je na primer umetnik zasolil gospej Evi enostavno s tisto korobačo narodno (v notah in besedi): — Še za cokle je škoda — no še bolj pa za-mé — ko bi imov hoditi — dol s planine k tebi...

Zdravnik je poslal gospej Evi knjižico »O neki dojenčkov«, na zavitku rdeče podčrtano: »Express!«

Brata veletrogovca sta vljudno, a hladno in povsem doslovno sporočila gospej Evi, »da se na svoje največje obžalovanje vidita primorana prekiniti nadaljne zveze...«

Graščak je vzel stvar s primernim humorjem: priporočil se je gospej Evi za hišnega prijatelja...

Sportnik, ta je pisal zelo sentimentalno in grozil, da se bo s svojim AJS-motorjem pognal na Triglav, magari če — — —

V strahu sem pogledal gospe Evo. Ona pa je zamahnila z ročico: — Brez skrbi! Ta pride zdrav gor in dol. Garantiram zanj.

Pomirjen sem vzel v roko zadnje pismo, pismo gospoda tovarnarja usnja. Ta je naredil z gospe Evo kratek proces. Na listu z natisnjeno firmo, ki je krepko dišalo po juhtnu, je pisal tole: »Zasluzite, da bi vas pretepel s korobačem in zraven še tistega prekletega vašega novinarja, ali kakor se že pravi tem kujonom.«

Z vzdihom sem položil pismo na kup in nato molče povesil glavo.

— Lepo sem jih dobila pod nos, kajne? je izpregovorila gospa Eva. — In to čisto po nedolžnem. Čisto po nedolžnem! Ker tisto, kar ste vi nesrečnež videli tam na zagrinjalu, tisto nisem bila jaz —

— Ne???

— Ne! To sta bila Pepica in šofer bratov veletrogovcev. Ves večer ji je nagajal, in ko je šla gor meni pripraviti posteljo, se je ta predrznež priskukal za njo in ji ukradel poljub. To ste vi videli!

— O, o!

— Če hočete, jo pokličem. Pa naj vam še sama pove.

— Ne, ne, sem ubranil. — Nkar spravljati revice še boji v zadrego kot je že. Saj malo da se ni pred menoj v tla udrla, ta sramežljiva deklica.

— O, za mene pa niste bili tako rahločutni! Hladnokrvno ste ugotovili, da sem bila to jaz!

— To je ugotovil gospod Golob. Ta vidi ponoči vse mačke sive.

— Le norčujte se. Ampak malo je manjkalo, da nisem šla nad vas z revolverjem!

— Za božjo voljo, milostiva! sem vzkljknul in se nehote pomaknil nazaj.

— Da V prvi hip sem bila vsa iz sebe. Napisati o dami, da skriva v svoji spalnici ljubimca... O, me javno tako strašno kompromitirati! Doktor Klop pravi, da je bralo to najmanj stotisoč ljudi.

— Med temi najmanj petdesettisoč žensk, sem pripomnil. — Vzemimo od tega samo petino: jih je še vedno desetisoč, ki so vas zavidale za vaših sedem snubačev in za tistega osmega povrh, čeprav ga ni bilo. To vam mora biti v veliko zadoščenje, milostiva!

Zdaj se je gospa Eva spet smejala. Saj je bil pa tudi že čas, da se resno pomeniva. In sem dejal, pokazavši na pisma:

— A vaši snubači, milostiva... ti simpatični vaši snubači! S kakimi občutki ste sprejeli njih srčne izlive?

— O, vidite, taki so moški! je vzkljknila gospa Eva. — Kaj slabega o ženski, to takoj vse verjamejo. In zdaj sem šele prav spoznala te gospe... Glejte, niti eden, da bi bil pisal ali prišel in rekel: »Madame, pa če je tudi res tisto, ljubim vas vseeno...« — Ali pa, da bi bil...

— Da bi bil kaj, milostiva?

A gospa Eva mi na to ni dala odgovora. Postala je naenkrat vsa otožna in povesila glavicu. V večernem solncu so plameneli njeni lasje ko baker. In gledal sem na sliko na steni, ki je predstavljala gospe Evo kot vodno vilo v nočnem jezeru. Srebrno blešči njeno telo v mesečini, tam v bičevju pa čepi velika, črna grda krastača in bulji vanjo z rumenimi, hudobnimi očmi. In rekel sem sam sebi, gledaje krastačo: Tudi ti, brate, si slabo mislil o gospej Evi!...

In bi bil postaj ob tem še sentimentalen, da se ni gospa Eva spet nasmejala in rekla:

— Prav za prav... — Dalje ni nič rekla, ampak me je samo gledala s smejočimi očmi. Zato sem pa nadaljeval jaz:

— Prav za prav ste zelo zadovoljni, milostiva, da ste zdaj rešeni svojih sedem tako simpatičnih snubačev, in s tem vse zadrege, za katerega bi se odločili. In zdaj tudi veste, zakaj se niste mogli za nobenega odločiti. Ker no-

ben ni bil pravi za vas. Dober instinkt imate, milostiva!

— Mislite? je rekla gospa Eva, ki je bila spet sedla k pisalni mizici, in se je zamišljeno zadržala na pismo usnjarske firme, ki je iz njega puhtel tako krepki duh po ruskem juhtnu.

Cudno zamišljeno je zrla lepa gospa Eva na to pismo in njene fine roznate nosnice so podhrtevale, ko da jim prija ta krepki duh po ruskem juhtnu, in njene zelene oči so blestele tako zagonetno... Tedaj pa se je meni zasvetilo v glavi in naenkrat sem razumel tisto, nakar mi gospa Eva prej ni hotela dati odgovora!

Halo, sem pomislil: Tale človek, če bi bil, mesto da je pisal, rajši svojo grožnjo vpricho uresničil in prišel nad gospe Evo s korobačem, — stavim, da bi bil danes srečni ženin toli mlade in vesele, koli lepe in bogate vdove gospe Eve... S polovičarstvom, dragi moj, pri ženskah a la madame Eva ne opraviš nič, tu moraš biti cel mož! — A ta neroda, ki sem mu jaz pripravil tako imenitno priloznost, da si osvoji gospe Evo, pa še zmerja mene s kujonom! Saj pravim: nehvaležnost je plačilo sveta.

Ko sem se poslavljaj od gospe Eve, sem iz previdnosti le še vprašal:

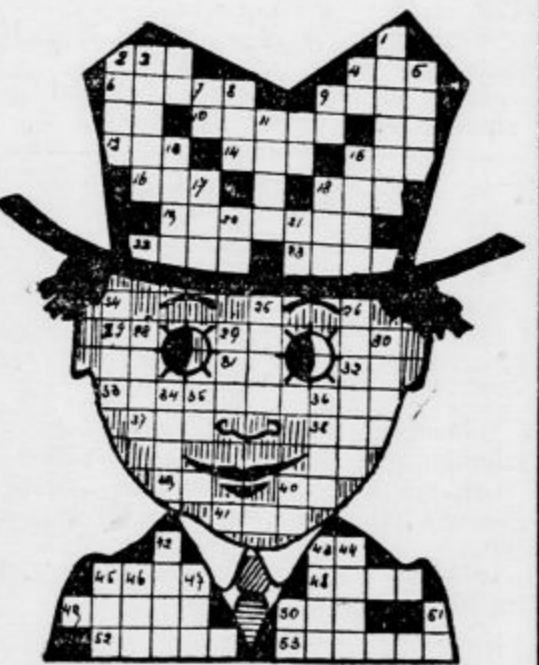
— Ali smem, milostiva, tudi to-pot vse tako odkrito in verno napisati kakor sem zadnjič, izvzemši tisto malo polomijo...

— To se razume! se je zasmejala gospa Eva. — Saj me morate zdaj vendar lepo oprati pred javnostjo! Drugače mi odznete še druge snubce, kakor ste mi odgnali teh sedem!

Josep Fr. Knaflič.

Psihometrija

Na Dunaju nastopa mlad človek, ki si nadeva ime Ali Ben Astra in trdi, da zna rekonstruirati vse dogodke preteklosti sam na podlagi datuma in kraja teh dogodkov, ki mu jih napišeš na listek. Te dni je eksperimental v veliki dvorani društva dunajskih inženjerjev in arhitektov. Pred njim je ležal na mizi kup listkov in fotografij, ki so mu jih tja položili navzoči. Iz fotografije nekega otroka je uganil, da je ta otrok umrl na tuberkulozi in da je v isti družini še eden na smrt bolan otrok. Iz menice, ki so mu jo predložili, je spoznal, da je podpisanc izvršil poneverbo. Iz nekega listka je čital, da se je tega in tega dne tu in tu ustrelil neki človek itd. Za vsak slučaj posebe je vedel povedati dejstvo, ki se je bilo dogodilo in ki se je samo v nebstvenih podrobnostih razlikovalo od njegovih trditvev. Občinstvu je mladi mož seveda imponiral in se mu ni moglo načuditi, a strokovnjaki so prišli vendarle na to, da je v vsej stvari doberšen kos goljufije. Psihometrist je bil zelo zgovoren in je znal s svojimi navidez nedolžnimi vprašanji izvabiti resnico iz ljudi, da se sami niso zavedali, kdaj so mu jo povedali. Seveda je potrebna tudi z njegove strani ne navadna, naravnost ultradetektivska spretnost.

Vodoravno: 2. žensko ime, 4. pevski glas, 6. trdnjava ob Meusi, 9. drevo, 10. Amundsenov zrakoplov, 12. dvoživka, 14. gostilna pod Rožnikom, 15. pritok Volge, 16. suženi, 18. žuželka, 19. prodajalnica, 22. reka v Španiji, 23. znamka čevljev, 27. medmet, 29. krtica, 31. kazalni zaimek, 32. franc. členica, 33. Justinijanov minister, 37. oče, 38. hišica, 39. vzkljkn, 40. predlog, 41. športno orodje, 43. primorski veznik, 45. ljudski učenik, 48. izumrli indijanski rod, 49. ptica roparica, 50. turški mogotec, 52. ploha, 53. maska.

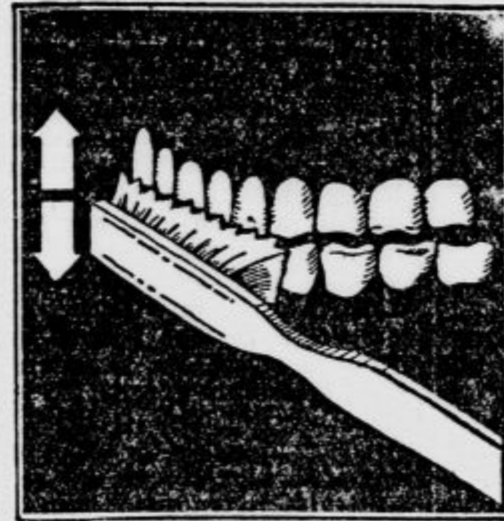
Navpično: 1. zlitina, 2. pritok Donave, 3. menjalno sredstvo, 4. vstavi at, 5. teža zaboja samega, 7. latinski predlog, 8. nasprotje od dan, 9. franc. spolnik, 11. povzroča bolečine, 13. žgalnica za ogle, 15. plevel, 17. vladar Tunezije, 18. osebni zaimek, 20. časovni veznik, 21. kem. znak za kovino, 24. dragocen kamen, 25. visoka planota v Aziji, 26. predmestje Carigrada, 28. reka v Nemčiji, 29. število, 30. sibirska reka, 34. vulkani na Siciliji, 35. kem. znak za kovino, 36. gorovje v juž. Nemčiji, 40. grška črka, 42. grški denar, 43. čistilno sredstvo, 44. država v Zadnji Indiji, 45. reka v Franciji (fonet), 46. staro Pakotinsko pristanišče, 47. lli, 50. lat. predlog, 51. grška črka.

Rešitev križanke »Ptič«

Vodoravno: 2. kit, 5. Satiri, 7. el, 8. sok, 10. vaba, 11. Visla, 13. Berta, 14. pu, 16. los, 17. pe, 18. jeklo, 19. hac, 20. on, 21. divan, 23. roj, 24. tuba, 26. sova, 27. Emo, 28. osa, 29. fra, 31. sia, 32. on, 33. aloa, 35. sin, 36. os, 38. še.

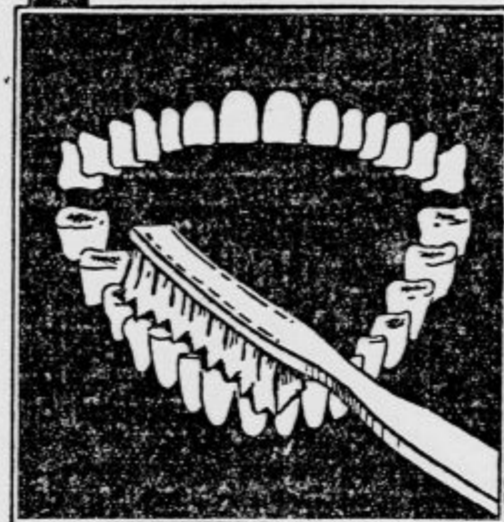
Navpično: 1. nit, 2. kal, 3. Tisa, 4. Nika, 5. Sekstij Lateran, 6. Robinson, 9. Mira, 10. va, 11. Venecija, 12. la, 14. Polona, 17. Padova, 22. Numa, 32. si, 33. asonanca, 34. on, 36. aš.

NEGUJ ZOBE

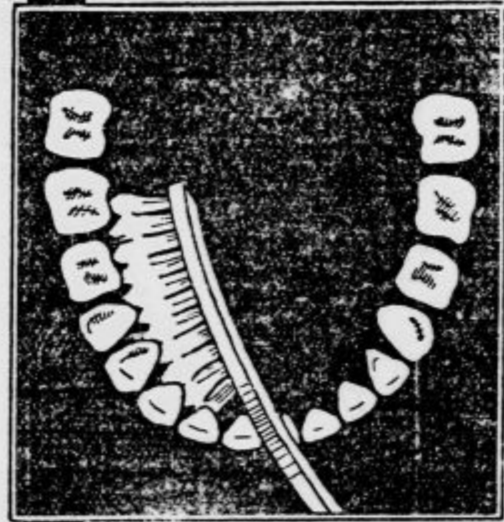
M E D

zobmi so ostanki jedil in bakterij najnevarnejši — ščetkati se mora gori in doli.

ZGORAJ

posebno iz jamic kočnikov se mora s ščetko odstraniti vse kar ogroža zob;

ZADAJ

za zobmi je ravno tako važno. Najvažnejši je pa očiščujoči in desinfektivni učinek. Vzemite vsled tega

SARGOV

KALODONT

MLADO JUTRO

Perunika: Sedem divjih lovcev

Nekoč je živel kralj, ki je bil okusil že vse radosti življenja in mu je bilo zato dolgčas na svetu. Krmežljav je sedel na prestolu in niti dvorskemu norcu se ni posrečilo, da bi mu bil izvalil smehljaj.

Takole siten je šel nekoč na lov. A ves dan ni videl ne jelena, ne srne, ne zajca, še veeverice ne. To se je kralju čudno zdelo, zakaj še nedavno tega je v gozdu kar mrgolelo divjačina. Divji lovci so bili na delu. Kralj se je strašno razjezil in ukazal, naj preiščejo ves gozd. Preiskali so ga, iztaknili divje lovce in jih pripeljali pred kralja. Bilo jih je sedem. Kralj je že mislil na strašno kazen, a ko jih je zagledal, se je moral nasmehnuti. Bili so kakor kupček nesreče. Trepetajoči, v raztrganih sukni, v preluknjanih klobukih. Kralju se je vrnila dobra volja. Zato je dejal:

»Zasluzili ste večala. A biti hočem milostljiv in prizanesiti onim, ki mi vedo povedati kaj čudnega in neverjetnega iz svojega življenja.«

Divji lovci so si oddahnilo in si pomežiknili drug drugemu. Nato se je oglasil prvi:

»Najbolj čudovito in neverjetno v mojem življenju je to, da sem padel šest tisoč čevljev globoko, pa se mi ni niti noht odkrnil. To se je takole zgodilo. Zasladoval sem divjega kozla do sten, pokritih z večnim ledom. A na ledenem polju nisem mogel ne naprej ne nazaj. Ze sem mislil, da bom moral umreti od lakote, žeje in mraza. A tisto noč je zapadel v planinah nov sneg. Povaljal sem se v snegu, sneg se me je oprjel, zakotalil sem se po strmini, ogromna kepa, ki je rasla in rasla, postala plaz in zgrmelala čez strmine v dolino. Meni pa je bilo v sredini mehko kakor v pernici. V dolini, kjer je bilo poletje, se je plaz hitro staljal, skobal sem se iz snega in šel večerjat.«

Kralju so se prikazale v licih jamicke, skoro bi se bil nasmehnil, in je možu odpuštil.

Predejen je stopil drugi in pričel:

»Ko sem bil še majhen deček, sem nekoč zaspal na rovtu. Nena doma me je zbudila silna bolečina. V svojem

hrbtu sem začutil ostre kremplje. Ogromen orel me je bil najbrže zamenjal z jagnjetom. Dvignil se je z menoj visoko v zrak in me odnesel v svoje gnezdo v strmi skalnati steni. Četvero mladičev mi je zevalo naproti. A ko sem začutil pod seboj trdna tla, sem zgrabil starega orla za vrat in si mislil, da ožemam mokro perilo. Bil sem močan za svoja leta. Kmalu sem pahnil ptiča mrtvega v prepad. Sedaj sem sedel v gnezdu med mladiči in tuhtal, kako bi prišel iz stene. Pod mano črn prepad, a na obeh straneh in nad mano siva stena. Pa zagledam drugega orla, ki se bliža gnezdu. To je bila mati mladičev. Nu, sem si mislil, če te je prinesel on gor, te ona ponese dol. Potuhnil sem se, in ko je roparica sedla na rob gnezda, sem jo zajahal. Prestrašena je zaplahlutala s perutmi in se naglo spuščala v nižave, zakaj bil sem precej težak. Kmalu sem ležal na kupu sene na istem rovtu, odkoder me je bil odnesel orel. Moja mati, ki je bila spravila že vso dolino na noge, me je objemala, se smejala in jokala, vse obenem, oče pa me je pohvalil: »Iz tebe bo še kaj!« — in ni se zmotil.«

Divji lovec je poškilil na kralja. Kralj se je nasmehnil in mu odpuštil.

Pred kralja je stopil tretji, ki se mu je že po nosu poznalo, da ga rad pije. Pripovedoval je:

»Jaz sem vedno prežal na kraljico kač, da bi ji vzal zlato, z demanti posuto kronico. Soparnega poletnega dne sem jo vendar že zapazil, ko se je solnčila na skali. Njeno zvižgajoče sikanje mi je šlo do mozga. A vendar sem se splazil v njeno bližino in razgrnil belo ruto. Kraljica kač je tjakaj — kakor sem pričakoval — odložila svojo kronico, ki se je tako svetila, da je kar vid jemalo. Pripognil sem se, pobral kronico, a kača je bila opazila mojo senco in bliskoma šinila za njo. Na skali je ostala njena koža — od jeze je bila namreč skočila iz kože. Jaz pa sem vtaknil zlato kronico v žep.«

»Kje jo imaš?« ga je vprašal kralj.

»Tukajle.« je pokazal pijanček na svoj nos. »A tekem let se je spremenila v baker.« in je zvitvo pomežiknil.

Kralj mu je smeje se odpuštil.

Prišla je vrsta na četrtega. Ta je bil okrogel kakor sod, obraz se mu je svetil od toščice. Oči so gledale iz mastnih gub kakor dve miški iz moke. Kralj se je že naprej smejal, debeluhar pa je pričel:

»Nekoč sem hodil vrhu gorskega grebena. Pa je pribesnel grozen vihar, me zgrabil in v vrtincu odnesel čez gore in doline, gozdove, polja in mesta, čez tuje dežele — nad severno morje. Tam me je popustil in tresčil iz gro-

zanske višine v tako silo — naravnost na morskoga soma, da sem izvrtal v njegov hrbet luknjo in obtičal v ribji tolšči. Na srečo so bili v bližini ribiči, ki so soma ujeli in me rešili iz neprivjetnega položaja. A tolšče si z vsem milom in vsemi ščetkami tega sveta ne morem izmiti z obraza.«

Tudi temu je kralj milostno prizanesel. Sedaj je stopil predejen peti; ta je bil izmed vseh najbolj raztrgan in skozni luknje v klobuku so mu štrčali lasje. Pričel je:

»Nekoč sem srečal medveda, pa sva se šla, kdo je močnejši. A medved me je polagoma potisnil v skalno duplino. Zdel sem v zategi in nisem mogel ne naprej ne nazaj. Medved pa je renčel lomastil nadme, jaz pa brez orožja — zakaj kopito svoje puške sem bil že prej razbil na njegovi trdi butici. V hitrici sem pograbil razbite kose, ki so ležali po tleh, in jih metal v zverino. A medved odpre žrelo in jih pogoltno kos za kosom. Zgrabim svoj klobuk, ga vržem v medveda — nisem si še utegnil obrisati pota, ki mi je curljal po čelu — in že izgine klobuk v žrelo. Slecem sukno, ham — in ni je več. Sledj torbica s svinčenkami — kakor bi grozde jedel, smodnik — kakor bi lizal med. Ostalo mi ni drugega kakor moja čedra in golo življenje. Tudi čedra je izginila v medvedjem žrelo. Nato je medved strašansko zarjul, se zazibal, razširil prednji taci, jaz zatisnem oči — strašen pok! Pogledam in vidim — medved se je razletel na tisoč koscev. Čedra je bila v njegovem trebuhu zanetila smodnik. Oddahnil sem si, pobral sukno, klobuk in si nanovo prižgal čedro. Medvedje tace, na raznju pečene, so mi bila sočna večerja.«

»A luknje v sukni in klobuku so ostale od medvedjih zob, kaj?« se je zasmejal kralj.

Šesti, ki je divjih lovcev le skrival in prodajal divjačino, majhen, suh možiček z zvritimi očmi, je dejal:

»Jaz ne vem nič čudovitih zgodob. V tih kamrici živim in sanjarim, kakor egiptovski Jožef. Danes se mi je sanjalo, da me je mogočen kralj poklical predse, me bogato obdaril s cekini in svojimi obnošenimi oblekami; še par čisto novih škornjev, ki so ga tiščali, mi je dal, in me nastavil za svojega ministra.«

Kralj se je zasmejal: »Za ministra te ne bom nastavil, ker si mi preveč zvit in briljen. A dam ti par čisto novih škornjev, ki so mi pretensni, in še življenje povrhu.«

Ko je sedmi stopil pred kralja, je položil roko na srce in važno dejal: »Gospod kralj, kar so povedali moji tovariši, je gola, čista resnica!«

Kralj je smeje se prizanesel še zadnjemu.

Nato so se vsi poklonili do tal in strašna sodba je bila končana.

Iz otroških ust

V zoološkem vrtu.

»Paznik, ali je ta morska kača huda?«

»O ne, gospod, zelo krotka je. Lahko si jo ovijete okoli prsta.«

Mali navihanec.

»Mamica, kaj je strašnejše: če si zlomim nogo, ali če raztrgam hlačke?«

»Kako moraš tako vprašati, sinko? Seveda je mnogo hujše, če si zlomiš nogo!«

»Nu, potem je dobro. Poprej sem pal in sem si strgal hlačke!«

Gluh je.

»Zakaj se tvoj sosed tako dere?«

»Sam s seboj govori in ker je gluh, mora kričati, da se sliši!«

gla dečka na zemljo, blizu neke krtine, se je pokrovec, ki je tedaj zdrknil iz žepa, zasadil v krtovo deželico.

Očka krt je prav tedaj južinal. Ko je zagledal tik nad seboj oster srebrn srp, se je prestrašil, da mu je kar črviček padel iz rilčka na tla. »Katera ženjica ima srebrn srpič in kaj hoče z njim pri meni,« si je dejal krt in prav lahko zgrabil zanj. Srp se je vdal in že naslednji trenutek je ležal pred krtom, ki ga je bil zelo vesel, saj to ni bil srpič, ampak lep srebrn pokrovec, ki ga je črnih brž zavlekel v drug rov.

Naslednjo nedeljo je obiskal domače stric Tomaž.

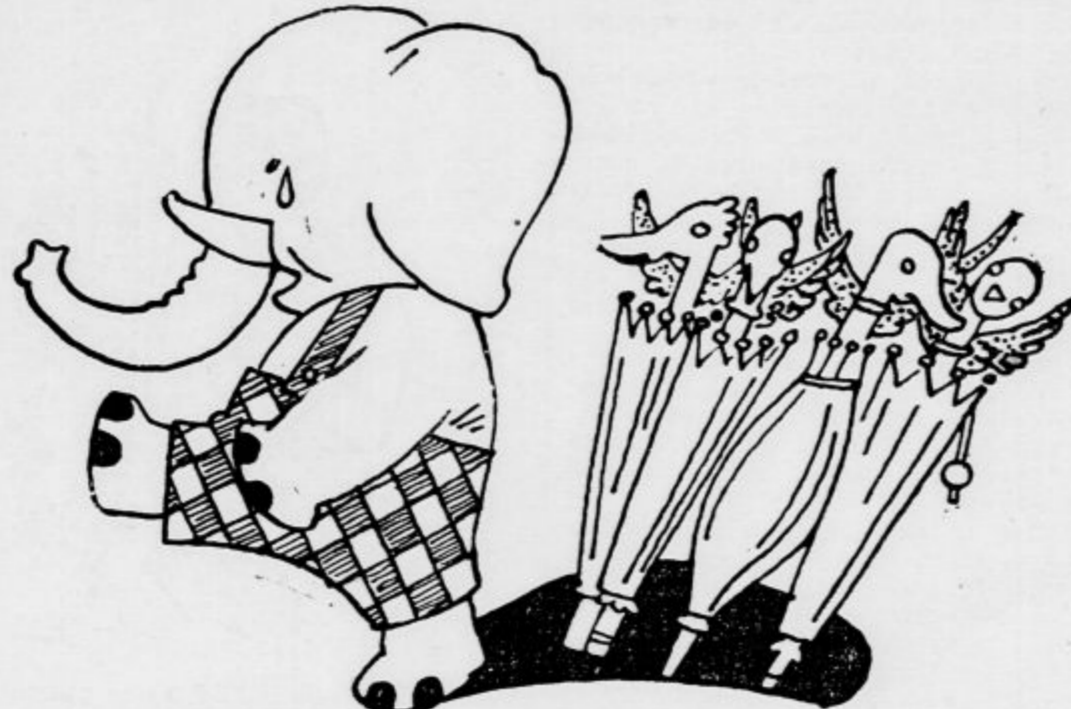
»Tako sem sklenil, da dobi po moji smrti posestvo Jernejček, Tine naj pa ima doma, če bo zdrav,« je dejal stric. Jernejček je bil še otrok, vendar je vedel, da je stričevo posestvo lepo in vredno več kakor njihova domačija.

»Kje imaš pa uro?« je tedaj vprašal stric. Nebrzdani deček je kar za-

Jumbo in čarobni dežnik

Jumbo je bil mlad bel slon, ki je živel ob robu velikega pragozda. Imel je štiri dežnike; belega, višnjevega, rumenega — a njegov najljubši dežnik je bil škrlaten.

Kadar je deževalo, je vzel rumenega, če je sijalo sonce, je vzel belega in kadar je bilo vreme nestalno, je vzel višnjevega. Škrlatnega dežnika pa ni vzel nikoli s seboj, kadar je šel kam na izprehod. Kaj mislite, kaj je delal z njim? Skrbno ga je čuval, kakor da bi bil bog zna kakor dragocen, in ko je šel zvečer v svojo sobo počivat, je vzel škrlatni dežnik s seboj, zjutraj pa ga je spet zaklenil v veliko belo omaro.

Belček, Rumenček in Višnječek so zato postali ljubosumni; vsak večer so prosili slona, naj vzame tudi njih s seboj v svojo sobo, a slon jih ni maral in tudi ni hotel povedati, zakaj jih ne mara ponoči k sebi.

Tako so šli nekega dne vsi trije k prodajalcu dežnikov in so ga vprašali, ali on ve, zakaj je Jumbo škrlatni dežnik najljubši.

»To vam lahko povem,« je odgovoril trgovec. »Vedeti morate, da ima škrlatni dežnik peruti. Kadar se zmračijo, ga Jumbo zajaha in tedaj zletita visoko v zrak in obiščeta vse zvezde. Zato je škrlatni dežnik njegov najljubši dežnik!«

Rumenček, Belček in Višnječek so se zahvalili za pojasnilo in veselo šli domov. Kmalu jih je spet obšla tesnoba, zakaj tudi oni so hoteli leteti z Jumbom do zvezd.

Drugo jutro so srečali vrabčeka, ki je veselo čvkal na drevesu, in so ga vprašali:

»Dobro jutro, gospod vrabček! Prosimo vas, povejte nam, kaj ste storili, da so vam zrasle peruti?«

»Nu, skakal sem in skakal, čvkal in spet čvkal in tako so mi zrasle peruti!« je veselo odgovoril vrabček.

Nesrečna trojica se je zahvalila za dober nasvet in hitela domov. Tu so začeli čvkatati in skakati, dokler niso onemogli, a peruti jim niso zrasle.

Naslednjega dne so šli k prodajalcu balončkov in so ga vprašali: »Prosimo vas, gospod prodajalec balončkov, ali nam lahko poveste, kako so se vaši balončki naučili leteti po zraku?«

»To vam lahko povem. Malce se zaženejo, zaletavajo se drug v drugega in če izpustim nitke, na katerih so privezani, zletijo v zrak, prav med zvezde!« je odgovoril prodajalec balončkov.

Nesrečni dežniki so hitro odšli domov in so se zaletavali drug v drugega in se zaganjali na vse načine; skoraj bi si bili razbili glave, a peruti jim

niso zrasle in tudi v zrak niso zleteli. Joj, kako so bili žalostni!

Ker ni zdravo preveč razmišljati o stvareh, katerih nimamo, ki si jih pa vroče želimo, so pustili skrbi doma in odšli v gozd. Tam so srečali gozdno vilo, ki je imela velike zelene peruti. Tisti mah je Belček na ves glas zavpil: »Peruti ima! Bog zna, kje jih je dobila!«

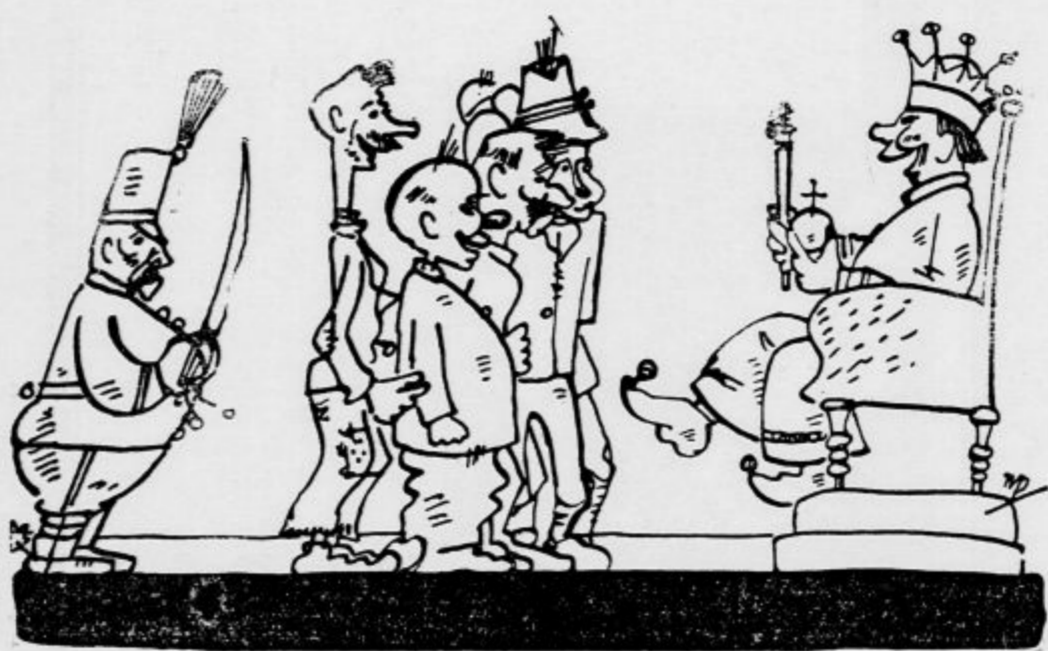
Stopili so k vili in so jo vprašali: »Prosimo te, draga vila, povej nam, kaj naj storimo, da nam zrasto peruti. Radi bi znali leteti in naš gospodar, mladi beli slonček Jumbo bi nas potem mnogo rajši imel, a zdaj mu je škrlatniček najljubši, zakaj samo on ima pe-

ruti in z njim leta ponoči od zvezde do zvezde!«

»Lahko vam pomagam z dobrim svetom,« je dejala gozdna vila. »Počakajte polne lune in kadar bo najbolj sijala, tedaj si zaželite peruti in mislite samo na to!«

Višnječek, Rumenček in Belček so se lepo priklonili in zahvalili. Od tistih dob so čakali vsak večer, kdaj se pokaže polna luna, in so jo napolned res dočakali. Vsi trije so si iskreno želeli, da bi jim zrasle peruti; celo uro so mislili samo na to. In glejte čudež! V hrbitih jih je začsegetalo, raslo je in raslo, in ko so se spogledali, so videli, da imajo vsi peruti. Zagnali so se v zrak in zleteli. Čez nekaj časa so se vrnili domov in v veseljem čakali, kdaj pride Jumbo, da se mu pokažejo. In res, odprla so se vrata in prišel je Jumbo z namenom, da vzame škrlatnička. Kako veliko je bilo njegovo začudenje, ko je videl, da imajo tudi Belček, Rumenček in Višnječek peruti! To mu ni bilo pogodu, zakaj zdaj mu je bil vsak izmed njih najljubši dežnik in vsakega je rabil od tistih dob le za svoje nošne izlete, a če je pripekel sonce in če se je ulil dež, ni imel nobenega dežnika, ki mu ga ne bi bilo žal rabiti.

Od tistih dob hodijo sloni brez dežnikov in solnčnikov po pragozdih.

Gustav Strniša:

Srebrni pokrovec

Jernejček je šel k birmi. Njegov oče je bil imovit zemljak in mu ni bilo treba iskati botra. Povprašal je kar svojega brata, čudaškega strica Tomaža, ki je bil takoj zadovoljen in je fantu rad botroval.

Jernejček je bil birman in se je srečel in vesel vrnil s stricem domov.

»Kako je bilo lepo,« je pripovedoval birmanec sestrici Jelici in bratu Tinčku ter jima pokazal svoje darilo — lepo srebrno uro. Odprl je pokrovec. Na pokrovcu je zasijalo njegovo ime ter letnica birme. Vse to je bil dal dobi stric vrezati v pokrovec, da bi imel fant od njega spomin.

Jernejček je bil sicer zelo priden deček, le preveč razposajen je bil. Prav je, da so otroci živahni, toda tak živah kakor Jernejček pa ni bil nobeden.

Ko je naslednji dan pasel v meji krave, je vzel skrivaj tudi uro s seboj, da jo bo pokazal drugim pastircem. Vsi so na paši ugotovili, da je ura res srebrna, da ima spredaj lep, močen pokrovec in da je tudi med bratci precej vredna.

Otroci pa so na uro kmalu pozabili. Pričeli so s svojimi otroškimi igrami.

Dirjali in noreli so po polju, se preukavali in metal, da so se popolnoma upehali.

Najbolj divji je bil seveda Jernejček, ki je dirjal okoli kakor za stavo. V svoji razbrzdaniosti je zajezdil domačo kravo Sivko, s čimer jo je zelo razžalil. Poštena mlekarica pač ni marala biti sestra lahkomiselnega konjičkarja-dirkača. Take stvari so se zdele Sivki preneumne, saj je imela že s tem dovolj skrbi in posla, da je preskrbovala vso družino z mlekom.

Sivka je razžaljena zbežljala po njivah in blizu neke krtine je vrgla fantiča na tla.

Jernejček je vstal in se jezen ozrl po tovariših, ki so stali na travniku in se smejali. Razžaljen je sedel v grmovje in potegnil iz žepa uro, da bi jo ogledoval. Pri tem si je mislil: »Le smejte se, jaz pa imam srebrno uro, a vi je nimate.«

Tedajci pa je opazil, da se je odlomil pokrovec. Uro je imel, saj je bila z verižico pritrjena, a pokrovca ni bilo, ker se je bil izgubil med rujanjem. Pričel je iskati pokrovec, a zaman. Prhiteli so tudi tovariši in pomagali iskati, a pokrovca ni bilo nikjer.

Ko so pastirci ogledovali uro, so jo bili preslabo zaprli. Med rujanjem je nekdo sunil Jernejčka haš v uro, pa se je pokrovec odlomil. Ko je Sivka vr-

Kmetijski vestnik

Potrebe in želje slovenskih hmeljarjev

Podrobnosti z občnega zbora Hmeljarskega društva v Zalcu — Razlogi proti obveznemu signiranju — Za omejitve hmeljskih nasadov — Hmeljarji ne nasprotujejo uvozu inozemskega piva

Kratko poročilo o rednem glavnem občnem zboru Hmeljarskega društva za Slovenijo, ki se je vršil 26. maja v Zalcu, je prinesel že »Ponedeljek«. Občni zbor je otvoril predsednik gosp. Roblek, nakar je poslovodja gosp. Petriček prečital poročilo o delovanju društva v minulim letu, ki je bilo že objavljeno po časopisih in ki se je vzel z odobravanjem na znanje. Ko je podal poslovodja blagajniško poročilo, je javil gosp. dr. Sribar, da je z gosp. Vodenikom pregledal vse račune ter našel vse v lepem redu. Zaradi tega je predlagal, naj se ojemu odhodu podeli odveza, kar se je soglasno zgodilo.

Novi odbor

Po listkih so bili v glavni odbor izvoljeni naslednji gg.: Antloga Andrej, Gotovljevi, Bošnjak Matija, Parizlje; Cank Lenart, Skofja vas; inž. Dolinar Janko, Celje; Hočevar Ivan, Gomilsko; inž. Jeschoung, Arja vas; Kladni Josip, Vranks; Kucek Edvard, Zalec; Lorber Rudolf, Zalec; Marinc Jeronim, Braslovče; Medič Josip, Šostanj; Mešič Anton, Polzela; Petriček Anton, Zalec; Plavčak Ludovik, Sv. Jurij ob Taboru; Roblek Franc, Zalec; Stopar Vinko, Velenje; župnik Vetrnik Anton, Zalec; in baron Warsberg, Smartno ob Paki. Volitev pregledovalcev računov se je vršila ustenim putem. Izvoljena sta bila gg. Blatnik Simon, Velenje in Naraks Ivan, Zg. Ložnica. Ustmena volitev udov razsodišč je dala naslednji rezultat: gg. Jurhar Franc, Vrblje; Mihelič Alojzij, Breg pri Celju; Ocvirk Matevž, Sv. Jurij ob Taboru; Steblovnik Martin, Smartno ob Paki in dr. Sribar, Drešinja vas. Za namestnika sta izvoljena gg.: župnik Gorišek Ivan in dr. Mikuš, Vojnik.

Članarina

Soglasno se je sklenilo, da ostane članarina ista kakor za leto 1929, in sicer: za nehmeljarje 50 Din; za hmeljarje do 2000 rastlin 10 Din; za hmeljarje do 5000 rastlin 15 Din; za hmeljarje do 10.000 rastlin 40 Din; za hmeljarje čez 10.000 rastlin 100 Din. Delež podružnicam se določa na 25 %. Zbor je določil, da se mora članarina plačevati vsako leto vsaj do 1. januarja in da se mora redni glavni občni zbor vršiti vsaj do 25. marca. Društvene razprave se naj objavljajo v naslednjih časopisih: »Jutro«, »Slovenec«, »Slovenski gospodar« in »Nova Dobnec«.

Razlogi proti obveznemu signiranju hmelja

Podružnica Hmeljarskega društva v Braslovčah je stavila občnemu zboru naslednja dva predloga: 1.) Ministrstvo za trgovino in industrijo se naj naprosi, naj se hmeljski kupčiji ne delajo nikakršne ovire, nego naj se z vsemi sredstvi pospešuje, kar bi bilo v korist hmeljarstva. Sprejeto soglasno. 2.) Želi se obvezno signiranje hmelja.

Razprava o tem predlogu je povzročila živahno debato. Predsednik g. Roblek je o tem predmetu vprašal poročal naslednje: Obvezno signiranje pride do veljave vedno le v lastni državi, ker le tu more šteti boljše in slviteljske znamke pred zameno z manj vrednimi. Po izvozu hmelja izgine za njega obveznost signature, ker se nahaja potem hmelj izven veljavnosti naših zakonov in je vsakomur prosto dano, da signaturo odpravi, če mu ne ugaia ali če hoče ta hmelj pod kakim drugim imenom naprej prodati. Tega mu tudi obvezno signiranje hmelja v inozemstvu ne bo nikdar moglo preprečevati. Ker se kot argument za uvedbo obveznega signiranja navajata obstoj takega signiranja v Češkoslovaški in nameravana uvedba v Nemčiji, si oglejmo natančneje razmere tam in pri nas. Češkoslovaška pridelava 150 do 200.000 stovov hmelja po 50 kg, potrebuje jih pa 50 do 60.000. Nemčija pridelava 200 do 250.000 stovov po 50 kg, potrebuje pa 300 do 340.000. Češkoslovaška potrebuje za svoje pivovarne le eno tretjino svojega pridelka, Nemčija pa niti ne more kriti niti svoje lastne potrebe. A pri nas? Slovenija je pridelala lani 55.000, Vojvodina pa pri slabih letinih 70.000, skupaj torej 125.000 stovov po 50 kg. Uporaba v Jugoslaviji znaša pa le 100 do 120 stovov, torej manj kakor 1 % vsega pridelka. Za to manjkost — 50 do 600 metriskih stovov hmelja — o kateri naši pivovarji itak ne dvomijo in imajo popolno sigurnost, da je pristna jugoslovenska, naj se vsa naša produkcija, torej 125 do 180.000 stovov (približno toliko bal) obvezno signira? Danes stane signiranje ene bale prilično 10 Din, ker naša hmeljarna, kjer se sedaj izvršuje fakultativno signiranje, to opravlja zgolj proti povračilu lastnih stroškov. Če se bo po osnovele posebna oznamovalnica z lastnimi skladišči in lastnim obojem, bo slabo oznamovanje vsaj tri do štirikrat več. Za 150.000 bal torej 4,5 do 6 milijonov Din. Te stroške pa bo prenašal hmeljar, ker velika večina kupcev signiranja ne želi. Po izvozu ga bo odpravila, zbrisala, hmelj prebasala, stroške za vse to pa prevajala na prodajalca, kateremu bo te stroške že pri ceni odtrgala. Vse kaj drugega kakor pri nas, pomeni obvezno signiranje hmelja v Češkoslovaški in v Nemčiji. Češka pivovarniška industrija zahteva in uporablja skoro izključno domači hmelj. Da dobiva sigurno le češkega in nobenega drugega, zato mu jamči obvezno signiranje. Isto je v Nemčiji, kjer pivovarne predvsem zahtevajo domači nemški hmelj. Vse jugoslovenske pivovarne pa potrebujejo skupaj približno le eno stotinko one množine hmelja, ki jo potrebuje Nemčija. In še za to manjkost (500 do 600 metriskih stovov) uporabljajo nad polovico tujega hmelja. Nemčija izdeluje letno nad 80.000.000 hl piva, Češkoslovaška 10 do 11.000.000 hl, Jugoslavija pa le 600.000 hl. Nemčija porablja ves svoj

pridelek doma in ji ga primanjkuje še skoro 100.000 stovov. Češkoslovaška uporablja 33 % svojega pridelka, ki je pa prvovrsten, svetlovno znan in na najboljšem glasu. Jugoslovaška uporablja le tri četrtine odstotka svojega pridelka, 99 in ena četrtina odstotka mora čez državno mejo. Nemški zakonski načrt o signiranju hmelja zahteva obveznost le za doma uporabljeni hmelj. Za oni nemški hmelj pa, ki se iz Nemčije izvozi, obveznega signiranja hmelja ne zahteva. V Nemčiji se pač tudi zavedajo, da je obvezno signiranje za izvozni hmelj brez pomena, ker se nahaja hmelj potem izven območja nemških zakonov. Za primer, da obstajajo kje meddržavne pogodbe za medsebojno zaščito trgovinskih znamk, dajejo te pogodbe le možnost, ne pa obveznost zaščite. Če bi obstajala n. pr. takšna pogodba med našo in nemško državo in bi se po uvedbi obveznega signiranja pri nas prodajal v Nemčiji, recimo pod znakom »Južno Stajersko — Savinjska dolina« drugi hmelj, n. pr. poljski, bodo nemška oblastva to prevaro sodila le na podlagi ovadbe, ne pa zasledovala uradnim putem, kakor to storijo pri prestopkih njihovih lastnih zakonov. To je pa velika razlika. Od tisočev takšnih prestopkov bo prišel na dan malokateri, in to le slučajno. Obvezno signiranje nam ne more koristiti, pač pa bi obremenjevalo hmeljsko trgovino in prineslo producentom škodo. Mnogoletno in pozorno zasledovanje tega vprašanja me je utrdilo v prepričanju, da interesi našega hmeljarstva, savinjskega, sploh slovenskega in vsega jugoslovenskega zahtevajo odklonitev obveznega signiranja.

Do glasovanja o tem vprašanju ni prišlo. Sklenilo se je, vsa zadevo izročiti glavnemu odboru v temeljit pretes. Dalje je podružnica Braslovče še predlagala:

3.) Jugoslovenski konzulat je naj naprosijo, da delajo reklamo za naš hmelj v inozemstvu. Predlog je bil sprejet soglasno.

4.) Če je mogoče, se naj letos priredi hmeljska razstava. Soglasno se je sklenilo, da se bo hmeljska razstava priredila prihodnje leto ob priliki petdesetletnice ustanovitve Hmeljarskega društva. 5.) Tržna poročila se naj letos razpošiljajo tako, kakor lani. Sprejeto.

Podružnica Celje okolica je vpslala več nasvetov, ki so pa bili vsi izročeni glavnemu odboru v nadaljnje razmotrivanje z naročilom, da o njih poroča na prihodnjem glavnem občnem zboru.

Resolucije

Ker je bil dnevi red izrpan, je gosp. predsednik prečital in predlagal več resolucij, ki so bile soglasno sprejete in se glasio:

Ker se nahaja naše hmeljarstvo v veliki krizi in ker so izgledi za njegovo bodočnost zelo mračni, skoroda obupni, smatra glavni občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo kot primerno in potrebno izjaviti:

- 1.) Neobhodno potrebna je omejitev hmeljskih nasadov. Izginejo naj vsi stari, pesajoči nasadi in vsi oni, ki dajejo blago, ki v bodočnosti ne bo našlo kupce. Ministrstvo za kmetijstvo naj potem svojih organov pouči kmetovalce vse države o dejanskem položaju svetovnega hmeljarstva in naj nujno priporočita opustitev vseh nasadov, ki dajejo slabo blago. 2.) Potrebno je strokovno se izvršujoče pobijanje hmeljskih škodljivcev. Zato je potrebno stalno nadzorovanje hmeljskih nasadov po strokovnjaku, katerega naj bi postavila in vzdrževala oblastna uprava in država. Naloga tega strokovnjaka bi bila, da ugotovi in priporoča sredstva ter način obrambe zoper hmeljske škodljivce in bolezni. 3.) V interesu produkcije je, da se hmeljska trgovina čim bolj olajša, da se gre domači in tudi tuji trgovini na roko in tako ne odbija, nego privabi čim več tujih kupcev. 4.) Odpravi se naj uverenje pri izvozu hmelja, ker ovira izvoz, oškoduje produkcijo, koristi pa edinele bankam. 5.) Ker naša pivovarniška industrija v nasprotju s češko in nemško, ki podpirata svojo narodno hmeljarstvo, domači hmelj po večini prezira, ne nasprotujejo hmeljarji stremljenju čeških in nemških pivovarjev po olajšanju uvoza piva v našo državo, in sicer pod pogojem, da dovolijo te države našemu hmelju primerne ugodnosti pri uvozu. 6.) Ministrstvo za trgovino in industrijo se naprosijo, da čim prej izda zakon, ki bo preprečeval predprodajo kmetijskih pridelkov, zlasti hmelja. Nato je predsednik zaključil občni zbor. Konstituiranje ožjega odbora bo danes 2. t. m. ob pol 9. dopoldne v Zalcu.

Gostilna pri Tratniku
Sv. Petra cesta 25
in podružnica pri Pauškovi
Kette Murnova (prej Martinova) cesta
tožilo prvovrstna dalmatinska vina. Večkrat tedensko sveže morske ribe. — Za obilen obisk se priporoča A. SUNARA 7655

Peči sistema „Luc“
vseh velikosti izdeluje tvrdka Srebotnjak & Golob, Ljubljana, Puharjeva ulica št. 3. Prevzema tudi v popravilo in prezidavo vsakovrstne gori navedene peči in jih izvršuje strokovnjaško in po najnižjih cenah brez konkurence. 128-a

Sport

Gradjanski : Primorje

Danes ob 17. na igrišču Primorja ob Dunajski cesti; predtekma ob 15.30

Z nestrpnostjo pričakovani dan je končno nastopil. Danes prične huda borba za udeležbo v naši največji sportni konkurenci. Moštva, ki bodo zmagala danes in prihodnjo nedeljo, ali ki bodo iz teh predtekmovalnih rešila vsaj boljše diferenco golov, bodo imela priložnost, da v nadaljnjih tekmovalnih po točkah konkurirajo za najvišjo odliko, ki jo more doseči kak klub.

Za naslov državnega prvaka.

Današnji dan ne bo prinesel še povsem jasne situacije, ker se bodo izločile tekme, kakor rečeno, nadaljevali in zaključili prihodnjo nedeljo. Vendar bo že danes podana kolikor toliko sigurna baza za nadaljnje prognoze, saj bodo moštva, ki utegnajo zmagati z znatno diferenco, do gotove meje že izven opasnosti, da bi bila izključena iz nadaljnjih tekmovalj. Baš ta moment.

moment nevarnosti izpada
iz nadaljnega tekmovalja povzročila na vseh straneh nekoliko nervoznosti. Isti moment bo tudi diktiral način igranja, vsi v tistih primerih, ko bodo trčili skupaj kolikor toliko enakovredni nasprotniki. Razumljivo je, da bodo te

tekme nad vse napete.

razburilje in polne kočljivih momentov. Tudi ne bo nikako čudo, če bo iz prvakov navedenih razlogov bolj ali manj trpela lepota iger samih, saj bo šlo moštvo v prvi vrsti za rezultat in za obstanek v konkurenci za državno prvenstvo

Poudarili smo že večkrat, da ima naš prvak precejšnje smolo,

ker mora izločena tekmovalja odigrati z rutiniranim, v neštetihi domačih in mednarodnih borbah preizkušenim nasprotnikom. Gradjanski je od nekdanjega primarka, njegovo moštvo ne briljira z blestečimi igri, polno fines in duhovitih domislekov; prva in prava vrhina tega moštva je njegova borbenost, opirajoča se na slavno tradicijo z bogatimi uspehi na domačih in tujih tleh. Sistem njegove igre je v perfektnem skladu s smotrenostjo. Zadnji trijumf je ta sistem doživel minul nedeljo s pomembno zmago purgerjev nad domačim rivalom H škomo, ki je moral kljub svoji naravnosti sijajni igri kloniti in utaktni poraz 1 : 4.

Stebri Gradjanskega

so predvsem Mihelič-Kranjac, popularni internacionalca, po poreklu Šiskar; o njem pač ni treba zglubiti besed; trenutno se nahaja v najboljši formi in je svoje moštvo zanesljiva opora; potem Peršič-Lalec, pač eden izmed najpopularnejših in najpospešnejših zagrebških igrajev; za Gradjanskega igra že vsa povojna leta, in marsikateri uspeh naše državne reprezentance je vezan na njegovo ime, nevarnost je po svoji prevladni in premissijski taktiki; pa Remec in Cindrič, večkratna internacionalca, in dalje Babič, Gmajnički, Pikič, vsi samo preizkušeni borci, ki bodo sigurno storiili vse, da izidejo iz te borbe zmagovalci, pripravljeno za zanosen polet naproti državnemu prvenstvu.

Primorje nastopi kompletno.

v postavi, ki si je skoro z lahkoto priborila podsavezno prvenstvo. V borbah za podsavezno prvenstvo je moštvo Primorja pokazalo primerno in stanovito formo in je prispelo na cilj, ne da bi izgubilo niti eno tekmo. V anašnji borbi n gre brez šans. Toda zavedati se mora ne le, da gre v borbo kot reprezentant slovenskega sporta in da torej znači njegov uspeh, uspeh slovenskega sporta in narobe, temveč si mora biti tudi v svesti, da je zmaga mogoča le, če v boju vse svoje sile, vse svoje znanje in vso svojo srčnost. Bilo srečno!

Darilo LNP prvaku

Pred glavno tekmo bo zastopnik LNP izročil moštvo, ki si je letos priborilo podsavezno prvenstvo, lično darilo. S tem se obnavlja običaj, da prejme prvak v spomin na svoj uspeh od strani LNP-a skromno nagrado, ki naj po možnosti še stopnjuje prizadevanja za doseg tega sportnega cilja.

Še dve besedi za publiko

Naša publika se je tekom letošnjih prvenstvenih tekmovalj vedla prav dostojno in primerno. S tem je dokazala, da so prilike pri nas v tem pogledu zadovoljive. Če se nismo dali zapeljati, ko smo bili sami med seboj, je s sigurnostjo pričakovati, da bomo znali, kaj je naša dolžnost, ko imamo v gostech moštvo, ki smo ga ob vsaki priliki radi pzdrevili v naši sredi.

Sodnik G. Rosenfeld

je dober zagrebški sodnik. Ni nezmožljiv — pa to je razumljivo. Toda o njem gre glas, da je korekten in objektiv, zato sta se tudi kluba domenila, naj bi on sodilo tekmo. Upajmo, da bo svojo nalogo rešil v obojestransko zadovoljstvo.

Dosedanja tekmovalja za državno prvenstvo

Doslej je Jugoslovenski nogometni savez izvedel petkrat tekmovalja za državno prvenstvo. Pričela so se leta 1924. Prvi začetki so bili dokaj nerodni, predvsem pa nepraktični, in skoro bi se dalo reči o njih, da so bili za nekatera moštva krivični. Tekmovalo se je po enostavnem cup-sistemu, torej po sistemu, ki je za tako reč na moč nepriljuden. Kajti pomisliti je treba, da mora biti moštvo, ki konkurira, v odličnem trenutku v najboljši formi, sicer riskira poraz in s tem izpad iz nadaljnega tekmovalja. Lahko pa se tudi najboljšemu moštvo pripeti, da je v danem trenutku indisponirano, pa ga šibkejši nasprotnik premaga. To bi bil en moment inkonvencije, drugi pa obstoji v tem, da je pri tem sistemu vedno eno moštvo močno favorizirano s tem, da igra na lastnem igrišču, dočim je dru-

go moštvo prav toliko handicapirano. Ta sistem se je izvajal v letih 1924, 1925 in 1926.

Kljub temu lahko trdimo, da so bili rezultati tekmovalj v teh treh letih precej realni, ker sta si osvojila prvenstva moštva Gradjanskega in Jugoslovaške, ki sta bili takrat v resnici naši najboljši moštvi. Prvo leto je bil prvak Gradjanski, v naslednjih dveh letih pa si je osvojila ta naslov zaporedoma beograjska Jugoslovaška.

Leta 1927 se je uvedla v tekmovalja za državno prvenstvo novotarija, ki je obstojala v tem, da so se vpoštev prihajajoči klubi klasificirali v dve grupi: prvo so tvorili prvaki zagrebškega, beograjskega in splitskega podsaveza, dočim so prišli v drugo grupo prvaki vseh ostalih podsavezov in drugoplasirana kluba Zagreba in Beograda. Tekmovalje se je izvedlo na ta način, da so klubi iz druge grupe odigrali v parih kvalifikacijske tekme po enostavnem cup-sistemu in je trojica zmagovalcev igrala naprej s trojico iz prve grupe v kolu po točkah, ki se je igralo samo v eni rundi. Tudi ta sistem ni bil najsrečnejši, ker je med drugim deklariral nekatero podsavezo, vendar je pomenjal korak naprej. Po tem sistemu si je osvojil prvenstvo splitski Hajduk.

Naslednje leto 1928 je spet prineslo majhno spremembo, ki je obstojala v tem, da se je v kvalifikacijske tekme uvedel po vzoru srednjeevropskega cupa dvojni cupsistem. Tudi v tem je bilo malo napredka, toda od idealne rešitve problema smo bili še vedno precej oddaljeni. V tem letu si je priboril državno prvenstvo Gradjanski iz Zagreba.

Lanska glavna skupščina Jugoslovenskega nogometnega saveza je spet spremenila način tekmovalja za državno prvenstvo, ki bo veljal za letošnja tekmovalja. Po najmočnejšem načinu je predvsem odpravljena klasifikacija klubov v razne drupe in je s tem vzpostavljena enakopravnost. Edini privilej sta si ohranila še Zagreb in Beograd s tem, da sta pripuščena v tekmovalja za državno prvenstvo poleg vseh podsaveznih prvakov (po številu osem) tudi njihova drugoplasirana kluba (torej Gradjanski in Jugoslovaški). V ostalem pa je vsa desetorica v poštev prihajajočih klubov postavljena na isti nivo. Tekmovalo se bo tako, da bo najprej pet parov odigralo po dve tekmi po dvojnem cup-sistemu, nakar bodo zmagovalci iz teh predtekmovalj igrali med seboj po sistemu na točke v dveh sezilih. Prva bo sledila neposredno izločilni tekmovalje, dočim se bo druga odigrala v jeseni. Tako se bo dala doseči možnost, da odigra vsako moštvo po eno tekmo doma, drugo pa na tujem igrišču.

Ta sistem tekmovalja je že mnogo popolnejši od prejšnjih. Preostaja le še korak naprej, ki bo obstojal v tem, da se bodo izločila podsavezna prvenstvena tekmovalja z uvedbo nacionalnega ali državnega prvaka razreda. To pa je še mizika bodočnosti. Realizirati bi se dal ta načrt samo ob poveljih finančnih uspehih tekmovalj za državno prvenstvo, ki doslej ni dalo pozitivnih rezultatov. Toda temu vprašanju je že zadnja glavna skupščina JNS posvetila svojo pozornost in ga je morda vsaj deloma rešila s tem, da je odredila, da potujejo v letošnjem prvenstvenem tekmovalju moštva na svoje stroške. Tako bodo odpadli precejšnji stroški za razne dijete itd., ki so konsumirali znaten del dohodkov iz tekmovalj.

Razlogi finančne narave so bili tudi merodajni pri določitvi parov, ki bodo v teh dveh nedeljah absolvirali kvalifikacijska tekmovalja. Tako je že glavna skupščina v naprej odredila, da igrajo med seboj v teh tekmovaljih najbližji sosedje, samo da se stroški za potovanja reducirajo na minimum.

Doslej so si torej priborili državno prvenstvo: Leta 1924 Gradjanski — Zagreb. Leta 1925 Jugoslovaški — Beograd. Leta 1926 Jugoslovaški — Beograd. Leta 1927 Hajduk — Split. Leta 1928 Gradjanski — Zagreb.

Kdo bo letos prvak? Na to vprašanje bomo mogli odgovoriti šele v jeseni!

Sportni drobci

Protokotlar nad jubilejno prireditvijo ISSK Maribora ob priliki desetletnice klubovega obstoja, ki se bo vršila dne 28., 29. in 30. junija je prevzela mestna občina mariborska. Jubilar pripravila velike nogometne in hazena turnirje, nadalje tenis turnir, lahkootletski miting in plavalne tekme.

Na Telovo je igral SK Sava iz Sevnice v Laškem proti SK Lasko, pri katerem je gostovalo 8 Celjanov. Tekma je z 2 : 2 ostala neodločena. Revanžna tekma se bo vršila v Sevnici. — Isti dan se je vršila na Jesenicah tekma med rezervo ljubljanskega Hermesa in SK Bratstvo z Jesenic. Končala je z visoko zmago Hermežanov v razmerju 4 : 1 (4 : 0). Hermes je pokazal leno igro. Posebno sta se odlikovala Klančnik in Bine. Pri domačinih manjka skupne

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 1. junija 1929. Višina barometra 308.8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž. v %	Smer vetra in brzina v m in sek.	Padavine	
						Vrsta	v mm do 7. ure
Opazovanja							
Ljubljana		760.9	15	80	E 2	5	
Maribor		759.5	17	80	E 1	1	
Zagreb		760.4	17	80	NW 2	1	
Beograd	8.	760.2	15	70	W 2	1	dež 9.1
Sarajevo							
Dubrovnik							
Skoplje	7.	760.1	18	40	NW 6	4	
Split		758.5	21	35	NE 4	1	

Solnce vzhaja ob 4.17, zahaja ob 19.39, luna vzhaja ob 1.22, zahaja ob 12.14. Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 24 C, najnižja 12 C.

Zračni tlak je v zadnji dobi nad Evropo precej enakomerno razporejen, a na splošno srednje visok, kar je vedno dober pogoj za manjše krajevne nevihte. Večja tvorba je le maksimum zračnega tlaka nad Severnim morjem in zapadno od Skandinavije, kar povzroča, da doteka hladnejši severni zrak

igre. Med jesenskimi igračji je bil zelo porzrtvovalec srednji krilec Smolej. Tekma se je vršila v močnem dežju ter je bila zaradi tega tudi slabo obiskana.

Prejšnjo nedeljo se je končalo tekmovalje za prvenstvo češkoslovske nogometne lige. Prvak je postala Slavija. Lanski prvak Viktorija Žižkov je zasedla drugo mesto. Zelo slabo je odrezala Sparta, ki si je priborila 8 točk manj kot Slavija. Končno stanje je naslednje:

Slavija	12	10	1	1	47	15	21
Viktorija Žižkov	12	8	2	2	37	17	18
Sparta	12	5	3	4	32	21	13
Bohemians	12	6	0	6	33	31	12
Kladno	12	4	2	6	18	33	10
Cechie-Karlin	12	2	3	7	11	29	7
Liben	12	1	1	10	13	30	3

Pri teniškem turnirju v Wimbledonu je damam prepovedano igrati z nagimi nogami. O tem sklepu se je v nekaterih angleških listih razvila živahna polemika, pri kateri je večina piscev bila mnenja, da bi bilo brez dvoma decentnejše, ako bi igračice nastopile z nogavicami. Kdo je prav za prav uvedel modo nagih nog za teniske igračice? Baje je bila to mlada Južnoafrikanca miss Tapscott, ki se je prvič upala nastopiti na teniškem igrišču brez nogavic. Kmalu je našla mnogo posnemovalk. Večina igračic izjavlja, da je mnogo lažje igrati brez nogavic in da se lažje gibljejo. Nogavice same na sebi niso ravno tako velika ovira, pač pa to, ker morajo nogavice biti pritrjene in napete s trakovi, kar zelo ovira svobodno gibanje.

Na pariškem turnirju je predvčerajšnjim Lacoste zmagal nad Kehrlingom 8 : 6, 6 : 1, 6 : 0, 6 : 3. Cochet je premagal Brugnona 7 : 5, 3 : 6, 9 : 7, 6 : 4. Američan Tilden pa Italijana Morpurga v hudem boju 9 : 11, 3 : 6, 6 : 1, 6 : 2, 8 : 6. V damskem singlu je Willsova premagala Francozinjo Lafauriejevo 6 : 4, 6 : 1.

Propozicije mitinga za prvenstvo države za dame v letu 1929

Jugoslovenski Lhkootletski savez priredi v Ljubljani dne 16. junija (event. 15. in 16. junija) 1929. v Ljubljani tekmovalje za prvenstvo države za dame z naslednjim programom in vrstnim redom:

Predteki 60 m. met krogle 4 kg. finale 60 m. skok v daljavo z zalemom, predteki 100 m. met diska 1 kg, tek 800 m. finale 100 m, skok v višino z zalemom, tek preko zaprek 80 m, met koplja 600 gr., štafeta 4X100 m.

2. Tekmovalje se vršijo v Ljubljani in sicer na igrišču Ilirije ali ASK Primorja. Igrišče kakor tudi čas tekmovalja bo pravčasno objavljen v »Jutru«.

3. Zmagovalka v poedini disciplini dobi naslov »Prvakinja Jugoslavije za leto 1929«; najboljši tri tekmovalke v poedini disciplini kakor tudi štafete dobio nagrade.

4. Prijave je poslali najkasneje do 8. junija na naslov A. Kon. Zagreb, Gunduličeva ul. 11/II. s priloženo prijavnico Din 15.— za osebo in točko ter Din 60.— za štafeta moštva iz Ljubljane, za moštva iz drugih krajev pa Din 30.—

5. Tekmovalje se vršijo po pravilih JLASa zaradi česar se klubi opozarjajo na omejitve v § 14 tehniškega poslovnega pravilnika JLASa.

Tekma Gradjanski : ASK Primorje. Opozarja se vse dijaštvo, da dobi pri blagajni na igrišču dijaške vstopnice le proti dijaški izkaznici. **SK Jadran.** Danes dopoldne ob 9.30 trening na lastnem igrišču. Naslednji igralci so brezpogojno pozvani, da se udeležijo: Logar, Zor, Oven, Kosmač, Rožič, Plevel, Sever, Benedetič, Macarol, Gaberšek Sandi, Koclan, Antosilevič. — Igralci, ki imajo opremo doma, naj jo prineseo seboj. Točnost! — Načelnik.

ASK Primorje (lahkootletska sekcija). V ponedeljek 3. t. m. obvezni sestanek vsega članstva lahkootletske sekcije točno ob 18.30 v tajništva, Masarykova c. 1. Prisotnost sekcijskega odbora obvezna. — Načelnik.

ASK Primorje (hazena). V ponedeljek 3. t. m. ob 18. redni trening za vse hazenašice na našem igrišču. Službovalni odbornik g. S. Sancin. **SK »Reka«.** (Nogometna sekcija). Danes ob 10. dopoldne na igrišču SK Ilirije prvenstvena tekma rezerve s SK Svobodo rez. Postava občalna. Popoldne ob 15. I. moštvo prvenstvena tekma s SK Svobodo I. na igrišču ASK Primorja. Garderoba je v gostilni Kačič na Dunajski cesti. Igrači naj se javijo ob 14.30. Postava občalna. Reditelji naj se javijo pol ure pred tekmo na igrišču službovalnemu odborniku LNP. — Načelnik.

Dospete najnovejše francoske papirnate tapete
Zastopstvo M. TIČAR, Ljubljana

Ange-Lija Bacher
Franjo Edvard Krieger
 zaročena 98 a
 Maribor-Ruše, dne 30. maja 1929.

Koža v „mlečnem stanju“

Laboratorij INNOXA dela pod zdravniškim nadzorstvom. Po dolgotrajnih raziskavanjih so bili naposled kronani napori tega laboratorija s tem, da je bilo iznajdeno MLEKO INNOXA. Če boste vprašali zdravnika za nasvet, vam bo rekel:

1. Mleko INNOXA čuva kožo izvanredno.
 2. ono jo osvobodi vseh nečistoč radi svojih specielnih sestavin.

3. ono jo hrani racionalno;
 4. ono jo napravi gladko, enolično in zdravo;

5. ono je prikladno za vsako kožo.

Uporablano za nego obraza zjutraj in zvečer vam bo mleko INNOXA ohranilo vso mladeniško svežost vašega teinta, da se ne boste postarali.

Krema INNOXA izpopolnjuje blagotvorni učinek mleka INNOXA.

MLEKO INNOXA

v vseh parfumerijah, drogerijah in apotekah.
 Laboratoire Innox, 60 Rue de Prony, Paris.

Generalno zastopstvo:
HENRY H. NEUMANN,
 ZAGREB, Boškovičeva 42.

Lepota nog.

Nogavice iz gume dajejo nogi vitko in orlastno obliko. Danasnja moda zahteva lepo in graciozno obliko noge, a to se doseže samo z nošenjem gumnatih nogavic. Noga se ne utruja, a obenem so pokrite vse napake, kakor tudi krčne žile (Kramplader). Nogavice iz iste ameriške gume brez siva, tečice, popolnoma trozorne, daje lepo vitko nogo do kolena od št. 2 do 7. Par 150 Din. — Iste nogavice brez siva v barvi kože (Fleischfarbe) par 180 Din. — Za glenje par 95 Din. Pletene gum. nogavice iz najfinjšega trikota za krčne žile do kolena — do št. 10 stane par Din 290. — Nogavice čez koleno in stegno samo po meri od 200 Din. naprej.

Povoj iz najtanjšje gume daje nogam lepo in estetsko drž. Ne morejo se opaziti niti najodličnejših flor nogavic. 1 par do kolena 95 Din. 1 par čez koleno 150 Din. Lea hlačice (Monashose) istoobliki ideal vsake gume. Lez su elegantne, lahke, iz najfinjšega batista, prevlečene z najtanjšjo gumo. Dobro prileže, varujejo perle in posteljino. Po zdraviliških priporočilih. — Izvarelna higijena. — Stanejo 120 Din. Ravno držanje telesa se doseže z nositvijo šiša (Gartelhalter). Postopno se normalno držanje in pravilno delovanje pline. V 14 dneh se pripognejo in gibnost hrlet popolnoma poravnava. 32 Din.

«CENTIFOLIA» kozmetični zavod — Zagreb, Jurističeva ulica 8. — Zahtevajte brezplačne ilustrativne prospekte

FOTO-AMATERJI!

Mnogo važneje od visoke občutljivosti je ortokromatičnost radi točne reprodukcije tonov zato so

Plošče in filmi dosedaj nedosegljivi

Dober uspeh

pri vkuhanju dosežete samo tedaj, če

vkuhavate v Weck-ovih

pripravah za vkuhanje. Priporočamo posebno naše aparate za pridobivanje brezalkoholnih sokov. Glavna zaloga Weck za celo državo pri tvrdki Fructus, Ljubljana Krekov trg 10 Na velesjemu paviljon H koja 456/58

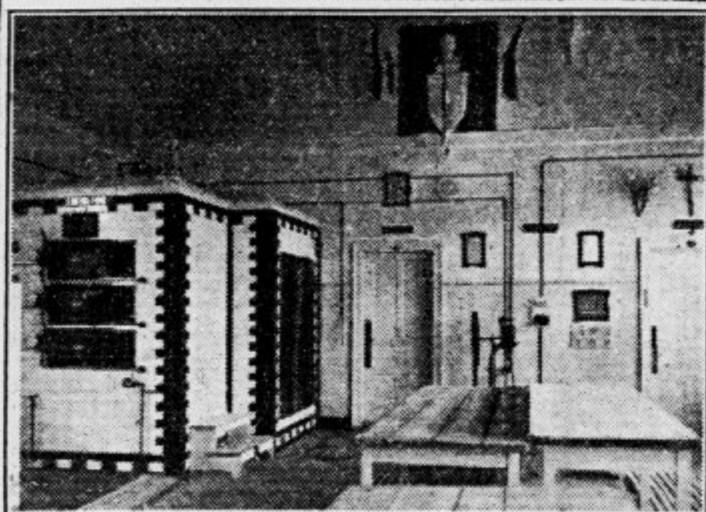
Mi iščemo: seriozne, večje zastopnike.

Mi dajemo: 7631 visoko provizijo.

Mi dajemo prednost: gospodom z lastnim autom.

Ponudbe pod V soka provizija P-1524 na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska 28.

REALITETNA PISARNA 7656
„Posredovalec“
 družba z o. z. v Ljubljani, se je s Sv. Petra cesta št. 18
preselila
v Dalmatinovo ul. 11
 (nasproti Delniške tiskarne)

TEODOR NOVOTNY

prva ljubljanska parna izde ovalnica slaščic, medic, keksov itd.

LJUBLJANA
 Masarykova cesta (Friškovec)

650

NOVOST!

Hrvatska pečenica
 (Šinkenbraten)

prvikrat v Ljubljani. Oglejte si to na velesjemu, kjer se nudi vsakemu prilika, da si to prvovrstno novost pogleda zraven paviljona Dalmacija.

Se priporoča

JOSIP DRENSKI.

Opozorilo!

Samo kratak čas se bode zaradi preselitve trgovine prodajalo vse

manufakturno in modno blago po globoko znižanih cenah.

Posebej se opozarja ljubitelje pristnih pirotskih preprog, naj ne zamudijo te ugodne prilike.

J. Kostevec

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

6921

Inserirajte v „Jutru“

Naša izbira

Din. 49-

4442-10174

Beli platneni čevlji za deco z gumastimi podplati. Št. 23 do 34.

Din. 49-

4525-20771

Sivi ali beli platneni čevlji z gumastimi podplati za deco in odrasle, št. 35 do 46.

Din. 69-

4434-20791

Iz močnega angleškega platna. Gumasti podplati. Bela barva, siva ali črna, št. 35 do 46. Pripravna za tenis, za plažo, za ulico, za telovadce, natakarcje, za kopeli, za doma, za na ulico in za vsako delo, bilo v mestu, bilo na deželi ali v vinogradu.

Din. 99-

2145-80271

Udobni letni čevlji za one, ki ne morejo biti brez podpetnikov. Gumasti podplati in pete. Barva bela, siva ali drap.

Din. 89-

4437-10071

Angleški tenis čevlji iz najboljšega lanenega platna. Samo beli s podplatom iz sirove gume.

Din. 79-

4145-10155

Elegantni platneni čevlji iz angleškega platna s francosko peto in usnjnim podplatom. Št. 35 do 42.

Din. 99-

0445-11405

Dovršena eleganca iz najfinjšega platna s špansko peto. Barva platna bela, siva ali drap, ozir. obrobljena s kožno borduro, št. 35 do 41.

Din. 119-

8075-00446

Novost! Nežni čevlji iz japonske »Toyo« tkanine (pepita) posebno lepo za lahke letne obleke. Osnova platna je bela, žagib more biti drap, plav, zelen ali črn. Imamo istotake s polnizko peto. Cena ista, št. 35 do 41.

Din. 99-

1145-11607

Kombinirani ženski platneni čevlji najnovije fazona. Barva samo bela, ali obrobljena z modrim ali bordo usnjem.

Din. 79-

6145-22603

Udobni poletni ženski čevlji iz angleškega platna s pol nizko peto in usnjnimi podplati. Barva bela, siva, drap ali črna št. 35 do 42.

Din. 229-

9645-20468

Elegantni čevlji za promenado, iz mehke kože. Barva roza ali kombinacija bordo.

Din. 229-

9645-00415

Čevlji za promenado iz finega usnja, v drap barvi z apartnimi izrezanimi okraski št. 35 do 41.

Din. 229-

1645-22469

Popoldanski usnjeni čevlji z udobno polnizko peto, osnovna barva siva, kombinacija v temnejšem tonu.

Din. 199-

1645-80920

Odlični prešiti čevlji iz šifon boksa, za sprehod in izhod; polnizke usnje ne pete, barve črna, drap ali rjava.

Din. 249-

9645-04734

Na okvir šivani čevlji iz boksa za sportne kostume. Osnovna barva drap, z rjavo kombinacijo.

Din. 149-

1137-26907

Sezonska novost! Moški pol čevlji iz angleškega platna z usnjnimi podplati, beli, okrašeni z rjavo usnjimi ali ali sivi s črnimi lakiranimi kapicami.

Din. 149-

1137-10000

Nechodno potrebni poletni moški čevlji iz belega ali sivoga platna, z usnjnimi podplati, št. 39 do 46.

Din. 129-

1137-10903

Prikljubeni čevlji naših odjemalcev. Samo iz belega lanenega platna, s podplati iz krom-usnja (beli usnjeni podplati), gumasti podpetniki, št. 39 do 46.

Din. 199-

1137-4096

Moški prešivani pol čevlji iz boksa z usnjnimi podplati, črni ali rumeni.

Din. 269-

9937-40919

Moški pol čevlji iz najboljšega boksa, dovršena fazona; barva črna ali rumena.

Vse, kar si morete zamisliti v modi čevljev, najdete pri nas. Krasni usnjeni modeli bodo zadovoljili vaše potrebe, a naši platneni čevlji vam bodo nudili v poletnih dneh zadovoljstvo, udobnost in odpočitek.

ODPRODAJA!

manufakturnega blaga, predvsem moških kamgarnov

radi prezidave lokala

pri **NOVAK** LJUBLJANA
tvrdki Kongresni trg 15

Zelo znižane cene!!!

Blago za obleke z vso podlogo že za Din 295.-

Razni ostanki izpod tovarniške cene.

Priložnost ugodnega nakupa! -- Oglejte si! -- Okoristite se!

Važno za posetnike velesajma!

Važno za posetnike velesajma!

Radioamaterji!

Danes v nedeljo že lahko dobite poljudno pisano brošuro prof. Andree-ja **„Radio aparat - njega sestava napake in motnje“** na velesajmu v paviljonu „G“ Radiotvrde Radioval. — Cena Din 30.—

Na drobno! Oglejte si zalogo! Na debelo! 6:45

Kuhinjsko posodo
porcelan, steklenino
železnino, pločevino
nosilke, cement ter
vsakovrstno orodje

najceneje pri

B. Žilič, Ljubljana

Dunajska cesta 11.

poleg Figovca

poleg Figovca

Na velesajmu posetite paviljon F. Slamič

*Hrenovke in klobase,
fin narezek, sveže pivo*

7638 a

Važno za vse, ki imajo boleče noge!

Utrujene in boleče noge, ploščate noge, slabe gležnje i. t. d., olaša takoj dr. SCHOLL-OV FOOT-EAZER

Dr. Scholl-ovi pripomočki

za zadrževanje nog jamčijo za brezhibno oporo oslabelih nog, ker s tem obnovijo normalno delovanje mišic in cirkulacijo krvi in zabranjujejo vsako bolečo stiskanje.

Prodajo izvršuje strokovno izurjeno osebo.

Dr. Scholl-ov Bunion Reducer

ščiti občutljivo mesto stiskanja in zabranjuje povečanje stopala in razširjenje čevljev.

„PETOVIA“, zaloga čevljev, LJUBLJANA

6787 Dunajska cesta št. 1 a.

KLAVIRJI pianini:

Bösendorfer, Höpfl, Förster, Stangl, Steinway sta na najmanjše obroke edino v velikanski zalogi

Alfonza Breznika biv. učil. Glasb. Matice, Ljubljana, Mestni trg št. 3 Uglasi-vanje, popravila, najcenejša izposojalnica.

Ustanovljeno 1852.

Teod. Korn LJUBLJANA

Poljanska c. št. 8 (prej Henrik Korn) krovce, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov in central. kurjave. — Naprava strelododov; kopališke in klosetne naprave.

Priložnostni nakup — poceni oddamo!

Štružnice za železo

700 × 1500 mm, 800 × 1000 mm, 800 × 3000 mm, 1000 × 2000 mm, 1000 × 2500 mm; 2 Shaping 300 in 500 Hub; štružnice z vodilnim vretenom, 250 × 1000 mm, 350 × 3000 mm, 600 × 1500 mm; 5 horizontalnih rezkalnih strojev; vrtnalo orodje, vse rabljeno, a najbolj ohranjeno, proti dolgoročnemu odpločevanju oddamo. Ponudbe pod »Rasch entschlossen« na ogl. odd. »Jutra«. 6865

Novi Vinodol

najlepše kopališče na Jadranu.

Lepe prostrane plaže, dolga obalna pot kraj udobnega parka, tenis-igrišče, prvovrstni hoteli in mnogoštevilne moderne urejene vile. Dnevno izleti po kopnem in po morju, kakor tudi pialvalni, veslalni in ribiški sport. Pojasnila daje zdraviliščno poverjenišvo Novi-Vinodol. 5508

UGLEDEN GOSPOD ISCE

eno ali dve meblirani sobi

lepo opravljeni s separiranim vhodom iz stopnic. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »STALNO«

Najboljše tamburice

Farkaševga in sromskega sistema izdeluje in razpošilja ob iarnstvu

stara hrv. tvornica tamburic

Stjepan M. Gilg

SISAK 610

Kačićeva 174 (Hrvatska)

Cenovnik tamburic pošljem na zahtevo zastoj. Odlikovan z 2 zlatima kolajnama.

*Zahtevajte v vseh trgovinah samo:
Jugobanat-patent-moko
ker boste potem
s svojim pecivom zadovoljni!*

Nainovejše elektro in radio predmete si lahko ogledate pri vrdkih

Elektro Bergodac & Co

Ljubljana, Selenburgova ulica 3 in 6 ter na

Ljublianskem velesajmu paviljon „G“ št. 345

Kostanjev les za tanin, hrastov taninski les, bukova drva 5633

kupuje stalno in n. jugodnje **ERNEST MARINC - CELJE** Zrinskega ulica št. 4 Telefon št. 136

Tovarnarji sodavice in likerja, kakor tudi brezalkoholnih pijač nabavljajo svoje potrebe etra in esenc pri

DESTILERIJ D. D.

Prva jugoslovenska tovarna esenc za rum in likerje, eternege olja in etera. ZAGREB, B. cesta 35, poštni pretinac 143. Ceniki in navodila brezplačno. 6 91

Javna skladišta družba z. o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta 33

vrši obrat javnih skladišč na podlagi koncesije ministarstva za trgovino in industrijo v obsežnih in suhih prostorih — izvršuje spedično blaga — prevažajo pohištvu v specialnih pohištvih vozih, kakor tudi na navadnih tovornih vozilih — zveza z glavnim kolodvorom po železniškem tiru — carinsko prosto skladišče. Telefon št. 2366 Brz. naslov: Skladišta

4 zidarje

vajene zidanja s kamnom

sprejme takoj

Kamnolom postaja Verd

pri Borovnici 6948

Dražbeni oklic!

Podpisani odbor razpisuje za popravilo cerkve in nadarbinskih poslopij, zidarskih, kleparskih, mizararskih del, katera so proračunjena na okroglo Din 49.000.— znanjševalno družbo.

Dražba se vrši dne 9. junija t. l. ob 4. uri popoldne na licu mesta. 76 4

Cerkveno konkurenčni odbor na Ponikvi ob južni železnici.

Zahvala.

7644

Za premnoge dokaze iskrenega sočujja in sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti naše nadvse ljubljene soproge, matere, sestre, tete, svakinje in sestrične, gospe

Antonije Kalmus roj. Kašnik

se tem po'om vsem prav prisrčno zahvaljujemo.

Posebej nas veže dolžnost zahvaliti se v prvi vrsti gg. zdravnikom in častitim usmiljenim sestram za požrtvovalno shrb in nego med boleznijo in ob smrti blagopokojne, čč. duhovšč. ni, darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, pevskemu društvu Krakovo-Trnovo za tolažbe polni žalostinki, osobju tvrjake Kalmus & Ogorelec in Avgust Drelse, ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so blago poko n'ico v tako častnem številu spremili na nienu za'jni poti.

Vsakemu posebej in vsem naša najiskrenejša zahvala! Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 3. VI. 1929 ob 7. uri zjutraj v cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

V Ljubljani, dne 1. VI. 1929.

ZALUJOČI OSTALI.

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh pisalnih, računskih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in blagajn.

Lud. Baraža, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

Točna postržbal Konkurenčne cenel Telefon 2980.

VELIKA IZBIRA RAZLIČNEGA LODNA IN SEVIJOTA ZA ŠPORT IN TURISTIKO!

A. & B. SKABERNE, LJUBLJANA

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavica
Din 50,000.000—
Skupne rezerve ca:
Din 10,000.000—

Ustanovljena 1900. **CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA** (Ustanovljena 1909.)
PODRUZNICE:
Brežice, Celje, Crnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Sibenik, Trst.

BRZOJAVNI NASLOV: BANKA LJUBLJANA.
Telefon št. 2861, 2413,
2502 in 2503.
se priporoča za vse bančne posle.

Kopalna sezija prinaša mnogo novega!

Oglejte si bogato zalogo!
Najboljša kvaliteta!
Moderni vzorci!
Najnižje cene!

A. ŠIMKOVEC nasl. K. SOSS, LJUBLJANA

Ščite: OPEL AUTOMOBILE

za Din 36.000.—

NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU!

3 leta kredita!

Najboljši nemški izdelek.

Vse vrste posameznih in univerz. strojev za mizarstvo, kolarstvo in žage z obratom za jermenje in vzdanimi elektromotorji. Kroglična ležišča.

Dobavljajo:

WELKER WERKE, J. WACHSTEIN
WIEN X/6, Laxenburgerstrasse 14
Poset jugoslovenskih zastopnikov brezplačno!

Najboljši nemški izdelek.

Tovarna POHIŠTVA
I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Ribiči čas je, da se opremita za ribolov kar Vam nudi bogata izbira
F. K. KAISER, puškar, LJUBLJANA, Kongresni trg št. 9.

Otroški vrtec

na veseljem prostoru ljubljanskega velesejma od 30. V. do 9. VI. 1929 nasproti restavracije »Volga«.

Oglejte si ga in se prepričajte, kako po nizkih cenah lahko kupite različne igračke in spomine za vaše malčke in odrasle.

6880 Prodaja se: na drobno — na debelo.

Naprodaj
krasna stara orientalska preproga

Cena Din 25.000.— Naslov pri ogl. odd. »Jutra« 7643

Parketne deščice
Trstje za strop
Bakula
(leseno pletivo) za strop in stene
Strešno lepenko in lesni cement

Jos. R. Puch, Ljubljana
Gradiška ulica št. 22 -- Tel int št. 2513

POZOR!
Prekajevalci in mesarji, izdelovalci salam in tvorničarji prekajenega mesa.

Na ljubljanskem velesejmu so razstavljeni že nad 60 let svetovnoznani in prvovrstni

SAXONIA - stroji za mesarje

tvrdke Gebrüder Wommer A. G. Leipzig v paviljonu tvrdke F. Slamič.

Novost: V obratu na sejm so razstavljeni kombinirani stroji z vzdanimi elektromotorji, polnilni stroji (Kraftfüllmaschinen) na električni pogon, poleg tega najmodernejši kuhalniki za gnjati iz aluminija. Opreme za mesarske in prekajevalske poslovne iz trdega aluminija, novega srebra, belega emaila itd.

Generalno zastopstvo Hans Truetsch, Sibin.

Malinska Otok Krk
„HOTEL VELEBIT“

Novo urejeni hotel z prvovredno kuhinjo, vsakovrstna jedila, dobra vina in dnevno sveže pivo, vse po zmernih cenah.

Postrežba točna in solidna. — Priporoča se prejšnji dolgoletni restavrater in lastnik »Slavaj« na Sušaku **Franjo Cvetko**, poslovodja hotela »Velebit«

Dozor obiskovalci velesejma!

Ob priliki velesejma si oglejte mojo veliko zalogo pohištva. Krasne spalnice, jedilnice in kuhinjske oprave vedno v zalogi. Sol dno delo in nizke cene.

JOSIP KUCHAR, splošno mizarstvo, zaloga pohištva
Št. Vid nad Ljubljano št. 79. 6910

Največja izbira — najnižje cene najnovjših dvokoles dirkalnih, za ceste ture in damskih, motorjev, malih dvokoles za otroke, igračnih in otroških vozčkov raznih modelov od najcenejšega do najfinejšega, brzošivalnih strojev Central Bobbin. Pred nakupom oglejte si zalogo pri tvrdki Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

Elegantna gosposka soba
v paviljonu „F“ koja 12 - 14

ROK BERLIČ

ZAPUŽE, nasproti gostilne „SLEPI JANEZ“

Najpopolnejši
Stoewer
šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ulica 6 I.
3reziolaten pouk 15-letn. garancije
Telefon št. 980.

Ali že imate
„Album slovenskih književnikov“

ki prinaša 267 portretov, naših velemož v bakrotisku. — Zastopani so leposlovniki, znanstveniki, narodni buditelji, uredniki in publicisti od najstarejših časov do danes. Umetniško vezana knjiga velja s poštino vred 170 Din, broš. 140 Din. Naroča se v knjižarni Viskovce zadruge v Ljubljani, Prešernova 54

RADIOTEHNIKA
TOPE POLJSKAK

LJUBLJANA
ALEKSANDROVA 5.

MESTO VSEH BATERIJ
ELEKTRICNI TOK

†

Zapustil nas je za vedno naš brat in stric
Andrej Habjan
mesar, posestnik in gostilničar
v St. Petru na Krasu.
Pogreb nepozabnega nam bo v nedeljo, dne 2. junija 1929.
St. Peter na Krasu, 31. maja 1929.
Rodbina Habjanova.

Zahvala.

Povodom mrtvi naše iskreno ljubljene hčerke, oziroma vnukinje

Silvice Tucakovič

katera se je po kratki in mučni bolezni preselila v nebeške kraljice, se tem potom najiskreneje zahvaljujemo evangelijskemu župniku g. Beckerju iz Ljubljane za tolažilne besede in poslovlilni govor, dalje vsem onim, ki so našo miljenko spremlili v tolikem številu na njeni zadnji poti in vsem številnim darovalcem lepih vencev in krasnega cvetja.

Na Jesenicah, dne 31. maja 1929.
Globoko žalujoči rodbini
Wastian Tucakovič.

Zahvala.

Povodom prerano in nenadomestljive izgube našega srčno ljubljenega moža, očeta, brata, svaka, zeta, gospe

JOZETA JEGLICA

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, znancom in prijateljem za izkazano sočutje najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo gg. zdravnikom, č. e. stram, č. g. duhovniku v Leonišču, ki so mu lajšali trpljenje v zadnjih urah, č. e. gg. duhovnikom v Begunjah, tukajšnjemu gasilnemu društvu in občinskemu odboru za krasno cvetje in častno spremstvo na njegovi zadnji poti, pevskemu zboru za ganljive žalostinke ter vsem drugim darovalcem cvetja in končno vsem onim, ki so ga spremlili na poslednji poti ter se ga spominjali v molitvi.

Begunje-Zirovnica, dne 31. maja 1929.
ŽALUJOČI OSTALI.

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Oh,« je tesnobno vzkliknil, »tako daleč smo že?«
 »Pravim vam, da vas nič ne more rešiti,« je slovesno odvrnila Favsta.
 Naj je bil Torero še tako hraber, vendar je čutil grozo, ki se je oglašala v njem. Prav to pa je Favsta hotela.
 »Dobro,« je dejal po kratkem obotavljanju, »pobegnij bom. Zapustil bom Španijo.«
 Favsta se je nasmehnila.
 »Poizkusite zapustiti Sevilljo skozi katerikoli vrata,« je dejala. »Prijetelj imam. Lahko si tudi najamem nekaj obupancev, ki bodo tvegali vse, če jim ponudim dovolj visoko nagrado. S silo si priborim izhod.«
 »Tedad boste morali zbrati celo vojsko,« je mirno odgovorila Favsta, »zakaj vsa kraljeva vojska se bo vzdignila zoper vas.«
 Torero jo je pazno pogledal. Videl je, da se ne šali in da je resnično uverjena, da se kralj ne bo ustrašil nolenega sredstva. Zavedel se je, da visi njegovo življenje na tenki nitki. Borba je bila tedaj nemogoča. Vsa njegova notranjost se je uprla tej misli. Tako ni hotel umreti; ni se hotel dati ubiti, ko niti še ni bil spoznal vseh radosti življenja. Obenem pa mu je rekel notranji glas, da je žena, ki mu govori te besede, dovolj močna, da z njimi vred prične borbo zoper nasilje, ki ga ograža.
 »Kaj naj tedaj storim?« je vprašal.
 Favsta je bila že pripravljena na to vprašanje. Ves dosedanj pogovor je imel samo namen, da mu ga izvabi.

139

»Predem vam odgovorim,« je mirno nadaljevala, »vas vprašam s svoje strani: ali hočete živeti?«
 »Menda hočem, gospa, tako mi smrti božje! Saj mi je šele dvajset let! V teh letih je življenje dovolj sladko, da se ga človek okleplje!«
 »Ali imate voljo, da se ubranite?«
 »Ne dvomite o tem, gospa.«
 »Kako daleč sega ta volja?«
 »Pripravljen sem rabiti vsa sredstva.«
 »Če je tako, poslušajte me; morda se mi posreči, da vas otmem.«
 »Govorite, gospa, tako mi vseh peklenskihov. Če je samo na meni, tedaj sem vam porok, da bom umrl od starosti!«
 »Dobro, evo vam mojega odgovora; rešiti se morete samo s tem, da udarite sovražnika, preden vas on zadene.«
 Te besede je rekla s tisto ledeno hladnostjo, ki jo je imela v zalogi za posebne prilike. Človek bi bil mislil, da govori o najpreprostejši in najprirodnejši stvari. Vzlic tej dozdevni mirnosti pa je bila v hudih skrbih, kakšen bo učinek njenega nasveta.
 Torero je ob tem nenačajanem predlogu mahoma planil kvišku in prebledel kakor smrt.
 »Kralja da naj ubijem?... Svoježa očeta!... To ne more biti vaša resna misel, gospa... Gotovo me samo izkušate?«
 Favsta ga je pogledala s svojimi črnimi očmi. Videla je, da še ni tako zrel za njene namene, kakor je mislila. Toda vztrajala je.
 »Menila sem, da ste mož,« je rekla z lahnim prezirrom. »Motila sem se. Ne govori va več o tem. Toda jaz, ki sem samo ženska, ne bi pustila smrti svoje matere nenašče vane.«
 »Smrti moje matere!« je s prepadenim glasom zamrmral Torero.
 »Da, vaše matere!« je neumljeno nadaljevala Favsta. »Umorjene po njem, ki bo umoril tudi vas, ker se branite vzdigniti roko zoper njega.«

»Moje matere!« je ponovil Torero in obupno skrčil pesti. »Toda kako naj ubijem očeta!... Tega ne morem storiti! Mar naj ubije on mene.«
 Favsta je spoznala, da bi z nadaljnjim prigovarjanjem izgubila še to, kar je bilo doslej pridobljeno. S čudovito gibčnostjo je izpremenila taktiko in skomignila z rameni.
 »Eh,« je dejala malce nestrpno, »kdo pa pravi, da ga morate ubiti?«
 Torero se je zdrnil in pogledal Favsti v obraz:
 »Ali niste rekli...«
 »Rekla sem, da ga morate udariti. Nisem pa rekla, niti nisem hotela reči, da ga ubijete.«
 Torero se je globoko oddahnil. Njegove spačene črte so se zjasnile. Da bi prikl svojo zmedo, se je opravičil, rekoč:
 »Oprostite moji nervoznosti.«
 »Meni se zdi naravna,« je resnobno dejala Favsta.
 »Povejte mi, kaj mislite, zaklinjam vas.«
 »Govoriti hočem jasno. Kralj se najbolj boji tega, da ne bi ljudstvo zvedelo, da ste njegov zakoniti sin in dedič njegove krone.«
 »To more biti samo posledica njegovega nerazumljivega sovrastva do mene.«
 Favsta je pokimala in nadaljevala:
 »Lahko bi uporabil zoper vas običajna sredstva. To bi poenostavilo njegovo nalogo in mu omogočilo, da bi vas tem bolj gotovo uničil. A naj bo sodba še tako tajna in sodnik, ki jo izreče, še tako zanesljiv, kdo je porok, da bo molčal do svoje smrti? Kraljev strah je v tem pogledu tolikšen, da se je rajši po ovinkih napotil k cilju. Na stotine nedolžnih je žrtvoval samo zato, da bi ostala tudi vaša smrt neopažena ali pa vsaj ne bi zbudila nezaželjene sumnje.«
 »A vendar ste pravkar rekli, da mi grozi smrt na grmadi.«
 »Da. Toda kralj se bo odločil za to skrajnost šele tedaj, kadar bo videl, da je to poslednja pot, ki mu ostane.«

Naše poletje v znamenju
Dečve in Dečle
 naželjna, roženkravta in rožmarina

Dečva za dom in letovanje
 Dečva za delo in opravke
 Dečva na izlet
 Dečva za v gore in kopaljšča
 Dečva za na Savo, Ljubljano in Soro
 Dečva na vseh udobnih in domačih pohodih

FIGOL
 APOTEKA DE SEMELIČ DUBROVNIK 2

UREDITE SVOJO PREHRANO IN IZGILNILE BODO VAŠE BOLEČINE.

Bolečine v želodcu in črevesih, zapeka, glavobol, naval krvi v glavo, nervoznost, nespanje, hemeroidi, slab tek imajo svoj izvor v slabi prebavi. Uredite svojo prebavo s preizkušenim eliksirrom »FIGOL«, pa bodo minile vaše bolečine. »FIGOL« eliksir ureja prebavo in vam povrne zdravje. »FIGOL« izdeluje in pošilja po pošti proti povzetju z navodilom o uporabi lekarna 233

DR. SEMELIČ, DUBROVNIK 2.
 Originalni zavojček 3 steklenic z ovotem in poštino vred Din 105.—, 8 steklenic 245.—, 1 steklenica Din 40.—.

Mnogoštevilne zahvalne izjave dohajajo vsak dan o uspešnem delovanju »Figola«.

Prešernova ulica 4
 poleg Frančiškanske cerkve
H. Suttner
 Ljubljana 4

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrenine. Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanska darila

Birmanske ure za dečke od Din 49.60 naprej
 Birmanske zapestne ure od Din 98.— naprej
 Srebrne vratne verižice (Colliers) od Din 20.— naprej
 Zlate vratne verižice (Colliers) od Din 85.— naprej

HALO! HALO! HALO!
Igralci na harmonike!
 Dobra in svetovnoznana Lubasova harmonika po reklamnih cenah

Sejem za nas ni zaslužek temveč reklama.
 Od 30. maja do 9. junija

nudimo naše harmonike po naslednjih cenah:

Mod. „Princeza“, 3 vrstna, 2 krat glašena	Din 2050	sedaj	1600
„Kraljica“, 3 „ 3 „ „	2300		1800
„Sirena“ 4 „ 2 „ „	2100		1900
„Ljubica“ 4 „ 3 „ „	2600		2100

Izrabite priliko in kupite si sedaj tako poceni Lubasove harmonike.
 F. Lubas & sin, Celovec, St. Veiterstrasse 36, Avstrija. —
FR. LUBAS, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36

Najboljši in najekonomičnejši
elektromotorji
 iz znanih čeških tovarn
Škodovi Zavodi v Plzinju
 se nahajajo v velikosti 1/4 do 30 k. s. stalno v naši zalogi v Ljubljani. — Obrnite se na:

Zastopstvo Škodovih Zavodov
 Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.
 Telefon 2966.

Izvršitev solidna in točna!
Domenik Battelino
 NASL. SIN
 TOVARNA UMETNEGA KAMENJA
 Ljubljana, Slomškova ulica 19
 Izdeluje teracotlak, nagrobne spomenike, balustrade, portale, stopnice in vsa v stavbno stroko spadajoča dela. vsakovrstne vaze, betonirane vodometov itd. 4126 a

Po konkurenčnih cenah!

„Spectrum“ d.d.
 tvornica ogledal in brušenega stekla
 Ljubljana VII,
 se nahaja od 1. novembra na
 Celovski cesti 81. Tel. 2343
 Zagreb, Osijek. — Središčnica: Zagreb.

Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm. ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklevanje v med. — Fina — navadna ogledala. 82

★
 Oglejte si razstavo na
Veleseljma paviljon „E“ št. 100
 rolete in žaluzije z najnovejšo vezavo
turdke Ivan Bernik
 Linhartova ul. 16

7652

Prepusim udeležbo pri
rentabilnem podjetju

onemu, ki uložil Din 70.000 ter da obratni lokal v prtiličju 3x5 m velik 4 1/2 m visok v h. št. z elektr. napeljavo. Prednost dolensko predmestje. Ponudbe pod »Prule«. 6931

LOKOMOBILE JARMENIKI
 122 a
MOTORJI na sesalni in plin Diesel
MAG ZAGREB, VLAŠKA UL 53

Solidna postrežoa! — Zahtevajte ponudbo!
Zvonarna in livarna, St. Vid nad Ljubljano

Zvonovi za cerkve iz zajamčeno prvovrstne bronovine v akordnem skladu in v vseh velikostih Odlikujejo se po izredno lepem, čistem in močno donečem glasu. Mnogobrojna priznanja na razpoglagu.

Kovinoli varna - Zelezolivarna
 Vlivanje odlitkov po vzorcu, modelih ali načrtu iz litega železa, bakra, fosforne in strojne kompozicije, rdeče litine, medenine, aluminija, cinka, svinca in drugih kovin — surovo lito ali po želji obdelane.
 Odlitki za ležaje, vagonete, peči, štedilnike, spominske plošče, telovadno orodje, avtomobile, za vse industrijske ter obrtne svrhe v najboljši in zajamčeni kvaliteti.
 Konkurenčne cene! — Hitra in točna postrežba!

Na drobno! Brez konkurence! Na debelo!
 Oglejte si specialne detaljne in engros trgovine

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave in dolge konoplje, garantirano, in sicer vrvi za zvonove, transmisijske, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij Posebno močne oprti za transmisijske (Mühlengurten), oprti navadne vseh širokosti, vrvi in mreže za seno, ribje mreže in vrvice, guralne mreže (Hängematten), bombaževе vrvice za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, vrvi za perilo, strange, uzde, cunelne.povodce, tesarske, zidarske in tržne vrvice, trakove in vrvice za žaluzije. — Motvoz in drepa po tovarniških cenah

Specialno montiranje (spajkanje) vrvi za transmisijske in dvigala se izvrši solidno in točno.

PRVA KRANJSKA VRVARNA IN TRGOVINA S KONOPNINO
IVAN N. ADAMIČ, LJUBLJANA
 SV. PETRA CESTA št. 31 — TELEFON št. 2441
 Podružnice: ribor, Vetrinjska ulica št. 20 — Telefon št. 454
 Celje, Kralja Petra cesta 33 — Kamnik, Šutna 4.
 Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo.

Naznanilo!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril gradbeno podjetje in tehnično pisarno v Ljubljani, Wolfova ulica 12 (Oražnov dijaški dom.) Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, napravo načrtov in proračunov etc. točno in solidno po konkurenčnih cenah.

Za cenj. naročila se najtopleje priporočam
 F. GENUSSI, namestnik. LUD. POLJANEC, mestni stavbenik. 6813

Veliki ilustrovani cenik dobite zastonj
 Zahtevajte ga od skladišča
MEINEL & HEROLD
 tvornica glasbil gramofonov in harmonik
 R. Lorgor MARIBOR, št. 101-B

Violine od Din 95 Ročne harmonike od Din 85. Tambure od Din 98 Gramofoni od Din 345 dalje.

Kupim stalno vsako množino
kostanjevega taninskega lesa.

smrekove skorje, cele in drobljene, smrekove hmeljeve droge, rabljene, dobro ohranjene sode od strojnega in jedilnega olja, po najvišjih cenah. Akreditivno plačilo.
 Franc Oset, Sv. Peter v Savinjski dol.

Cenjenim obiskovalcem ljubljanskega veleselja priporočamo, da si ob tej priliki ogledajo bogato zalogo turdke

Schneider & Verovšek
 trgovina z železnino, stroji in orodjem
 v Ljubljani, Dunajska cesta 16

ki se je ravno založila z vsakovrstnimi stroji in orodjem za poljedelstvo in vsako obrt v priznani najboljši kakovosti iz prvovrstnih tu- in inozemskih tovarn.

Velika zaloga tudi ostalega v to stroko spadajočega blaga, to je vsakovrstnega železa in posode, kakor tudi stavbenega materiala: betonskega železa, žel. nosilk, cementa, raznega okovja, štukaturja itd., itd., Vam zaguram hitro dobavo in ugled turdke Vam Jamči za točno postrežbo z zanesljivo dobrim blagom po najnižjih konkurenčnih cenah.

Najboljši v materialu in konstrukciji in najlepši v opremi so
šivni stroji in kolese „Gritzner“ in „Adler“
 za dom obrt in industrijo le pr

IOS. PETELINC
 Lučiolana
 poleg Prešernovega spomenika ob vodi
 vsek varen brezplačno
 Večletna garancija
 Zahtevajte ponudbe

PILARNA TURPIJARNA

Strokovno izdelovanje in popravila vseh vrst pil (turpija) in rašpel po najnižjih cenah. Zaloga vseh vrst
pil (turpija) in rašpel
FIGAR I. Ljubljana, Gosposvetska cesta
 Vošnjakova ul. 6 v bližini restavracij
 „Novi Svet“

Satore, vrtno solnčnike, poljske postelje
 naslonjače izdeluje

MAKSO SALGO, Osijek in Beograd, Kralja Petra 13

Cene malim oglašom!

Za oglaš. ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsake beseda 50 par. Ce naj pove naslov Oglašni oddelek Jutra, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Ce pa je oglaš priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din.

Telefonske številke 2492, 3492

Malim oglašom!

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičečo 2 Din sicer ne bo se malih oglašov naj priloži v zvezkah 2 Din prejel odgovora!

Cene malim oglašom!

Zenitve in dopisovanja ter oglaš trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglaš ne priobči. Številka čekovnega računa pri Poštni hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službe dob.

Deklica staro 14-15 let sprejemem takoj v službo. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 20671

Natakarico k kavelju iščem, ki bi pozneje prevzel v najem. Ponudbe z navedbo službovanja na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20663

Kuharico možno, z daljšim sprejemem takoj sprejemem. Naslov v oglašnem oddelku Jutra 20657

Strojopisko mlajša posrniško moč z nekoliko prakse, vsečo slov. hrvatiščino in nemščino ter slovenske in nemške etimologije sprejemem s 1. junijem. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Strojopiska« 20630

Prodajalko mešane stroke, z daljšo prakso in dobriimi odnosi. Ponudbe z navedbo službovanja na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Vest.« 20614

Iščemo mesarja postojnega, izkušenega, ki bi prevzel v najem večje kmetijsko podjetje na Kranjskem ali isto odkupi. S 1. junijem. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Karijera« 20612

Uradnika perfektnega nem. stenotipista, hitrega računarja in uradnico letih zmožnosti sprejme tovarna na deliti. Ponudbe pod »I. P. I.« na oglašni oddelku Jutra 20603

Trg. pomočnika mešane stroke, perfektnega strojarja, ki bi prevzel v najem večje kmetijsko podjetje na Kranjskem ali isto odkupi. S 1. junijem. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Karijera« 20612

Damsko trizerko izkušenega v vseh namigih isče salon Gjud Aleksander. Ljubljana, Kongresni trg 6. 20678

Delavce približno 30 čim več sprejme tovarna cementa v Mojstrani, Goranjsko. 20674

Vrtnarja zanesljivega samostojnega in samega isčem. Ponudbe s sprejemem in na vsedno zahtevane plače na Klenovrtu grajsko uravna na Bledu. Hrana, stanovanje in pranje v hiši. 20687

G. Th. Rotman: Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

Na srečo je bila velika kad do roba polna vode. Janez je pahnil siromaka vanjo — ššš! je zasicalo — še malce se je pokadilo — in ogenj je bil pogazen. Gospod Kozamurnik se je globoko oddahnil.

49.

Na srečo je bila velika kad do roba polna vode. Janez je pahnil siromaka vanjo — ššš! je zasicalo — še malce se je pokadilo — in ogenj je bil pogazen. Gospod Kozamurnik se je globoko oddahnil.

50.

Ko mu je strah odlegel, je odkrival domov. Toda Minka je sepnila gospe Kozamurnici: »Pametna misel me je obšla, kako lahko popravim avtomobil. Blazine so vendar polne gumba. Kaj če bi jih prislili še na luknje?«

Elektromonterje

sprejme takoj Ilič & Tichy v Mariboru. 20673

Mizar, pomočnika za bojska dela, s hrano in stanovanjem v hiši ter plačo po dogovoru takoj sprejemem. Naslov v oglašnem oddelku Jutra pod »Vesta« 20663

Pak. vajenca zdravnika in postojnega, s vsaj 2 leti prakse, sprejemem s 1. junijem. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20663

Dekle 27-29 let staro, praprosto in pridno, sprejemem za vsa hitra dela. Plača po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20622

Spreten I. tenorist čitnik, delavec etc., ki želi službo v Laškem, se naj zve pri Pevskem društvu »Ilum« v Laškem. 20484

Jamskega paznika ki je absovirati rudarsko solo in ima najmanj dveletno pazniško prakso v premovalstvu, sprejemem s 1. junijem. Reflektiranje na mesečni bazi čez 30 let stari. Mesečni prejemki poleg prostega stanovanja, kurjave in razveševanja 1400 Din. Prošnje sprejemem s 1. junijem. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Jamski paznik« 20476

Gaterist, kurjač in cirkularist sošljen in trezen dobi službo s 1. junijem. Ponudbe z navedbo službovanja na oglašni oddelku Jutra pod »Samec« 20667

Brivski pomočnik pri delu v strukturni luči glavo, star nad 30 let dobi mesto v visoki plači pri Petru Urleuaku v Murški Soboti. 20686

Sobarico s najboljšimi sprejemem s 1. junijem. Isotam za avigmet gospodinjstvo, vzgojitelja in nemščino slovensko in nemščino s 1. junijem. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20678

Šofer trezen in zanesljiv dobi službo. Mehanik ima prednost. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Dobro šofer 1890.« 20661

Iščem kuharico voditeljico z 30. junijem z pet oseb, kateri je dodajna na postojnega. Kuha se navadna hrana. Mesečna plača Din 400. — in vse prosto. Naslov »Trak« Šmartno pri Litiji. 20443

Čevljarskega pomočnika za lukusno delo sprejemem takoj. Ivan Brež, Tržič, št. 163. 20624

Brivskega pomočnika dobrega delavca sprejemem za poslovanje. Plača Din 500. — mesečno in vsa okraja. Filipič Anton, biv. v. Crna pri Prevaljah. 20685

Cementni pekarji! Potrebujem takoj tri cementne pekarje za izganje opeke. Hrana, plača dobra. Goranci prednost. 20682

Dobrega pristrizvalca bubi-glavice sprejemem takoj. Plača po dogovoru. Oton Heimgartner, Slov. Bistrica. 20691

Zagovodja zmožen tudi vseh vrst in vseh vrst, ki so v odgovornosti ter perfektno v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku. Nastop z 30. junijem. Ponudbe pod »Zagovodja« na oglašni oddelku Jutra. 20690

Vajenka sprejemem v večjo trgovino z meš. blagom na deliti. Vsa okraja v hiši — Pogoj: postojnega staršev, dober računarski in vseščino trgovine. Lastnorocno plačano pismo s prepisom zadnjega sprejemala je polati na oglašni oddelku Jutra pod »Vajenka«. Prednost imajo one s detele. 20705

Natakarico postojno, prijazno, lahko tudi z detele, z dobriimi sprejemem takoj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20710

Damsko krojačico ki je izveščana za boljše oblike, posebno za svileni in za pike ter kostime, sprejemem takoj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20712

Vajenca za mizarstvo ob sprejme takoj Viktor Puc, mizarstvo, Mojstrana. 20732

Pisalni stroji Remington kolektor, 20625

Pisalni stroj Remington kolektor, 20625

Brivskega pomočnika

dobrega sprejme J. Hribar Medvode. 20682

Stavbni tehnik s prakso v zelezobetoni, se išče mesto za tako: Po navedbi pod »Dobro« zelezobetone na oglašni oddelku Jutra. 20412

Dobre tesače proti dobri plači išče za takoj J. Bohinc, Metvode. 20622

Mizar, vajenca išče mojster na deliti. Pojasnila daje Kozdrava v Ljubljani, Aleksandrova 14. 20633

Učenka sprejemem za dobro plačo predmet. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20690

Potnika manufakturnista za obisk privatnih strank za Celje in okolice sprejemem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Stalno nameščenec« na področju Jutra v Celju. 20697

Potnika azilnega za Ljubljano in okolice, dobro vpeljana v strojni in strojarstvu, sprejemem s 1. junijem. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20663

Posredovalnica Mraz, Ljubljana Sv. Petra cesta šte. 8 odvisna in proširuje službo kuharicam, natakaricam in sluzinkam. 20618

Vajenca sprejemem za mizarstvo obrt Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20619

Brivskega vajenca sprejme brivnica na Kette-Murvici cesti 4. 20689

Plačilno natakarico provizijko — s primerno kaveljo sprejemem v dobro plačano gostilno na prometni točki Ljubljane. — Upoštevam samo strokovno usposobljene, acilne moči. — Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Tako« 15.000«. 20793

Delavce ki zna izdelovati gamale iz blaga, dobi takoj službo. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Delavce« 20762

Spretno šiviljo za pietenice sprejemem za stalno na dom. — Isotam sprejemem tudi vajenke. — Rožna dolina, cesta 310. 20758

Zanesljiv šofer dober vozač k osebnemu avtomobilu dobi mesto. Ponudbe je predložiti s sprejemem vseh potrebščin, ki so potrebne za vožnjo. Vrtiti pri Feliku Urbanu v Ljubljani. 20644

Potrebujem delavko ki dobro plete tenke nogavice. Na teden Din 80 ter vsa okraja. Janko Krapeč, Zagreb, Fejčičev trg 12. 20747

Pletilja sprejme delo na dom. Vsa okraja, posebno dober in. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 20724

Pisarniška moč s srednješkolsko matura in znanjem več modernih jezikov. Želi nameščenja. — Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20690

Mesto pri čevljarju isčem, kjer bi opravljala poleg čevljarstva tudi gospodinjstvo in kuhanje. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20672

Trg. sodruknik mešane stroke, mlajši, vseh vrst, ki so v odgovornosti ter perfektno v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku. Nastop z 30. junijem. Ponudbe pod »Zagovodja« na oglašni oddelku Jutra. 20690

Služkinja enašna, ljubiteljica otrok želi službo. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 20645

Stara gospodinja izveščana kuharica želi mesto v kakšno drž. solo ali tudi samostojno v gostilno. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20684

Trgovski sodruknik želi premeniti službo v trgovini ali kaj sličnega. Gre tudi na delito. Izveščan prodajalec manufakturne, zmožen v spekerijski stroki, zmožen v spekerijski stroki, zmožen v spekerijski stroki, zmožen v spekerijski stroki. — Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20690

Vdova arednih let z 1 leto starim otrokom, varna gospodarica, želi službo. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20690

Nemščino angleščino, francosčino, italijanščino in klavir poučje dipl. učiteljica v Kolodvorski ulici št. 11 — pritrilje. 20779

Klavir poučje učiteljica — tudi za otroke. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Nemščino«. 20744

Mesto tehničnega risarja ali kako drugo začasno primerno mesto želi absovirati univerze. Cenjene ponudbe pod »Absoviranje« na oglašni oddelku Jutra. 20740

Trgovski potniki

Potnik dobro vpeljan v slovenski, se išče mesto za tako: Po navedbi pod »Dobro« zelezobetone na oglašni oddelku Jutra. 20412

Potnica sprejemem za dobro plačo predmet. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20690

Potnika manufakturnista za obisk privatnih strank za Celje in okolice sprejemem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Stalno nameščenec« na področju Jutra v Celju. 20697

Potnika azilnega za Ljubljano in okolice, dobro vpeljana v strojni in strojarstvu, sprejemem s 1. junijem. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20663

Posredovalnica Mraz, Ljubljana Sv. Petra cesta šte. 8 odvisna in proširuje službo kuharicam, natakaricam in sluzinkam. 20618

Vajenca sprejemem za mizarstvo obrt Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20619

Brivskega vajenca sprejme brivnica na Kette-Murvici cesti 4. 20689

Plačilno natakarico provizijko — s primerno kaveljo sprejemem v dobro plačano gostilno na prometni točki Ljubljane. — Upoštevam samo strokovno usposobljene, acilne moči. — Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Tako« 15.000«. 20793

Delavce ki zna izdelovati gamale iz blaga, dobi takoj službo. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Delavce« 20762

Spretno šiviljo za pietenice sprejemem za stalno na dom. — Isotam sprejemem tudi vajenke. — Rožna dolina, cesta 310. 20758

Zanesljiv šofer dober vozač k osebnemu avtomobilu dobi mesto. Ponudbe je predložiti s sprejemem vseh potrebščin, ki so potrebne za vožnjo. Vrtiti pri Feliku Urbanu v Ljubljani. 20644

Potrebujem delavko ki dobro plete tenke nogavice. Na teden Din 80 ter vsa okraja. Janko Krapeč, Zagreb, Fejčičev trg 12. 20747

Pletilja sprejme delo na dom. Vsa okraja, posebno dober in. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 20724

Pisarniška moč s srednješkolsko matura in znanjem več modernih jezikov. Želi nameščenja. — Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20690

Mesto pri čevljarju isčem, kjer bi opravljala poleg čevljarstva tudi gospodinjstvo in kuhanje. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20672

Trg. sodruknik mešane stroke, mlajši, vseh vrst, ki so v odgovornosti ter perfektno v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku. Nastop z 30. junijem. Ponudbe pod »Zagovodja« na oglašni oddelku Jutra. 20690

Služkinja enašna, ljubiteljica otrok želi službo. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 20645

Stara gospodinja izveščana kuharica želi mesto v kakšno drž. solo ali tudi samostojno v gostilno. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20684

Trgovski sodruknik želi premeniti službo v trgovini ali kaj sličnega. Gre tudi na delito. Izveščan prodajalec manufakturne, zmožen v spekerijski stroki, zmožen v spekerijski stroki, zmožen v spekerijski stroki, zmožen v spekerijski stroki. — Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20690

Vdova arednih let z 1 leto starim otrokom, varna gospodarica, želi službo. Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20690

Nemščino angleščino, francosčino, italijanščino in klavir poučje dipl. učiteljica v Kolodvorski ulici št. 11 — pritrilje. 20779

Klavir poučje učiteljica — tudi za otroke. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Nemščino«. 20744

Mesto tehničnega risarja ali kako drugo začasno primerno mesto želi absovirati univerze. Cenjene ponudbe pod »Absoviranje« na oglašni oddelku Jutra. 20740

Službe išče

Učenka trg. z močan, blagom radi premeniti službo, na delito družinskih razmer. Ima se učiti še 1 leto. Dopisne ponudbe pod »Dobro« zelezobetone na oglašni oddelku Jutra. 20412

Deklica dvoje mešanske šole, v drugi, brez staršev (vojna škola) želi mesto učenke ene ali druge odred. V vsaki odred. v mestu ali na deliti. Onda se jo tuji kot za svojo v dobro hiao. — Cenjene ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20663

Prodajalka izkušena v zeleznici, sprejemem v manufakturni, želi premeniti službo, na delito ali v mesto. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 20455

Pri odvjetniku ali notarju išče nameščenja abiturientka srednje šole s znanjem modernih jezikov. Ponudbe pod »Učenka« na oglašni oddelku Jutra. 20699

Prodajalka mlajša moč, izurjena v mešani in galantirski trgovini, želi službo, event. tudi na deliti. Vsihi lahko tudi kaveljo. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 20799

Perketno kuharico za vsa samosta na gospodinjstva dela, za takojšen nastop išče štiričlanska družina, Zdrava dekleta, ne nad 35 let stara, ki imajo veselje do et a t e n e službe, naj se predstavijo na postnem uradu v St. Vidu nad Ljubljano 20613

Posten in zanesljiv Radi sprejemem v Ljubljano iščem primerne službe. — Zmožen sem vseh strok trgovine, kakor tudi pisarniškega dela. Dobre odnose imam v vsaki vrsti trgovini in v vsaki vrsti. — Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20690

Zasluzek v gotovini in ekstenzno pri lahkem delu. Nam. — Prednost so za rodbine in go-podinjstvo. — Delmond, Miklošičeva c. št. 14. 20601

Trgovski pomočnik dober prodajalec želi premeniti doseženo mesto — na vseh vrstah trgovine. — Pisane ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod »Vesta« 20690

Fotopapar (Stativkameran) kvadratičen 10 x 15 z dvoobjektivom (Doppelobjektiv), 3 kasetama, stativom, rolo-zaklopnico ter torbico, skoraj nov, prodan za 1600 Din. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20714

Rabljene peč. in štedilnik prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20743

Radio štiricevni, z zvočnikom za 1000 Din prodaja Heik, Ljubljana VII. Medvode. 20763

Motorna vozila Moto-karoserije izdeluje solidno in po sebi smerni cenji Ferd. Lanik -trojno kolosarstvo, Radljeva c. 609

Kdor prodaja ali kupuje AUTO naj se obrne na naslov Karol Amernik Ljubljana Dunajska cesta 96 (Jugo Auto telefon 2286) in v vsaki šli popis voza katrnega želi prodati ali kupiti. Pri tem posredovanju se naj bolj varujejo interesi pr. tajeira in kupca. 25

Opel-avto štiricevnen, 13.000 km vožen, takša plačana, napredna. — Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Opel«. 20601

Motor Indian Skaut, najnovejši model, posebno dober in brezhbiten stroj, z vsa brezhbitno opremo prodan za 13.000 Din. Na ogled pri mehaniku I. Perlanu v Celju. 20675

Opel 4/16 HP skoraj nov, brezhbiten, ki porabi 5 1/2 bencina, zelo ugoden prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20611

Zaprto avto štiricevnen, še malo rabljen, v brezhbitnem stanju prodam. — Ponudbe z navedbo cenje, znamke in prevoženih km na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Gotov denar«. 20612

Avtomobila Fiat, leti 501 in 502, v najboljšem stanju po ugodni ceni prodaja »Kole« Ljubljana, Kolisej 13214

Lancia-Lambda 4 (5) sedelca, v najboljšem stanju, zaradi odpočivanja takoj na prodaj. Vprašati in si ga ogledati pri »EXPRES« Vegova 8, Ljubljana. 20697

Natakarica

mlada in postojna želi službo. Nastopi lahko takoj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20735

Kontoristinja veščba slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju, ki je bila zaposlena v večjem tovarniškem podjetju, a je morala zaradi bolezni staršev izstopiti, želi primerno zaposlitev. Gre tudi za blaginjskarko. Če želi, dopisje pod »Karijera« na oglašni oddelku Jutra. 20731

Prodajalka izkušena v zeleznici, sprejemem v manufakturni, želi premeniti službo, na delito ali v mesto. Naslov v oglašni oddelku Jutra. 20455

Puhasto perje razpisujem po vsej Sloveniji najmanj 5 kg po Din 38 kg lakoristne prilike dokler traja saloga L. Brozovič Zagreb, lice 82 Kemnica ostalinca perja. 189

Uto za kure popolnoma novo poceni prodam Cesta v Rečno dolino 24. 20697

Albansko orožje krasno, starinsko, fino ročno delo si lahko ogledate na Velesejmu, pavil on H 509 — katero se po ugodni ceni prodaj. 20781

Vozovi, dira, truge krasno, prena oprema, edla, vozna plahta in naprav. Jivčev naprotaj na Dunajski cesti 72. 20771

Športni vozček dober ohranjen prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20677

Športni vozček ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20708

Več štedilnikov novih, med temi eden za hotel ali restavracijo, stroje za rezanje ter več drugih stvari prodam. Brozovičeva ul. 1, Ant. Kette. 20730

Fotopapar (Stativkameran) kvadratičen 10 x 15 z dvoobjektivom (Doppelobjektiv), 3 kasetama, stativom, rolo-zaklopnico ter torbico, skoraj nov, prodan za 1600 Din. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20714

Rabljene peč. in štedilnik prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20743

Radio štiricevni, z zvočnikom za 1000 Din prodaja Heik, Ljubljana VII. Medvode. 20763

Motorna vozila Moto-karoserije izdeluje solidno in po sebi smerni cenji Ferd. Lanik -trojno kolosarstvo, Radljeva c. 609

Kdor prodaja ali kupuje AUTO naj se obrne na naslov Karol Amernik Ljubljana Dunajska cesta 96 (Jugo Auto telefon 2286) in v vsaki šli popis voza katrnega želi prodati ali kupiti. Pri tem posredovanju se naj bolj varujejo interesi pr. tajeira in kupca. 25

Opel-avto štiricevnen, 13.000 km vožen, takša plačana, napredna. — Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Opel«. 20601

Motor Indian Skaut, najnovejši model, posebno dober in brezhbiten stroj, z vsa brezhbitno opremo prodan za 13.000 Din. Na ogled pri mehaniku I. Perlanu v Celju. 20675

Opel 4/16 HP skoraj nov, brezhbiten, ki porabi 5 1/2 bencina, zelo ugoden prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20611

Zaprto avto štiricevnen, še malo rabljen, v brezhbitnem stanju prodam. — Ponudbe z navedbo cenje, znamke in prevoženih km na oglašni oddelku Jutra pod šifro »Gotov denar«. 20612

Avtomobila Fiat, leti 501 in 502, v najboljšem stanju po ugodni ceni prodaja »Kole« Ljubljana, Kolisej 13214

Lancia-Lambda 4 (5) sedelca, v najboljšem stanju, zaradi odpočivanja takoj na prodaj. Vprašati in si ga ogledati pri »EXPRES« Vegova 8, Ljubljana. 20697

Srčnemu oslabljenju in kratkem dihanju

je čisto vrak mast, katere je obhobila eter in njegov mislečevje. Ta mast je vrak, da srca ni uparjena možnost vršiti svoje funkcije. Po redni uporabi **„PLANINKA“ zdravilnega čaja** postane kri lahko tekoča, srce se razbremeni in ojači, kar povzroča zopet normalno dihanje.

Zahvaljate v lekarnah samo pravi **„PLANINKA“ zdravilni čaj**, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v plombiranih paketih po Din. 20.— z navodilom proizvajalca:

Lekarna MR. L. BAHOVEC,
Ljubljana, Kongresni trg.
Depot za Avstrijo:
Heiligen Geist Apotheke, Wien 1., Operngasse 16.

Opremljeno sobo
z uporabo kuhinje oddam zakonskemu paru. Jerskova ul. 13-1, nad. 20723

Opremljeno sobo
lepo, s separiranim vzhodom in električno razsvetljavo oddam takoj tudi zakonskemu paru; event. s hrano ali brez. Rožna dolina, Costa X-27. 20730

Sobo
solčno, s separiranim vzhodom in električno razsvetljavo oddam takoj tudi zakonskemu paru; event. s hrano ali brez. Rožna dolina, Costa X-27. 20730

Sostanovalca
sprejemam takoj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20749

1—2 gospodični
sprejemam čez poletje ali stalno v lepo, solčno sobo s hrano ali brez hrane. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20730

Sobo
mašo, s kuhinjo oddam zakonsko brez otrok ali samici. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20744

2 sobi
prazni ali opremljeni, z uporabo kopalnice, blizu postje, v pritličju. Pripravi tudi za prenočitev, gostilno ali večjo hišo v mestu ali na deželi. Naslov v oglašnem oddelku Jutra pod »Hltrove«. 20613

Stanovanje
do smrti nudim vpojenem prosti intubaciji kaptala. 2 sobi, kuhinja, hladilnik, Plazar 165. 20693

Dva gospoda
sprejemam na dobro domačo hrano. Sv. Petra nasip 29. 20738

Sobe
z dvema posteljama, lepo, oddam zakonskemu brez otrok blizu središča z vso opremo in hrano letomats sprejemam na hrano boljše gostilne, simpatično, inteligentno, gospodično, oddam tudi kabinete s hrano gospodu. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20716

Dopisni
Zahvala
Tem potom izreklamirano, zahvala g. Kordešju za njegovo bratstvo potrjevalnost ob priliki kopiranja v kopilisti S. K. Irlinje, ko mi je rešil življenje. Še ostane moja srčna zahvala. Karlo Čehovin. 20778

Kdo sem, kaj sem?
Pismo večerj odpisano — Pričakujem odgovor in tedaj ko pričakovano svidenje! 20650

Gospod
dobro sitiran, velika poslušnost, inteligentno, inteligen, erudiiran, let, ločen, se želi takoj seznaniti s enakom damo, ki bi utegnila junija z njim potovati na morje za 2—3 tedne. Nesečelnost in diskretnost, zagurana. Dopolne prošim pod »Skupno potovanje na ogi. odd. Jutra«. 20445

Gospodična Črnka Apolonijsa
Hvala Bil očetom. Do prihodnje nedelje prošim in isto sifro naslov ali e-stanek brez nadaljnega. 20815

M. K., Smlednik Grad
Prošim, javite svoj polni naslov. Franjo. 20790

Kateri podpornik
Se javi, da mi stori majhno ugodno. Naslov naj odda v oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Hvala črna II.«. 20783

»V Nadi«
Drgnajte pismo pod 140 sifro in napotite se v svrhu predmeta. 20655

Znanja želim
z mlado vdovico čedne znanosti. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Tigrovec«. 20643

»Življenje 28«
Drgnajte pismo! »Osamljenec«. 20654

Želim znanja
z reanim. gospodom. Na oglašnem oddelku Jutra pod »Tako samac«. 20683

Z gospodom
dobro sitiranim želim poznanstva. Dopolne na oglašnem oddelku Jutra pod »Sanje«. 20683a

Vdovec
posestnik v Mariboru želi 40—48 let staro gospodično, gospo ali vdovo brez otrok z nekaj gremoženja. Prednost imajo pridne, poštene, ki se razumejo tudi na trgovino. Ponudbe pošliti na podružnico Jutra v Mariboru pod sifro »54 let«. 20667

Prazno sobo
s posebnim vzhodom takoj oddam v Novem Vodmatu št. 62. 20712

Opremljeno sobo
s separiranim vzhodom in električno takoj oddam gospodu. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20773

Sobo
prazno, s posebnim vzhodom takoj oddam. Novi Vodmat 62. 20713

Solčno sobo
s separiranim vzhodom oddam gospodični Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20721

Zenitev
Vdova
kavarnarica in gostilničarka v Ljubljani se želi seznaniti s starejšim, od 46 do 60 let stari gospodom, ki se ukvarja s kmeti ali s kakim premoženjem, radi želje. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »65 let«. 20406

Gostilničar in trgovec
star 35 let, želi takoj poročiti gospodično do 30 let ki bi imela veselje do obrti. Resne ponudbe s sliko na oglašnem oddelku Jutra pod »120«. 20761

Industrijalec
in posestnik z večjim premoženjem, 45 let star, sam in neodvisen želi znanja z žensko primerne starosti in premoženja v cerko ženitve. Ponudbe pod »Industrijalec« na podružnico Jutra v Mariboru. 20668

Zenitev
Gospod z dobro in stalno službo, enkrat dober deček, soliden, varčen in pošten, ljubitelj narave želi v svrhu ženitve gospodično ali vdovo s kakim premoženjem, staro od 20—27 let, zdravo in veselo, ki bi bila v svoje življenje zvesta družica. Resne ponudbe s sliko in polnim naslovom priložijo v postev. Cenjene dopise na oglašnem oddelku Jutra pod sifro: Rdeča vrtnica! 20674

Krasno letovišče!
Za 20. junij najeto letovišče v enem najlepših krajih severnega Jadrana (2 sobi po 2 postelji a celo dnevno prvotno prebrano in okrho, dnevno po 80 Din za oeebo), radi nepredvidenih ovir v načrtu letovanja, lahko toplo priporočam oolitid slov, rodbini (eni ali dvema). — Ponudbe pod značko »Ugodna prilika« na oglašnem oddelku »Jutra« v Ljubljani. 20662

Letovišče
V bližini Bleda oddam takoj 3—4 lepe sobe s kuhinjo po dogovorjeni ceni. — Ponudbe na ogi. odd. »Jutra« pod »Lep smetani« 20440

Za letovišče
oddam v mirnem kraju na Gorenjskem sobo z 2 posteljama in hrano. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20634

Letovišče
3—4 sobe, kuhinjo, kopalnico (kopalnica ni absoluten pogoj), vse opremljeno, v bližini železniske proge in gorja želi družina 4 oseb s sibirskimi za vse letne mesece. Vredila bi se takoj. Ponudbe s navodili cene na oglašnem oddelku Jutra pod »Rožna dolina«. 20650

Letoviščarji!
Hotel-pension v »Lucija« lastnik Nikola Zic
Aleksandrovo — otok Krk idilično lepo ležeče in priljubljeno slovensko letovišče se cenj. gostom naj vidnejše priporočila — za prospekte, informacije in naročila se je obrniti na lastnika ali na »Posest.« Ljubljana, Miklošičeva 4. 13429

Navijalni stroj
z najmanj 12 vret-n kapim. Ponudbe pod »stroj« takoj na oglašnem oddelku Jutra. 20743

Razno
N. Sadlucky
hroskof, grafolog sprejema vsak dan od 9—12 in od 14—19. Celje, hotel »Evropa« 14. Ostanje v Celju do 8. junija. 20609

France Bremec Franica Sirkov
zoročena
30729 Ljubljana, 30. V. 29.

Stalna umetniška razstava slik
Velika izbira okvirjev
A. KOS,
Mestni trg št. 25
Vasproti magistrata

Kokosovi, mandel novi in cokoladni pojibucki
„Amareti“ specialitate „Dika“
na drobno na debelo
JOS P VITEK
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13

S. Müller - i sinovi -
prvi hrvatski graditelji oltarjardov
Zagreb

Pečarija
F. Piletič Bajc, Gradec, Belakrajna priporočila svoj bogato zalogo krasnih lončenih peči in poljubnih barvah ter bele plošče za oblaganje štedilnikov, ognjišč, lastnega izdelka in českih belih plošč za oblaganje štedilnikov, ognjišč in sten. Pri večjem odjemu znatno znižane cene. Obliki imajo se poseben popis. 20704

Kosilni stroj
obračevalni stroj in grablje za seno, firme Corning, vse v dobrem stanju, ugodno prodaja Hauff, Kolcevske 97.

Bencin - motor
4 k. e., s takojšnji žago za 3500 Din prodaja I. Magister, Zg. Gornje, pošta št. Vid. 20632

Dva stroja
za izdelovanje cementne za rečne opke poceni napredaj — Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 13747

Skoraj nov stroj
navigacij po zelo nizki ceni Poizve se v oglašnem oddelku Jutra. 20776

Čevljarški stroj
(Štepar) napredaj po zelo nizki ceni. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20631

Vrtalni stroj
(Stulenohranilni) do 30 mm na pogon kapim. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20684

Nihalno žago
(Pendelstika) prodaja Herman Maks, Maribor, Glavni trg št. 1. 20696

Pletilni stroj
poceni, jupni št. 8 prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20727

Vodno turbino
dobro ohranjeno za ca. 21 metra padca vode, 1100 do 1500 litrov, kremo ali ležečo z regulatorjem (za pogon dinamo) kupim. — Kupim dobro ohranjeno. 20772

Diesel-motor
za ca. 35 ks kompl. in istosmerni dinamo 230 Volt, 100 A., s kompl. stikalno napravo. Ponudbe na J. Hubel, Crna pri Prevaljah. 20734

amerikanskih Henderson and Super X modelov 1930

v najkrajšem času v Jugoslavijo. Zakaj nas ne boste obiskati ter v rezervirati en tak model? Ob tej priliki bode konstatirali, da so novi HENDERSON and SUPER X motocikli najpopolnejši modeli sveta ter Vam samo ti modeli nudijo ves komfort najmodernejšega avtomobila.

Pridite in prepričajte se sami!

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
O. ŽUZEK, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Slikarsko delavnico
dam v najem ali po prodam. Dopolne na Heric Marja, Zavodna 76 pri Celju. 20698

Prehrana
V oskrbo
želi zakonski par brez otrok z premoženjem do 2000 Din gospoda ali gospe s premoženjem, gostilno ali večjo hišo v mestu ali na deželi. Naslov v oglašnem oddelku Jutra pod »Hltrove«. 20613

Stanovanje
do smrti nudim vpojenem prosti intubaciji kaptala. 2 sobi, kuhinja, hladilnik, Plazar 165. 20693

Dva gospoda
sprejemam na dobro domačo hrano. Sv. Petra nasip 29. 20738

Sobe
z dvema posteljama, lepo, oddam zakonskemu brez otrok blizu središča z vso opremo in hrano letomats sprejemam na hrano boljše gostilne, simpatično, inteligentno, gospodično, oddam tudi kabinete s hrano gospodu. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20716

Dopisni
Zahvala
Tem potom izreklamirano, zahvala g. Kordešju za njegovo bratstvo potrjevalnost ob priliki kopiranja v kopilisti S. K. Irlinje, ko mi je rešil življenje. Še ostane moja srčna zahvala. Karlo Čehovin. 20778

Kdo sem, kaj sem?
Pismo večerj odpisano — Pričakujem odgovor in tedaj ko pričakovano svidenje! 20650

Gospod
dobro sitiran, velika poslušnost, inteligentno, inteligen, erudiiran, let, ločen, se želi takoj seznaniti s enakom damo, ki bi utegnila junija z njim potovati na morje za 2—3 tedne. Nesečelnost in diskretnost, zagurana. Dopolne prošim pod »Skupno potovanje na ogi. odd. Jutra«. 20445

Gospodična Črnka Apolonijsa
Hvala Bil očetom. Do prihodnje nedelje prošim in isto sifro naslov ali e-stanek brez nadaljnega. 20815

M. K., Smlednik Grad
Prošim, javite svoj polni naslov. Franjo. 20790

Kateri podpornik
Se javi, da mi stori majhno ugodno. Naslov naj odda v oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Hvala črna II.«. 20783

»V Nadi«
Drgnajte pismo pod 140 sifro in napotite se v svrhu predmeta. 20655

Znanja želim
z mlado vdovico čedne znanosti. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Tigrovec«. 20643

»Življenje 28«
Drgnajte pismo! »Osamljenec«. 20654

Želim znanja
z reanim. gospodom. Na oglašnem oddelku Jutra pod »Tako samac«. 20683

Z gospodom
dobro sitiranim želim poznanstva. Dopolne na oglašnem oddelku Jutra pod »Sanje«. 20683a

Vdovec
posestnik v Mariboru želi 40—48 let staro gospodično, gospo ali vdovo brez otrok z nekaj gremoženja. Prednost imajo pridne, poštene, ki se razumejo tudi na trgovino. Ponudbe pošliti na podružnico Jutra v Mariboru pod sifro »54 let«. 20667

Prazno sobo
s posebnim vzhodom takoj oddam v Novem Vodmatu št. 62. 20712

Opremljeno sobo
s separiranim vzhodom in električno takoj oddam gospodu. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20773

Sobo
prazno, s posebnim vzhodom takoj oddam. Novi Vodmat 62. 20713

Solčno sobo
s separiranim vzhodom oddam gospodični Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20721

U najem
Gostiln. koncesijo
oddam, event. prevzamam v najem ali po prodam. Vinotoč na račun. Naslov pod »Postev« 452 na oglašnem oddelku Jutra. 20738

Gostilno
s gospodar. prostori vrazem v najem, event. kupim. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Gostilina«. 20732

Stanovanja
Hišni posestnik!
Stanovanja, ki jih oddajate hotelist za maj ali poznejši termin, pripravite za oddajo trdki »Posest.« Miklošičeva cesta 4. — Prijavi in posredovanje za oddajca popolnoma brezplačno. 78

Poletno stanovanje
5 sob in kuhinje, kompletno opremljeno oddam v najem blizu Ljubljane. Naslov pove oglašni oddelku Jutra. 20662

Solčno stanovanje
v sredini mesta, obstojčeno in 2 sobi, kuhinje in kopalnica, isto miren zakonski par brez otrok. — Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod »2a I.« 20640

Stanovanje
3 sob, avtlo in sračno, v stari hiši v sredini mesta, issem za takoj ali avgust. Event. placam tudi za 1 leto naprej. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20692

Stanovanje
5 sob, kuhinje in pritličje oddam za avgust termin na Miklošičevi cesti. Pojavila date advokata dr. Fran. Ljubljana, Miklošičeva cesta 4/I. 20684

Stanovanje
sobe in kuhinje s 2 o m v sredini ali na periferiji mesta. Naslov na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Dve osebi«. 20421

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritličje issem v mestu ali okolici Ljubljane za takoj. — Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod »Vpokojevec«. 20739

Stanovanje
1—2 sob, kuhinje in pritličje issem za takoj v mestu ali okolici Celja, Zaira ali Petrovec. — Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Vpokojevec«. 20751

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj oddam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20764

Stanovanje
sobe, kuhinje in vrt oddam za primerno službo. Dopolne na oglašnem oddelku Jutra pod »Stalno 16«. 20616

Krasno stanovanje
dam v najem s 1. avgustom ali takoj. 2 sobi, kuhinje, obramba, predprostor, kožek vrta, pritličje popolnoma za sobe pod sifro »vinično 15«. 20610

Stanovanje
velike sobe, kuhinje in pritličje želi mirna stranka. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20679

Stanovanje
2—3 sob, kuhinje in pritličje želi družina s 3 odraslimi oseb za mesec avgust. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod »Triclanost«. 20678

Stanovanje
vse sobe in kuhinje želim v okolici Ljubljane do Jerice. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Takošen nastop 76«. 20676

Stanovanje
1—3 sob, kuhinje in pritličje želi čez dan odostano boljše stranka. Dopolne na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Takošen nastop 76«. 20676

Ulasbilo
Kupim pianino
ali kratek klavir Koren. Pohorje pri Mariboru, Napsina ulica. 20463

Klavirji in pianini
novorošili po brezkonkurenčnih cenah. Poleg tega Ehrbar, Förster in Stingl obrig. na zabogi v L. Mariboru, Klavirski salon F. Šušter, Gospeka ulica 56/1. 20460

Klavirji
Steinway, Bösendorfer, Höpfer, Heintzman, Förster in Stingl so nesporno najboljši in jih dobite na najmanjši obroke la pri trdki **Alfonz Breznik** Ljubljana, Mestni trg št. 3. 20432

Harmoniko
trivrtno, dobro ohranjeno, s krovkom poceni prodam. Cimerman, Sv. Petra c. 53. 20606

Nov gramofon
Columbia s 30 najmodernejšimi ploščami prodam. — Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20605

Klavirji
Preden kupite klavir, si oglejte moje zalogo prvotnih klavirjev. Prodaja najceneje in na najmanjši obroke. Izposojalnica. — Warburg, Ljubljana, Gregorčičeva 5, v bližini Glasbene matice. 20723

Živali
Ljubitelji psov!
Sprejemam v starije pse ob vsaki uri. Točna postrežba in nizki cene. — Rimska cesta št. 17 — dvorišče. 20722

Lovski pes
enobarven, rujav, kratkodlak, ki ali na ime Bali, se je zgubil na Volnikovem ali Krvokovem trgu. Najdite naj za 25 Din. Nagradni odda v Mauerjevovi ul. št. 29. 20628

Dva psa
nemška boxer in nemško dreznarico do goveda. Jovanovič, hotel Miklič — ali na stanovanju vila Mira, za Beogradom. 20769

Mlade pičke
(Svidenjske) čisto bele prodaja H. Bitene. Gospevska cesta 13, vrata 81/I. 20777

Mlade pse
volčje pasme, od diplomirane pičke prodam Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20697

Ptička kosa
dobrega pevca prodam s kletko vred v Kazini. 20741

Kam pa kam!

Turistom in izletnikom
ki posebej Kamniške planine, nudi restavracijo v Stranjah — Kregarjevo 13 pri Kamniku, vedno mrazilo in topla jedila, dobro kapljice, prenočišča, v neposredni bližini avto postaja. Za obilen oditek se pripogojata Viktor Malenšek, lastnik. 20767

Pletilni stroj
poceni, jupni št. 8 prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20727

Vodno turbino
dobro ohranjeno za ca. 21 metra padca vode, 1100 do 1500 litrov, kremo ali ležečo z regulatorjem (za pogon dinamo) kupim. — Kupim dobro ohranjeno. 20772

Diesel-motor
za ca. 35 ks kompl. in istosmerni dinamo 230 Volt, 100 A., s kompl. stikalno napravo. Ponudbe na J. Hubel, Crna pri Prevaljah. 20734

Čas je zlato!
Pred nakupom oglejte si veliko izbiro po najnižji ceni. Dvokolona raznih modelov. Motorjeve več vrst. Svalnih strojev najnovije uspešne. Otrskih vozčkov. Sportnih vozčkov. Igralnih vozčkov. Triciklov. Siro. Holenderjev. Črnih avtomobilov. Stole za učenje hokeja. Triciklje za prevoz blaga. Dela za vsakovrstne stroje in kolosa. Pnevmatika itd. Ceniki franco. Prodaja tudi na obroke. V posebni oddelci se sprejemajo vsa povprašila.

»TRIBUNA« F. B. L.
Tovarna dvokolona in otrskih vozčkov Ljubljana, Karlovska cesta 4.

MOKA SLAVIJA
JE NENADKRILJIVE KAKOVOSTI

SLAVIJA MLIN VUKOVAR (SRBIJEM)

Navijalni stroj
z najmanj 12 vret-n kapim. Ponudbe pod »stroj« takoj na oglašnem oddelku Jutra. 20743

Razno
N. Sadlucky
hroskof, grafolog sprejema vsak dan od 9—12 in od 14—19. Celje, hotel »Evropa« 14. Ostanje v Celju do 8. junija. 20609

France Bremec Franica Sirkov
zoročena
30729 Ljubljana, 30. V. 29.

Stalna umetniška razstava slik
Velika izbira okvirjev
A. KOS,
Mestni trg št. 25
Vasproti magistrata

Kokosovi, mandel novi in cokoladni pojibucki
„Amareti“ specialitate „Dika“
na drobno na debelo
JOS P VITEK
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13

S. Müller - i sinovi -
prvi hrvatski graditelji oltarjardov
Zagreb

Pečarija
F. Piletič Bajc, Gradec, Belakrajna priporočila svoj bogato zalogo krasnih lončenih peči in poljubnih barvah ter bele plošče za oblaganje štedilnikov, ognjišč, lastnega izdelka in českih belih plošč za oblaganje štedilnikov, ognjišč in sten. Pri večjem odjemu znatno znižane cene. Obliki imajo se poseben popis. 20704

Kosilni stroj
obračevalni stroj in grablje za seno, firme Corning, vse v dobrem stanju, ugodno prodaja Hauff, Kolcevske 97.

Bencin - motor
4 k. e., s takojšnji žago za 3500 Din prodaja I. Magister, Zg. Gornje, pošta št. Vid. 20632

Dva stroja
za izdelovanje cementne za rečne opke poceni napredaj — Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 13747

Skoraj nov stroj
navigacij po zelo nizki ceni Poizve se v oglašnem oddelku Jutra. 20776

Čevljarški stroj
(Štepar) napredaj po zelo nizki ceni. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20631

Vrtalni stroj
(Stulenohranilni) do 30 mm na pogon kapim. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20684

Nihalno žago
(Pendelstika) prodaja Herman Maks, Maribor, Glavni trg št. 1. 20696

Pletilni stroj
poceni, jupni št. 8 prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20727

Vodno turbino
dobro ohranjeno za ca. 21 metra padca vode, 1100 do 1500 litrov, kremo ali ležečo z regulatorjem (za pogon dinamo) kupim. — Kupim dobro ohranjeno. 20772

Diesel-motor
za ca. 35 ks kompl. in istosmerni dinamo 230 Volt, 100 A., s kompl. stikalno napravo. Ponudbe na J. Hubel, Crna pri Prevaljah. 20734

Pleša

in izpadanje isa je najtežja neer-ča za staro in mlado. — V 24 urah zastavino upravljanje isa za v d n o, olivramo vse priljaj, er-bož, hraste in nenazog z **»ESPARCETTE«** od dr. Dorraine & Cie., Paris — Lajeje bodo olivraveli in zoret bujno gaetli. Za uspeh garantirano — Garnitura stane 60 Din. CENTIFOLIA, kuzmetiški zavod, Zagreb, Jurisčičeva 8. Zahvaljate takoj b r e z p l a č e n e ilustrirane prospekt!

Uglašuje ter popravja klavirje in harmonije strokovna terdka

G. Jurasek
Ljubljana, Ključavničarska ulica 30/I, vohi Mestni trg št. 22 in Cankarjeva nabrežje št. 13. 150-A

Najcenejša in najlepša

birmanska darila
nudi trdka 6904

A. FUCHS
Selenburgova ulica št. 6.

NOVOST!

Oglejte si na vselejsem pav. H, št. 509, kuhinjski stroj »Jupiter« tako zvani **»Deklica za vse«** kateri obstoji iz 12 delov. Stroj je jako praktičen iz najboljšega materiala in bil že dvakrat odlikovan.

Gen. zastopnik Stanko Pitamic, Celje.

V Z R O K
da Vi sedaj tako malo zaslužite, je ta, ker prodajate predmete, katere ima vsaka trdka odnomo vsak zastopnik!!! Isčem samo nekaj rešnih in agilnih gospodov za prodajo novih, senzacionalnih in patentiranih predmetov, katere potrebuje vsaka hiša in kakršnih predmetov nima nobena trdka. Visok in stalen zaslužek, katerega zastopnik takoj vsega prejme, torej brez naknadnega obračuna. Ponudbe: Ljubljana, poštni predal 287. 7661

Sprejememo več trgovskih pomočnikov
samo prvotne prodajalce z daljšo prakso. — Ponudbe s sliko na Aloma Company, Ljubljana. 6773

Išče se ključavničar
za popravilo bencinskih motorjev in 3 vodje za jamske bencin. lokomotive Prijavijo se naj pri T. p. d. rudnik Laško 7633

Veliko industrijsko podjetje išče za takojšnji nastop stenotipistinjo
za nemško dopisovanje. — Ponudbe na upravo Isra pod št. 712.

Posredovalnica za službe J. Novotny
naznanja cenjenemu občinstvu, da se nahaja na Dunajski cesti 15 (dvorišče, desno). Vhod je poleg kavarnice Evropa. Priporočila se z odl. spoštovanjem T. NOVOTNY, posredovalnica za službe. 7695 7659

2 nova STUDEBAKER avtomobila
6 cilindrska, 5 in 7 sedežna
sta zelo ceno naprodaj!

O. ŽUZEK
LJUBLJANA
Tavčarjeva ulica 11

Kokosovi, mandel novi in cokoladni pojibucki
„Amareti“ specialitate „Dika“
na drobno na debelo
JOS P VITEK
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13

Vreče
nove in rabljene vse vrste ter »fo za embalažo« ima vedno v zaloz!
Mirko Mlakar
Ljubljana, Slomškova 1.

Avtomobilisti Motociklisti!
Največja izbira rabljenih in dobro ohranjenih luksuznih 2, 4 in 6-sedežnih ter tovarnih avtomobilov, nadalje motociklov znanih znamk z in brez prikolic po najugodnejših cenah!
O. ŽUZEK, Ljubljana Tavčarjeva 11.
Zahvaljate ponudbe!

Drva
za kurjavo (odpadki od ša go) v vsaki množini se dobe pri **IVAN SIŠKA** perna žaga in tovarna parketov. Ljubljana, Metelkova vrata 4. 4046

Stanovanje
3 sob, avtlo in sračno, v stari hiši v sredini mesta, issem za takoj ali avgust. Event. placam tudi za 1 leto naprej. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20692

Stanovanje
5 sob, kuhinje in pritličje oddam za avgust termin na Miklošičevi cesti. Pojavila date advokata dr. Fran. Ljubljana, Miklošičeva cesta 4/I. 20684

Stanovanje
sobe in kuhinje s 2 o m v sredini ali na periferiji mesta. Naslov na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Dve osebi«. 20421

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritličje issem v mestu ali okolici Ljubljane za takoj. — Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod »Vpokojevec«. 20739

Stanovanje
1—2 sob, kuhinje in pritličje issem za takoj v mestu ali okolici Celja, Zaira ali Petrovec. — Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Vpokojevec«. 20751

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj oddam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20764

Stanovanje
sobe, kuhinje in vrt oddam za primerno službo. Dopolne na oglašnem oddelku Jutra pod »Stalno 16«. 20616

Krasno stanovanje
dam v najem s 1. avgustom ali takoj. 2 sobi, kuhinje, obramba, predprostor, kožek vrta, pritličje popolnoma za sobe pod sifro »vinično 15«. 20610

Stanovanje
velike sobe, kuhinje in pritličje želi mirna stranka. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20679

Stanovanje
2—3 sob, kuhinje in pritličje želi družina s 3 odraslimi oseb za mesec avgust. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod »Triclanost«. 20678

Stanovanje
vse sobe in kuhinje želim v okolici Ljubljane do Jerice. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Takošen nastop 76«. 20676

Stanovanje
1—3 sob, kuhinje in pritličje želi čez dan odostano boljše stranka. Dopolne na oglašnem oddelku Jutra pod sifro »Takošen nastop 76«. 20676

Ulasbilo
Kupim pianino
ali kratek klavir Koren. Pohorje pri Mariboru, Napsina ulica. 20463

Klavirji in pianini
novorošili po brezkonkurenčnih cenah. Poleg tega Ehrbar, Förster in Stingl obrig. na zabogi v L. Mariboru, Klavirski salon F. Šušter, Gospeka ulica 56/1. 20460

Klavirji
Steinway, Bösendorfer, Höpfer, Heintzman, Förster in Stingl so nesporno najboljši in jih dobite na najmanjši obroke la pri trdki **Alfonz Breznik** Ljubljana, Mestni trg št. 3. 20432

Harmoniko
trivrtno, dobro ohranjeno, s krovkom poceni prodam. Cimerman, Sv. Petra c. 53. 20606

Nov gramofon
Columbia s 30 najmodernejšimi ploščami prodam. — Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 20605

Klavirji
Preden kupite klavir, si oglejte moje zalogo prvotnih klavirjev. Prodaja najceneje in na najmanjši obroke. Izposojalnica. — Warburg, Ljubljana, Gregorčičeva 5, v bližini Glasbene matice. 20723

Živali
Ljubitelji psov!
Sprejemam v starije pse ob vsaki uri. Točna postrežba in nizki cene. — Rimska cesta št. 17 — dvorišče. 20722

Lovski pes
enobarven, rujav, kratkodlak, ki ali na ime Bali, se je zgubil na Volnikovem ali Krvokovem trgu. Najdite naj za 25 Din. Nagradni odda v Mauerjevovi ul. št. 29. 20628

Ing. G. Römer
Stroji in industrijske
naprave
Ljubljana, Kongresni trg 8.
zastopstvo prvotvornih strojnih tovarn

Stroji za lesno industrijo
Mizarski stroji za direktni električni in transmisij-
ski pogon
Sušilnice za les.
Orodni stroji za obdelavo kovin
Parni stroji, kotli in druge naprave
Transportne naprave, dvigala, žerjavi, itd.
Zobata kolesa vseh vrst in velikosti.
Začasna pisarna na velesejnu:
Paviljon „F“, št. 221.

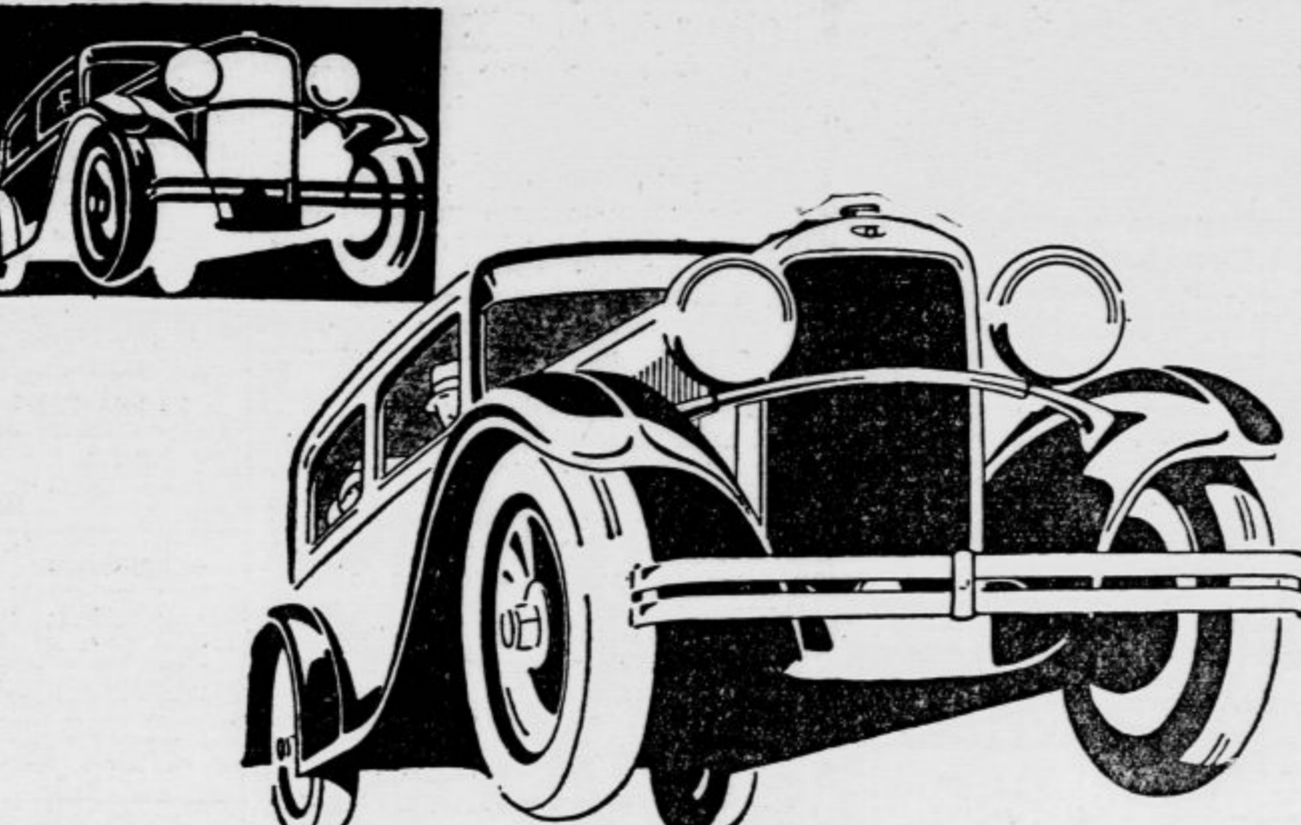
KLAVIRJI

Svarim pred nakupom navideznega blaga, ceneni klavirjevi! — Kupujte na obroke od Din 400.— prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Höpfl, original Stingl, ki so nesporno najboljši! (lahka in precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

ALFONZ BREZNIK, Ljubljana, Mestni trg 3
— — — Velikanska izbira! — — —

TIH KOT FANTOM

MOČAN — PROSTOREN!

Hiter, močan stroj — hiter, miren in tih z 6 cilindri in z pogonsko osjo na sedmih ležajih. Sigurnost — zajamčena sigurnost v njegovih mehkih, trenutno delujočih hidrauličnih zavorah. Komfort katerega do sedaj še niste videli — v Dodge Brothers' karoseriji, ki se sestoji iz enega dela. Kajti celokupna karoserija pokazuje nam popolnoma nov način grajenja. Tisoči kilometrov najslabših cest ne škodijo lepoti in sijaju nedeljive karoserije. Dodge Brothers' so gradili mnogo močnih in znamenitih voz — ali nikoli še tako mirnega, močnega in tako trpežnega voza, kot je novi Dodge Brothers' Six.

PREISKUSITE VI SAMI NOV DODGE BROTHERS' SIX

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: Automobilna radnja VELAUTO
Filijala Zagreb, Guduličeva 7
Filijala Beograd, Dečanska 25
Filijala Skoplje, Key 15. Oktobar 5
DODGE BROTHERS MOTOR CARS, DIVISION OF CHRYSLER MOTORS, DETROIT MICHIGAN

Dozor pri nakupu!

Radl preselitve lokala so naše cene zelo znižane, predvsem manufaktur nemu blagu, posebno pri narejenih oblekah. Lepe obleke dobite že za 58 Din. Ne zamudite priložnosti in oglejte si v trgovini

I. TOMSIC SV. PETRA C. 38

Simmeringer
tovarniška d. d. za gradnjo strojev in vagonov

WIEN, XI., Hauptstr. 38—40
Oddelek: **PARNE NAPRAVE**

»Hanomag« strmocevni in »Königsfelder« poševnocevni

Visokotlačni kotli
Ekonomizerji, kurilne naprave na premikalne rešetke
Kurilne naprave za premožovni prah lastnega sistema

Parne turbine
Parni stroji
za vse svrhe

ČEŠKOSLOVAŠKI ZAVOD
brnska-kralovska-poleška tovarniška d. d. za gradnjo strojev in vagonov
BRNO KÖNIGSFELD Č.S.R.
Zastopstvo: Inženirska pisarna Julius Breitwieser, Zagreb, Frankopanska 8.

Mladost, svežost, lepota!
CREME DARUVARY

Najbolj dovršen proizvod moderne in znanstvene kozmetike. Kar po prvi uporabi postane koža sveža, mehka in fina, odstrani vsa nečistost, mozolje, spuščanje, pege, rdečico nosu in drugo. Na zahtevo smo razposlali okoli 30.000 poskušnih puščic ter na temelju tega prejel mnogo priznanje in nad 20.000 naročil. Ne verjete nikomur, ampak zahtevajte brezplačno poskusno puščico, da se prepričate. Pošljemo vam jo brezplačno, ako nam pošljete za stroške v znakah Din 2.—. Originalne trioglate puščice dobite po ceni od Din 15.— v vsaki boljši strokovni trgovini. S pošto pošljete: 112-a
Apoteka BLUM, Subotica 3.

Ustanovljeno l. 1879. Telefon št. 2553.

Ključavničarstvo
Avgust Martinčič
Ljubljana, Rimska c. 14

prvo in edino podjetje za napravo jeklenih valjčnih zastorov v Sloveniji

priloga naprave novih valjčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročila solčnih plaht, okrižij vsake vrste od priproste do najfinejše izpeljave. Škarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa in bakra itd.

Stalna zaloga štedilnikov
v priznani vestni in solidni izvršitvi!

Dozor peki!

Predno kupite električni stroj za mešanje testa, oglejte si naš proizvod v pekarni pri:

g. J. Sašek Šiška, Celovška cesta 62.
Stroj za izdelavo kajzeric v pekarni:

g. V. Žužeka, Škofja Loka.
Njih solidna, čvrsta in natančna konstrukcija jamči za dolgoletno brezhibno vporabo. Potrebne informacije dajo iz prijaznosti gori navedeni.

Severočeská vozovka a strojirna společnost s. r. o. v České Lípě.

Bolne, goreče, ranjene, ozeble noge

Veliki zavoj so. II. sv. Roka za noge 16 Din.

se s kopoljo sv. Roka s olt za noge takoj spravi v red. Zadržite, da razstopite jellino žilico s olt sv. Roka za noge v amivalniku toplote vode in v njem močite noge okrog 10 minut. Po tem času vam bodo noge kakor prerojene.

Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah
Glavni depo za Slovenijo:
Drogerija GREGORIČ v Ljubljani.

Mineralno in blatno kopalnišče **Daruvar**
Radioaktivni topli vreli 38-50° C
Najuspešneje zdravljenje: ženskih boleznih, revmatizma, podagre, išiasa, slabokrvnosti in splošne slabosti.
Celo leto odprto!
Prijetno letovišče!
Ugodne železniške zveze!
Zelo zmerne cene!
Izven glavne sezone znaten popust!
Zahtevajte prospekt od ravnateljstva kopalnišča. 6575

VELIKI SEJEM KOLES
„LJUBLJANSKI DVOR“

Pražakova ulica 19. Pražakova ulica 19.

Najzadovoljnej e uporabljate za mesto in vas kolesa svetovno znanih znamk
Tudi na obroke! „Dürkopp“ Tudi na obroke!

„Tehnik“ JOSIP BANJAI
Ljubljana
„Ljubljanski dvor“ Pražakova ul. 19.
v neposredni bližini glavnega kolodvora. 6757a

ZA REKONVALESCENTE
OPČNO SLABOST
MALOKRVNOST
SIRUP „DESCHIENS“ S HEMOGLOBINOM
ZDRAVNIKI TRDIJO, DA JE TA SIRUP Z VITALNIM ŽELEZOM MNOGO BOLJŠI OD SUROVEGA MEŠA IN DRUGIH ŽELEZ. PREPARATOV

DALMATINSKI
Ia Portland cement svetovne znamke
„SALONA“ (Tour)
dobavljamo v juti in papirnatih vrečah
promptno iz naše tovarne
manjše količine pa iz našega ljubljanskega skladišča poleg špedicije Ranzinger
„SPLIT“ d. d. za cement Portland
Masarykova cesta 23. 6368